

Службен весник

на Република Македонија

Број 187

30 декември 2013, понеделник

година LXIX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
4610. Закон за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита	3	4616. Закон за финансиска дисциплина	19
4611. Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи...	4	4617. Закон за изменување и дополнување на Законот за животната средина	27
4612. Закон за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход	5	4618. Закон за основање на Факултет за информатички и комуникациски технологии во состав на универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола	38
4613. Закон за изменување и дополнување на Царинскиот закон	11	4619. Закон за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи...	40
4614. Закон за изменување на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари	15	4620. Закон за изменување и дополнување на Законот за спортот	42
4615. Закон за изменување и дополнување на Законот за даночна постапка	15		

	Стр.		Стр.
4621. Закон за изменување и дополнување на Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка	44	4633. Закон за изменување и дополнување на Законот за ловството	79
4622. Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување	47	4634. Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на храната	80
4623. Закон за изменување и дополнување на Законот за јавните патишта	53	4635. Закон за изменување и дополнување на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија ...	86
4624. Закон за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај	54	4636. Закон за консолидација на земјоделско земјиште	89
4625. Закон за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување	59	4637. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за спроведување на законот за акцизите	103
4626. Закон за изменување и дополнување на Законот за угостителска дејност	61	4638. Правилник за начинот на проверување на објективноста на наставникот при оценувањето на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно по наставните предмети за кои не може да се врши екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во јавните средни училишта	113
4627. Закон за прогласување на Законот за изменување на Законот за трговските друштва	67	4639. Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви	128
4628. Закон за дополнување на Законот за основање на Агенција за промоција и поддршка на туризмот во Република Македонија	67	4640. Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување	145
4629. Закон за изменување и дополнување на Законот за Државниот инспекторат за локална самоуправа	68	4641. Правилник за изменување и дополнување на правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување	148
4630. Закон за дополнување на Законот за рамномерен регионален развој	69		
4631. Закон за изменување и дополнување на Законот за културата	70		
4632. Закон за изменување и дополнување на Законот за употреба на македонскиот јазик	72		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

4610.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ-
ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5094/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13 и 79/13), во членот 44 по алинејата 8 се додаваат две нови алинеи 9 и 10, кои гласат:

“- додаток за глувост,
- парична помош на самохран родител кој има дете со пречки во развојот;“.

Член 2

Во членот 84-а став 1 по сврзникот "или" се додаваат зборовите: "лице со квадриплегија или".
Ставот 4 се брише.

Член 3

По членот 84-а се додаваат два нови поднаслови и два нови члена 84-б и 84-в, кои гласат:

„ 4.11. Даток за глувост

Член 84-б

Правото на додаток за глувост се обезбедува за тотално глуво лице со навршени 26 години коешто има потполно згасната слушна перцепција и истото не може да ги задоволи своите животни потреби без толкувач на знаковен јазик.

Месечниот износ на додатокот од ставот 1 на овој член изнесува 4.000 денари, усогласен со порастот на трошоците на живот за претходната година објавени од Државниот завод за статистика во јануари за тековната година и истиот се обезбедува од Буџетот на Република Македонија.

Министерот го пропишува начинот за остварување на правото на глувост, потребната документација, составот на првостепената и второстепената комисија за давање на наод и мислење за потребата за остварување на ова право, формата и содржината на наодот и мислењето и водењето на евиденција за издадените наоди.

4.12. Право на парична помош на самохран родител кој има дете со пречки во развојот

Член 84-в

Право на парична помош има самохран родител кој има дете со пречки во развојот.

Правото на парична помош го остварува самохран родител кој се грижел за детето до неговата 26 годишна возраст, во континуитет од наредните 15 години, без истото да биде сместено во установа за социјална заштита, кој е невработен и не користи право на пензија, по исполнување на 62 години на живот за жена, односно 64 години на живот за маж.

Правото од ставот 1 на овој член не може да се оствари доколку на самохраниот родител му било одземено родителското право над детето.

Висината на паричната помош од ставот 1 на овој член изнесува 8.000 денари, усогласена со порастот на трошоците на живот за претходната година објавени од Државниот завод за статистика во јануари за тековната година.

Министерот го пропишува начинот на остварување на правото на парична помош на самохран родител кој има дете со пречки во развојот и потребната документација за остварување на ова право.“

Член 4

Во членот 105 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Директорот на установата е должен да постапува по задолжителните писмени инструкции донесени од министерот со цел за унапредување и усовршување на работата на установата.“

Ставовите 3, 4 и 5 стануваат ставови 4, 5 и 6.

Член 5

Во членот 113 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Во прибирањето, обработката, користењето, размнатата и чувањето на податоците за корисниците од социјална заштита се применуваат одредбите од законот кој ја уредува заштитата на личните податоци.“

Ставот 3 станува став 4.

Член 6

По членот 254 се додава нов член 254-а, кој гласи:

“Член 254-а

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на установата доколку не постапува по задолжителните писмени инструкции донесени од министерот, а се однесуваат на унапредување и усовршување на работата на установата (член 105 став 3).“

Член 7

Одредбите од членовите 47 став 3 и 61 став 2 од овој закон не се применуваат во период од 1 јануари до 31 декември 2014 година.

Во 2014 година висината на социјалната парична помош утврдена во членот 47 став 1 од овој закон и висината на постојаната парична помош утврдена во членот 61 став 1 алинеја 1 од овој закон се зголемува за 5%.

Зголемувањето од ставот 2 на овој член ќе се изврши од 1 март 2014 година.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, освен одредбите од членот 3 од овој закон кои ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2014 година.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MBROJTJE SOCIALE****Neni 1**

Në Ligjin për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13 dhe 79/13), në nenin 44 pas alinesë 8 shtohen dy aline të reja 9 dhe 10, si vijojnë:

"- shtesë për shurdhësi,

- ndihmë në para për prindër vetëmbajtës, i cili ka fëmijë me pengesa në zhvillim,".

Neni 2

Në nenin 84-a paragrafi 1 pas lidhëzës "ose" shtohen fjalët: "person me kuadriplegi ose".

Paragrafi 4 shlyhet.

Neni 3

Pas nenit 84-a shtohen dy nëntituj të rinj dhe dy nene të reja 84-b dhe 84-v, si vijojnë:

"4.11 Shtesa për shurdhësi**84 - b**

E drejta e shtesës për shurdhësi sigurohet për person të shurdhër plotësisht me 26 vjet të mbushura, që ka perceptim të dëgjimit të shuar plotësisht dhe i njëjti nuk mund t'i përmbushë nevojat e veta jetësore pa interpretues të gjuhës së shenjave.

Shuma mujore e shtesës nga paragrafi 1 i këtij neni është 4 000 denarë, e harmonizuar me rritjen e shpenzimeve të jetesës për vitin paraprak, të shpallura nga Enti Shtetëror i Statistikës, në janar për vitin rrjedhës dhe ajo sigurohet nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Ministri e përcakton mënyrën e realizimit të së drejtës së shurdhësisë, dokumentacionin e nevojshëm, përbërjen e komisionit të shkallës së parë dhe të dytë për dhënie konstatimit dhe mendimit dhe mbajtjen e evidencës për konstatimet e lëshuara.

4.12 E drejta e ndihmës në para për prindër vetëmbajtës i cili ka fëmijë me pengesa në zhvillim

84-v

Të drejtë të ndihmës në para ka prindi vetëmbajtës i cili ka fëmijë me pengesa në zhvillim.

Të drejtën e ndihmës në para e realizon prindi vetëmbajtës i cili është kujdesur për fëmijën deri në moshën e tij 26 vjeçare, në vazhdimësi prej 15 viteve të ardhshme, pa u vendosur i njëjti në institucion për mbrojtje sociale, i cili është i papunësuar dhe nuk e shfrytëzon të drejtën e pensionit, pas mbushjes së 62 vjetëve për femër, përkatësisht 64 vjetëve për mashkull.

E drejta nga paragrafi 1 i këtij neni nuk mund të realizohet nëse prindit vetëmbajtës i është hequr e drejta prindërore mbi fëmijën.

Lartësia e ndihmës në para nga paragrafi 1 i këtij neni është 8 000 denarë në harmonizim me rritjen e shpenzimeve të jetës për vitin paraprak, të shpallura nga Enti Shtetëror i Statistikës, në muajin janar për vitin rrjedhës.

Ministri e përcakton mënyrën e realizimit të së drejtës së ndihmës në para të prindit vetëmbajtës i cili ka fëmijë me pengesa në zhvillim dhe dokumentacionin e nevojshëm për realizimin e kësaj të drejte."

Neni 4

Në nenin 105 pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Drejtori i institucionit është i detyruar që të veprojë sipas instruksioneve të detyrueshme me shkrim të miratuara nga ministri me qëllim të përparimit dhe përsosjes së punës së institucionit."

Paragrafët 3, 4 dhe 5 bëhen paragrafë 4, 5 dhe 6.

Neni 5

Në nenin 113 pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Në grumbullimin, përpunimin, shfrytëzimin, këmbimin dhe ruajtjen e të dhënave për shfrytëzuesit e ndihmës sociale zbatohen dispozitat e ligjit që e rregullon mbrojtjen e të dhënave personale."

Paragrafi 3 bëhet paragraf 4.

Neni 6

Pas nenit 254 shtohet nen i ri 254 – a, si vijon:

"Neni 254-a

Gjorbë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet drejtorit të institucionit nëse nuk vepron sipas instruksioneve të detyrueshme me shkrim të miratuara nga ministri, e që kanë të bëjnë me përparimin dhe përsosjen e punës së institucionit (neni 105 paragrafi 3)."

Neni 7

Dispozitat nga nenet 47 paragrafi 3 dhe 61 paragrafi 2 të këtij ligji nuk zbatohen në periudhën nga 1 janari deri më 31 dhjetor 2014.

Në vitin 2014 lartësia e ndihmës sociale në para e përcaktuar në nenin 47 paragrafi 1 të këtij ligji dhe lartësia e ndihmës së përhershme në para e përcaktuar në nenin 61 paragrafi 1 alineja 1 të këtij ligji, rritet për 5%.

Rritja nga paragrafi 2 i këtij neni do të kryhet nga 1 marsi 2014.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", përveç dispozitave të nenit 3 të këtij ligji që do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2014.

4611.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5095/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ****Член 1**

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13 и 170/13), во членот 77 точка 3 по зборот "родителство" сврзникот "и" се заменува со записка, а пред точката и записката се

додаваат зборовите: ”и неплатеното родителско отсуство“.

Член 2

По членот 170 се додава нов наслов и нов член 170-а, кои гласат:

“Неплатено родителско отсуство

Член 170-а

(1) По завршување на отсуството од работа поради бременост, раѓање и родителство, работничката има право на неплатено родителско отсуство до три месеци во периодот до навршување на тригодишна возраст на детето, во најмногу три дела, заради грижа за детето.

(2) Доколку за време на користење на правото од ставот (1) на овој член работничката забремени, не го губи правото на надоместок на плата по основ на бременост, раѓање и родителство.“

Член 3

Во членот 213-г став (3) зборовите: “Владата на Република Македонија” се заменуваат со зборовите: “Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“.

Член 4

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за работните односи.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MARRËDHËNIË PUNE

Neni 1

Në Ligjin për marrëdhënie pune (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13 dhe 170/13), në nenin 77 pika 3 pas fjalës “prindëri” lidhëza “dhe” zëvendësohet me presje, kurse para pikëpresjes shtohen fjalët: “dhe mungesën prindërore të papaguar”.

Neni 2

Pas nenit 170 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 170-a, si vijon:

“Mungesa e papaguar prindërore

Neni 170-a

(1) Pas përfundimit të mungesës nga puna për shkak të shtatzënisë, lindjes dhe prindërisë, punëtorja ka të drejtë për mungesë prindërore të papaguar deri në tre muaj në periudhën deri në mbushjen e moshës trevjeçare të fëmijës, në më së shumti tri pjesë, për kujdesje për fëmijën.

(2) Nëse gjatë kohës së shfrytëzimit të së drejtës nga paragrafi (1) të këtij neni punëtorja mbetet shtatzënë, nuk e humb të drejtën e kompensimit të rrogës në bazë të shtatzënisë, lindjes dhe prindërisë.”

Neni 3

Në nenin 213-g paragrafi (3) fjalët: “Qeveria e Republikës së Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Komisioni Shtetëror për Vendimarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë”.

Neni 4

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për marrëdhënie pune.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

4612.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ- ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за персоналниот данок на доход, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5096/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ПЕРСОНАЛНИОТ ДАНОК НА ДОХОД

Член 1

Во Законот за персоналниот данок на доход („Службен весник на Република Македонија” број 80/93, 3/94, 70/94, 71/96, 28/97, 8/2001, 50/2001, 52/2001, 2/2002, 44/2002, 96/2004, 120/2005, 52/2006, 139/2006, 6/2007, 160/2007, 159/2008, 20/2009, 139/2009, 171/10, 135/11 и 166/12), во членот 3 став 1 точка 7 зборовите: “и други наградни игри” се бришат.

Член 2

Во членот 6 точка 6 зборовите: “општиот колективен договор на стопанството во Република Македонија” се заменуваат со зборовите: “општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството”.

По точката 6-а се додава нова точка 6-б, која гласи:

“6-б) организиран превоз до и од работа, како и исхрана за време на работа утврдени со закон, општ колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, односно за вработените во нестопанството во висина утврдена со прописите за органите на државната управа;”.

Во точката 13 зборовите: “општиот колективен договор на стопанството во Република Македонија” се заменуваат со зборовите: “општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството”.

Точката 17 се менува и гласи:

“надоместок на штета по основ на животно и неживотно осигурување;”.

Во точката 20 зборот “тековни” се заменува со зборот “трансакциски”.

Точката 21-а се брише.

По точката 24 се додава нова точка 24-а, која гласи:

“24-а) надоместок за учество на лице во органите за спроведување на избори;”.

Член 3

Во членот 7 став 2 сврзникот “и” се заменува со сврзникот “или”.

Член 4

Членот 10 се менува и гласи:

“Даночната основица за утврдување на персоналниот данок на доход претставува збир на сите приходи остварени во пари, хартии од вредност, во натура или во некој друг вид, во земјата и во странство, во текот на даночниот период, намалена за:

- 1) придонесите од задолжително социјално осигурување;
- 2) личното ослободување во износ од 84.000 денари при годишно пресметување на данокот на доход и
- 3) нормираните или стварните трошоци предвидени со овој закон.“

Член 5

Членот 11 се менува и гласи:

“Личното ослободување за наредната година се утврдува врз основа на износот на личното ослободување од тековната година усогласено со 50% од стапката на остварениот пораст на платите на вработените во Републиката во минатата година, согласно со податоците од Државниот завод за статистика.

Износот на личното ослободување од ставот 1 на овој член, пред почетокот на секоја година, најдоцна до 31 декември во тековната година го објавува министерот за финансии.

При пресметување на годишниот персонален данок на доход, личното ослободување се признава во висина на искористеното право на лично ослободување при аконтативното пресметување на персоналниот данок на доход за вкупно исплатените лични примања од плата и пензија.”

Член 6

Во членот 13 став 1 зборот “обврзникот” се заменува со зборовите: “даночниот обврзник - резидент”.

По ставот 1 се додаваат два нови става 2 и 3, кои гласат:

“Заради примена на даночното ослободување или олеснување кое произлегува од меѓународен договор за одбегнување на двојното оданочување, Управата за јавни приходи по барање на даночниот обврзник - резидент издава потврда за даночен резидент на Република Македонија.

Формата и содржината на барањето, како и начинот на издавање на потврдата за даночен резидент од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за финансии.”

Член 7

Во членот 14-а став 1 точка 1 зборовите: “утврдена со Законот за придонеси од задолжително осигурување” се бришат.

Во точката 1-а зборовите: “Општиот колективен договор на стопанството во Република Македонија” се заменуваат со зборовите: “Општ колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството”.

Член 8

Во членот 15 став 1 точки 1, 5 и 6 зборовите: “утврдена со Законот за придонеси од задолжително осигурување” се бришат.

Во точките 1-а, 5-а и 6-а зборовите: “Општиот колективен договор на стопанството во Република Македонија” се заменуваат со зборовите: “Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството”.

Член 9

Во членот 15-а став 1 зборовите: “освен ако поинаку не е определено со овој закон” се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

“При аконтативното пресметување на данокот на доход на лични примања од плата и пензија, личното ослободување се признава во износ од една дванаесеттина од објавеното годишно лично ослободување.”

Член 10

Во членот 30-с по точката 5 се додава нова точка 5-а, која гласи:

“5-а) исплатената помош за претрпени штети од елементарни непогоди во износ кој не го надминува најнискиот износ утврден со Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на Република Македонија;“.

Член 11

Во членот 31 ставот 4 се менува и гласи:

“Обврзникот од ставот 1 на овој член, секоја година поднесува барање за паушално оданочување до органот за јавни приходи најдоцна до крајот на годината која и претходи на годината за која се врши утврдување на данокот.”

Во ставот 6 точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: “најдоцна до 31 јануари наредната година која следи по годината за која се поднесува извештајот.”

Член 12

Во членот 31-а став 3 зборовите: “најдоцна до крајот на годината за која се утврдува данокот” се заменуваат со зборовите: “по истекот на секоја година, најдоцна до 31 јануари наредната година која следи по годината за која се утврдува данокот”.

Член 13

Во членот 34 ставот 1 се менува и гласи:

“Основа за пресметување на данокот претставува негов приhodот што се добива кога едногодишниот износ на остварениот приход во годината за која се утврдува данокот, ќе се намали за нормираните трошоци.”

Член 14

Во насловот пред членот 54 зборовите: “и други наградни игри” се бришат.

Член 15

Членот 54 се менува и гласи:

“Обврзник на данокот на доход за добивките од игри на среќа е физичкото лице кое остварило добивка од игри на среќа.

Основа за пресметување на данокот кај игрите на среќа претставува износот на поединечната исплата на добивката.

Под поединечна исплатена добивка не се подразбираат добивките остварени во текот на играта на среќа.

Ако добивката од игри на среќа се состои од предмети, основа на данокот претставува пазарната вредност на предметите во моментот на остварувањето на добивката.”

Член 16

Членот 55 се менува и гласи:

“По исклучок на одредбите од членот 54 од овој закон данок на доход за добивките од општите игри на среќа не се плаќа, ако поединечната исплата на добивката не го надминува износот од 5.000 денари.

Ако поединечниот износ на добивката е поголем од износот утврден во ставот 1 на овој член данокот се пресметува врз целиот износ.”

Член 17

Во членот 55-а став 1 бројот “8” се заменува со бројот “7”.

Член 18

Во членот 59 ставот 2 се менува и гласи:

“Обврзниците на данокот на доход од членовите 31 и 31-а од овој закон кои плаќаат данок според паушално утврден приход, не се должни да водат деловни книги.”

Член 19

Во членот 69 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Доколку обврзникот од ставот 2 на овој член работел пократок период во една календарска година, за даночен период ќе се смета периодот од годината за која работел и за истиот период треба да состави годишен даночен биланс.”

Член 20

Членот 71 се менува и гласи:

“Обврзникот кој во текот на годината ќе започне да остварува приходи кои подлежат на оданочување со данок на доход врз основа на овој закон е должен да поднесе аконтативна даночна пријава до органот за јавни приходи во рок од 15 дена од денот на остварувањето на приходите.

По исклучок од ставот 1 на овој член обврзникот од членот 29 од овој закон не е должен да поднесе аконтативна даночна пријава.”

Член 21

Во членот 73 став 2 точката 1 се брише.

Точките 2 и 3 стануваат точки 1 и 2.

Член 22

Во членот 75 став 1 точка 5 зборовите: “и други наградни игри” се бришат.

Член 23

По членот 75 се додаваат три нови члена 75-а, 75-б и 75-в, кои гласат:

“Член 75-а

При пресметување на данок по одбивка на приходот од членот 75 од овој закон кој го остварува физичко лице - нерезидент кој е стварен корисник на тој приход, исплатувачот на приходот ги применува одредбите од важечкиот договор за одбегнување на двојното оданочување, доколку физичкото лице го докаже статусот на даночен резидент на државата со која Република Македонија има склучено договор.

Член 75-б

Доколку примателот на приходот кој се оданочува со данок по одбивка е даночен резидент на странска држава со која Република Македонија има склучено договор за одбегнување на двојното оданочување, тогаш на приходот кој се оданочува се применува даночната стапка која не смее да ја надмине висината на даночната стапка која е пропишана за тој вид на приход согласно со договорот.

Даночно ослободување или пониска стапка одредена во договорот со странска држава се применува на приходот кој се оданочува со данокот по одбивка ако исплатувачот располага со пропишани обрасци заверени од Управата за јавни приходи и од надлежниот даночен орган на странската држава, или одобрение за даночно ослободување издадено од Управата за јавни приходи.

Начинот на примена на даночно ослободување или олеснување согласно со меѓународните договори за одбегнување на двојното оданочување на приходот кој го остварува странско физичко лице, како и форматата и содржината на обрасците од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за финансии.

Член 75-в

Доколку исплатувачот на приходот примени одредби од договорот за одбегнување на двојното оданочување, а не се исполнети условите од членовите 75-а и 75-б од овој закон и поради тоа е платен помал износ на данок, исплатувачот на приходот е должен да ја надомести разликата меѓу платениот данок и долгуваниот износ на данок согласно со одредбите од овој закон.

Управата за јавни приходи по барање на нерезидентот е должна да издаде потврда за платениот данок во Република Македонија.”

Член 24

Во членот 77 став 1 зборот „февруари“ се заменува со зборот „јануари“.

Во ставот 2 датата „15 февруари“ се заменува со датата „31 јануари“.

Во ставот 3 точката на крајот од реченицата се заменува со записка и се додаваат зборовите: „најдоцна до 31 јануари наредната година.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“Исплатувачот кој врши откуп на корисен цврст отпад од физички лица кои не се трговци поединци е должен на органот за јавни приходи да му доставува годишен извештај за исплатените приходи, најдоцна до 31 јануари наредната година.”

Ставот 4 станува став 5.

Во ставот 5 кој станува став 6 бројот “4” се заменува со бројот “5”.

Во ставот 6 кој станува став 7 зборовите: “став 3” се заменуваат со зборовите: “ставови 3 и 4”.

Член 25

Во членот 82 став 1 точката 1 се менува и гласи:

“приходи од имот и имотни права остварени од издавање под закуп или подзакуп”.

Член 26

Членот 83-а се менува и гласи:

“Аконтацијата на данокот на доход за приходите од вршење на самостојна дејност кои се оданочуваат според вистински доход во тековната година, ја пресметува даночниот обврзник врз основа на податоците од годишниот даночен биланс за претходната година.”

Член 27

Во членот 85 по зборот “приходите” се додаваат зборовите: “од имот и имотни права”.

Член 28

Во членот 88 зборовите: “жиро сметката кај носителите на платен промет” се заменуваат со зборовите: “трансакциска сметка кај учесниците во платниот промет”.

Член 29

Во членот 90 став 3 зборот “јуни” се заменува со зборот “април.”

Член 30

Членот 94-а се менува и гласи:

“Кога лице поседува имот или располага со средства поголеми од оданочените, кои потекнуваат од приходи на кои не е утврден данок или не е доволно утврден и чие потекло не може да се докаже, органот за јавни приходи донесува решение за утврдување на данокот на тој приход.”

Член 31

Во членот 95 став 1 зборот "запрениот" се заменува со зборот "задржаниот".

Член 32

Во членот 97 точката 1 се брише.
Точките 2, 3 и 4 стануваат точки 1, 2 и 3.

Член 33

По членот 97 се додава нов член 97-а, кој гласи:

"Член 97-а

Месечната аконтација на персоналниот данок на доход за приходите од самостојна дејност се плаќа во износ од една дванаесттина од пресметаниот данок во годишниот даночен биланс, освен за приходите од членовите 31 и 31-а од овој закон.

Аконтацијата на персоналниот данок на доход за јануари во тековната година се плаќа во висина на платената аконтација за декември од претходната календарска година.

Месечната аконтација на персоналниот данок на доход се плаќа до 15 во тековниот за претходниот месец."

Член 34

Во членот 100 ставот 1 се менува и гласи:

"Додека не се изврши облог со данок во паушален износ, за обврзникот од членот 31 од овој закон, даночниот обврзник е должен да плаќа аконтација според решението за облог со данок од претходната година."

Ставот 2 се брише.

Член 35

Членот 102 се менува и гласи:

"Обврзникот на данокот на доход за приходите остварени од самостојна дејност е должен разликата меѓу уплатената аконтација според членот 97-а од овој закон и вистинската обврска на пресметаниот данок на доход согласно со членот 69 од овој закон да ја уплати во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот за предавање на годишниот даночен биланс.

Ако обврзникот на данокот во вид на аконтација платил поголем износ на данок од износот што бил должен да го плати, може од органот за јавни приходи да бара враќање на повеќе платениот износ."

Член 36

Во насловот на Петтиот дел зборовите: "КАЗНЕНИ И" се бришат.

Член 37

Членот 143-а се брише.

Член 38

Во членот 144-а став 1 точка 4 зборовите: "и жиро сметка" се бришат.

Член 39

Во членот 145 став 1 точка 3 зборовите: "и жиро сметка на обврзникот" се бришат.

Член 40

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегување то во сила на овој закон.

Член 41

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2014 година.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR TATIM PERSONAL MBI TË ARDHURA**

Neni 1

Në Ligjin për tatim personal mbi të ardhura ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 80/93, 3/94, 70/94, 71/96, 28/97, 8/2001, 50/2001, 52/2001, 2/2002, 44/2002, 96/2004, 120/2005, 52/2006, 139/2006, 6/2007, 160/2007, 159/2008, 20/2009, 139/2009, 171/10, 135/11 dhe 166/12) në nenin 3 paragrafi 1 pika 7 fjalët: "dhe lojëra tjera shpërblyese" shlyhen.

Neni 2

Në nenin 6 pika 6 fjalët: "marrëveshjen e përgjithshme kolektive të ekonomisë në Republikën e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "marrëveshjen e përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë".

Pas pikës 6-a shtohet pikë e re 6-b, si vijon:

"6-b) transportit të organizuar deri në punë dhe nga puna, si dhe ushqimit gjatë kohës së punës të përcaktuara me ligj, marrëveshje të përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë, përkatësisht për të punësuarit në joekonomi në lartësi të përcaktuar me rregullat për organet e administratës shtetërore;"

Në pikën 13 fjalët: "marrëveshjen e përgjithshme kolektive të ekonomisë në Republikën e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "marrëveshjen e përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë".

Pika 17 ndryshohet si vijon:

"kompensimi i dëmit në bazë të sigurimit të jetës dhe jojetës;"

Në pikën 20 fjala "rrjedhëse" zëvendësohet me fjalën "transaksionale".

Pika 21-a shlyhet.

Pas pikës 24 shtohet pikë e re 24-a, si vijon:

24-a) kompensim për pjesëmarrje të personit në organe për realizimin e zgjedhjeve;"

Neni 3

Në nenin 7 paragrafi 2 lidhëza "dhe" zëvendësohet me lidhëzën "ose."

Neni 4

Neni 10 ndryshohet si vijon:

"Baza tatimore për përcaktimin e tatimit personal mbi të ardhura paraqet shumë të të gjitha të hyrave të realizuara në para, letra me vlerë, në natyrë ose në ndonjë lloj tjetër në vend dhe jashtë vendit gjatë periudhës tatimore, të zvogëluar për:

- 1) kontributet nga sigurimi i detyrueshëm social;
- 2) lirimit personal në shumë prej 84 000 denarësh gjatë përllogaritjes vjetore të tatimit mbi të ardhura dhe
- 3) shpenzimet e normuara ose reale të parapara me këtë ligj."

Neni 5

Neni 11 ndryshohet si vijon:

"Lirimi personal për vitin e ardhshëm përcaktohet në bazë të shumës së lirimit personal nga viti rrjedhës i harmonizuar me 50 % nga shkalla e rritjes së realizuar të rrogave të të punësuarve në Republikë në vitin e kaluar, në pajtim me të dhënat nga Enti Shtetëror i Statistikës.

Shumën e lirimit personal nga paragrafi 1 i këtij neni para fillimit të secilit vit, më së voni deri më 31 dhjetor në vitin rrjedhës e shpall ministri i Financave.

Gjatë përllogaritjes së tatimit personal vjetor mbi të ardhura, lirimi personal pranohet në lartësi të së drejtës së shfrytëzuar të lirimit personal gjatë përllogaritjes akontative të tatimit personal mbi të ardhura për të ardhura personale të paguara totale nga rroga dhe pensioni."

Neni 6

Në nenin 13 paragrafi 1 fjala "detyrësi" zëvendësohet me fjalët: "detyrësi tatimor-rezident".

Pas paragrafit 1 shtohen dy paragrafë të rinj 2 dhe 3, si vijojnë:

"Për zbatimin e lirimimit ose lehtësimit tatimor i cili rezulton nga marrëveshja ndërkombëtare për shmangie të tatimit të dyfishtë, Drejtoria e të Hyrave Publike me kërkesë të detyrësit tatimor-rezident lëshon vërtetim për rezident tatimor në Republikën e Maqedonisë.

Formën dhe përmbajtjen e kërkesës si dhe mënyrën e lëshimit të vërtetimit për rezident tatimor nga paragrafi 2 i këtij neni, i përcakton ministri i Financave."

Neni 7

Në nenin 14-a paragrafi 1 pika 1 fjalët: "të përcaktuar me Ligjin për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm" shlyhen.

Në pikën 1-a fjalët: "Marrëveshje të përgjithshme kolektive e ekonomisë në Republikën e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Marrëveshje të përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë."

Neni 8

Në nenin 15 paragrafi 1 pikat 1, 5 dhe 6 fjalët: "të përcaktuar me Ligjin për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm" shlyhen.

Në pikat 1-a, 5-a dhe 6-a, fjalët: "Marrëveshje të përgjithshme kolektive e ekonomisë në Republikën e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Marrëveshje të përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë".

Neni 9

Në nenin 15-a paragrafi 1 fjalët: "përveç nëse ndryshe nuk është përcaktuar me këtë ligj" shlyhen.

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Gjatë përlogaritjes akontative të tatimit mbi të ardhura të të ardhurave personale nga rroga dhe pensioni, lirimi personal pranohet në shumë prej një të dymbëdhjetën nga lirimi i shpallur personal vjetor."

Neni 10

Në nenin 30-x pas pikës 5 shtohet pikë e re 5-a, si vijon:

"5-a) ndihma e paguar për dëme të pësuar nga fatkeqësi elementare në shumë e cila nuk e tejkalon shumën më të ulët të përcaktuar me Marrëveshjen e përgjithshme kolektive për sektorin privat nga sfera e ekonomisë në Republikën e Maqedonisë".

Neni 11

Në nenin 31 paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Detyrësi nga paragrafi 1 i këtij neni, secilin vit parashtron kërkesë për tatimim paushall te organi për të hyra publike më së voni deri në fund të vitit i cili i paraprin vitit për të cilin bëhet përcaktimi i tatimit."

Në paragrafin 6 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "më së voni deri më 31 janar vitin e ardhshëm që vijon pas vitit për të cilin parashtrohet raporti."

Neni 12

Në nenin 31-a paragrafi 3 fjalët: "më së voni deri në fund të vitit për të cilin përcaktohet tatimi" zëvendësohen me fjalët: "pas kalimit të secili vit, më së voni deri më 31 janar vitin e ardhshëm i cili vijon pas vitit për të cilin përcaktohet tatimi."

Neni 13

Në nenin 34 paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

"Bazë për përlogaritjen e tatimit paraqesin neto të hyrat që fitohen kur shumë njëvjeçare e të hyrave të realizuara në vitin për të cilin përcaktohet tatimi, do të zvogëlohet për shpenzimet e normuara."

Neni 14

Në titullin para nenit 54 fjalët: "dhe lojëra tjera shpërblyese" shlyhen.

Neni 15

Neni 54 ndryshohet si vijon:

Detyrës i tatimit mbi të ardhura për fitimet nga lojërat e fatit është personi fizik që ka realizuar fitim nga lojërat e fatit.

Bazë për përlogaritjen e tatimit të lojërat e fatit paraqet shumë e pagesës individuale të fitimit.

Me fitimin e paguar individual nuk nënkuptohen fitimet e realizuara gjatë lojës së fatit.

Nëse fitimi nga lojërat e fatit përbëhet nga sende, bazë e tatimit paraqet vlera e tregut të sendeve në momentin e realizimit të fitimit."

Neni 16

Neni 55 ndryshohet si vijon:

"Me përjashtim të dispozitave të nenit 54 të këtij ligji, tatim mbi të ardhura për fitimet nga lojërat e përgjithshme të fatit nuk paguhet, nëse pagimi individual i fitimit nuk e tejkalon shumën prej 5 000 denarësh.

Nëse shumë individuale e fitimit është më e madhe se shumë e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, tatimi përlogaritet mbi tërë shumën."

Neni 17

Në nenin 55-a paragrafi 1 numri "8" zëvendësohet me numrin "7".

Neni 18

Në nenin 59 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Detyrësit e tatimit mbi të ardhura nga nenet 31 dhe 31-a të këtij ligji, që paguajnë tatim sipas të hyrave të përcaktuara në mënyrë paushalle, nuk janë të obliguar të mbajnë libra afaristë."

Neni 19

Në nenin 69 pas paragrafit 2 shtohet paragrafi i ri 3, si vijon:

"Nëse tatimpaguesi nga paragrafi 2 i këtij neni ka punuar në periudhë më të shkurtër në një vit kalendarik, për periudhë tatimore do të konsiderohet periudha nga viti për të cilin ka punuar edhe për periudhën e njëjtë duhet të përpilojë bilanc vjetor tatimor."

Neni 20

Neni 71 ndryshohet si vijon:

"Detyrësi i cili gjatë vitit fillon të realizojë të hyra që i nënshtrohen tatimit me tatim mbi të ardhura në bazë të këtij ligji, detyrohet të parashtrojë fletëparaqitje akontative tatimore te organi për të hyra publike në afat prej 15 ditësh nga dita e realizimit të të hyrave.

Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, detyrësi nga neni 29 i këtij ligji nuk është i detyruar të parashtrojë fletëparaqitje akontative tatimore."

Neni 21

Në nenin 73 paragrafi 2 pika 1 shlyhet.

Pikat 2 dhe 3 bëhen pika 1 dhe 2.

Neni 22

Në nenin 75 paragrafi 1 pika 5 fjalët: "dhe lojëra tjera shpërblyese" shlyhen.

Neni 23

Pas nenit 75 shtohen tre nene të reja 75-a, 75-b dhe 75-v, si vijojnë:

"Neni 75-a

Gjatë përlogaritjes së tatimit për zbritje të të hyrave nga neni 75 i këtij ligji që i realizon personi fizik – jorezident që është shfrytëzues real i atyre të hyrave, paguesi i të hyrave i zbaton dispozitat e marrëveshjes së vlefshme për shmangien e tatimit të dyfishtë, nëse personi fizik e dëshmon statusin e rezident tatimor në shtetin me të cilin Republika e Maqedonisë ka lidhur marrëveshje.

Neni 75-b

Nëse pranuesi i të hyrave që tatimohet me tatim për zbritje është rezident tatimor i shtetit të huaj me të cilin Republika e Maqedonisë ka lidhur marrëveshje për shmangien e tatimit të dyfishtë, atëherë për të hyrat që tatimohen zbatohet shkalla tatimore që nuk guxon ta tejkalojë lartësinë e shkallës tatimore që është përcaktuar për atë lloj të të hyrave në përputhje me marrëveshjen.

Lirim tatimor ose shkallë më e ulët e përcaktuar në marrëveshje me shtetin e huaj zbatohet në të hyra që tatimohen me tatim për zbritje, nëse paguesi disponon me formularë të përcaktuar të verifikuar nga Drejtoria e të Hyrave Publike dhe nga organi kompetent tatimor i shtetit të huaj, ose leje për lirim tatimor të lëshuar nga Drejtoria për të Hyra Publike.

Mënyrën e zbatimit të lirimit tatimor ose lehtësimit në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare për shmangien e tatimit të dyfishtë të të hyrave që i realizon personi i huaj fizik, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularëve nga paragrafi 2 i këtij neni, i përcakton ministri i Financave.

Neni 75-v

Nëse paguesi i të hyrave zbaton dispozita nga marrëveshja për shmangien e tatimit të dyfishtë, e nuk janë plotësuar kushtet e neneve 75-a dhe 75-b të këtij ligji dhe për këtë arsye është paguar shumë më e ulët e tatimit, paguesi i të hyrave është i obliguar që ta kompensojë dallimin midis tatimit të paguar dhe shumës së borxhit të tatimit në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Drejtoria për të Hyra Publike me kërkesë të jorezidentit është e detyruar të lëshojë vërtetim për tatimin e paguar në Republikën e Maqedonisë."

Neni 24

Në nenin 77 paragrafi 1 fjala "shkurt" zëvendësohet me fjalën "janar".

Në paragrafin 2 data "15 shkurt" zëvendësohen me datën "31 janar".

Në paragrafin 3 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "më së voni deri më 31 janar të vitit të ardhshëm."

Pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

"Paguesi i cili kryen grumbullim të hedhurinave të shfrytëzueshme të ngurta nga personat fizikë që nuk janë tregtarë individë, është i detyruar që organit për të hyra publike t'i dorëzojë raport vjetor për të hyrat e paguara më së voni deri më 31 janar të vitit të ardhshëm."

Paragrafi 4 bëhet paragrafi 5.

Në paragrafin 5 që bëhet paragrafi 6 numri "4" zëvendësohet me numrin "5".

Në paragrafin 6 që bëhet paragrafi 7 fjalët: "paragrafi 3" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët 3 dhe 4."

Neni 25

Në nenin 82 paragrafi 1 pika 1 ndryshohet si vijon:

"të hyra nga prona dhe të drejtat pronësore të realizuara nga lëshimi me qira ose nënqira;"

Neni 26

Neni 83-a ndryshohet si vijon:

"Akontacionin e tatimit mbi të ardhura për të hyrat nga kryerja e veprimtarisë së pavarur që tatimohen sipas të ardhurave reale në vitin rrjedhës, e përlogarit detyrësi tatimor në bazë të të dhënave nga bilanci tatimor vjetor për vitin paraprak."

Neni 27

Në nenin 85 pas fjalëve: "të hyrat" shtohen fjalët: "nga prona dhe të drejtat pronësore".

Neni 28

Në nenin 88 fjalët: "xhirollogarinë te bartësit e qarkullimit pagesor" zëvendësohen me fjalët: "llogarinë transaksionale te pjesëmarrësit në qarkullimin pagesor."

Neni 29

Në nenin 90 paragrafi 3 fjala "qeshor" zëvendësohet me fjalën "prill".

Neni 30

Neni 94-a ndryshohet si vijon:

"Kur personi zotëron pronë ose disponon me mjete më të mëdha se të tatimuarat që rrjedhin nga të hyra për të cilat nuk është përcaktuar tatim ose nuk është përcaktuar në mënyrë të mjaftueshme dhe origjina e të cilave nuk mund të dëshmohet, organi i të hyrave publike miraton aktvendim për përcaktimin e tatimit mbi ato të hyra".

Neni 31

Në nenin 95 paragrafi 1 fjalët: "i ndaluar" zëvendësohen me fjalët: "i mbajtur".

Neni 32

Në nenin 97 pika 1 shlyhet.

Pikat 2, 3 dhe 4 bëhen pika 1, 2 dhe 3.

Neni 33

Pas nenit 97 shtohet nen i ri 97-a, si vijon:

"Neni 97-a

Akontacioni mujor i tatimit personal mbi të ardhura për të hyrat nga veprimtaria e pavarur paguhet në shumë prej një të dymbëdhjetën e tatimit të përlogaritur të bilancit tatimor vjetor, përveç për të hyrat nga nenet 31 dhe 31-a të këtij ligji.

Akontacioni i tatimit personal mbi të ardhura për muajin janar në vitin rrjedhës paguhet në lartësinë e akontacionit të paguar për muajin dhjetor të vitit paraprak kalendarik.

Akontacioni mujor i tatimit personal mbi të ardhura paguhet deri më 15 të muajit rrjedhës për muajin paraprak."

Neni 34

Në nenin 100 paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

"Derisa nuk realizohet marrëveshja me tatim në shumë paushalle për detyrësin nga neni 31 i këtij ligji, detyrësi tatimor është i detyruar të paguajë akontacion sipas aktvendimit për marrëveshje me tatim nga viti paraprak."

Paragrafi 2 shlyhet.

Neni 35

Neni 102 ndryshohet si vijon:

"Detyrësi i tatimit mbi të ardhura për të hyrat e realizuara nga veprimtaria e pavarur detyrohet që dallimin midis akontacionit të paguar sipas nenit 97-a të këtij ligji dhe detyrimit real të tatimit të përlogaritur mbi të ardhura në përputhje me nenin 69 të këtij ligji, ta paguajë në afat prej 30 ditësh nga dita e skadimit të afatit për dorëzimin e bilancit tatimor vjetor.

Nëse detyrësi i tatimit në formë të akontacionit ka paguar shumë më të madhe të tatimit se shumata që ka qenë i obliguar ta paguajë, mundet nga organi për të hyra publike të kërkojë kthim të shumës së paguar më tepër."

Neni 36
Në titullin e Pjesës së pestë fjalët: "NDËSHKUESE DHE" shlyhen.

Neni 37
Neni 143-a shlyhet.

Neni 38
Në nenin 144-a paragrafi 1 pika 4 fjalët: "dhe xhirollogari" shlyhen.

Neni 39
Në nenin 145 paragrafin 1 pika 3 fjalët: "dhe xhirollogari të detyrësit" shlyhen.

Neni 40
Rregullat nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 41
Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e do të zbatohet nga 1 janari 2014.

4613.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ- ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за Царинскиот закон, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5097/1 Претседател
27 декември 2013 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН

Член 1
Во Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/2005, 4/2008, 48/10, 158/10, 44/11, 53/11, 11/12 и 171/12), во членот 4 став (1) точка 12 бројот „6“ се заменува со бројот „11“.

Во точката 21 зборот „странките“ се заменува со зборовите: „засегнатите лица“.

Член 2
Во членот 6 по ставот (9) се додава нов став (10), кој гласи:

„(10) За издавање на лиценца за вршење на застапување и издавање на идентификациска картичка се плаќа надоместок чиј износ не смее да биде повисок од стварните трошоци за издавање на лиценцата и идентификациската картичка.“

Во ставот (10) кој станува став (11) точка 3 точката на крајот од реченицата се заменува со записка и се додаваат зборовите: „за што се плаќа надоместок чиј износ не смее да биде повисок од стварните трошоци за спроведување на стручниот испит.“

Ставовите (11) и (12) стануваат ставови (12) и (13).
По ставот (13) кој станува став (14) се додава нов став (15), кој гласи:
„(15) Износот на царинските надоместоци од ставовите (10) и (11) на овој член ги пропишува министерот за финансии.“

Член 3
Во членот 7-а став (1) алинејата 2 се менува и гласи:
„таквата одлука немала да се донесе доколку биле доставени точни или целосни информации.“

Член 4
Во членот 13 став (3) по зборот „ниво“ се додаваат зборовите: „и кога се достапни, на меѓународно ниво“.

Член 5
Во членот 16 се додаваат три нови става (2), (3) и (4), кои гласат:
„(2) Обврската за чување на доверливи информации, согласно со ставот (1) на овој член не е повредена кога Царинската управа без согласност на царинскиот должник ги достави за објавување на веб страница на Управата за јавни приходи податоците со листа на должници за доспеани и неплатени долгови подолги од 90 дена, по основ на увозни и извозни давачки и други давачки и даноци од надлежност на Царинската управа.
(3) Царинската управа најдоцна до 5 во месецот до Управата за јавни приходи доставува податоци со листа на должници од ставот (2) на овој член.
(4) Најдоцна 15 дена пред рокот од ставот (3) на овој член Царинската управа го известува должникот дека доколку не го намери долгот истиот ќе биде објавен на листата на должници на доспеани и неплатени долгови со податоци и на начин пропишан согласно со Законот за даночна постапка.“

Во членот 46-в став (1) во третата реченица пред зборот „различна“ се додаваат зборовите: „за увоз“.

Во ставот (2) зборовите: „влезната збирна“ се заменуваат со зборот „царинска“.

Член 6
Во членот 46-в став (1) во третата реченица пред зборот „различна“ се додаваат зборовите: „за увоз“.

Во ставот (2) зборовите: „влезната збирна“ се заменуваат со зборот „царинска“.

Член 7
Во членот 70 став (1) по зборот „видови“ се додаваат зборовите: „и минимални количини“.

Член 8
Во членот 79 став (3) точката на крајот од реченицата се заменува со записка и се додаваат зборовите: „но ќе ги сноси трошоците на нивната анализа или преглед.“

Член 9
Во членот 107 по ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Владата на Република Македонија по предлог на Министерството за финансии може привремено да забрани користење на општа гаранција со намален износ од ставот (4) на овој член, како вонредна мерка во посебни околности.
(7) Владата на Република Македонија по предлог на Министерството за финансии може привремено да забрани користење на општа гаранција од ставот (2) точка б) на овој член, за стоки за кои при користењето на општа гаранција се утврдило дека биле предмет на измама од поголем обем.“

Член 10
Во членот 129 став (1) во воведната реченица по зборот „член“ се додаваат зборовите: „и во согласност со прописот од ставот (4) на овој член“.

Член 11

Во членот 133 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Кога околностите тоа го оправдуваат, особено во случај на операција за преработка на стоки која вообичаено се врши под јасно дефинирани технички услови и која вклучува стока со постојани карактеристики и резултира со производство на добиени производи со постојан квалитет, може да се утврдат стандардни нормативи во согласност со прописот од членот 257 од овој закон, врз основа на претходно утврдените реални податоци.“

Член 12

Во членот 136 став (1) точка б) алинеја 1 зборот „странката“ се заменува со зборовите: „засегнатото лице“.

Член 13

По членот 142 се додава нов Оддел 6 и нов член 142-а, кои гласат:

„6. Посебни одредби за увоз за облагородување со систем на одложено плаќање на кои се применува ослободување од плаќање на извозни давачки

Член 142-а

Постапката на увоз за облагородување со систем на одложено плаќање се применува исто така со цел за добиените производи да се ослободат од плаќање на извозни давачки на кои подлежат идентични производи добиени од домашна стока наместо од увозна стока.“

Член 14

Во членот 153 став (3) зборот „странката“ се заменува со зборовите: „засегнатото лице“.

Член 15

Во членот 181 став (1) зборовите: „без да се внесе на другото царинско подрачје директно“ се бришат.

Во ставот (2) зборот „само“ се брише.

Во точката б) по зборот „давачки“ се додава точка и запирка, а сврзникот „и“ се брише.

Во точката в) точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка г), која гласи:

„г) таа е внесена во слободна зона или слободен склад директно од странско царинско подрачје.“

Член 16

Во членот 184 точка з) зборот „странката“ се заменува со зборовите: „засегнатото лице“.

Член 17

Во членот 186 ставот (2) се менува и гласи:

„Кога стоката се претовара внатре во слободната зона, евиденцијата која се однесува на претоварот се чува за да му биде на располагање на царинскиот орган. Краткорочното чување на стоката во врска со таков претовар се смета како составен дел на претоварот. За стоката која се внесува во слободната зона директно од странско царинско подрачје или од слободната зона директно го напушта царинското подрачје на Република Македонија, се поднесува збирна декларација во согласност со членовите 46-а до 46-в или 192-а до 192-г од овој закон.“

Член 18

Членот 190 се менува и гласи:

„Кога стоката го напушта царинското подрачје на Република Македонија од слободна зона или слободен склад царинскиот орган треба да утврди дека се почитуваат прописите со кои се уредува извозот, извозот за об-

лагородување, повторниот извоз, одложувачките постапки, како и одредбите од Поглавје 5 од овој закон со кои се уредува изнесувањето на стока од царинското подрачје.“

Член 19

Во членот 192-а став (1) по зборовите: „опфатена со“ се додаваат зборовите: „царинска декларација или, доколку не се бара царинска декларација со“.

Член 20

Во членот 192-б став (3) зборовите: „потребните податоци“ се заменуваат со зборовите: „најмалку податоците неопходни“.

Во ставот (4) зборовите: „излезна збирна“ се заменуваат со зборот „царинска“.

Член 21

Во членот 196 став (1) точка 15 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во точката 16 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка 17, која гласи:

„17) опрема наменета за научноистражувачка и иновациона дејност.“

Член 22

Членот 198 се менува и гласи:

„(1) Од плаќање на увозни давачки е ослободена:

1) стока која како подарок е добиена од странски донатори, како и увезена стока купена со паричните средства добиени како подарок на државните органи, општините и градот Скопје и на јавно правни субјекти;

2) стока наменета за реализација на проект кој е финансиран со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен меѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат увозни давачки и

3) стока наменета за реализација на проектите кои се финансирани во рамките на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, и за делот на средствата од националното кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија или задолжување.

(2) За остварување на ослободувањето од ставот (1) точки 2 и 3 на овој член се поднесува барање до Министерството за финансии од страна на имплементаторот на проектот.

(3) Начинот на спроведување на ослободувањето од плаќање на увозни давачки од ставот (1) точки 2 и 3 на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за финансии.“

Член 23

Во членот 199 по бројот „198“ се додаваат зборовите: „став (1) точка 1“.

Член 24

Во членот 200 став (1) по бројот 196 зборовите: „точка 2“ се заменуваат со зборовите: „точки 2 и 17“.

Член 25

Во членот 201 став (1) во првата реченица зборот „странката“ се заменува со зборовите: „засегнатото лице“.

Член 26

Во членот 239 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Доколку во постапката на одобрување на одложување на плаќањето настанат непредвидени трошоци за отворање на досие или за извршените услуги од страна на царинскиот орган, тие трошоци ги сноси барателот.“

Член 27

Во членот 240 став (2) точка в) зборот „ке“ се заменува со зборовите: „мора да“.

Член 28

Во членот 240-б став (2) точка б) по зборот „референтната“ зборот „каматна“ се брише.

Член 29

Во членот 244 став (1) точка б) по зборот „референтната“ зборот „каматна“ се брише.

Член 30

По членот 246-а се додава нов член 246-б, кој гласи:

„Член 246-б

(1) Царинската управа може да го отпише износот на давачки евидентиран во сметководствената евиденција доколку се утврди дека наплатата нема да успее или трошоците за наплата не се во сооднос со долгот.

(2) Постапката на отписот на долгот се врши согласно со одредбите од Законот за даночна постапка.“

Член 31

Подзаконските акти утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Примена на одредбите од овој закон

Член 32

Одредбите на членовите 6, 17, 19, 20, 22 и 23 од овој закон со кои се изменуваат и дополнуваат одредбите од членовите 46-в, 186 став (2), 192-а став (1), 192-б ставови (3) и (4), 198 и 199 од Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/2005, 4/2008, 48/10, 158/10, 44/11, 53/11, 11/12 и 171/12), ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2014 година.

Член 33

Во Законот за изменување на Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 171/12), во членот 1 датата „од 1 јануари 2014 година“ се заменува со датата „од 1 јануари 2015 година“.

Член 34

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT DOGANOR

Neni 1

Нë Ligjin doganor („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“, numër 39/2005, 4/2008, 48/10, 158/10, 44/11, 53/11, 11/12 dhe 171/12), në nenin 4 paragrafi (1) pika 12 numri "6" zëvendësohet me numrin "11".

Нë pikën 21 fjala "palët" zëvendësohet me fjalët: "personat e përfshirë".

Neni 2

Нë nenin 6 pas paragrafit (9) shtohet paragraf i ri (10), si vijon:

"(10) Për lëshim të licencës për kryerje të përfaqësimit dhe lëshim të kartelës identifikuese paguhet kompensim, shuma e të cilit nuk guxon të jetë më e lartë se shpenzimet reale për lëshim të licencës dhe kartelës identifikuese."

Нë paragrafin (10) i cili bëhet paragraf (11) pika 3 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "për çfarë paguhet kompensimi, shuma e të cilit nuk guxon të jetë më e lartë se shpenzimet reale për zbatim të provimit profesional."

Paragrafët (11) dhe (12) bëhen paragrafë (12) dhe (13).

Pas paragrafit (13) i cili bëhet paragraf (14) shtohet paragraf i ri (15) si vijon:

"(15) Shuma e kompensimeve doganore nga paragrafët (10) dhe (11) të këtij neni i përcakton ministri i Financave."

Neni 3

Нë nenin 7-a paragrafi (1) alineja 2 ndryshohet si vijon: "vendimi i këtillë nuk do të miratohet nëse dorëzohen informata të sakta dhe të plota,".

Neni 4

Нë nenin 13 paragrafi (3) pas fjalës "nivel" shtohen fjalët: "dhe kur janë të arritshme, në nivel ndërkombëtar."

Neni 5

Нë nenin 16 shtohen tre paragrafë të rinj (2), (3) dhe (4) si vijojnë:

"(2) Obligimi për ruajtje të informatave të fshehta, në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk cenohet kur Drejtoria Doganore pa pëlqim të debitorit doganor i dorëzon për publikim në ueb faqen e Drejtorisë së të Ardhurave Publike të dhënat me listën e debitorëve për borxhe të maturuara dhe të paarkëtuara më gjatë se 90 ditë, në bazë të detyrimeve importuese dhe eksportuese dhe detyrimeve dhe tatimeve tjera nga kompetenca e Drejtorisë Doganore.

(3) Drejtoria Doganore më së voni deri më datën 5 të muajit në Drejtorinë e të Ardhurave Publike dorëzon të dhëna me listën e debitorëve nga paragrafi (2) të këtij neni.

(4) Мë së voni 15 ditë para afatit nga paragrafi (3) të këtij neni, Drejtoria Doganore e njofton debitorin se nëse nuk e shlyen borxhin, i njëjti do të publikohet në listën e debitorëve të borxheve të maturuara dhe të paarkëtuara me të dhënat dhe në mënyrën e përcaktuar në pajtim me Ligjin për procedurë tatimore."

Neni 6

Нë nenin 46-v paragrafi (1) në fjalinë e tretë para fjalëve: "e ndryshme" shtohen fjalët: "për import".

Нë paragrafin (2) fjalët: "përmbledhëse për hyrje" zëvendësohen me fjalën "doganore".

Neni 7

Нë nenin 70 paragrafi (1) pas fjalës "llojet" shtohen fjalët: "dhe sasi minimale".

Neni 8

Нë nenin 79 paragrafi (3) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "por do t'i bart shpenzimet e analizës dhe kontrollit të tyre".

Neni 9

Нë nenin 107 pas paragrafit (5) shtohen dy paragrafë të rinj (6) dhe (7), si vijojnë:

"(6) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Ministrisë së Financave mundet përkohësisht të ndalojë shfrytëzimin e garancisë së përgjithshme me shumë të zvogëluar nga paragrafi (4) të këtij neni, si masë e jashtëzakonshme në rrethana të posaçme.

(7) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Ministrisë së Financave mundet për kohësisht të ndalojë shfrytëzimin e garancisë së përgjithshme nga paragrafi (2) pika b) të këtij neni, për mallrat për të cilat gjatë shfrytëzimit të garancisë së përgjithshme përcaktohet se kanë qenë lëndë e mashtimit me vëllim të madh".

Neni 10

Në nenin 129 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse pas fjalës "nen" shtohen fjalët: "dhe në pajtim me rregullën nga paragrafi (4) të këtij neni".

Neni 11

Në nenin 133 shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:
"(2) Kur rrethanat këtë e arsyetojnë, veçanërisht në rast të operacionit për përpunimin e mallrave që zakonisht bëhet në kushte teknike të përkufizuara qartë dhe i cili përfshinë mallra me karakteristika të përhershme dhe rezultun me prodhimin e prodhimeve të marra me cilësi të përhershme, mund të përcaktohen normativat standarde në pajtim me rregullën nga neni 257 të këtij ligji, në bazë të të dhënave reale të përcaktuara paraprakisht."

Neni 12

Në nenin 136 paragrafi (1) pika b) alineja 1 fjala "pala" zëvendësohet me fjalët: "personi i prekur".

Neni 13

Pas nenit 142 shtohet Pjesë e re 6 dhe nen i ri 142-a, si vijojnë:

"6. Dispozita të posaçme për import për fisnikërim me sistemin e pagesës së prolonguar në të cilat zbatohet lirimi nga pagesa e detyrimeve eksportuese

Neni 142-a

Procedura për import për fisnikërim me sistemin e pagesës së prolonguar zbatohet gjithashtu me qëllim që prodhimet e marra të lirohen nga pagesa e detyrimeve importuese në të cilat nënshtrohen prodhimet identike të marra nga malli vendor në vend se nga malli importues."

Neni 14

Në nenin 153 paragrafi (3) fjala "pala" zëvendësohet me fjalët: "personi i përfshirë".

Neni 15

Në nenin 181 paragrafi (1) fjalët: "pa u futur në zonën tjetër doganore drejtpërdrejt" shlyhen.

Në paragrafin (2) fjala "vetëm" shlyhet.

Në pikën b) pas fjalës "detyrime" shtohet pikëpresje dhe shlyhet lidhëza "dhe".

Në pikën v) pika në fund të fjalisë shlyhet, shtohet lidhëza "dhe" dhe shtohet pikë e re g), si vijon:

"g) ajo futet në zonën e lirë apo depon e lirë drejtpërdrejt nga zona e huaj doganore."

Neni 16

Në nenin 184 pika z) fjala "pala" zëvendësohet me fjalët: "personi i përfshirë".

Neni 17

Në nenin 186 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Kur malli ringarkohet brenda në zonën e lirë, evidenca që i referohet ringarkimit ruhet që ta ketë në dispozicion organi doganor. Ruajtja afatshkurtër e mallit lidhur me ringarkimin e këtillë konsiderohet si pjesë përbërëse e ringarkimit. Për mallin që futet në zonën e lirë drejtpërdrejt nga zona e huaj doganore apo nga zona e lirë drejtpërdrejt e lëshon zonën doganore të Republikës së Maqedonisë, parashtrohet deklarata përmbledhëse në pajtim me nenet 46-a deri në 46-v apo 192-a deri në 192-g të këtij ligji."

Neni 18

Neni 190 ndryshohet si vijon:

"Kur malli e lëshon zonën doganore të Republikës së Maqedonisë nga zona e lirë apo depoja e lirë, organi doganor duhet të përcaktojë se respektohen rregullat me të cilat rregullohet eksporti, eksporti për fisnikërim, eksporti i serishëm, procedurat e prolongimit, si dhe dispozitat e Kreut 5 të këtij ligji, me të cilën rregullohet nxjerrja e mallit nga zona doganore."

Neni 19

Në nenin 192-a paragrafi (1) pas fjalëve: "përfshirë me" shtohen fjalët: "deklaratën doganore apo, nëse nuk kërkohet deklarata doganore me".

Neni 20

Në nenin 192-b paragrafi (3) fjalët: "të dhënat e nevojshme" zëvendësohen me fjalët: "së paku të dhënat e domosdoshme".

Në paragrafin (4) fjalët: "përmbledhëse për dalje" zëvendësohen me fjalën "doganore".

Neni 21

Në nenin 196 paragrafi (1) pika 15 lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 16 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me lidhëzen "dhe" dhe shtohet pikë e re 17, si vijon:

"17) pajisja e dedikuar për veprimtarinë shkencore hulumtuese dhe inovative".

Neni 22

Neni 198 ndryshohet si vijon:

"(1) Nga pagesa e detyrimeve importuese lirohet:

1) malli që si dhuratë është marrë nga donatorët e huaj, si dhe malli importues i blerë me mjetet me para të marra si dhuratë të organeve shtetërore, komunave dhe të qytetit të Shkupit dhe subjekteve juridike publike;

2) malli i dedikuar për realizimin e projektit që financohet me mjete me para të marra në bazë të marrëveshjes për donacion, të lidhur ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe donatorëve të huaj, nëse në këtë marrëveshje parashihet se me mjetet me para të marra nuk do të paguhen detyrimet importuese, dhe

3) malli i dedikuar për realizimin e projekteve që financohen në kornizat e Instrumentit për Ndihmë Paraaderuese (IPA) që zbatohet në kushte të udhëheqjes decentralizuese dhe për pjesën e mjeteve nga kofinancimi nacional i siguruar nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë apo nga borxhi.

(2) Për realizimin e lirimit nga paragrafi (1) pikat 2 dhe 3 të këtij neni parashtrohet kërkesë te Ministria e Financave nga zbatuesi i projektit.

(3) Mënyrën e zbatimit të lirimit nga pagesa të detyrimeve importuese nga paragrafi (1) pikat 2 dhe 3 të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (2) të këtij neni i përcakton ministri i Financave."

Neni 23

Në nenin 199 pas numrit "198" shtohen fjalët: "paragrafi (1) pika 1".

Neni 24

Në nenin 200 paragrafi (1) pas numrit 196 fjalët: "pika 2" zëvendësohen me fjalët: "pikat 2 dhe 17".

Neni 25

Në nenin 201 paragrafi (1) në fjalinë e parë fjala "pala" zëvendësohet me fjalët: "personi i përfshirë".

Neni 26

Në nenin 239 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"(2) Nëse në procedurën e lejimit të pagesës së prolonguar të shkaktuar nga shpenzimet e paparapara për hapjen e dosjes apo për shërbimet e kryera nga organi doganor, këto shpenzime i bart kërkuesi."

Neni 27

Нë nenin 240 параграфи (2) pika v) фјалët: "do të" zëvendësohen me фјалët: "duhet të".

Neni 28

Нë nenin 240-b параграфи (2) pika b) pas фјалës "referente" фјала "kamatore" shlyhet.

Neni 29

Нë nenin 244 параграфи (1) pika b) pas фјалës "referente" фјала "kamatore" shlyhet.

Neni 30

Pas nenit 246-a shtohet nen i ri 246-b, si vijon:

"Neni 246-b

(1) Drejtoria Doganore mund ta shlyejë shumën e detyrimeve të evidentuara në evidencën e kontabilitetit nëse konstatohet se arkëtimi nuk do të ketë sukses apo shpenzimet për arkëtim nuk janë në përpjesëtim me borxhin.

(2) Procedura e shlyerjes së borxhit bëhet në pajtim me dispozitat e Ligjit për procedurë tatimore."

Neni 31

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në афат prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Zbatimi i dispozitave të këtij ligji

Neni 32

Dispozitat e neneve 6, 17, 19, 20, 22 dhe 23 të këtij ligji me të cilat ndryshohen dhe plotësohen dispozitat e neneve 46-v, 186 параграфи (2), 192-a параграфи (1), 192-b параграфët (3) dhe (4), 198 dhe 199 të Ligjit doganor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë, numër 39/2005, 4/2008, 48/10, 158/10, 44/11, 53/11, 11/12 dhe 171/12), do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2014.

Neni 33

Нë Ligjin për ndryshimin e Ligjit doganor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 171/12), në nenin 1 data "nga 1 janari 2014" zëvendësohet me datën "nga 1 janari 2015".

Neni 34

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4614.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА УСЛУГИ БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5097/1 Претседател
27 декември 2013 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА УСЛУГИ БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ

Член 1

Во Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари („Службен весник на Република Македонија“ број 77/2003, 54/2007, 48/10, 67/10, 17/11 и 35/11), во членот 35 ставот 3 се менува и гласи:

„Против решението од ставот 2 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Ставот 4 се брише.

Ставовите 5, 6, 7 и 8 стануваат ставови 4, 5, 6 и 7.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 мај 2014 година.

L I G J

ПЕР НДРШИМИН Е ЛИГИТ ПЕР КРИЕРЈЕН Е ШЕРБИМЕВЕ TRANSFER I SHPEJTË I PARAVE

Neni 1

Нë Ligjin për kryerjen e shërbimeve transfer i shpejtë i parave („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 77/2003, 54/2007, 48/10, 67/10, 17/11 dhe 35/11), në nenin 35 параграфи 3 ndryshohet si vijon:

"Kundër aktvendimit nga параграфи 2 të këtij neni mund të paraqitet ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë."

Параграфи 4 shlyhet.

Параграфët 5, 6, 7 dhe 8 bëhen параграфët 4, 5, 6 dhe 7.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“, ndërkaq do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

4615.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЧНА ПОСТАПКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за даночна постапка, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5099/1 Претседател
27 декември 2013 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЧНА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за даночна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 13/2006, 88/2008, 159/2008, 105/2009, 133/2009, 145/10, 171/10, 53/11, 39/12 и 84/12), во членот 9 став (3) по точката 4 се додава нова точка 5, која гласи:

“5) Управата за јавни приходи дава информации на даночен орган на странска држава во постапка за размена на информации и меѓународна правна помош;“.

Точките 5 и 6 стануваат точки 6 и 7.

По ставот (3) се додаваат седум нови става (4), (5), (6), (7), (8), (9) и (10), кои гласат:

“(4) Обврската за чување на даночна тајна не е повредена кога Управата за јавни приходи без согласност на даночниот обврзник, на својата веб страница објавува листа на должници на доспеани и неплатени долгови по основ на данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход, придонеси од задолжително социјално осигурување како и акцизи и царини, за кои вкупниот износ на долгот е:

1) повисок од 120.000 денари за физичките лица и самостојни вршители на дејност и

2) повисок од 300.000 денари за правните лица.

(5) При пресметката на висината на долгот од ставот (4) на овој член не се вклучуваат обврските кои доспеале за плаќање во последните три месеци пред објавата на листата на должници на доспеани и неплатени долгови, додека извршените плаќање во овој период се земаат предвид при пресметката на долгот.

(6) Објавата на листата на должници на доспеани и неплатени долгови се врши еднаш месечно, најдоцна до 10 во месецот.

(7) Најдоцна 15 дена пред рокот од ставот (6) на овој член Управата за јавни приходи го известува должникот дека доколку не го намира долгот по основ на данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и придонеси од задолжително социјално осигурување, истиот ќе биде објавен на листата на должници на доспеани и неплатени долгови.

(8) Листата на должници на доспеани и неплатени долгови содржи име и презиме или назив на должникот, година на раѓање на физичкото лице, место на живеење или престој на физичкото лице или седиште за правното лице, поединечен износ кој се должи според видот на долгот како и вкупен износ на долгот. Заради утврдување на идентитетот на должникот, Управата за јавни приходи може да ја дополни или допрецизира листата од ставот (4) на овој член, со податоци за датумот и место на раѓање на физичкото лице и име на родителот на физичкото лице. Управата за јавни приходи во листата на должници на доспеани и неплатени долгови, може да ја дополни и со податоци за преземените мерки за наплата на долгот од страна на надлежната институција.

(9) Во листата на должници на доспеани и неплатени долгови не се внесуваат податоци за долгот за кој на должникот му е одобрено одложено плаќање.

(10) Обврската за чување на даночната тајна не е повредена и во случаите кога Управата за јавни приходи без согласност на даночниот обврзник на својата веб страница објавува податоци заради исправка на непотполни информации кои претходно биле објавени од страна на Управата за јавни приходи.“

Член 2

Во членот 34 по зборот “доход“ се додаваат зборовите: “и за плаќање на задржаниот данок во смисла на Законот за данокот на добивка“.

Член 3

По членот 35 се додава нов наслов и нов член 35-а, кои гласат:

“Гаранција при откриен или неплатен данок

Член 35-а

(1) За даночниот долг на даночниот должник, утврден со решение на Управата за јавни приходи или неплатен кај поведување на постапка за присилна наплата, наплатата со сиот свој имот ја гарантира лицето

кое со своите одлуки влијаело врз стопанските активностите на даночниот должник, од кои произлегол даночниот долг.

(2) Лице чии одлуки влијаат врз активностите на даночниот должник е лицето кое:

- има удел во даночниот обврзник кој е должник, сразмерно на процентот на уделот,

- го застапува даночниот обврзник кој е должник, во висина која одговара на товарот кој произлегува од даденото овластување за застапување,

- има долг кон даночниот обврзник кој е должник, до висина на долгот кон него и

- го презема долгот, до висина на преземениот долг даден во нотарски заверената изјава.

(3) По исклучок за пристигнатиот а неплатен долг на даночниот обврзник кој е должник, настанат по основ на самооданочување или утврден од страна на Управата за јавни приходи, лицата од ставот (2) алинеи 1 и 2 на овој член не се гаранти за неплатениот данок, доколку докажат дека биле оневозможени за плаќање на пристигнатиот данок поради претходно нерешено правно прашање за кое е надлежен државен орган или суд.

(4) Со решение донесено во постапка за утврдување на даночна гаранција од членот 83 од овој закон, Управата за јавни приходи го определува лицето кое по одредбата од ставот (2) на овој член гарантира за даночниот долг.“

Член 4

Во членот 47 ставот (6) се менува и гласи:

“Доколку книжењата и другите евиденции се обработени со систем за обработка на податоци, Управата за јавни приходи има право да добие увид во меморираните податоци и да го користи системот за обработка на податоци за испитување на истите. Управата за јавни приходи може да побара податоците да бидат обработени според нејзините потреби или меморираните податоци да и бидат доставени на уред за пренос на податоци.“

По ставот (6) се додаваат два нови ставови (7) и (8), кои гласат:

“(7) Заради проверка на веродостојноста на книжењата и другите евидентирања Управата за јавни приходи може да примени финансиско-сметководствена форензичка анализа.

(8) Трошоците кои настануваат при спроведувањето на постапките од ставовите (6) и (7) на овој член се на товар на Управата за јавни приходи.“

Член 5

Во членот 53 по ставот (12) се додава нов став (13), кој гласи:

“(13) Обврската од ставот (12) на овој член се однесува и на даночните обврзници кои имаат обврска да доставуваат даночен биланс и извештаи пропишани со Законот за персоналниот данок на доход.“

Член 6

Во членот 57 точка 3 сврзникот “и“ на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка.

Во точката 4 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот “и“ и се додава нова точка 5, која гласи:

“5) проверка на веродостојноста на книжењата и другите евидентирања со примена на финансиско-сметководствена форензичка анализа.“

Член 7

По членот 60 се додава нов член 60-а, кој гласи:

“Финансиско-сметководствена форензичка анализа

Член 60-а

(1) Управата за јавни приходи спроведува финансиско-сметководствена форензичка анализа со употреба на опрема и методологија за прибирање, прегледување и анализирање на податоците од уредите на даночниот обврзник кои содржат медиум за меморирање, складирање и чување на дигитални податоци.

(2) Управата за јавни приходи има право да ги прегледа постојните податоци, да направи веродостојна копија од истите и да изврши реконструкција на измените и избришаните податоци.

(3) За цели на финансиско-сметководствена форензичка анализа Управата за јавни приходи има право да ги побара уредите на кои се содржани податоците да се проверуваат во просториите на Управата за јавни приходи.“

Член 8

Членот 122 се менува и гласи:

“(1) Управата за јавни приходи може веднаш по доспеаноста на данокот да запише заложно право во регистарот на заложни права.

(2) Запишувањето на заложното право се врши со решение за обезбедување на даночниот долг пред присилна наплата.

(3) Во постапката за воспоставување залог пред присилна наплата на данок, соодветно се применуваат одредбите од членовите 134, 135, 136, 137 и 138 од овој закон.“

Член 9

Во членот 142 став (3) зборот “банката” се заменува со зборовите: “носителот на платниот промет”.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

“(4) По исклучок од ставот (3) на овој член во постапка на присилна наплата на долг согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, ако на сметката на должникот привремено нема средства носителот на платниот промет ќе ја блокира сметката се до обезбедување на средствата за целосно извршување на решението за присилна наплата.”

Во ставовите (4) и (5) кои стануваат ставови (5) и (6) зборот “банката” се заменува со зборовите: “носителот на платниот промет”.

Ставот (6) станува став (7).

Член 10

Во членот 147 ставот (2) се менува и гласи:

“На барање на Управата за јавни приходи процена на движни предмети може да ја врши овластен проценувач.“

Член 11

Во членот 150 став (1) по зборовите: “даночниот долг” се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 12

Во членот 151 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

“(3) По пат на непосредна спогодба може да се продаваат и движни предмети за кои била спроведена една неуспешна аукција и барем една слободна (комерцијална) продажба и чија проценета вредност е до износ од 30.000 денари.“

Ставовите (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) и (10) стануваат ставови (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) и (11).

Член 13

Во членот 154 ставот (2) се менува и гласи:

“Почетната вредност на недвижноста се утврдува според Методологијата за процена на пазарната вредност на недвижен имот.“

Член 14

Во членот 155 ставот (10) се менува и гласи:

“Доколку продажбата не е успешна и после втората јавна аукција, Република Македонија станува сопственик на недвижниот имот, а даночниот долг се намалува во износ кој одговара на 50% од проценетата пазарна вредност на недвижноста.“

Член 15

Во членот 179-б став (1) точка 4 сврзникот “и“ на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка.

Во точката 5 точката на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка и се додаваат пет нови точки 6, 7, 8, 9 и 10, кои гласат:

“6) по извршениот попис на имотот истиот го отуѓи или оштети (член 136 ставови (1) и (2));

7) ја попречува постапката за попис на имот (членови 137 и 138);

8) обврзникот за пресметка и уплата придонесите, односно исплатителот на плата кој нема да постапи согласно со решението со кое му е наложено при секоја исплата плата/пензија да уплаќа една третина од износот до целосно намиравање на долгот за сметка на должникот (член 140 ставови (1) точка 1 и (2));

9) ја попречува постапката за заплена на попишан имот (членови 148 и 153) и

10) ја попречува постапката за јавна аукција (членови 151 и 155).“

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E
LIGJIT PËR PROCEDURE TATIMORE

Neni 1

Në Ligjin për procedurë tatimore („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 13/2006, 88/2008, 159/2008, 105/2009, 133/2009, 145/10, 171/10, 53/11, 39/12 dhe 84/12), në nenin 9 paragrafi (3) pas pikës 4 shtohet pikë e re 5, si vijon:

“5) Drejtoria e të Hyrave Publike i jep informata organit tatimor të shtetit të huaj në procedurë të shkëmbimit të informatave dhe ndihmë juridike ndërkombëtare;”.

Pikat 5 dhe 6 bëhen pika 6 dhe 7.

Pas paragrafit (3) shtohen shtatë paragrafë të rinj si (4), (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10), si vijojnë:

“(4) Obligimi për ruajtjen e fshehtësisë tatimore nuk është cenuar kur Drejtoria e të Hyrave Publike pa pëlqim të detyrësit tatimor, në ueb faqen e vet shpall listë të debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara në bazë të tatimit mbi vlerën e shtuar, tatimit mbi fitim, tatimit personal mbi të ardhura, kontributeve nga sigurimi i detyrueshëm social si dhe akcizave dhe doganave, për të cilat shumata e përgjithshme e borxhit është:

1) më e lartë se 120 000 denarë, për personat fizikë dhe kryerësit e pavarur të veprimtarisë dhe

2) më e lartë se 300 000 denarë, për personat juridikë.

(5) Gjatë përllogaritjes së lartësisë së borxhit nga paragrafi (4) i këtij neni, nuk përfshihen detyrimet që janë maturuar për pagesë në tre muajt e fundit para publikimit të listës së debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papagu-

ara, ndërsa pagesat e kryera në këtë periudhë merren parasysh gjatë përllogaritjes së borxhit.

(6) Publikimi i listës së debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara bëhet një herë në muaj, më së voni deri në të 10-tin e çdo muaji.

(7) Më së voni 15 ditë para afatit nga paragrafi (6) i këtij neni, Drejtoria e të Hyrave Publike e njofton debitorin se nëse nuk e shlyen borxhin në bazë të tatimit mbi vlerën e shtuar, tatimit mbi fitim, tatimit personal mbi të ardhura dhe kontributeve nga sigurimi i detyrueshëm social, i njëjti do të publikohet në listën e debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara.

(8) Lista e debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara përmban: emrin dhe mbiemrin ose titullin e debitorit, vitin e lindjes së personit fizik, vendbanimin ose vendqëndrimin e personit fizik ose selinë e personit juridik, shumën e veçantë që është borxh sipas llojit të borxhit si dhe shumën e përgjithshme të borxhit. Për përcaktim të identitetit të debitorit, Drejtoria e të Hyrave Publike mund ta plotësojë ose saktësojë në mënyrë shtesë listën nga paragrafi (4) i këtij neni, me të dhëna për datën dhe vendlindjen e personit fizik dhe emrin e prindit të personit fizik. Drejtoria e të Hyrave Publike në listën e debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara, mund ta plotësojë edhe me të dhëna për masat e ndërmarra për arkëtimin e borxhit nga ana e institucionit kompetent.

(9) Në listën e debitorëve të borxheve të maturuara dhe të papaguara nuk futen të dhëna për borxhin për të cilin debitorit nuk i është miratuar pagesë e prolonguar.

(10) Obligimi për ruajtjen e fshehtësisë tatimore nuk është cenuar edhe në rastet kur Drejtoria e të Hyrave Publike pa pëlqim të detyrësit tatimor në ueb faqen e vet publikon të dhëna për korrigjim të informatave të paplota që paraprakisht janë publikuar nga ana e Drejtorisë së të Hyrave Publike."

Neni 2

Në nenin 34 pas fjalëve: "të ardhura" shtohen fjalët: "dhe për pagesë të tatimit të mbajtur sipas Ligjit për tatim mbi fitim".

Neni 3

Pas nenit 35 shtohet titull i ri dhe nen i ri 35-a, si vijon:

"Garanci gjatë tatimit të zbuluar ose të papaguar

Neni 35-a

(1) Për borxhin tatimor të debitorit tatimor, të përcaktuar me aktvendim të Drejtorisë së të hyrave publike ose të papaguar tek inicimi i procedurës së arkëtimit të detyrueshëm, arkëtimin me tërë pronën e vet e garanton personi i cili me vendimet e tij ka ndikuar mbi aktivitetet ekonomike të debitorit tatimor, nga i cili ka dalë borxhi tatimor.

(2) Person, vendimet e të cilit kanë ndikuar mbi aktivitetet e debitorit tatimor është:

- personi që ka pjesëmarrje në detyrësin tatimor që është debitor, në proporcion me përqindjen e pjesëmarrjes,
- personi që e përfaqëson detyrësin tatimor që është debitor, në lartësi e cila përputhet me ngarkimin që del nga autorizimi i dhënë për përfaqësim,
- personi që ka borxh ndaj detyrësit tatimor që është debitor, deri në lartësinë e borxhit ndaj tij dhe
- personi që e merr borxhin, deri në lartësi të borxhit të marrë të dhënë në deklarata të vërtetuar në noter.

(3) Me përjashtim, për borxhin e maturuar, e të papaguar të detyrësit tatimor që është debitor, të krijuar në bazë të vetëtatimit ose të përcaktuar nga ana e Drejtorisë së të hyrave publike, personat nga paragrafi (2) alinetë 1 dhe 2 të këtij neni, nuk janë garantë për tatimin e papaguar nëse dëshmojnë se kanë qenë të pamundësuar për pagesën e tatimit të maturuar për shkak të çështjes së pazgjidhur

paraprake juridike për të cilën është kompetent organi shtetëror ose gjykata.

(4) Me aktvendim të miratuar në procedurë të përcaktim të garancisë tatimore nga neni 83 i këtij ligji, Drejtoria e të Hyrave Publike e cakton personin që sipas dispozitës nga paragrafi (2) të këtij neni garanton për borxhin tatimor."

Neni 4

Në nenin 47 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"Nëse regjistrimet dhe evidencat tjera janë të përpunuara me sistem të përpunimit të të dhënave, Drejtoria e të Hyrave Publike ka të drejtë që kryejë inspektim në të dhënat e memoruara dhe ta shfrytëzojë sistemin për përpunim të të dhënave për hulumtim të të njëjtave. Drejtoria e të Hyrave Publike mund të kërkojë që të dhënat të përpunohen sipas nevojave të saj ose të dhënat e memoruara t'i dorëzohen në aparat për bartjen e të dhënave."

Pas paragrafit (6) shtohen dy paragrafë të rinj (7) dhe (8), si vijon:

"(7) Për kontroll të autenticitetit të regjistrimeve dhe evidencave tjera, Drejtoria e të Hyrave Publike mund të zbatojë analizë forenzike financiare kontabiliste.

(8) Shpenzimet që krijohen gjatë zbatimit të procedurave nga paragrafët (6) dhe (7) janë në ngarkim të Drejtorisë së të Hyrave Publike."

Neni 5

Në nenin 53 pas paragrafit (12) shtohet paragrafi ri (13), si vijon:

"(13) Obligimi nga paragrafi (12) i këtij neni, ka të bëjë edhe me detyrësit tatimorë që kanë obligim të dorëzojnë bilanc tatimor dhe raporte të përcaktuara me Ligjin për tatim personal mbi të ardhura."

Neni 6

Në nenin 57 pika 3 lidhëza "dhe" në fund të fjalisë, zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 4 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet pikë e re 5, si vijon:

"5) kontroll të autenticitetit të regjistrimeve dhe evidencave tjera me zbatimin e analizës forenzike financiare kontabiliste."

Neni 7

Pas nenit 60 shtohet nen i ri 60-a, si vijon:

"Analiza forenzike financiare kontabiliste

Neni 60-a

(1) Drejtoria e të Hyrave Publike zbaton analizë forenzike financiare-kontabiliste me përdorimin e pajisjes dhe metodologjisë për grumbullimin, shqyrtimin dhe analizimin e të dhënave aparatet e detyrësit tatimor që përmbajnë medium për memorim, magazinim dhe ruajtje të të dhënave digjitale.

(2) Drejtoria e të Hyrave Publike ka të drejtë që t'i shqyrtojë të dhënat ekzistuese, të bëjë kopje autentike të të njëjtave dhe të bëjë rikonstrukcion të të dhënave të ndryshuara dhe të shlyera.

(3) Për qëllimet e analizës forenzike financiare-kontabiliste, Drejtoria e të Hyrave Publike ka të drejtë që të kërkojë që aparatet në të cilat përmbahen të dhënat të kontrollohen në lokalet e Drejtorisë së të Hyrave Publike."

Neni 8

Neni 122 ndryshohet si vijon:

"(1) Drejtoria e të Hyrave Publike mundet që menjëherë pas maturimit të tatimit të regjistrojë të drejtën e pengut në regjistrin e të drejtave të pengut.

(2) Regjistrimi i të drejtës së pengut kryhet me aktvendim për sigurim të borxhit tatimor para arkëtimit të detyrueshëm.

(3) Në procedurën e vendosjes së pengut para arkëtimit të detyrueshëm të tatimit, në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e neneve 134, 135, 136, 137 dhe 138 të këtij ligji."

Neni 9

Në nenin 142 paragrafi (3) fjala "banka", zëvendësohet me fjalët "bartësi i qarkullimit pagesor".

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4) si vijon:

"(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, në procedurën e arkëtimit të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social, nëse në llogarinë e debitorit perkohësisht nuk ka mjete, bartësi i qarkullimit pagesor do ta bllokojë llogarinë deri në sigurimin e mjeteve për realizimin e plotë të aktvendimit për arkëtimit të detyrueshëm."

Në paragrafët (4) dhe (5) që bëhen paragrafë (5) dhe (6) fjala "banka", zëvendësohet me fjalët "bartësi i qarkullimit pagesor".

Paragrafi (6) bëhet paragraf (7).

Neni 10

Në nenin 147 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Me kërkesë të Drejtorisë së të Hyrave Publike, vlerësimin e sendeve të tundshme mund ta bëjë vlerësuesi i autorizuar."

Neni 11

Në nenin 150 paragrafi (1) pas fjalëve: "borxhit tatimor" vihet presje, kurse fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Neni 12

Në nenin 151 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Nëpërmjet aktmarrëveshjes së drejtpërdrejtë mund të shiten edhe sende të tundshme për të cilat është zbatuar një ankand i suksesshëm dhe së paku një shitje e lirë (komerciale) dhe vlera e përcaktuar e së cilës është deri në shumë prej 30 000 denarësh."

Paragrafët (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10) bëhen paragrafë (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) dhe (11).

Neni 13

Në nenin 154 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Vlera fillestare e patundshmërisë përcaktohet sipas Metodologjisë për përcaktim të vlerës tregtare të pronës së patundshme."

Neni 14

Në nenin 155 paragrafi (10) ndryshohet si vijon:

"Nëse shitja është e pasuksesshme edhe pas ankandit të dytë publik, Republika e Maqedonisë bëhet pronar i pronës së patundshme, kurse borxhi tatimor zvogëlohet në shumë që i përgjigjet 50% të vlerës tregtare të përcaktuar të patundshmërisë."

Neni 15

Në nenin 179-b paragrafi (1) pika 4 lidhëza "dhe" në fund të fjalisë, zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 5, pika në fund të fjalisë zëvendësohet me pikëpresje dhe shtohen pesë pika të reja 6, 7, 8, 9 dhe 10, si vijojnë:

"6) pas regjistrimit të kryer të pronës, atë e tjetëron ose dëmtton (neni 136 paragrafët (1) dhe (2));

7) e pengon procedurën për regjistrim të pronës (nenet 137 dhe 138);

8) detyrësi për përlllogaritjen dhe pagesën e kontributeve, respektivisht paguesi i rrogës që nuk do të veprojë sipas aktvendimit me të cilin është urdhëruar që gjatë çdo pagese të rrogës/pensionit të paguajë një të tretën e shumës deri në shlyerjen e plotë të borxhit për llogarinë e debitorit (neni 140 paragrafët (1) pika 1 dhe (2));

9) e pengon procedurën për konfiskimin e pronës së regjistruar (nenet 148 dhe 153) dhe

10) e pengon procedurën për ankand publik (nenet 151 dhe 155)."

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

4616.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИСКА ДИСЦИПЛИНА

Се прогласува Законот за финансиска дисциплина, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5101/1

27 декември 2013 година
Скопје

Претседател

на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ФИНАНСИСКА ДИСЦИПЛИНА

Член 1

Со овој закон се уредува навременото исполнување на парични обврски кои произлегуваат од реализација на деловни трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, заради спречување на неисполнување на паричните обврски во предвидените рокови согласно со овој закон.

Член 2

Овој закон се применува на деловните трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, согласно со кои едната страна се обврзува да обезбеди стоки, услуги, или вршење на работи, а другата страна се обврзува да ги исполни паричните обврски кои произлегуваат од трансакцијата.

Член 3

(1) Одредбите од овој закон не се применуваат на економските оператори од приватниот сектор над кои е отворена постапка за стечај, во согласност со закон со кој се уредува стечајната постапка.

(2) Одредбите од овој закон не се применуваат и во случаите кога со посебен закон се утврдени рокови за исполнување на парични обврски на начин различен од утврдениот со овој закон.

Член 4

Поимите што се употребуваат во овој закон го имаат следново значење:

1. „Деловна трансакција“ е трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, која се однесува на испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи за одреден паричен надоместок;

2. „Субјекти од јавен сектор“ се:

- органите на државната управа и единиците на локалната самоуправа,
- фондови, агенции, дирекции, бироа и јавни установи основани од Република Македонија,

- јавни претпријатија и трговски друштва основани од Република Македонија, општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и друштва врз кои државата или органите на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје имаат директно или индиректно влијание преку сопственоста над нив, односно поседуваат поголем дел од капиталот над друштвото, имаат мнозинство гласови на акционерите/содружниците и именуваат повеќе од половина од членовите на управниот или надзорниот одбор, односно органите на управување на друштвото,

- јавни установи основани од единиците на локална самоуправа и

- други институции основани со закон;

3. „Економски оператори од приватниот сектор“ се: трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и

- физички и правни лица кои вршат профитна дејност и се регистрирани согласно со закон;

4. „Парична обврска“ е износ договорен како надоместок за испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи при што износот е наведен во деловен договор или фактура или друго соодветно барање за исплата;

5. „Фактура“ е документ во кој е наведен паричниот надоместок за испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи при деловни трансакции;

6. „Задоцнето плаќање“ е неисполнување на парична обврска во роковите утврдени со овој закон;

7. „Законска казнена камата“ е камата уредена согласно со одредбите од Законот за облигациони односи;

8. „Надоместок за доцнење во исполнувањето на паричната обврска“ претставува еднократен паричен надоместок којшто должникот го плаќа на доверителот во случај кога паричната обврска не е исполнета во роковите утврдени со овој закон;

9. „Одговорно лице во субјект од јавниот сектор“ е функционерот кој раководи со субјектот од јавниот сектор утврден во точката 2 на овој член и

10. „Одговорно лице во економски оператор од приватниот сектор“ е лицето кое има извршни овластувања во правното лице економски оператор во приватниот сектор.

Член 5

(1) Во деловна трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор не може да се предвиди рок за исполнување на паричните обврски подолг од 60 дена.

(2) Рокот за исполнување на паричните обврски од ставот (1) на овој член започнува да тече првиот нареден ден од денот:

1) кога должникот ја примил фактурата, односно друго барање за плаќање од доверителот кој ја исполнил својата договорна обврска;

2) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а притоа не може да се утврди денот на приемот на фактурата или друго соодветно барање за плаќање;

3) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а должникот ја примил фактурата или друго соодветно барање за плаќање пред доверителот да ја исполни својата договорна обврска или

4) на истекот на рокот за преглед и потврдување на стоките и услугите, односно прием на извршените работи, ако со закон или договор е предвидена постапка за преглед, потврдување или прием со која се утврдува сообразноста на стоките, услугите и работите, а должникот ја прими фактурата или соодветното барање за исплата пред или на денот на потврдувањето, при што рокот за преглед на предметот не може да биде подолг од 30 дена од денот на приемот на стоката или изврше-

ната услуга, односно работа, доколку по исклучок кој произлегува од специфичноста на стоките, услугите и работите или од природата на договорот не е предвиден подолг рок.

(3) По исклучок на ставот (1) на овој член во деловната трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор може да се предвиди рок подолг од 60 дена, но не подолг од 120 дена, доколку постои изречена писмена согласност од двете страни.

(4) Економските оператори од приватниот сектор се должни да ја исполнат паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

Член 6

(1) Во договор меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор не може да се предвиди рок за исполнување на паричните обврски подолг од 60 дена во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член рокот за исполнување на паричните обврски меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник, може да биде подолг од 60 дена ако се работи за договор чиј предмет е повеќегодишна јавна набавка.

(3) Рокот за исполнување на паричните обврски од ставовите (1) и (2) на овој член започнува да тече од денот утврден во членот 5 став (2) од овој закон.

(4) Субјектите од јавниот сектор се должни да ја исполнат паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(5) Субјектите од јавниот сектор чии сметки се во рамките на трезорската сметка на Министерството за финансии се должни барањето за плаќање на достасаните фактури спрема економски оператор од приватниот сектор до трезорот во Министерството за финансии да го достават заклучно со триесеттиот ден од денот кога започнува да тече рокот согласно со одредбата од членот 5 став (2) од овој закон.

(6) Министерството за финансии во случаите од ставот (5) на овој член е должно да ги исплати средствата на кои гласи доставената фактура на сметката на економскиот оператор од приватниот сектор во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за плаќање во трезорските канцеларии.

Член 7

Во случај кога рокот за плаќање не е утврден во деловната трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, или кога договорите содржат ништовна одредба во однос на рокот за плаќање, согласно со одредбите од овој закон, должникот треба да ги исполни своите парични обврски во рок од 30 дена од денот:

1) кога должникот ја примил фактурата, односно друго барање за плаќање од доверителот кој ја исполнил својата договорна обврска;

2) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а притоа не може да се утврди денот на приемот на фактурата или друго соодветно барање за плаќање;

3) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а должникот ја примил фактурата или друго соодветно барање за плаќање пред доверителот да ја исполни својата договорна обврска или

4) на истекот на рокот за преглед и потврдување на стоките и услугите, ако со закон или договор е предвидена постапка за преглед и потврдување со која се утврдува сообразноста на стоките, услугите и работите, а

должникот ја примил фактурата или соодветното барање за исплата пред или на денот на потврдувањето, при што рокот за преглед на предметот не може да биде подолг од 30 дена од денот на приемот на стоката или извршената услуга, односно работа, доколку по исклучок кој произлегува од специфичностите на стоките и услугите или од природата на договорот не е предвиден подолг рок.

Член 8

(1) Доверителот има право на надоместок за доцнење при исполнувањето на паричната обврска од должникот во износ од 3.000 денари, доколку паричната обврска не е исполнета во роковите утврдени со одредбите од членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон, без претходно потсетување и опомена на должникот.

(2) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член не го исклучува правото за надоместок на трошоците кои доверителот има право да ги побарува врз основа на договор или други прописи, како и на казнена камата која се пресметува и наплатува согласно со закон.

(3) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член не ги опфаќа трошоците за извршување кои се наплатуваат во согласност со законот со кој се уредува извршната постапка.

(4) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член престанува да важи во рок од три години од денот на истекот на рокот на достасување на паричната обврска.

Член 9

(1) На паричните обврски кои не се исполнети во роковите утврдени во членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон се пресметува и наплаќа казнена камата во висина утврдена со закон.

(2) Право на каматата од ставот (1) на овој член има доверителот под услов да ги исполнил сите договорни обврски.

(3) Доколку должникот делумно ги намирал паричните обврски во роковите утврдени во членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон, каматата од ставот (1) на овој член се пресметува и плаќа само на износот на ненамирените парични обврски.

Член 10

(1) Како ништовна договорна одредба ќе се смета одредбата која во однос на доверителот е значително неправедна и на нефер начин го одредува датумот или периодот за плаќање, казнената камата за задоцнето плаќање или надоместокот на трошоците за задоцнето плаќање.

(2) За значително неправедна и нефер договорна одредба, во смисла на овој закон, се смета:

1) утврдување на рокот за плаќање подолг од рокот предвиден во членот 5 од овој закон кога должникот е економски оператор од приватниот сектор;

2) утврдување на рокот за плаќање подолг од рокот предвиден во членот 6 од овој закон кога должникот е субјект од јавниот сектор;

3) рокот кој го определува датумот на приемот на фактурата;

4) исклучување, ограничување и условување на правото на пресметка и наплата на казнена камата во висина утврдена согласно со закон и

5) исклучување, ограничување и условување на правото на надоместок за доцнење при исполнувањето на паричната обврска.

(3) Право за преземање активности за покренување тужба пред надлежен суд за примената на договорни одредби меѓу субјектите од приватниот сектор кои се значително неправедни и нефер во однос на доверителот, имаат стопански и други професионални комори,

кластерски и други здруженија, асоцијации и независни професионални организации основани согласно со закон, кои ги застапуваат интересите на соодветните економски оператори од приватниот сектор.

Член 11

(1) Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор, во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник, врши Министерството за финансии преку Финансиската инспекција во јавниот сектор.

(2) Доколку економскиот оператор од приватниот сектор поднесе тужба до надлежен суд, предлог за извршување до извршител или предлог за платен налог до нотар, според кои се пречекорени законските рокови за плаќање на обврските од страна на субјектот од јавниот сектор, судот, извршителот или нотарот се должни писмено да го известат Министерството за финансии - Финансиска инспекција во јавниот сектор, со цел да утврди дали се прекршени одредбите од овој закон од страна на субјектот од јавен сектор.

Член 12

Во договорите меѓу економски оператори од приватниот сектор, во случај кога должникот нема да ја исполни паричната обврска во роковите предвидени со овој закон и доверителот ќе поднесе тужба до надлежен суд, предлог за извршување до извршител или предлог за платен налог до нотар, според кои се пречекорени законските рокови за плаќање на обврските од страна на должникот, судот, извршителот или нотарот се должни писмено да ја известат Управата за јавни приходи со цел да утврди дали се прекршени одредбите од овој закон од страна на економскиот оператор од приватниот сектор.

Член 13

(1) По применото писмено известување од членовите 11 став (2) и 12 од овој закон Финансиската инспекција во јавниот сектор или Управата за јавни приходи е должна да постапи и да изврши контрола на деловната трансакција во насока на утврдување на тоа дали се почитувани одредбите од овој закон во рок од 15 дена од приемот на известувањето во писарницата на Министерството за финансии во случаите кога е надлежна Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно во писарницата на Управата за јавни приходи во случаите кога е надлежна Управата за јавни приходи.

(2) Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи е должна да изврши инспекциски надзор и да одлучи дали ќе поднесе прекршочна пријава до надлежен суд или ќе утврди дека нема повреди на овој закон во рок од 15 дена од денот на извршениот надзор кај контролираниот субјект. За поднесената прекршочна пријава, односно за констатацијата дека нема повреди на овој закон, Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи е должна да ја извести странката која ја поднела тужбата до судот, односно барањето за извршување до извршител, односно подносителот на барањето за платен налог во рок од три дена од денот кога е поднесена прекршочната пријава, односно е констатирано дека нема повреди на одредбите од овој закон.

(3) Доколку Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи не постапи во роковите утврдени во ставовите (1) и (2) на овој член и не ја извести странката во рокот утврден од ставот (2) на овој член, странката има право во рок од три работни дена од истекот на вака утврдените рокови да поднесе барање до писарницата на Министерството за финансии за раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно до писарницата на директорот на Управата за јавни приходи, за поста-

пување согласно со одредбите од овој закон на инспекциските органи и за добивање на одговор за резултатот од извршениот инспекциски надзор.

(4) Формата и содржината на образецот на барање-то од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(5) Раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот (3) на овој член до соодветната писарница да обезбедат спроведување на инспекциски надзор над соодветните субјекти и да поднесат прекршочна пријава до надлежен суд, доколку се утврдат повреди на одредбите од овој закон, односно да констатираат дека нема повреди на одредбите од овој закон и за тоа да ја известат странката.

(6) Кон барањето од ставот (3) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од известувањето кое судот, нотарот или извршителот го испратиле до Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно до Управата за јавни приходи. На барање на странката судот, нотарот или извршителот се должни да и достават на странката копија од испратеното барање со известување за денот на приемот на таквото известување од страна на Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно до Управата за јавни приходи.

(7) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи по барањето во рокот од ставот (5) на овој член и не го известат подносителот на барањето, истиот може да го известат Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(8) Државниот управен инспектор е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (7) на овој член да изврши инспекциски надзор во Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи дали е спроведена постапката согласно со овој закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го известат подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува раководителот на Секторот за финансиска инспекција, односно директорот на Управата за јавни приходи во рок од десет дена да постапи по поднесеното барање, односно да спроведе инспекциски надзор, да поднесе прекршочна пријава или да констатира дека нема повреди на овој закон и да го известат подносителот на барањето и за преземените мерки, во истиот рок, да го известат инспекторот и да му достават копија од прекршочната пријава и известување до подносителот на барањето, односно само известување до подносителот на барањето во случаите кога не се констатирала повреда на овој закон.

(10) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи во рокот од ставот (9) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој раководителот на Секторот за финансиска инспекција, односно директорот на Управата за јавни приходи ќе постапи по поднесеното барање, за што во истиот рок ќе го известат инспекторот за преземените дејствија. Кон известувањето се доставува копија од прекршочната пријава и известување до подносителот на барањето, односно само известување до подносителот на барањето во случаите кога не се констатирала повреда на овој

закон. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(11) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи и во дополнителниот рок од ставот (10) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку управниот инспектор не постапи по известувањето од ставот (8) на овој член подносителот на известувањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(13) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (12) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (8) и (9) на овој член и/или не поднесе пријава согласно со ставовите (10) и (11) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(14) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (13) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Во случајот од ставот (14) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(16) Во случаите на ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(17) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (13) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(18) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи во рокот од ставот (10) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе прекршочна пријава до надлежен суд.

(19) Постапката пред надлежниот суд е итна.

Член 14

Финансиската инспекција во јавниот сектор и Управата за јавни приходи, доколку утврдат повреди на овој закон, постапувајќи во редовен или вонреден надзор и контрола над субјектите кои ги контролираат, ќе поведат прекршочна постапка.

Член 15

Одредбите од деловните трансакции за кои е склучен договор меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и

економските оператори од приватниот сектор, кои не се во согласност со одредбите од овој закон, се сметаат за ништовни и немаат правно дејство.

Член 16

(1) За сите прашања кои не се уредени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за облигациони односи.

(2) Цесијата, асигнацијата, преземањето или пристапувањето кон долг, компензацијата и други слични облигациони договори не смеат да се користат на начин кој ќе предизвика одложување на исполнувањето на паричните обврски во согласност со утврдените рокови во овој закон.

Член 17

(1) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на правното лице субјект од јавен сектор и правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку нема да ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на трговецот поединец, доколку нема да ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(3) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку не ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(4) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице субјект од јавниот сектор, доколку не се намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон, во случаите кога барањето за плаќање во трезорот на Министерството за финансии е доставен по истекот на рокот од членот 6 став (5) од овој закон.

(5) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на министерот за финансии, доколку не се намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон, а субјектот од јавниот сектор го доставил барањето за плаќање во трезорот на Министерството за финансии во рокот од членот 6 став (5) од овој закон, а Министерството за финансии нема да ги исплати паричните средства на кои гласи фактурата во рокот од членот 6 став (5) од овој закон.

(6) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на правното лице субјект од јавен сектор и правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку облигационите договори од членот 16 став (2) од овој закон ги користи на начин што предизвикува одложување на исполнувањето на паричните обврски во роковите утврдени со овој закон.

(7) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице економски оператор и на одговорното лице во правното лице субјект од јавниот сектор, доколку овозможил користење на облигационите договори од членот 16 став (2) од овој закон на начин што предизвикува одложување на исполнувањето на паричните обврски во роковите утврдени со овој закон.

Член 18

(1) За Фондот за здравствено осигурување на Македонија и корисниците на средства од Фондот за здравствено осигурување на Македонија, јавните здравствени установи и Јавната установа од областа на здравството за потребите на јавните здравствени установи, уни-

верзитетските клиники, завод и ургентен центар, како и јавните претпријатија и трговските друштва основани од Република Македонија, општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и друштва врз кои државата или органите на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје имаат директно или индиректно влијание преку сопственоста над нив, односно поседуваат поголем дел од капиталот над друштвото, имаат мнозинство гласови на акционерите/содружниците и именуваат повеќе од половина од членовите на управниот или надзорниот одбор, односно органите на управување на друштвото и единиците на локалната самоуправа, роковите од членот 6 став (1) од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2016 година.

(2) Роковите кои ќе се применуваат за субјектите од ставот (1) на овој член до започнувањето на примената на одредбите од членот 6 став (1) од овој закон се:

1) од денот на започнувањето на примената на овој закон до 31 декември 2014 година - рокот за намирување на паричните обврски не може да биде подолг од 120 дена и

2) од 1 јануари до 31 декември 2015 година - рокот за намирување на паричните обврски не може да биде подолг од 90 дена.

Член 19

(1) Одредбите од овој закон ќе се применуваат на деловните трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, настанати од денот на започнувањето на примената на овој закон.

(2) Одредбите од членот 13 од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2015 година.

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 мај 2014 година.

L I G J PËR DISIPLINË FINANCIARE

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet përmbushja në kohë e detyrimeve në para të cilat dalin nga realizimi i transaksioneve afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve nga sektori publik dhe operatorëve ekonomikë ngas sektori privat, për pengim të mospërmbushjes së detyrimeve në para në afatet e parapara në pajtim me këtë ligj.

Neni 2

Ky ligj zbatohet në transaksionet afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, në pajtim me të cilat njëra palë obligohet të sigurojë mallra, shërbime, ose kryerje të punëve ndërsa pala tjetër obligohet t'i përmbushë detyrimet në para të cilat dalin nga transaksioni.

Neni 3

(1) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për operatorët ekonomikë nga sektori privat mbi të cilat është hapur procedurë për falimentim, në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet procedura e falimentimit.

(2) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen edhe në raste kur me ligj të veçantë janë përcaktuar afate për përmbushje të detyrimeve në para në mënyrë të ndryshme nga ajo e përcaktuar me këtë ligj.

Neni 4

Nocionet të cilat përdoren në këtë ligj e kanë kuptimin në vijim:

1. "Transaksion afarist" është transaksioni ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve nga sektori publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, që ka të bëjë me dërgimin e mallrave, dhënien e shërbimeve dhe kryerjen e punëve për kompensim të caktuar në para;

2. "Subjekte të sektorit publik" janë:

- organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale,

- fonde, agjenci, drejtori, byro dhe institucione publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë,

- ndërmarrje publike dhe shoqëri tregtare të themeluara nga Republika e Maqedonisë, komuna, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit dhe shoqëri mbi të cilat shteti ose organet e komunës, qytetit të Shkupit dhe komunave në qytetin e Shkupit kanë ndikim të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nëpërmjet pronësisë mbi to, përkatësisht posedojnë pjesë më të madhe të kapitalit mbi shoqëri, kanë shumicë të votave të aksionarëve/bashkëpronarëve dhe emërojnë më shumë se gjysmën e anëtarëve të bordit drejtues ose mbikëqyrës, përkatësisht organeve të menaxhimit të shoqërisë,

- institucione publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe

- institucione tjera të themeluara me ligj;

3. "Operatorë ekonomikë nga sektori privat" janë:

- shoqëri tregtare ose tregtar individ i themeluara në pajtim me Ligjin për shoqëri tregtare dhe

- persona fizikë dhe juridikë të cilët kryejnë veprimtari fitimprurëse dhe janë të regjistruar në pajtim me ligj;

4. "Detyrim në para" është shumë e kontraktuar si kompensim për dërgim të mallrave, dhënie të shërbimeve dhe kryerje të punëve me ç'rast shuma është theksuar në marrëveshje afariste ose faturë ose kërkesë tjetër përkatëse për pagesë;

5. "Faturë" është dokument në të cilin është i theksuar kompensimi në para për dërgim të mallrave, dhënie të shërbimeve dhe kryerje të punëve gjatë transaksioneve afariste;

6. "Pagesë e vonuar" është mospërbushja e detyrimit në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj;

7. "Kamatë ndëshkuese ligjore" është kamata e rregulluar në pajtim me Ligjin për marrëdhënie obligative;

8. "Kompensim për vonim në përmbushjen e detyrimit në para" paraqet kompensim të njëhershëm në para të cilin debitori ia paguan kreditorit në rast kur detyrimi në para nuk është përmbushur në afatet e përcaktuara me këtë ligj;

9. "Person përgjegjës në subjektin nga sektori publik" është funksionari i cili udhëheq me subjektin nga sektori publik të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni dhe

10. "Person përgjegjës në operator ekonomik nga sektori privat" është personi i cili ka autorizime përmbareuese në personin juridik operator ekonomik në sektorin privat.

Neni 5

(1) Në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat nuk mund të parashihet afat për përmbushjen e detyrimeve në para më i gjatë se 60 ditë.

(2) Afati për përmbushjen e detyrimeve në para nga paragrafi (1) i këtij neni fillon të rrjedhë ditën e parë të ardhshme nga:

1) dita kur debitori e ka pranuar faturën, përkatësisht kërkesë tjetër për pagesë nga kreditori i cili e ka përmbushur detyrimin e tij kontraktues;

2) dita kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, e me këtë rast nuk mund të përcaktohet dita e pranimi të faturës ose kërkesës tjetër përkatëse për pagesë;

3) dita kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e vet përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, ndërsa debitori e ka pranuar faturën ose kërkesën tjetër përkatëse për pagesë para se kreditori ta përmbushë detyrimin e tij kontraktues ose

4) dita e skadimit të afatit për kontroll dhe vërtetim të mallrave dhe shërbimeve, përkatësisht pranim të punëve të kryera, nëse me ligj ose marrëveshje është paraparë procedurë për kontroll, vërtetim ose pranim me të cilin përcaktohet përputhshmëria e mallrave, shërbimeve dhe punëve, ndërsa debitori e pranon faturën ose kërkesën përkatëse për pagesë para ose në ditën e vërtetimit, me ç'rast afati për kontroll të lëndës nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga dita e pranimi të mallit ose shërbimit të kryer, përkatësisht punës, nëse me përjashtim i cili del nga specifikat e mallrave, shërbimeve dhe punëve ose nga natyra e marrëveshjes nuk është paraparë afat më i gjatë.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat mund të parashihet afat prej 60 ditë, por jo më i gjatë se 120 ditë, nëse ekziston pëlqim eksplisit me shkrim nga të dyja palët.

(4) Operatorët ekonomikë të sektorit privat detyrohen ta plotësojnë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

Neni 6

(1) Në marrëveshjen ndërmjet subjektit të sektorit publik dhe operatorit ekonomik të sektorit privat nuk mund të parashihet afat për përmbushjen e detyrimeve në para më i gjatë se 60 ditë, në rast kur subjekti i sektorit publik paraqitet si debitor.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, afati për përmbushjen e detyrimeve në para ndërmjet subjekti të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat në rast kur subjekti i sektorit publik paraqitet si debitor, mund të jetë më i gjatë se 60 ditë nëse bëhet fjalë për marrëveshje lënda e së cilës është furnizim publik shumëvjeçar.

(3) Afati për përmbushjen e detyrimeve në para nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni fillon të rrjedhë nga dita e përcaktuar në nenin 5 paragrafi (2) të këtij ligji.

(4) Subjektet e sektorit publik detyrohen ta përmbushin detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(5) Subjektet e sektorit publik llogaritë e të cilave janë në korniza të llogarisë së thesarit të Ministrisë së Financave detyrohen kërkesën për pagesë të faturave të maturuara ndaj operatorit ekonomik nga sektori privat te thesari i Ministrisë së Financave ta dorëzojnë përfundimisht me ditën e tridhjetë nga dita kur fillon të rrjedhë afati në pajtim me dispozitën e nenit 5 paragrafi (2) të këtij ligji.

(6) Ministria e Financave, me rastet nga paragrafi (5) i këtij neni detyrohet t'i paguajë mjetet në të cilat është fatura e dorëzuar në llogarinë e operatorit ekonomik nga sektori privat në afat prej 30 ditëve nga dita e parashtrimit të kërkesës për pagesë në zyrat e thesarit.

Neni 7

(1) Në rast kur afati për pagesë nuk është përcaktuar në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë të sektorit privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat, ose kur marrëveshjet përmbajnë dispozitë të pavlefshme në lidhje me afatin për pagesë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji, debitori duhet t'i përmbushë detyrimin e tij në para në afat prej 30 ditësh nga dita:

1) kur debitori e ka pranuar faturën, përkatësisht kërkesën tjetër për pagesë nga kreditori i cili e ka përmbushur detyrimin e tij kontraktues;

2) kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, e me këtë rast nuk mund të përcaktohet dita e pranimi të faturës ose kërkesës tjetër përkatëse për pagesë;

3) kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, ndërsa kreditori e ka pranuar faturën ose kërkesën tjetër përkatëse për pagesë para se kreditori ta përmbushë detyrimin e tij kontraktues ose

4) e kalimit të afatit për kontroll dhe vërtetim të mallrave dhe shërbimeve, nëse me ligj ose marrëveshje është paraparë procedurë për kontroll dhe vërtetim me të cilën përcaktohet përputhshmëria e mallrave, shërbimeve dhe punëve, e debitori e ka pranuar faturën ose kërkesën përkatëse për pagesë para ose në ditën e vërtetimit, me ç'rast afati për kontroll të lëndës nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga dita e pranimin të mallit ose shërbimit të kryer, përkatësisht punës, nëse me përjashtim i cili del nga specifikat e mallrave dhe shërbimeve ose nga natyra e marrëveshjes nuk është paraparë afat më i gjatë.

Neni 8

(1) Kreditori ka të drejtë në kompensim për vonesë gjatë përmbushjes së detyrimit në para nga debitori në shumë prej 3 000 denarë, nëse detyrimi në para nuk është përmbushur në afatet e përcaktuara me dispozitat e nenëve 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, pa rikujtim paraprak dhe vërejtje debitorit.

(2) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk e përjashton të drejtën për kompensim të shpenzimeve të cilat kreditori ka të drejtë t'i kërkojë në bazë të marrëveshjes ose rregullave tjera, si dhe për kamatë ndëshkuese e cila përlogaritet dhe arkëtohet në pajtim me ligjin.

(3) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk i përfshin shpenzimet për përbarim të cilat arkëtohen në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet procedura përbaruese.

(4) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni pushon të vlejë në afat prej tre vjetësh nga dita e kalimit të afatit për maturim të detyrimit në para.

Neni 9

(1) Për detyrimet në para të cilat nuk janë përmbushur në afatet e përcaktuara në nenet 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, përlogaritet dhe arkëtohet kamatë ndëshkuese në lartësi të përcaktuar me ligj.

(2) Të drejtë të kamatës nga paragrafi (1) i këtij neni, ka kreditori me kusht që t'i ketë përmbushur të gjitha detyrimet kontraktuese.

(3) Nëse debitori pjesërisht i ka përmbushur detyrimet në para në afatet e përcaktuara në nenet 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, kamata nga paragrafi (1) i këtij neni, përlogaritet dhe paguhet vetëm në shumën e detyrimeve të papërmbushura në para.

Neni 10

(1) Si dispozitë e pavlefshme kontraktuese do të llogaritet dispozita e cila në lidhje me kreditorin është në masë të konsiderueshme e padrejtë dhe në mënyrë jo fer e cakton datën ose periudhën e pagesës, kamatën ndëshkuese për pagesë të vonuar ose kompensim të shpenzimeve për pagesë të vonuar.

(2) Si dispozitë kontraktuese në masë të konsiderueshme e padrejtë dhe jo fer sipas këtij ligji, konsiderohet:

1) përcaktimi i afatit për pagesë më i gjatë se afati i paraparë në nenin 5 të këtij ligji kur, debitori është operator ekonomik nga sektori privat;

2) përcaktimi i afatit për pagesë më i gjatë se afati i paraparë në nenin 6 të këtij ligji kur debitori është subjekt nga sektori publik;

3) afati i cili e cakton datën e pranimin të faturës;

4) përjashtimi, kufizimi dhe kushtëzimi i të drejtës së përlogaritjes dhe arkëtimit të kamatës ndëshkuese në lartësi të përcaktuar në pajtim me ligj dhe

5) përjashtimi, kufizimi dhe kushtëzimi i të drejtës së kompensimit për vonesë gjatë përmbushjes së detyrimit në para.

(3) Të drejtë për ndërmarrje të aktiviteteve për ngritje të padisë para gjykatës kompetente për zbatimin e dispozitave kontraktuese ndërmjet subjekteve të sektorit privat të cilat janë në masë të konsiderueshme të padrejta dhe jo fer në lidhje me kreditorin, kanë dhomat ekonomike dhe dhomat tjera profesionale, shoqatat klaster dhe të tjera, asociacionet dhe organizatat e pavarura profesionale të themeluara në pajtim me ligj, të cilat i përfaqësojnë interesat e operatorëve përkatës ekonomikë nga sektori privat.

Neni 11

(1) Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, ndërmjet subjektit të sektorit publik dhe operatorit ekonomik nga sektori privat, në rast kur subjekti nga sektori publik paraqitet si debitor kryen Ministria e Financave, përmes inspeksionit financiar në sektorin publik.

(2) Nëse operatori ekonomik nga sektori privat paraqet padi te gjykata kompetente, propozim për përbarim të përbarues ose propozim për urdhër pagesë te noteri, sipas së cilave janë tejkualuar afatet ligjore për pagesë të detyrimeve nga ana e subjektit të sektorit publik, gjykata, përbaruesi ose noteri detyrohen me shkrim ta njoftojnë Ministrinë e Financave - Inspeksionin financiar në sektorin publik, me qëllim të përcaktojë nëse janë shkelur dispozitat e këtij ligji nga ana e subjektit nga sektori publik.

Neni 12

Në marrëveshjet ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, në rast kur debitori nuk ka ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj edhe kreditori paraqet padi te gjykata kompetente, propozim për përbarim të përbaruesi ose propozim për urdhër pagesë te noteri, sipas të cilëve janë tejkualuar afatet ligjore për pagesë të detyrimeve nga debitori, gjykata, përbaruesi ose noteri detyrohen me shkrim ta njoftojnë Drejtorinë për të hyra publike, me qëllim të përcaktojë nëse janë shkelur dispozitat e këtij ligji nga ana e operatorit ekonomik të sektorit privat.

Neni 13

(1) Pas njoftimit të pranuar me shkrim nga nenet 11 paragrafi (2) dhe 12 të këtij ligji, Inspeksioni financiar në sektorin publik ose Drejtoria për të hyra publike detyrohen të veprojnë dhe të kryejnë kontroll të transaksionit afarist në drejtim të përcaktimit të asaj nëse janë respektuar dispozitat e këtij ligji në afat prej 15 ditësh nga pranimi i njoftimit në sekretarinë e Ministrisë së Financave në rastet kur është kompetente inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht në sekretarinë e Drejtorisë për të hyra publike, në rastet kur është kompetente Drejtoria për të hyra publike.

(2) Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike detyrohen të kryejnë mbikëqyrje inspektuese dhe të vendosin nëse do të parashtrojnë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente ose do të përcaktojnë se nuk ka shkelje të këtij ligji në afat prej 15 ditësh nga dita e mbikëqyrjes së kryer te subjekti i kontrolluar. Për kallëzimin e parashtuar për kundërvajtje, përkatësisht për konstatimin se nuk ka shkelje të këtij ligji, Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike detyrohen ta njoftojnë palën të cilën e ka parashtuar padinë deri te gjykata, përkatësisht kërkesën për përbarim të përbaruesi, përkatësisht parashtuesi i kërkesës për urdhërpagesë të papaguar në afat prej 3 ditësh nga dita kur është parashtuar kallëzimi për kundërvajtje, përkatësisht është konstatuar se nuk ka shkelje të dispozitave të këtij ligji.

(3) Nëse Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike nuk vepron në

afatet e përcaktuara në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni dhe nuk e njofton palën në afatin e përcaktuar nga paragrafi (2) i këtij neni, pala ka të drejtë në afat prej tri ditësh pune nga përfundimi i afateve të përcaktuara në këtë mënyrë të parashtojë kërkesë te sekretaria e Ministrisë së Financave për Udhëheqësin e Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht te sekretaria e drejtorit të Drejtorisë për të hyra publike, për veprim në pajtim me dispozitat të këtij ligji të organeve inspektuese dhe për marrje të përgjigjes për rezultatin nga mbikëqyrja e kryer inspektuese.

(4) Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi (3) të këtij neni e përcakton ministri i Financave.

(5) Udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike detyrohet në afat prej pesë ditësh pune nga dita e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (3) të këtij neni, te sekretaria përkatëse të sigurojnë zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese mbi subjektet përkatëse dhe të parashtrojnë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente, nëse përcaktohen shkelje të dispozitave të këtij ligji, përkatësisht të konstatojnë se nuk ka shkelje të dispozitave të ligjit dhe për atë ta njoftojnë palën.

(6) Me kërkesën nga paragrafi (3) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga njoftimi të cilin gjykata, noteri ose përmbartuesi e kanë dërguar te inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht te Drejtoria për të hyra publike. Me kërkesë të palës, gjykata, noteri ose përmbartuesi detyrohen t'i dorëzojnë palës kopje nga kërkesa e dërguar me njoftim për ditën e pranimit të njoftimit të tillë nga ana e inspeksionin financiar në sektorin publik, përkatësisht te Drejtoria për të hyra publike.

(7) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë për kërkesën në afatin nga paragrafi (5) të këtij neni dhe nuk e njoftojnë parashtruesin e kërkesës, i njëjti mund ta njoftojë Inspektoratin shtetëror administrativ në afat prej pesë ditësh pune.

(8) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit nga paragrafi (7) të këtij neni të kryejë mbikëqyrje inspektuese në Sektorin për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtorinë për të hyra publike nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligj dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(9) Inspektori nga Inspektorati shtetëror administrativ, pas mbikëqyrjes së kryer në pajtim me ligj, miraton aktvendim me të cilin e ngarkon udhëheqësin e Sektorit për inspeksion financiar, përkatësisht drejtorin e Drejtorisë për të hyra publike në afat prej dhjetë ditëve të veprojnë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht të zbatojnë mbikëqyrje inspektuese, të parashtrojnë kallëzim për kundërvajtje ose të konstatojnë se nuk ka shkelje të këtij ligji dhe ta njoftojnë parashtruesin e kërkesës dhe për masat e ndërmarra në afatin e njëjtë ta njoftojnë inspektorin dhe t'i dorëzojë kopje nga kallëzimi për kundërvajtje dhe njoftim te parashtruesi i kërkesës, përkatësisht vetëm njoftim te parashtruesi i kërkesës në rastet kur nuk është konstatuar shkelje e këtij ligji.

(10) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë në afatin nga paragrafi (9) të këtij neni, inspektori do të parashtojë kërkesë për ngritje të procedurës për kundërvajtje, për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike do të veprojnë për kërkesë të parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojnë inspektorin për veprimet e ndërmarra. Me

njoftimin dorëzohet kopje nga kallëzimi për kundërvajtje dhe njoftim te parashtruesi i kërkesës, përkatësisht vetëm njoftim te parashtruesi i kërkesës në rastet kur nuk është konstatuar shkelje e këtij ligji. Inspektori në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(11) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë edhe në afatin plotësues nga paragrafi (10) i këtij neni, inspektori në afat prej tri ditësh pune do të parashtojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në atë afat e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(12) Nëse inspektori administrativ nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (8) i këtij neni, parashtruesi i njoftimit në afat prej pesë ditësh pune ka të drejtë të parashtojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit shtetëror administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kërkesa parashtrohet në sekretarinë në selinë e Inspektoratit shtetëror administrativ.

(13) Drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ detyrohet në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimit ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (12) të këtij neni, dhe nëse përcakton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në pajtim me paragrafët (8) dhe (9) të këtij neni dhe/ose nuk parashtron kallëzim në pajtim me paragrafët (10) dhe (11) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ do të parashtojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje në organin kompetent nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(14) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin plotësues nga paragrafi (13) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ do të parashtojë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit dhe në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(15) Në rastin nga paragrafi (14) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej një ditë pune, do të autorizojë inspektor tjetër që ta zbatojë mbikëqyrjen menjëherë.

(16) Në rastet nga paragrafi (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(17) Nëse drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ nuk vepron në pajtim me paragrafin (13) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtojë kallëzim te prokurori kompetent publik në afat prej tetë ditësh pune.

(18) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtojë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente.

(19) Procedura para gjykatës kompetente është urgjente.

Neni 14

Inspeksioni financiar në sektorin publik dhe Drejtoria për të hyra publike nëse përcaktojnë shkelje të këtij ligji, duke vepruar në mbikëqyrje të rregullt ose të jashtëzakonshme dhe kontroll, mbi subjektet të cilët i kontrollojnë, do të ngrënë procedurë për kundërvajtje.

Neni 15

Dispozitat e transaksioneve afariste për të cilat është lidhur marrëveshje ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, të cilat nuk janë në pajtim me dispozitat të këtij ligji, konsiderohen të pavlefshme dhe nuk kanë veprim juridik.

Neni 16

(1) Për të gjitha çështjet të cilat nuk janë rregulluar me këtë ligj zbatohen dispozitat e Ligjit për marrëdhënie obligative.

(2) Cesioni, asignacioni, marrja ose qasja ndaj borxhit, kompensimi dhe marrëveshje tjera të ngjashme obligative nuk guxojnë të shfrytëzohen në mënyrë e cila do të shkaktojë prolongim të përmbushjes së detyrimeve në para në pajtim me afatet e përcaktuara në këtë ligj.

Neni 17

(1) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit juridik subjekt nga sektori publik dhe personit juridik operator ekonomik nga sektori privat, nëse nuk do ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer tregtarit individ, nëse nuk ka ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(3) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik operator ekonomik nga sektori privat, nëse nuk e përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(4) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik të sektorit publik nëse nuk përmbushet detyrimi në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj, në rastet kur kërkesa për pagesë në thesarin e Ministrisë së Financave është dorëzuar pas kalimit të afatit nga neni 6 paragrafi (5) i këtij ligji.

(5) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer ministrit të Financave, nëse nuk përmbushet detyrimi në para në afatet e përcaktuara me këtë ligji, ndërsa subjekti i sektorit publik e ka dorëzuar kërkesën për pagesë në thesarin e Ministrisë së Financave në afatin nga neni 6 paragrafi (5) të këtij ligji, ndërsa Ministria e Financave nuk i paguan mjetet në para në të cilat është fatura në afatin nga neni 6 paragrafi (5) të këtij ligji.

(6) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit juridik subjekt nga sektori publik dhe personit juridik operator ekonomik nga sektori privat nëse marrëdhëniet obligative nga neni 16 paragrafi (2) të këtij ligji i shfrytëzon në mënyrë që shkakton prolongim të përmbushjes së detyrimeve në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(7) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik operator ekonomik dhe personit përgjegjës të personit juridik subjekt i sektorit publik, nëse ka mundësuar shfrytëzimin e marrëveshjeve obligative nga neni 16 paragrafi (2) të këtij ligji në mënyrë që shkakton prolongimin e përmbushjes së detyrimeve në para në afatet të përcaktuar me këtë ligj.

Neni 18

(1) Për Fondin për sigurim shëndetësor të Maqedonisë dhe shfrytëzuesit e mjeteve të Fondit për sigurim shëndetësor të Maqedonisë, Institucionet shëndetësore publike dhe Institucionin publik nga sfera e shëndetësisë për nevojat e institucioneve shëndetësore publike, klinikat universitare, entin dhe qendrën urgjente, si dhe ndërmarrjet publike dhe shoqëritë tregtare të themeluara nga Republika

e Maqedonisë, komuna, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit dhe shoqëritë mbi të cilat shteti ose organet e komunës, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit kanë ndikim të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nëpërmjet të pronësinë mbi to, përkatësisht posedojnë pjesë më të madhe të kapitalit mbi shoqërinë, kanë shumicë të votave të aksionarëve/bashkëpronarëve dhe emërojnë më shumë se gjysmën nga anëtarët e bordit drejtues ose mbikëqyrës, përkatësisht organeve të menaxhimit të shoqërisë dhe njësitë të vetëqeverisjes lokale, afatet nga neni 6 paragrafi (1) të këtij ligji, do të zbatohen prej 1 janarit 2016.

(2) Afatet të cilat do të zbatohen për subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni, deri në fillimin e zbatimit të dispozitave të nenit 6 paragrafi (1) të këtij ligji janë:

1) nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji deri më 31 dhjetor 2014 - afati për përmbushjen e detyrimeve në para nuk mund të jetë më i gjatë se 120 ditë dhe

2) nga 1 janari deri më 31 dhjetor 2015 - afati për përmbushjen e detyrimeve në para nuk mund të jetë më i gjatë se 90 ditë.

Neni 19

(1) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen në transaksionet afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat, të krijuara nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(2) Dispozitat nga neni 13 i këtij ligji do të zbatohen nga 1 janari 2015.

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“, ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

4617.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за животната средина, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5102/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Член 1

Во Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ број 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 и 93/13), членот 68 се менува и гласи:

„Експерт за стратедиска оцена на животната средина може да биде физичко лице кое има положено стручен испит за оцена на плански документ врз животната средина и кое е ставен на Листата на експерти за страте-

гиска оцена на животната средина согласн со членот 85 од овој закон.“

Член 2

Насловот на членот 85 и членот 85 се менуваат и гласат:

„Член 85

Листа на експерти за оцена на влијание на проекти врз животната средина и Листа на експерти за стратгиска оцена на животната средина

(1) Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина установува и води Листа на експерти за оцена на влијание на проекти врз животната средина и Листа на експерти за стратгиска оцена на животната средина.

(2) Експерт за оцена на влијание на проектот врз животната средина и експерт за стратгиска оцена на животната средина може да биде секое физичко лице кое има положено стручен испит за оцена на влијание на проект, односно стручен испит за оцена на плански документ врз животната средина (во натамошниот текст: стручен испит).

(3) Листите од ставот (1) на овој член се објавуваат на веб страницата и на огласната табла на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(4) Формата и содржината на листите и начинот на нивното водење ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.“

Член 3

По членот 85 се додаваат 24 нови члена 85-а, 85-б, 85-в, 85-г, 85-д, 85-ѓ, 85-е, 85-ж, 85-з, 85-с, 85-и, 85-ј, 85-к, 85-л, 85-м, 85-н, 85-њ, 85-о, 85-п, 85-р, 85-с, 85-т и 85-ќ, кои гласат:

„Член 85-а

Стручен испит може да полага лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да има живеалиште во Република Македонија,
- да има високо образование од соодветната област (диплома за завршено четиригодишно високо образование или диплома со 300 кредити според европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС)),
- со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење на професија, дејност или должност се додека траат последиците од забраната и
- да има најмалку пет години работно искуство по дипломирањето во областа на заштитата на животната средина за која е поднесено барањето за полагање на стручен испит.

Член 85-б

(1) Стручниот испит се состои од два дела, и тоа:
- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од стручниот испит од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Вториот дел на стручниот испит се состои од:
- практичен пример и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример.

Член 85-в

(1) Стручниот испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Член 85-г

(1) Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на стручниот испит од членот 85-м од овој закон ги изготвуваат стручни лица и професори од соодветната област кои имаат најмалку десет години работно искуство во областа на заштитата на животната средина, определени од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(2) Прашањата од првиот дел од стручниот испит и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува Комисија составена од:

- двајца претставници и нивни заменици од органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, назначени од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина,

- двајца претставници и нивни заменици од органот на државната управа надлежен за работите од областа на здравството и

- еден претставник и негов заменик од редот на стручни лица и професори од соодветната област кои имаат најмалку десет години работно искуство во областа на заштитата на животната средина.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 85-м од овој закон најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои ги одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите од членот 85-м од овој закон.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери Комисијата одлучува прашањата и практичните примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 85-м од овој закон.

(6) Стручните лица, професорите и лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата за верификација од ставот (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(7) Износот на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

(8) Годишниот паричен надоместок не го надминува износот од три просечни плати исплатени во Република Македонија за претходната година објавени од Државниот завод за статистика.

Член 85-д

Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина кој технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија избрано од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Член 85-ѓ

Стручниот испит се спроведува најмалку еднаш годишно.

Член 85-е

(1) Барањето за полагање на стручниот испит кандидатот го поднесува до органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(2) Со барањето за полагање на испитот кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит, пропишани со овој закон.

Член 85-ж

(1) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, или од него овластено лице, утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на испитот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 85-з

(1) На кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на стручниот испит му се определува времето и местото за полагање на испитот, а кандидатот се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагањето на испитот.

(2) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.

Член 85-с

(1) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(4) Правното лице кое го спроведува стручниот испит треба да ги исполнува просторните услови, материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит кои услови поблиску ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(5) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни двајца претставници од органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина и еден претставник од Министерството за информатичко општество и администрација (информатичар).

Член 85-и

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит претставник од органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и

информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица, освен со информатичарите од членот 85-с став (5) од овој закон во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит.

(9) Овластените претставници од членот 85-с став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 85-ј

(1) Ако во текот на полагањето на стручниот испит настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(4) Против решението на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина од ставот (2) на овој член кандидатот може да поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положано.

Член 85-к

(1) Стручниот испит започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животна-

та средина со Правилник го пропишува начинот наבודהање на првиот и вториот дел од испитот.

Член 85-л

(1) Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмалку 50 прашања со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични, една не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(2) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

(3) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 85-љ

(1) Вториот дел од стручниот испит се состои од практичен пример.

(2) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат десет можни опции на одговори од кои една е точна, пет се слични и четири се различни.

(3) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 85-м

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичниот пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина го воспоставува единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(6) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на стручниот испит и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(7) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 250 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 20 практични примери за секоја област за потребите на вториот дел од испитот.

(8) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(9) Бројот на прашања и практични примери во базите од ставот (6) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2015 година.

(10) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 85-н

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на органот на држав-

ната управа надлежен за работите од областа на животната средина му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 85-м од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем на базите од членот 85-м став (7) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

Член 85-њ

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 85-м од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се прекажува за друг термин.

Член 85-о

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 85-п

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од практичниот пример постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 85-р

(1) На кандидатите кои го положиле испитот им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Член 85-с

На барање на кандидатот органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит со овозможување непосреден увид во тестот.

Член 85-т

(1) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(2) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина формира Комисија за ревизија на одржаните испити која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член и во која, покрај претставник од органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испита одржани во тековната година.

(5) Комисијата има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(6) Доколку Комисијата утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 85-и од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 85-р од овој закон.

(7) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 85-к

(1) Трошоците за полагање на испитот ги сноси кандидатот доколку институцијата каде што е вработен не ги плати.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(4) Ако трошоците не се уплатени на соодветна сметка на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот, на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон.“

Член 4

Во членот 165 став (5) зборовите: „членовите 179 став (5) и 182“ се заменуваат со зборовите: „член 182“.

Член 5

Членот 180 се менува и гласи:

„(1) Висината на надоместокот што се плаќа за домашни правни и физички лица што ја загадуваат животната средина со користење на моторни возила за период од една година го определува Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член се определува во зависност од категоријата на возилото, годината на производство на возилото, носивоста и/или зафатнината и јачината на моторот, како и видот на погонот на возилото.

(3) При определувањето на висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ќе се земе предвид негативното влијание што го предизвикува возилото врз животната средина во однос на видот на горивото што се користи во возилото и староста на истото.

(4) Висината на надоместокот што се плаќа за домашни правни и физички лица што ја загадуваат животната средина со користење на пловни објекти при регистрација на пловни објекти за период од една година изнесува 3% од основното осигурување.

(5) Обврзникот за плаќање на надоместокот од ставовите (1) и (4) на овој член е домашно правно или физичко лице на чие име е регистрирано моторното возило или пловниот објект.

(6) Од плаќање на надоместокот од ставовите (1) и (4) на овој член е ослободено домашното правно или физичко лице на чие име е регистрирано моторното возило или пловниот објект, доколку моторното возило или пловниот објект работи на електричен погон.

(7) Надоместокот од ставовите (1) и (4) на овој член сопственикот на моторно возило или пловен објект го уплаќа на сметката на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина при регистрација на возилото или пловниот објект.

(8) Начинот на плаќање на надоместокот го утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.“

Член 6

Членот 180-а се брише.

Член 7

Во членот 194 по ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

“(7) Државниот инспекторат за животна средина има својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.”

Член 8

Во членот 196 ставот (1) се менува и гласи:

“Државен инспектор за животна средина во Државниот инспекторат за животна средина, може да биде лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- е полнолетно,
- има општа здравствена способност,
- не му е изречена казна со правосилна судска пресуда за забрана на вршење на професија, дејност или должност,
- има стекнати најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на природно-математичките науки (биологија, физика, геофизика, географија, геологија, минерологија, хемија и биохемија), техничко-технолошките науки (архитектура, урбанизам и планирање, електротехника, електромашиноство, енергетика, геодезија, градежништво и водостопанство, хемиско инженерство, хемиска технологија, индустриско

инженерство и менаџмент, контрола на квалитет, машинство, материјали, металургија, применета геологија и геофизика, регулација и управување со технолошки процеси, рударство, животна средина), медицинските науки (фундаментални медицински науки и медицинска технологија), биотехничките науки (наука за земјиштето и хидрологија, заштита на растенија, растително производство, овоштарство, лозарство, ветеринарна медицина, добиточно производство (сточарство), рибарство, шумарство и хортикултура, преработка на дрво, биотехнологија и прехранбена технологија) и општествени науки (безбедност), што се докажува со уверение,

- има пет години работно искуство во областа на животната средина,

- ги исполнува и другите услови утврдени во актот за систематизација на работните места,

- поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, и тоа еден од следниве:

1) Certipoint: IC3 GS4 Key Applications - положен;

2) Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или

3) ECDL: Core - положен.

- има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место преку полагање на психолошки тест и тест за интегритет, согласно со прописите кои се однесуваат на државните службеници и

- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.“

Член 9

Во членот 198-а ставот (1) се менува и гласи:

„Надзор над пресметаниот и уплатениот надоместок од членот 180 од овој закон врши Државниот инспекторат за животна средина преку државните инспектори за животна средина.“

Ставот (3) се брише.

Во ставот (4) кој станува став (3) зборовите: „решенијата од ставовите (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „решението од ставот (2)“.

Член 10

По членот 207 се додава нов член 207-а, кој гласи:

„Член 207-а

Програма за работа на инспекциските служби

(1) Директорот на Државниот инспекторат за животна средина (во натамошниот текст: директорот) изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекторатот и истата ја доставува заради добивање на согласност до Инспекцискиот совет, најдоцна до 31 октомври во тековната година за следната година.

(2) Директорот ја донесува годишната програма за работа на инспекторатот во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста од ставот (1) на овој член, односно најдоцна до 10 декември во тековната година доколку Инспекцискиот совет не ја разгледа и не достави согласност, односно забелешки во рокот утврден во Законот за инспекциски надзор.

(3) Врз основа на донесената годишна програма директорот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(4) Во кварталните планови за работа за секој инспектор директорот задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(5) Врз основа на кварталните планови за секој инспектор директорот подготвува месечен план за работа, кој план содржи и распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

(6) Директорот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(7) Директорот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекторатот за претходната година.“

Член 11

Во членот 208 ставовите (1), (2), (3) и (4) се бришат.

Ставовите (5), (6), (7), (8), (9), (10) и (11) стануваат ставови (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (7).

Во ставот (12) кој станува став (8) зборовите: „Комисија за решавање во втор степен по жалби на решенија издадени од Државниот инспекторат за животна средина составена од три члена именувани од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина“ се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“.

Ставовите (13) и (14) се бришат.

Ставот (15) кој станува став (9) се менува и гласи:

„(9) По жалба против одлуките на овластениот инспектор одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Ставовите (16) и (17) се бришат.

Во ставот (18) кој станува став (10) бројот „(12)“ се заменува со броевите „(8) и (9)“.

Член 12

Во членот 212-ѓ по ставот (5) се додаваат четири нови става (6), (7), (8) и (9), кои гласат:

„(6) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 85-т став (7) од овој закон.

(7) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува стручниот испитот доколку не го снима, не го емитира во живо на веб страницата на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина согласно со членот 85-с став (3) од овој закон.

(8) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 85-с став (5) од овој закон, доколку постапи спротивно на членот 85-и став (9) од овој закон.

(9) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое го спроведува стручниот испит, доколку не го прекине испитот согласно со членот 85-и ставови (5) и (6) од овој закон.“

Во ставот (6) кој станува став (10) бројот „(5)“ се менува со бројот „(9)“.

Ставовите (7), (8), (9) и (10) стануваат ставови (11), (12), (13) и (14).

Во ставот (11) кој станува став (15) бројот „(10)“ се заменува со бројот „(14)“.

Член 13

Во членот 212-е став (1) точката 22 се менува и гласи:

„не го пресметува и уплатува надоместокот согласно со членот 180 од овој закон.“

Член 14

Членот 36 од Законот за изменување и дополнување на Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ број 123/12) се брише.

Член 15

Прописите утврдени во овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 16

Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги воспостави листите на експерти од членот 2 од овој закон.

Електронски систем за полагање на стручниот испит ќе се воспостави во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 17

Започнатите постапки за полагање на стручен испит за стекнување на професионално знаење за оценка на влијанието на проектите врз животната средина до денот на примената на овој закон ќе завршат според одредбите на прописите по кои започнале.

Член 18

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за животната средина.

Член 19

Членовите 1, 2 и 3 од овој закон ќе започнат да се применуваат по една година од влегувањето во сила на овој закон.

Членовите 5 и 9 од овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примена на прописот донесен согласно со членот 5 став 1 од овој закон.

Членовите 7, 8, 10 и 11 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 мај 2014 година.

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MJEDISIT JETËSOR

Neni 1

Në Ligjin për mjedis jetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/10, 124/10, 51/11 123/12 dhe 93/13), neni 68 ndryshohet si vijon:

"Ekspert për vlerësim strategjik të mjedisit jetësor mund të jetë personi fizik që e ka të dhënë provimin profesional për vlerësim të dokumentit të planit mbi mjedisin jetësor dhe që është i vendosur në Listën e ekspertëve për vlerësim strategjik të mjedisit jetësor në pajtim me nenin 85 të këtij ligji."

Neni 2

Titulli i nenit 85 dhe neni 85 ndryshohen si vijojnë:

"Neni 85

Lista e ekspertëve për vlerësimin e ndikimit të projekteve në mjedisin jetësor dhe Lista e ekspertëve për vlerësimin strategjik të mjedisit jetësor 1) Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, vendos dhe udhëheq Listë të ekspertëve për vlerësimin e ndikimit të projekteve në mjedisin jetësor dhe Listë të ekspertëve për vlerësimin strategjik të mjedisit jetësor.

(2) Ekspert për vlerësimin e ndikimit të projektit në mjedisin jetësor dhe ekspert për vlerësimin strategjik të mjedisit jetësor mund të jetë çdo person fizik i cili e ka dhënë provimin profesional për vlerësim të ndikimit të projektit, përkatësisht provimin profesional për vlerësim të dokumentit të planit në mjedisin jetësor (në tekstin e mëtejshëm: provim profesional).

(3) Listat nga paragrafi (1) i këtij neni shpallen në ueb faqen dhe në tabelën e shpalljeve të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(4) Formën dhe përmbajtjen e Listave dhe mënyrën e udhëheqjes së tyre i përcakton ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor."

Neni 3

Pas nenit 85 shtohen 24 nene të reja 85-a, 85-b, 85-v, 85-g, 85-d, 85-gj, 85-e, 85-zh, 85-z, 85-x, 85-i, 85-j, 85-k, 85-ll, 85-l, 85-m, 85-n, 85-nj, 85-o, 85-p, 85-r, 85-s, 85-t dhe 85-q, si vijojnë:

"Neni 85-a

Provimin profesional mund ta japë personi që i plotëson kushtet në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- të ketë vendbanim në Republikën e Maqedonisë,
- të ketë arsim të lartë nga sfera përkatëse (diplomë për arsim të lartë të mbaruar katërvjeçar ose diplomë me 300 kredi sipas sistemit evropian për transfer të kredive (SETK)),
- me vendim të plotfuqishëm të mos i jetë kumtuar ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës derisa zgjasin pasoja nga ndalimi dhe
- të ketë së paku pesë vite përvojë pune pas diplomimit, në sferën e mbrojtjes së mjedisit jetësor për të cilën është parashtruar kërkesa për dhënien e provimit profesional.

Neni 85-b

(1) Provimi profesional përbëhet prej dy pjesëve edhe atë:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe
- pjesa e dytë (shembull praktik), me të cilën kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë nga provimi profesional nga paragrafi (1) i këtij neni, jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e dytë e provimit profesional përbëhet nga:

- shembulli praktik dhe
- pyetje të cilave kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së shembullit praktik.

Neni 85-v

(1) Provimi profesional jepet sipas programit në të cilin përmbahen materiali, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënie të provimit nga sfera përkatëse e miraton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

Neni 85-g

(1) Bazat e pyetjeve për pjesën e parë të provimit dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit nga neni 85-m të këtij ligji, i përpilojnë persona profesionistë dhe profesorë nga sfera përkatëse që kanë së paku dhjetë vjet përvojë pune në sferën e mbrojtjes së mjedisit jetësor, të caktuar nga ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(2) Pyetjet nga pjesa e parë e provimit profesional dhe pyetjet dhe shembujt praktikë nga pjesa e dytë e provimit i verifikon Komisioni i përbërë nga:

- dy përfaqësues dhe zëvendës të tyre nga organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, të emëruar nga ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor,

- dy përfaqësues dhe zëvendës të tyre nga organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e shëndetësisë dhe

- një përfaqësues dhe zëvendësi i tij nga radhët e personave profesionalë dhe profesorëve nga sfera përkatëse të cilët kanë së paku dhjetë vite përvojë pune në sferën e mbrojtjes së mjedisit jetësor.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë nga neni 85-m të këtij ligji së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit Komisioni veçanërisht i merr parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat bazohet pyetja, përkatësisht shembulli praktik, numrin e kandidatëve që i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e tyre, si dhe kritere tjera të cilat mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazave nga neni 85-m i këtij ligji.

(5) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë, Komisioni vendos që pyetjet dhe shembujt praktikë të ndryshohen apo të mënjahen plotësisht nga bazat nga neni 85-m të këtij ligji.

(6) Personat profesionalë, profesorët dhe personat nga paragrafi (1) të këtij neni dhe anëtarët e Komisionit për verifikim nga paragrafi (2) të këtij neni, kanë të drejtë për kompensim në para që e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(7) Shuma e kompensimit në para nga paragrafi (6) i këtij neni, caktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përpiluara dhe shembujve praktikë, si dhe ndërlikueshmërisë së materies.

(8) Kompensimi vjetor në para nuk e tejkalon nivelin e tri rrogave mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë për vitin paraprak të publikuara nga Enti Shtetëror i Statistikës.

Neni 85-d

Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit profesional i kryen organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, të cilin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë i zgjedhur nga ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

Neni 85-gj

Provimi profesional zbatohet së paku një herë në vit.

Neni 85-e

(1) Kërkesën për dhënie të provimit kandidati e parashtron te organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(2) Me kërkesën për dhënie të provimit kandidati detyrohet të parashtojë dëshmi për plotësimin e kushteve

për dhënie të provimit profesional, të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 85-zh

(1) Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor ose personi i autorizuar nga ai, përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin është refuzuar kërkesa për dhënie të provimit, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 85-z

(1) Kandidatit të cilit i është miratuar kërkesa për dhënie të provimit, i caktohet koha dhe vendi për dhënie të provimit profesional, e kandidati njoftohet më së voni në afat prej tetë ditësh para dhënies së provimit.

(2) Kandidatit i mundësohet që të fillojë ta japë provimin në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënie të provimit.

Neni 85-x

(1) Provimi jepet në lokal për dhënien e provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e dhënies.

(2) Publiku informohet për datën dhe kohën e dhënies së provimit së paku tri ditë para mbajtjes së provimit.

(3) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të plotë vendoset në ueb faqen e organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(4) Personi juridik i cili zbaton provimin profesional duhet t'i përmbush kushtet hapësinore dhe pajisjen materiale-teknike dhe informatike në lokalet për dhënie të provimit profesional kushte të cilat më afërsisht i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(5) Në lokalin për dhënie të provimit, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm dy përfaqësues nga organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor dhe një përfaqësues nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës (informatikanë).

Neni 85-i

(1) Para fillimit të dhënies së provimit profesional, përfaqësuesi i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor e përcakton identitetin e kandidatit me shikim të letërnjoftimit.

(2) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë të provimit, nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligjeve me koment dhe sqarim, telefonit mobil, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit, i lejohet shfrytëzimi vetëm i ligjeve (pa komente dhe sqarime), që në version elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me informatikanët nga neni 85-x paragrafi (5) të këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjahen për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk mënjahen në këtë afat, provimi ndërpritet vetëm për atë kandidat dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohehen në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënia e mëtejme e provimit në atë termin të caktuar.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin profesional dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit profesional.

(9) Përfaqësuesit e autorizuar nga neni 85-x paragrafi (5), gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të kandidatit që e jep provimin, përveç në rast të mënjanimi të problemit teknik, kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 85-j

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit profesional krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund ta vazhdojë dhënien e provimit (sëmundje, pushim i lindjes dhe ngjashëm), do të ndërpritet provimi për një kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdimin e provimit miraton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor. Lutja parashtrohet në afat prej tetë ditësh nga ndërprerja e shkaqeve për prolongimin e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

(3) Nëse kandidati nuk parashtron lutje për vazhdimin e provimit në afatin e caktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

(4) Kundër aktvendimit të ministrit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor nga paragrafi (2) i këtij neni, kandidati mund të ngritë kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në vazhdimin e provimit, kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit të cilën paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Neni 85-k

(1) Provimi profesional fillon me dhënien e pjesës së parë (pjesës teorike), e pastaj të pjesës së dytë (shembull praktik).

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku 15 ditësh pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë.

(3) Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor me Rregullore e përcakton mënyrën e ndarjes së pikëve në pjesën e parë dhe të dytë të provimit.

Neni 85-l

(1) Pjesa e parë e provimit jepet për çdo sferë përkatëse dhe përmban së paku 50 pyetje me pesë opsione për rrethim prej të cilave njëra është e saktë, dy janë të ngjashme, njëra është e pasaktë në masë të vogël (në të humben numër i vogël pikësh) dhe njëra është e pasaktë në masë të madhe (në të humben numër i madh pikësh).

(2) Kusht për dhënien e pjesës së dytë të provimit është kandidati ta japë pjesën e parë të provimit.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 85-l

(1) Pjesa e dytë e provimit profesional përbëhet nga shembulli praktik.

(2) Pyetjet të cilat janë pjesë përbërëse e shembullit praktik janë nga sfera përkatëse dhe kanë dhjetë opsione të

mundshme përgjigjesh prej të cilave njëra është e saktë, pesë janë të ngjashme dhe katër janë të ndryshme.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit, do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

Neni 85-m

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit profesional bëhet me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studim të shembullit praktik dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga shembulli praktik, në formë të zgjidhjes softuerike elektronike (në tekstin e mëlutjeshëm: shembull praktik elektronik).

(4) Pyetjet nga shembulli praktik varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në shembullin praktik.

(5) Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor e themelon Sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional.

(6) Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit profesional dhe përgjigjet e tyre, si dhe shembulli praktik dhe pyetjet që dalin nga shembujt praktikë dhe përgjigjet e tyre ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional.

(7) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 250 pyetje për çdo sferë, si dhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 20 shembujve praktikë për çdo sferë, për nevojat e pjesës së dytë të provimit.

(8) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim për rregullat dhe literaturën në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit.

(9) Numri i pyetjeve dhe shembujve praktikë në bazat nga paragrafi (6) i këtij neni zmadhohet për 10 % në vit, duke filluar nga viti 2015.

(10) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit kandidati i ka të kapshme në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 85-n

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, kandidatit i jep kod të qasjes, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 85-m të këtij ligji.

(2) Pas lejimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembull praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbajtjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga bazat nga neni 85-m paragrafi (7) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së tij, për të cilin përfaqësuesi i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, jep sqarim, para fillimit të dhënies së provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembullin praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

Neni 85-nj

(1) Në rast të pengimit të realizimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit për shkaqe që shpijnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 85-m të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(2) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni

mënjahohen në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, ai vazhdohet menjëherë pas mënjanimit të tyre.

(3) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mënjahohen në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

Neni 85-o

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit, është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Neni 85-p

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës e caktuar për përgjigje të pyetjeve nga secili prej shembullit praktik të pjesës së dytë, është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga shembulli praktik, ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Neni 85-r

(1) Kandidatëve që e kanë dhënë provimin u lëshohet certifikatë në afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(2) Formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

Neni 85-s

Me kërkesë të kandidatit, organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor e informon për gabimet e bëra në testin për dhënien e provimit profesional, me mundësimin e shikimit të drejtpërdrejtë të testit.

Neni 85-t

(1) Testet dhe shembujt praktikë shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit profesional.

(2) Materialet nga provimet e mbajtura, veçanërisht versionet në letër nga Testet dhe shembujt praktikë për dhënien e provimit profesional dhe specimenet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe shembullit praktik, si dhe incizimet nga provimet e mbajtura ruhen në organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(3) Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet nga paragrafi (2) i këtij neni dhe në të cilin, përveç përfaqësuesit nga organi i administratës shtetërore kompetent për punë nga sfera e mjedisit jetësor, marrin pjesë edhe përfaqësuesi i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe informatikani nga Ministria e Shoqërisë së Informatikës dhe Administratës i caktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni, mban mbledhje së paku njëherë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së realizimit të së paku dy provimeve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(5) Komisioni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse Komisioni konstaton parregullsi në realizimin e provimit nga individë sipas nenit 85-i të këtij ligji, propozon heqje të Certifikatës nga neni 85-r i këtij ligji.

(7) Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor miraton Aktvendim për heqjen e Certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit në afat prej tri ditësh nga pranimi i propozimit.

(8) Kundër Aktvendimit nga paragrafi (7) i këtij neni mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 85-q

(1) Shpenzimet për dhënien e provimit i bart kandidati, nëse institucioni ku është i punësuar nuk i paguan.

(2) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor në bazë të shpenzimeve të bëra reale për dhënien e provimit, të domosdoshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjes së bazave të pyetjeve, realizimin e testit elektronik, përgatitjen e materialeve dhe ftesave dhe përgatitjen e certifikatave.

(3) Shpenzimet për dhënien e provimit paguhen në llogarinë e të hyrave personale të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(4) Nëse shpenzimet nuk paguhen në llogarinë përkatese të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, më së voni 15 ditë para ditës së caktuar për zbatim të provimit, kandidatit nuk i lejohet dhënie e provimit.

(5) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagimit të mjeteve nuk e jep provimin, mjetet e paguara i kthehen në pagtim me ligjin.

Neni 4

Në nenin 165 në paragrafin (5) fjalët: "nenet 179 paragrafi (5) dhe 182" zëvendësohen me fjalët: "neni 182".

Neni 5

Neni 180 ndryshohet si vijon:

"(1) Lartësinë e kompensimit që paguhet për persona juridikë dhe fizikë vendas që e ndotin mjedisin jetësor me shfrytëzim të automjeteve motorike, për periudhë prej një viti e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor.

(2) Lartësia e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet varësisht nga kategoria e automjetit, viti i prodhimit të automjetit, fuqia bartëse dhe/ose vëllimi dhe fuqia e motorit, si dhe lloji i forcës lëvizëse të automjetit.

(3) Gjatë përcaktimit të lartësisë së kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni do të merret parasysh ndikimi negativ që e shkakton automjeti mbi mjedisin jetësor lidhur me llojin e karburantit që shfrytëzohet në automjet dhe vjetërsinë e të njëjtit.

(4) Lartësia e kompensimit që paguhet për persona vendas fizikë dhe juridikë që e ndotin mjedisin jetësor me shfrytëzimin e objekteve lundruese gjatë regjistrimit të objekteve lundruese për periudhë prej një viti është 3% e sigurimit bazë.

(5) Detyrësi për pagim të kompensimit nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni është person vendas juridik ose fizik në emër të të cilit është regjistruar automjeti motorik ose objekti lundrues.

(6) Nga pagimi i kompensimit nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni, lirohet personi vendas juridik ose fizik në emër të të cilit është regjistruar automjeti motorik ose objekti lundrues, nëse automjeti motorik ose objekti lundrues punon me forcë lëvizëse elektrike.

(7) Kompensimin nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni, pronari i automjetit motorik ose objektit lundrues, e paguan në llogari të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor gjatë regjistrimit të automjetit ose objektit lundrues.

(8) Mënyrën e pagimit të kompensimit e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor."

Neni 6

Neni 180-a shlyhet.

Neni 7

Në nenin 197 pas paragrafit (6) shtohet paragraf i ri (7) si vijon:

"(7) Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor ka cilësi të personit juridik, me llogari personale buxhetore si shfrytëzues buxhetor i vijës së parë, në mënyrë të mëvetësishme zbaton procedura për punësim në pajtim me ligjin dhe vendos për të drejtat dhe obligimet për marrëdhënie pune".

Neni 8

Në nenin 196 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Inspektor Shtetëror i Mjedisit Jetësor në Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit Jetësor, mund të jetë personi, i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- është i moshës madhore,
- ka aftësi të përgjithshme shëndetësore,
- nuk i është shqiptuar dënim me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për ndalim të kryerjes së profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- ka fituar së paku 300 kredi sipas SETK ose shkallë të kryer VII/1 nga sfera e: shkencave matematiko-natyrore (biologji, fizikë, gjeofizikë, gjeografi, gjeologji, minerologji, kimi dhe biokimi), shkencave teknike teknologjike (arkitekturë, urbanizëm dhe planifikim, elektroteknikë, elektromakineri, energjetikë, gjeodezi, ndërtimtari dhe ekonomi të ujërave, inxhinieri kimike, teknologji kimike, inxhinieri industriale dhe menaxhment, kontroll të kualitetit, makineri, materiale, metalurgji, gjeologji të aplikuar dhe gjeofizikë, rregullim dhe menaxhim me proceset teknologjike, xehetari, mjedis jetësor), shkencave mjekësore (shkenca mjekësore fundamentale dhe teknologji mjekësore), shkencave bioteknike (shkenca për tokën dhe hidrologji, mbrojtja e bimëve, prodhimtaria bimore, pentaria, vreshtaria, mjekësia veterinare, prodhimtaria blegtorale (blegtoria), peshkataria, pylltaria dhe hortikultura, përpunimi i drurit, bioteknologjia dhe teknologjia ushqimore) dhe shkencave shoqërore (siguri), që dëshmohe me certifikatë,

- ka pesë vite përvojë pune në sferën e mjedisit jetësor,
- i plotëson kushtet tjera të përcaktuara në aktin për sistematizimin e vendeve të punës,
- posedon certifikatë të pranuar ndërkombëtarisht për punë me programe kompjuterike për punë në zyra, dhe atë njërën prej këtyre në vijim:

1. Certiport: IC3 GS4 Key Applications – të dhënë;
 2. Microsoft: MOS Word ose MOS Excell – të dhënë ose
 3. ECDL: Core - të dhënë.
- ka marrë mendim pozitiv për përshtatshmëri për vendin e punës përmes dhënies së tekstit psikologjik dhe testit për integritet, në pajtim me rregullat të cilat kanë të bëjnë me shtetërore dhe
 - ka licencë për inspektor nga sfera e kompetencës së shërbimit inspektues."

Neni 9

Në nenin 198-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrje mbi kompensimin e përllogaritur dhe të paguar nga neni 180 i këtij ligji kryen Inspektorati

Shtetëror i Mjedisit Jetësor përmes inspektorëve shtetërorë të mjedisit jetësor."

Paragrafi (3) shlyhet.

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (3) fjalët: "aktvendimet nga paragrafët (2) dhe (3)" zëvendësohen me fjalët: "aktendimin nga paragrafi (2)".

Neni 10

Në nenin 207 shtohet paragrafi i ri 207-a, si vijon:

"Neni 207-a

Programi për punë të shërbimeve inspektuese

(1) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit Jetësor (në tekstin e mëtejme: Drejtori), përpilon propozim-program vjetor për punë të inspektoratit dhe atë e dorëzon për marrje të pëlqimit të Këshilli inspektues më së voni deri më 31 tetor në vitin rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(2) Drejtori e miraton programin vjetor për punë të inspektoratit në afat prej shtatë ditëve nga dita e pranimit të pëlqimit nga paragrafi (1) i këtij neni, përkatësisht më së voni deri më 10 dhjetor të vitit rrjedhës nëse Këshilli Inspektues nuk e shqyrton dhe nuk dorëzon pëlqim, respektivisht vërejtje në afatin e përcaktuar në Ligjin për mbikëqyrje inspektuese.

(3) Në bazë të Programit të miratuar vjetor, drejtori përpilon plane tremujore për punën e çdo inspektori, të cilat në mënyrë përmbledhëse i dorëzon për shqyrtim të Këshilli Inspektues më së voni dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik edhe atë deri më 15 dhjetor për tremujorin e parë nga viti i ardhshëm, deri më 15 mars për tremujorin e dytë, deri më 15 qershor për tremujorin e tretë, respektivisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt të vitit rrjedhës.

(4) Në planet tremujore për punë për çdo inspektor, drejtori detyrimisht e fut numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara për tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e ndërlikueshmërisë së secilës prej mbikëqyrjeve.

(5) Në bazë të planeve tremujore, për çdo inspektor, drejtori përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve sipas datave dhe sipas subjekteve të mbikëqyrjes.

(6) Drejtori, më së voni dy javë nga fillimi i tremujorit kalendarik rrjedhës për atë paraprak, të Këshilli inspektues dorëzon në mënyrë përmbledhëse raporte tremujore për punën e çdo inspektori, edhe atë deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, deri më 15 korrik për tremujorin e dytë, respektivisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë të vitit rrjedhës.

(7) Drejtori, më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës, të Këshilli inspektues dorëzon raport vjetor për punën e inspektoratit për vitin paraprak."

Neni 11

Në nenin 208 paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) shlyhen.

Paragrafët (5), (6), (7), (8), (9), (10) dhe (11) bëhen paragrafë (1), (2), (3), (4), (5), (6) dhe (7). Në paragrafin (12) i cili bëhet paragraf (8) fjalët: "Komisioni për vendosje në shkallë të dytë për ankesa të aktvendimeve të lëshuara nga Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor i përbërë nga tre anëtarë të emëruar nga ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor" zëvendësohen me fjalët: "Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë".

Paragrafët (13) dhe (14) shlyhen.

Paragrafi (15) i cili bëhet paragraf (9) ndryshohet si vijon:

"(9) Për ankesë kundër vendimeve të inspektorit të autorizuar vendos Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë."

Paragrafët (16) dhe (17) shlyhen.
Në paragrafin (18) i cili bëhet paragraf (10) numri “(12)” zëvendësohet me numrat “(8) dhe (9)”.

Neni 12

Në nenin 212 – gj pas paragrafit (5) shtohen katër paragrafë të rinj (6), (7), (8) dhe (9), si vijojnë:

“(6) Gjohë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ministrit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin e përcaktuar në nenin 85-t paragrafi (7) të këtij ligji.

(7) Gjohë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet personit juridik të autorizuar që teknikisht e zbaton provimin profesional, nëse nuk e incizon, nuk e emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor, nëse nuk e vendos incizimin e provimit të plotë në ueb faqen e organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor në pajtim me nenin neni 85-x paragrafi (3) i këtij ligji.

(8) Gjohë në shumë prej 500 deri në 1000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 85-x paragrafi (5) të këtij ligji nëse vepron në kundërshtim me nenin 85-i paragrafi (9) të këtij ligji.

(9) Gjohë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik të autorizuar i cili e zbaton provimin profesional, nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 85-i paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.”

Në paragrafin (6) i cili bëhet paragraf (10) numri “(5)” zëvendësohet me numrin “(9)”.

Paragrafët (7), (8), (9) dhe (10) bëhen paragrafë (11), (12), (13) dhe (14).

Në paragrafin (11) i cili bëhet paragraf (15) numri “(10)” zëvendësohet me numrin “(14)”.

Neni 13

Në nenin 212 - e paragrafi (1) pika 22 ndryshohet si vijon:

“nuk e llogarit dhe paguan kompensimin në pajtim me nenin 180 të këtij ligji.”

Neni 14

Neni 36 i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mjedis jetësor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 123/12) shlyhet.

Neni 15

Rregullat e përcaktuara në këtë ligj do të miratohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 16

Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e mjedisit jetësor në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji i themelon listat e ekspertëve nga neni 2 i këtij ligji.

Sistemi elektronik për dhënien e provimit profesional vendoset në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 17

Procedurat e filluara për dhënien e provimit profesional për marrjen e njohurive profesionale për vlerësimin e ndikimit të projekteve mbi mjedisin jetësor deri në ditën e zbatimit të këtij ligji do të përfundojnë sipas dispozitave të rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 18

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mjedis jetësor.

Neni 19

Nenet 1, 2 dhe 3 të këtij ligji, do të fillojnë të zbatohen pas një viti pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Nenet 5 dhe 9 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen me ditën e fillimit të zbatimit të rregullës së miratuar në pajtim me nenin 5 paragrafi 1 të këtij ligji.

Nenet 7, 8, 10 dhe 11 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 maji 2014.

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

4618.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВАЊЕ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

Се прогласува Законот за основање на Факултет за информатички и комуникациски технологии во состав на Универзитетот „Св.Климент Охридски“ Битола, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5103/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

Член 1

Се основа високообразовна установа Факултет за информатички и комуникациски технологии, како единица во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола (во натамошниот текст: Факултетот).

Факултетот е правен наследник на Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Член 2

Факултетот ќе врши високообразовна дејност како додипломски, постдипломски и докторски студии, како и научноистражувачка и применувачка дејност од научните полиња на информатиката и компјутерската техника и информатика.

Член 3

Називот на Факултетот е „Факултет за информатички и комуникациски технологии”.
Седиштето на Факултетот е во Битола.

Член 4

Факултетот ќе почне со работа од академската 2014/2015 година.

Член 5

Подготовките за почеток со работа на Факултетот ќе ги врши матична комисија.

Членовите на матичната комисија ги именува Владата на Република Македонија на предлог на министерот надлежен за работите од областа на високото образование во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Факултетот ќе почне со работа по целосното спроведување на постапката за основање уредена со Законот за високото образование.

Член 6

Средствата за финансирање на дејноста на Факултетот ќе се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и од други извори определени со закон.

Член 7

Наставно-научниот совет, деканот и деканатската управа на Факултетот ќе се изберат согласно со Законот за високото образование до 14 септември 2014 година, односно до почетокот на студиската 2014/2015 година.

Член 8

Постојниот наставно-научен и соработнички кадар и другите вработени во Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола од студиската 2014/2015 година ќе продолжат со работа на Факултетот.

Постојниот наставно-научен и соработнички кадар и другите вработени во Техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, кои се вработени и ангажирани за студиските програми од научните полиња на информатика и компјутерската техника и информатика од студиската 2014/2015 година ќе продолжат со работа на Факултетот.

Наставно-научниот и соработничкиот кадар избран на Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола и наставно-научниот и соработничкиот кадар од Техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, кои се вработени и ангажирани за студиските програми од научните полиња на информатика и компјутерската техника и информатика, продолжува со работа на Факултетот во наставно-научни и соработнички звања до истекот на времето за кое биле избрани.

Член 9

Постојните студиски програми од научните полиња на информатика и компјутерската техника и информатика на Техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола и на Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола од студиската 2014/2015 година ќе продолжат да се остваруваат во рамките на високообразовната дејност на Факултетот.

Затекнатите студенти на студиски програми од научните полиња на информатика и компјутерската техника и информатика на Техничкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола и на Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола од студиската 2014/2015 година го продолжуваат своето образование на Факултетот, според студиската програма по која ги започнале студиите.

Затекнатите студенти на студиски програми од научната област, јавна управа и администрација на Факултетот за администрација и менаџмент на информацис-

ки системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола од студиската 2014/2015 година го продолжуваат своето образование на Факултетот, според студиската програма по која ги започнале студиите.

Член 10

Факултетот ќе донесе правилник со кој во согласност со Статутот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола ќе се уредат внатрешните односи и работењето на Факултетот.

Член 11

Со денот на започнувањето на примената на овој закон просторот и опремата што ги користел Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, а кои се во функција на изведувањето на високообразовната и научноистражувачката дејност на Факултетот ги презема Факултетот.

Член 12

Со денот на започнувањето на примената на овој закон престанува да важи Законот за основање на Факултет за администрација и менаџмент на информациски системи во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола („Службен весник на Република Македонија“ број 51/2007).

Член 13

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од студиската 2014/2015 година.

L I G J

PËR THEMELIM TË FAKULTETI TË TEKNOLOGJISË INFORMATIKE DHE TË KOMUNIKIMIT NË PËRBËRJE TË UNIVERSITETIT "SHËN KLIMENT OHRIDSKI" - MANASTIR

Neni 1

Me këtë ligj themelohet institucioni i arsimit të lartë Fakulteti i Teknologjisë Informatike dhe të Komunikimit, si njësi në përbërje të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir (në tekstin e mëtejshëm: Fakulteti).

Fakulteti është trashëgues juridik i Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir.

Neni 2

Fakulteti do të kryejë veprimtari të arsimit të lartë si studime universitare, pasuniversitare dhe të doktoraturës, si dhe veprimtari hulumtuese shkencore dhe aplikuese nga fusha të informatikës dhe teknikës kompjuterike dhe informatike.

Neni 3

Emri i Fakultetit është "Fakultet i Teknologjisë Informatike dhe të Komunikimit".

Selia e Fakultetit është në Manastir.

Neni 4

Fakulteti do të fillojë me punë nga viti akademik 2014/2015.

Neni 5

Përgatitjet për fillim me punë të Fakultetit do t'i kryejë komisioni amë.

Anëtarët e komisionit amë i emëron Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit

kompetent për punët e arsimit të lartë, në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Fakulteti do të fillojë me punë pas zbatimit të plotë të procedurës për themelim të rregulluar me Ligjin për arsim të lartë.

Neni 6

Mjetet për financim të veprimtarisë së Fakultetit do të sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga burime tjera të përcaktuar me ligj.

Neni 7

Këshilli mësimor-shkencor, dekani dhe drejtorja e dekanatit të Fakultetit do të zgjidhen në pajtim me Ligjin për arsim të lartë deri më 14 shtator 2014, respektivisht deri në fillimin e vitit studimor 2014/2015.

Neni 8

Kuadri ekzistues mësimor-shkencor dhe i bashkëpunëtorëve dhe të punësuarit tjerë të Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir, nga viti studimor 2014/2015 do të vazhdojnë me punë në Fakultet.

Kuadri ekzistues mësimor-shkencor dhe i bashkëpunëtorëve dhe të punësuarit tjerë të Fakultetit Teknik të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir, që janë punësuar dhe angazhuar për programe studimore nga fusha shkencore të informatikës dhe teknikës kompjuterike dhe informatike, nga viti studimor 2014/2015 do të vazhdojnë me punë në Fakultet.

Kuadri mësimor-shkencor dhe i bashkëpunëtorëve i zgjedhur në Fakultetin e Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir dhe kuadri mësimor-shkencor dhe i bashkëpunëtorëve nga Fakulteti Teknik të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir, që janë të punësuar dhe angazhuar për programe studimore nga fusha shkencore të informatikës dhe teknikës kompjuterike dhe informatike, vazhdon me punë në Fakultet në titujt mësimorë-shkencorë dhe titujt të bashkëpunëtorëve deri në skadimin e kohës për të cilën janë zgjedhur.

Neni 9

Programet studimore ekzistuese nga fushat shkencore të informatikës dhe teknikës kompjuterike dhe informatike të Fakultetit Teknik të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir dhe të Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir në vitin studimor 2014/2015 do të vazhdojnë të realizohen në kudër të veprimtarisë së arsimit të lartë në Fakultet.

Studentët ekzistues të programeve studimore nga fusha shkencore të informatikës dhe teknikës kompjuterike dhe informatike të Fakultetit Teknik të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir dhe Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir nga viti studimor 2014/2015 e vazhdojnë arsimin e tyre në Fakultet, sipas programit studimor me të cilin i kanë filluar studimet.

Studentët ekzistues të programeve studimore nga fushat shkencore të administratës dhe administratës publike të Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir, nga viti studimor 2014/2015 e vazhdojnë arsimin e tyre në Fakultet, sipas programit studimor me të cilin i kanë filluar studimet.

Neni 10

Fakulteti do të miratojë rregullore me të cilën në pajtim me Statutin e Universitetit "Shën Kliment Ohridski" -

Manastir, do të rregullohen marrëdhëniet e brendshme dhe puna e Fakultetit.

Neni 11

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji hapësira dhe pajisja që i ka shfrytëzuar Fakulteti i Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir, e që janë në funksion të realizimit të veprimtarisë së arsimit të lartë dhe shkencore-hulumtuese të Fakultetit i ndërmerr Fakulteti.

Neni 12

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohet Ligji për themelim të Fakultetit të Administratës dhe Menaxhmentit të Sistemeve të Informacionit në përbërje të Universitetit "Shën Kliment Ohridski" - Manastir ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 51/2007).

Neni 13

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet nga viti studimor 2014/2015.

4619.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5104/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Член 1

Во Законот за внатрешни работи ("Службен весник на Република Македонија" број 92/2009, 35/10, 36/11, 158/11 и 114/12), во членот 3 точка 7 потточка б) зборот "хиерархија" во заградата се заменува со зборот "хиерархија".

Член 2

Во членот 11 по зборот "финансиски" се додава зборот "прашања", зборовите: "материјално-технички и логистички работи" се бришат, а по зборот "стандарди" се додаваат зборовите: "стратешко планирање, обука".

Член 3

Во членот 76 став (3) зборовите: "започната работа пензиски стаж" се заменуваат со зборовите: "започната година работен стаж".

Член 4

Во членот 89 став (1) зборот “здравствената” се заменува со зборовите: “надлежната здравствена”.

Член 5

Во членот 104 став (1) по зборовите: “пет пати”, односно “три пати” се додава зборот “последователно”.

Во ставот (2) по зборовите: “четири пати”, односно “три пати” се додава зборот “последователно”.

Во ставот (3) по зборовите: “пет пати” се додава зборот “последователно”.

Член 6

Во членот 138 став (6) зборот “одлуката” се заменува со зборот “одлука”.

Член 7

Во членот 142 став (1) точка 3 точката и запирката се заменуваат со сврзникот “и”.

Точката 4 се брише.

Точката 5 станува точка 4.

Член 8

По членот 142 се додаваат два нови члена 142-а и 142-б, кои гласат:

“Дисциплински мерки за полесни случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 142-а

За полесните случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- писмено предупредување и

- парична казна во висина од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот во траење најмногу до три месеци.

Дисциплински мерки за потешки случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 142-б

За потешките случаи на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски се изрекуваат следниве дисциплински мерки:

- парична казна во висина од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење најмногу до шест месеци,

- распоредување на работно место во хиерархиско ниво од Листата на хиерархија на работните места, кое е за две нивоа пониско од хиерархиското ниво на работното место на кое дотогаш работел работникот и

- откажување на договорот за вработување.”

Член 9

Членот 143 се брише.

Член 10

По членот 148 се додава нов член 148-а, кој гласи:

“Прекин на дисциплинската постапка

Член 148-а

(1) Дисциплинската постапка се прекинува кога:

- работникот против кого е поведена дисциплинската постапка се разболел непосредно пред или додека трае дисциплинската постапка, што се докажува со отворено боледување од матичен лекар,

- комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност ќе одлучи да решава по некое претходно прашање или ќе побара од надлежен орган да и достави веродостојни исправи и информации за чие изготвување е потребно подолго време,

- постојат елементарни непогоди на подрачјето каде што треба да се одржи расправа на комисијата за утврдување на дисциплинска одговорност и

- работникот против кого се води дисциплинската постапка се наоѓа во притвор.

(2) Прекиноот на постапката во случаите од ставот (1) алинеи 1, 2 и 3 на овој член може да трае најдолго една година.

(3) Прекиноот на постапката во случајот од ставот (1) алинеја 4 на овој член трае до донесување на одлука за укинување на мерката притвор.”

Член 11

Во членот 40 од Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешни работи (“Службен весник на Република Македонија” број 114/12) во ставот 1 датата „2014 година“ се заменува со датата „2017 година“.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PUNË TË BRENDSHME

Neni 1

Në Ligjin për punë të brendshme (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 92/2009, 35/10, 36/11, 158/11 dhe 114/12), në nenin 3 pika 7 në nënpikën b) fjala “kierarki” në kllapa zëvendësohet me fjalën “hierarki”.

Neni 2

Në nenin 11 pas fjalës “financiare” shtohet fjala “çështje”, fjalët: “punë materiale, teknike dhe logjistike” shlyhen, kurse pas fjalës “standarde” shtohen fjalët: “planifikim strategjik, trajnim”.

Neni 3

Në nenin 76 paragrafi (3) fjalët: “puna e filluar stazhi pensional” zëvendësohen me fjalët: “viti i filluar stazhi pune”.

Neni 4

Në nenin 89 paragrafi (1) fjala “shëndetësore” zëvendësohet me fjalët: “kompetente shëndetësore”.

Neni 5

Në nenin 104 paragrafi (1) pas fjalëve: “pesë herë”, përkatësisht: “tri herë” shtohen fjalët: “të njëpasnjëshme”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “katër herë”, përkatësisht: “tri herë” shtohen fjalët: “të njëpasnjëshme”.

Në paragrafin (3) pas fjalëve: “pesë herë” shtohen fjalët: “të njëpasnjëshme”.

Neni 6

Në nenin 138 paragrafi (6) fjala “vendimi” zëvendësohet me fjalën “vendim”.

Neni 7

Në nenin 142 paragrafi (1) pika 3 pikëpresja zëvendësohet me lidhëzën “dhe”.

Pika 4 shlyhet.

Pika 5 bëhet pikë 4.

Neni 8

Pas nenit 142 shtohen dy nene të reja 142-a dhe 142-b, si vijojnë:

“Masa disiplinore për raste më të lehta të prishjes së rendit dhe disiplinës së punës ose mosplotësimi të obligimeve të punës

Neni 142-a

Për raste më të lehta të prishjes së rendit dhe disiplinës së punës ose mosplotësimi të obligimeve të punës kumtohen këto masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim dhe

- дëним ме para në shumë prej 15% nga rroga e fundit mujore neto e paguar e punëtorit, në kohëzgjatje më së shumti deri në tre muaj.

Masa disiplinore për raste më të rënda të prishjes së rendit dhe disiplinës së punës ose mosplotësimi të obligimeve të punës

Neni 142-b

Për raste më të rënda të prishjes së rendit dhe disiplinës së punës ose mos plotësimi të obligimeve të punës kumtohen këto masa disiplinore:

- дëним ме para në shumë prej 15% nga rroga e fundit mujore neto e paguar e punëtorit, në kohëzgjatje më së shumti deri në gjashtë muaj;

- sistemim të vendit të punës në nivel hierarkie nga Lista e hierarkisë së vendeve të punës, që është për dy nivele më poshtë nga niveli hierarkik i vendit të punës në të cilin deri atëherë ka punuar punëtori dhe

- anulimi i marrëveshjes për punësim.“

Neni 9

Neni 143 shlyhet.

Neni 10

Pas nenit 148 shtohet nen i ri 148-a, si vijon:

"Ndërprerja e procedurës disiplinore

Neni 148-a

(1) Procedura disiplinore ndërpritet nëse:

- punëtori kundër të cilit është ngritur procedurë disiplinore është sëmurë drejtpërdrejt para ose derisa zgjat procedura disiplinore, që dëshmohe me pushim mjekësor nga mjeku ам,

- komisioni për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore do të caktojë të vendosë pas ndonjë pyetje paraprake ose do të kërkoj nga organi kompetent t'i dorëzojë dokumente dhe informata të besueshme për përgatitjen e të cilave nevojitet kohë më e gjatë,

- ekzistojnë fatkeqësi elementare në rajonin ku duhet të mbahet shqyrtimi i komisionit për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore dhe

- punëtori kundër të cilit udhëhiqet procedurë disiplinore gjendet në paraburgim.

(2) Ndërprerja e procedurës në rastet nga paragrafi (1) alinetë 1, 2 dhe 3 të këtij neni mund të zgjasë më së shumti një vit.

(3) Ndërprerja e procedurës në rastin nga paragrafi (1) alineja 4 e këtij neni zgjat deri në miratimin e vendimit për heqjen e masës së paraburgimit.“

Neni 11

Në nenin 40 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për punë të brendshme ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 114/12) në paragrafin 1 data "viti 2014" zëvendësohen me datën "viti 2017".

Neni 12

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4620.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПОРТОТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за спортот, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5105/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПОРТОТ

Член 1

Во Законот за спортот („Службен весник на Република Македонија“ број 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/11, 51/11, 64/12 и 148/13), во членот 10 став 1 по алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

„- води регистар на членови на навивачка група,“.

Член 2

Во членот 11 став 5 по алинејата 1 се додава нова алинеја 2, која гласи:

„- препис од регистарот на членови на навивачка група,“.

Член 3

По членот 50-б се додава нова Глава V-а и шест нови члена 50-в, 50-г, 50-д, 50-ѓ, 50-е и 50-ж, кои гласат:

„V-а. Регистар на членови на навивачка група

Член 50-в

Спортските клубови водат регистар на членови на навивачка група (во натамошниот текст: регистар на навивачи).

Членови на навивачка група се физички лица кои се запишани во регистарот на навивачи.

Спортските клубови се должни да ги ажурираат податоците од регистарот на навивачи на секои шест месеци.

Во однос на секоја операција или збир од операции што се изведуваат врз личните податоци за физичките лица содржани во регистарот на навивачи, а во врска со нивното собирање, внесување, евидентирање, ажурирање, организирање, чување, промена, повлекување, употреба, откривање преку пренесување, објавување или на друг начин правење достапни, блокирање, бришење или уништување, како и која било друга обработка на личните податоци која произлегува согласно со овој закон, се применуваат прописите за заштита на личните податоци.

Член 50-г

Во регистарот на навивачи особено се внесуваат следниве податоци:

- име и презиме,
- број на важечка лична карта, односно број на важечка патна исправа,
- адреса на живеење,
- електронско сандаче,
- назив на навивачката група во која членува и
- податок за изречена забрана за присуство на спортски натпревари.

Членот на навивачката група е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум работни дена, да го извести спортскиот клуб, за сите промени во врска со неговите податоци содржани во регистарот на навивачи.

Формата и содржината на регистарот на навивачи и начинот на неговото водење ги пропишува функционерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на спортот.

Личните податоци од регистарот на навивачи се чуваат пет години од денот на нивното внесување во регистарот на навивачи.

Член 50-д

Спортскиот клуб на секои шест месеци доставува до Министерството за внатрешни работи и до Агенцијата за млади и спорт препис од регистарот на навивачи согласно со прописите за архивски материјал и прописите за заштита на личните податоци.

Член 50-ѓ

Барањето за запишување во регистарот на навивачи, членот на навивачката група го пополнува на образец и го доставува до спортскиот клуб.

Формата и содржината на образецот од ставот 1 на овој член ги пропишува функционерот на органот на државната управа надлежен за работите од областа на спортот.

Член 50-е

Членот на навивачка група за да биде запишан во регистарот на навивачи кој го води спортскиот клуб мора лично да поднесе барање за запишување до спортскиот клуб при што се врши проверка на неговиот идентитет со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија издаден од државен орган.

Деца со навршена 14-годишна возраст можат да бидат запишани во регистарот на навивачи доколку покрај документот од ставот 1 на овој член достават и заверена изјава на нотар од нивниот законски застапник за согласност за упис во регистарот на навивачи.

Член 50-ж

Членот на навивачката група нема да се запише во регистарот на навивачи или ќе се избрише од регистарот на навивачи, доколку се утврди дека податоците за упис во регистарот на навивачи не се точни.

Бришењето од регистарот на навивачи се спроведува со одлука на спортскиот клуб.“

Член 4

Во членот 62 став 1 по зборовите: „објектите за спорт“ се става записка и се додаваат зборовите: „како и за постоечките објекти за спорт“.

Во ставот 2 зборовите: „на градежништвото“ се заменуваат со зборовите: „на уредувањето на просторот“.

Член 5

По членот 75 се додаваат два нови члена 75-а и 75-б, кои гласат:

„Член 75-а

Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на спортскиот клуб, ако спортскиот клуб не води регистар на навивачи, односно не го избрише навивачот од регистарот на навивачи согласно со членовите 50-в и 50-ж од овој закон.

Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во спортскиот клуб, ако спортскиот клуб не води регистар на навивачи, односно не го избрише навивачот од регистарот на навивачи согласно со членовите 50-в и 50-ж од овој закон.

Член 75-б

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на членот на навивачката група, доколку во рок од осум работни дена не го извести спортскиот клуб за промените во врска со податоците од членот 50-г став 1 од овој закон.“

Член 6

Спортските клубови во рок од шест месеци од денот на започнувањето на примената на овој закон треба да го усогласат своето работење со одредбите на овој закон.

Член 7

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за спортот.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува во рок од шест месеци од денот на неговото влегување во сила.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SPORT

Нени 1

Në Ligjin për sport ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/11, 51/11, 64/12 dhe 148/13), në nenin 10 paragrafi 1 pas alinesë 2 shtohet alineja e re 3, si vijon:

"- mban Regjistër të anëtarëve të grupit të tifozëve."

Нени 2

Në nenin 11 paragrafi 5 pas alinesë 1 shtohet alineja e re 2, si vijon:

"-përshkrim të regjistrit të anëtarëve të grupit të tifozëve."

Нени 3

Pas nenit 50-b shtohet Kapitull i ri V-a dhe gjashtë nene të reja 50-v, 50-g, 50-d, 50-gj, 50-e dhe 50-zh, si vijojnë:

"V-a. Regjistri i anëtarëve të grupit të tifozëve

Нени 50 - v

Klubet sportive mbajnë Regjistër të anëtarëve të grupit të tifozëve (në tekstin e mëtejme: Regjistër i tifozëve).

Anëtarët e grupit të tifozëve janë persona fizikë të cilët janë të regjistruar në Regjistrin e tifozëve.

Klubet sportive detyrohen që t'i azhurnojnë të dhënat e Regjistrit të tifozëve në çdo gjashtë muaj.

Në lidhje me secilin operacion ose përmbledhje operacionesh që realizohen mbi të dhënat personale për personat fizikë të përmbajtura në Regjistrin e tifozëve, e në lidhje me grumbullimin e tyre, futjen, evidentimin, azhurnimin, organizimin, ruajtjen, ndryshimin, tërheqjen, përdorimin, zbulimin përmes bartjes, publikimin ose në mënyrë tjetër bërjes të qasshme, bllokimin, shlyerjen ose asgjësimin, si dhe çdo përpunim tjetër i të dhënave personale që del në pajtim me këtë ligj, zbatohen rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 50 - g

Në Regjistrin e tifozëve veçanërisht futen këto të dhëna:

- emri dhe mbiemri,
- numri i letërnjoftimit të vlefshëm përkatësisht numri i dokumentit të udhëtimit të vlefshëm,
- adresa e jetesës,
- posta elektronike,
- emri i grupit të tifozëve në të cilin është anëtar dhe
- të dhënë për ndalim të shqiptuar për prani në ndeshje sportive.

Anëtari i grupit të tifozëve, detyrohet që menjëherë, e më së voni në afat prej tetë ditëve të punës ta njoftojë klubin sportiv për të gjitha ndryshimet në lidhje me të dhënat e tij të përmbajtura në Regjistrin e tifozëve.

Formën dhe përmbajtjen e Regjistrin të tifozëve dhe mënyrën e mbajtjes së tij, i përcakton funksionari i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e sportit.

Të dhënat personale nga Regjistri i tifozëve do të ruhen pesë vjet nga dita e futjes së tyre në Regjistrin e tifozëve.

Neni 50 - d

Klubi sportiv në çdo gjashtë muaj dorëzon në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe në Agjencinë për të Rinj dhe Sport, përshkrim nga Regjistri i tifozëve në pajtim me rregullat për material arkivor dhe rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 50 - gj

Kërkesën për regjistrim në Regjistrin e tifozëve, anëtari i grupit të tifozëve e plotëson në formular dhe e dorëzon në Klubin sportiv.

Formën dhe përmbajtjen e formularit të paragrafit 1 të këtij neni e përcakton funksionari i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e sportit.

Neni 50 - e

Anëtari i grupit të tifozëve që të regjistrohet në Regjistrin e tifozëve të cilin e mban klubi sportiv doemos duhet personalisht të parashtojë kërkesë për regjistrim në klubin sportiv me ç'rast bëhet kontroll i identitetit të tij me shikim të letërnjoftimit ose dokumentit tjetër për identifikim personal që ka fotografi të lëshuar nga organ shtetëror.

Fëmijët me moshë të mbushur 14 vjeçare mund të regjistrohen në Regjistrin e tifozëve nëse krahas dokumentit nga paragrafi 1 i këtij neni dorëzojnë edhe deklaratë të verifikuar në noter nga përfaqësuesi i tyre ligjor për pëlqim për regjistrim në Regjistrin e tifozëve.

Neni 50 - zh

Anëtari i grupit të tifozëve nuk do të regjistrohet në Regjistrin e tifozëve ose të do shlyhet nga Regjistri i tifozëve, nëse konstatohet se të dhënat për regjistrim në

Regjistrin e tifozëve janë të pasakta.

Shlyerja nga Regjistri i tifozëve zbatohet me vendim të klubit sportiv."

Neni 4

Në nenin 62 paragrafi 1 pas fjalëve: "objektet për sport" vihet presje dhe shtohen fjalët: "si dhe për objektet ekzistuese për sport".

Në paragrafin 2 fjalët: "të ndërtimtarisë" zëvendësohen me fjalët "të rregullimit të hapësirës".

Neni 5

Pas neni 75 shtohen dy nene të reja 75-a dhe 75-b, si vijojnë:

"Neni 75 - a

Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje klubit sportiv, nëse klubi sportiv nuk mban Regjistër të tifozëve, përkatësisht nuk e shlyen tifozin nga Regjistri i tifozëve në pajtim me nenet 50-v dhe 50-zh të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në klubin sportiv, nëse klubi sportiv nuk mban Regjistër të tifozëve përkatësisht nuk e shlyen tifozin nga Regjistri i tifozëve në pajtim me nenet 50-v dhe 50-zh të këtij ligji.

Neni 75 - b

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro do t'i shqiptohet për kundërvajtje anëtarit të grupit të tifozëve nëse në afat prej tetë ditësh pune nuk e njofton klubin sportiv për ndryshimet në lidhje me të dhënat nga neni 50-g paragrafi 1 i këtij ligji."

Neni 6

Klubet sportive në afat prej gjashtë muajsh nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji duhet ta harmonizojnë punën e tyre me dispozitat e këtij ligji.

Neni 7

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 8

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për sport.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

4621.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КОНФИСКУВАН ИМОТ, ИМОТНА КОРИСТ И ОДЗЕМЕНИ ПРЕДМЕТИ ВО КРИВИЧНА И ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5106/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КОНФИСКУВАН ИМОТ, ИМОТНА КОРИСТ И ОДЗЕМЕНИ ПРЕДМЕ- ТИ ВО КРИВИЧНА И ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 98/2008, 145/10 и 104/13), во членот 1 по зборот „постапка“ се додаваат зборовите: “и трајно одземените предмети во управна постапка”.

Член 2

Во членот 2 точка 1 по зборот „постапка“ се става запирка и се додаваат зборовите: “како и трајно одземените предмети во управна постапка”.

Член 3

Во членот 6 став 1 алинејата 2 се менува и гласи:

“- со согласност на судот управува со привремено конфискуваниот имот и имотна корист и привремено одземените предмети во кривична постапка со цел да се заштити вредноста на имотот согласно со овој закон”.

По алинејата 2 се додаваат две нови алинеи 3 и 4, кои гласат:

“- управува со привремено конфискуваниот имот и имотна корист и одземените предмети во прекршочна постапка со цел да се заштити вредноста на имотот согласно со овој закон,

- управува со трајно одземените предмети во прекршочна и управна постапка согласно со закон, освен предметите одземените во даночна постапка.”.

Член 4

Во членот 24 став 1 зборовите: “без одлагање“ се заменуваат со зборовите: “во рок од два дена”.

Ставот 2 се менува и гласи:

“Имотот, имотната корист и предметите од ставот 1 на овој член се предаваат на Агенцијата во рок од три дена од денот на одземањето.”

Член 5

Во членот 33 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“За продажбата на одземените хартии од вредност Управниот одбор на Агенцијата донесува одлука за продажба на хартиите од вредност, по претходна согласност на Владата на Република Македонија.”

Член 6

Во членот 34 став 1 по зборот “наддавање“ се додаваат зборовите: “по електронски пат”.

Во ставот 2 зборовите: “еден дневен весник“ се заменуваат со зборовите: “два дневни весници, од кои еден кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик”.

Член 7

Во членот 37 став 3 зборовите: “еден дневен весник“ се заменуваат со зборовите: “два дневни весници, од кои еден кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20 % од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик”.

Член 8

Во членот 38 став 1 зборот “усно“ се брише, а по зборот “наддавање“ се додаваат зборовите: “по електронски пат”.

Во ставот 2 зборовите: “Усното јавно наддавање“ се заменуваат со зборовите: “Јавното наддавање по електронски пат”.

Член 9

Членот 48 се менува и гласи:

“Привремено одземен недвижен имот не може да биде предмет на продажба.

Агенцијата со добиена претходна согласност на судот кој ја донел одлуката за привремено одземање во кривична постапка ќе донесе одлука за продажба или отстапување на привремено одземен подвижен имот во кривична постапка доколку процени дека со чувањето на имотот се намалува неговата вредност или трошоците за негово чување се несразмерно големи. Барањето за претходна согласност за продажба и отстапување, Агенцијата го доставува до судот кој донел одлука за привремено одземање подвижен имот во кривична постапка во рок од десет дена од денот на известувањето за привремено одземените подвижен имот во кривична постапка.

Согласноста за продажба или отстапување на привремено одземен подвижен имот во кривична постапка судот ќе ја донесе во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на барањето од страна на Агенцијата.

Агенцијата по применото известување од судот или органот кој донел одлука за привремено одземените подвижен имот во прекршочна постапка ќе донесе одлука за продажба или отстапување на привремено одземен подвижен имот во прекршочна постапка доколку процени дека со чувањето на имотот се намалува неговата вредност или трошоците за негово чување се несразмерно големи. Одлуката за продажба и отстапување на привремено одземените имот во прекршочна постапка Агенцијата ја донесува во рок од 15 дена од денот на известувањето за привремено одземените подвижен имот во прекршочна постапка.

Во случајот од ставовите 2 и 4 на овој член, Агенцијата во рок од десет дена обезбедува процена на привремено одземените подвижен имот од страна на овластен проценител или Бирото за судски вештачења.”

Член 10

Во членот 49 став 3 зборовите: “став 2“ се заменуваат со зборовите: “ставови 2 и 4“, а зборовите: “став 4“ се заменуваат со зборовите: “став 5”.

Член 11

Во членот 51 став 1 по зборот “облека“ се става запирка и се додава зборот “обувки”.

Член 12

По членот 51 се додава нов наслов и нов член 51-а, кои гласат:

„Известување за одземените предмети

Член 51-а

Агенцијата за видот на преземените предмети ги известува државните органи, фондовите, агенциите, дирекциите, јавните установи, независните регулаторни тела основани од Република Македонија, трговските друштва основани од Република Македонија и други основани од Република Македонија, како и единиците на локалната самоуправа во рок од два дена од денот на добиеното известување од страна на судот или органот кој донел одлука за одземање.

Државните органи, фондовите, агенциите, дирекциите, јавните установи, независните регулаторни тела ос-

новани од Република Македонија, трговските друштва основани од Република Македонија и други основани од Република Македонија, како и единиците на локалната самоуправа своите потреби за предметите од ставот 1 на овој член ги најавуваат во Агенцијата во рок од три дена од денот на добиеното известување од страна на Агенцијата.“

Член 13

Во членот 52 став 2 по зборовите: “членот 48“ се додаваат зборовите: “став 2 и донесена одлука од страна на Агенцијата согласно со членот 48 став 4 од овој закон“.

Член 14

Во членот 52-а по зборот “предмети“ се додаваат зборовите: “во прекршочна и управна постапка“.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Ставот 1 на овој член не се применува за одземени предмети согласно со Законот за даночната постапка.“

Член 15

Во членот 59-б ставови 1, 2 и 3 зборовите: “ставови 2 и 3“ се заменуваат со зборовите: „ставови 2, 3 и 4“.

Член 16

Државните органи, фондовите, агенциите, дирекциите, јавните установи, независните регулаторни тела основани од Република Македонија, трговските друштва основани од Република Македонија, како и единиците на локалната самоуправа привремено одземените предмети или одземените предмети во кривична и прекршочна постапка за кои постапката е правосилно завршена во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон да го предадат на Агенцијата.

Член 17

Државните органи, фондовите, агенциите, дирекциите, јавните установи, независните регулаторни тела основани од Република Македонија, трговските друштва основани од Република Македонија, како и единиците на локалната самоуправа кои располагаат со одземен предмети за кои немаат доказ за сопственост и се чуваат подолго од пет години пред денот на влегувањето во сила на овој закон, се должни со решение одземените предмети да ги отстапат на Агенцијата.

Решението од ставот 1 на овој член треба да содржи спецификација за секој одземен предмет за опис на видот и количината, индивидуални карактеристики, фотоалбум и други карактеристики за поблизок опис на предметот.

Предметите од ставот 1 на овој член се предаваат на Агенцијата во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон со записник за примопредавање.

Член 18

За отстапените предмети од членот 17 од овој закон Агенцијата врши објава за продажба во рок од 30 дена од денот на приемот на решението согласно со членот 17 став 1 од овој закон.

При продажба на отстапените предмети од ставот 1 на овој член соодветно се применуваат одредбите кои се однесуваат на продажба на одземен предмети од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземен предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/2008, 145/10 и 104/13).

Член 19

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MENAXHIMIN ME PRONËN E KONFISKUAR,
DOBINË PRONËSORE DHE ME SENDET E
MARRA NË PROCEDURË PENALE DHE
KUNDËRVAJTËSE**

Neni 1

Në Ligjin për menaxhimin me pronën e konfiskuar, dobinë pronësore dhe sendet e marra në procedurë penale dhe kundërvajtëse (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 98/2008, 145/10 dhe 104/13) në nenin 1 pas fjalës “procedurë” shtohen fjalët: “dhe sendet e marra në mënyrë të përhershme në procedurën administrative”.

Neni 2

Në nenin 2 pika 1 pas fjalës “procedurë” shtohen fjalët: “si dhe sendet e marra në mënyrë të përhershme në procedurën administrative”.

Neni 3

Në nenin 6 paragrafi 1 alineja 2 ndryshon si vijon:
"- me pëlqim të gjyqit menaxhon me pronën dhe dobinë pronësore të konfiskuar në mënyrë përkohshme dhe sendet e marra në mënyrë të përkohshme në procedurë penale me qëllim të mbrojtjes së vlerës së pronës në pajtim me këtë ligj”.

Pas alinesë 2 shtohet dy aline të reja 3 dhe 4, si vijojnë:
"- menaxhon me pronën dhe dobinë pronësore të konfiskuar në mënyrë të përkohshme dhe sendet e marra në procedurë penale me qëllim të mbrojtjes së vlerës së pronës në pajtim me këtë ligj,

- menaxhon me sendet e marra në mënyrë të përhershme në procedurën penale dhe administrative në pajtim me ligjin, përveç sendeve të marra në procedurën tatimore”.

Neni 4

Në nenin 24 paragrafi 1 fjalët: “pa pronlongim” zëvendësohen me fjalët: “në afat prej dy ditësh”.

Paragrafi 2 ndryshon si vijon:

“Prona, dobia pronësore dhe sendet nga paragrafi 1 të këtij neni i dorëzohen Agjencisë në afat prej tri ditësh nga dita e marrjes.”

Neni 5

Në nenin 33 pas paragrafit 2 shtohen paragraf i ri 3, si vijon:

“Për shitje të letrave të marra me vlerë Këshilli drejtues i Agjencisë miraton vendim për shitje të letrave me vlerë, me pëlqim paraprak të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.”

Neni 6

Në nenin 34 paragrafi 1 pas fjalës “ankand” shtohen fjalët: “në mënyrë elektronike”.

Në paragrafin 2 fjalët: “një gazetë ditore” zëvendësohen me fjalët “dy gazeta ditore, nga të cilat njëra botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjyha maqedonase”.

Neni 7

Në nenin 37 paragrafi 3 fjalët: “një gazetë ditore” zëvendësohen me fjalët “dy gazeta ditore, nga të cilat njëra botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjyha maqedonase”.

Neni 8

Në nenin 38 paragrafi 1 fjala "gojor" shlyhet, ndërsa pas fjalës "ankand" shtohen fjalët: "në mënyrë elektronike".

Në paragrafin 2 fjalët "Ankand publik gojor" zëvendësohet me fjalët "ankand publik në mënyrë elektronike".

Neni 9

Neni 48 ndryshohet si vijon:

"Prona e patundshme e marrë përkohësisht nuk mund të jetë lëndë e shitjes.

Agjencia me pëlqim të gjyqit që ka miratuar vendim për marrje përkohësisht në procedurë penale do të miratojë vendim për shitje ose dhënie të pronës së patundshme të marrë përkohësisht në procedurën penale nëse vlerëson se me ruajtjen e pronës zvogëlohet vlera e saj ose shpenzimet për ruajtjen e saj janë joproporcionalisht të mëdha. Kërkesa për pëlqimin paraprak për shitjen dhe dhënie, Agjencia e dorëzon në gjykatën që ka miratuar vendim për marrje përkohësisht të pronës së tundshme në procedurën penale në afat prej dhjetë ditësh nga dita e njoftimit për pronën e tundshme të marrë përkohësisht në procedurë penale.

Pëlqimin për shitjen ose dhënien e pronës së tundshme të marrë përkohësisht në procedurë penale gjykata do ta marrë në afat prej 15 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës nga Agjencia.

Agjencia pas pranimit të njoftimit nga gjykata ose organi që ka marrë vendim për pronën e tundshme të marrë përkohësisht në procedurën kundërvajtëse do të marrë vendim shitjen ose dhënie të pronës së tundshme të marrë përkohësisht në procedurën kundërvajtëse nëse vlerëson se me ruajtjen e pronës zvogëlohet vlera e saj ose shpenzimet për ruajtjen e saj janë joproporcionalisht të mëdha. Vendimi për shitjen ose dhënien e pronës së tundshme të marrë përkohësisht në procedurën kundërvajtëse Agjencia e merr në afat prej 15 ditësh nga dita e njoftimit për pronën e tundshme të marrë përkohësisht në procedurë kundërvajtëse.

Në rastin nga paragrafët 2 dhe 4 të këtij neni, Agjencia në afat prej dhjetë ditësh siguron vlerësim për pronën e tundshme të marrë përkohësisht nga vlerësuesi i autorizuar ose Biroja për ekspertiza gjyqësore."

Neni 10

Në nenin 49 paragrafi 3 fjalët: "paragrafi 2" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët 2 dhe 4" ndërsa fjalët: "paragrafi 4" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi 5".

Neni 11

Në nenin 51 paragrafi 1 pas fjalës "veshje" vendoset presje dhe shtohet fjala "mbathje".

Neni 12

Pas nenint 51 shtohet titull i ri dhe nen i ri 51-a, si vijojnë:

"Njoftim për sendet e marra

Neni 51-a

Agjencia për llojin e sendeve të marra i njofton organet shtetërore, fondet, agjencitë, drejtoritë, institucionet publike, trupat e pavarur rregullatorë të themeluar nga Republika e Maqedonisë, shoqëritë tregtare të themeluara në Republikën e Maqedonisë dhe të tjera të themeluara nga Republika e Maqedonisë, si dhe njësitë e vetqeverisjes lokale në afat prej dy ditësh nga dita e marrjes së njoftimit nga gjykata ose organi që ka marrë vendim për konfiskim.

Organet shtetërore, fondet, agjencitë, drejtoritë, institucionet publike, trupat e pavarur rregullatorë të themeluar nga Republika e Maqedonisë, shoqëritë tregtare të themeluara nga Republika e Maqedonisë dhe të tjera të themeluara nga Republika e Maqedonisë, si dhe njësitë e

vetqeverisjes lokale nevojat e tyre për sendet nga paragrafi 1 të këtij neni i paraqesin në Agjenci në afat prej tri ditësh nga dita e marrjes së njoftimit nga Agjencia."

Neni 13

Në nenin 52 paragrafi 2, pas fjalëve: "neni 48" shtohen fjalët: "paragrafi 2 dhe vendim i miratuar nga Agjencia në pajtim me nenin 48 paragrafi 4 të këtij ligji."

Neni 14

Në nenin 52-a pas fjalës "sende" shtohen fjalët "në procedurën penale dhe administrative".

Pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Paragrafi 1 i këtij neni nuk do të zbatohet për sendet e marra në pajtim me Ligjin për procedurë tatimore".

Neni 15

Në nenin 59-b paragrafët 1, 2 dhe 3 fjalët: "paragrafët 2 dhe 3" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët 2, 3 dhe 4".

Neni 16

Organet shtetërore, fondet, agjencitë, drejtoritë, institucionet publike, trupat e pavarur rregullatorë të themeluar nga Republika e Maqedonisë, shoqëritë tregtare të themeluara nga Republika e Maqedonisë dhe të tjera të themeluara nga Republika e Maqedonisë, si dhe njësitë e vetqeverisjes lokale, sendet e marra përkohësisht ose sendet e marra në procedurë penale dhe kundërvajtëse për të cilat procedura është e plotfuqishme e përfunduar në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji t'ia dorëzojnë Agjencisë.

Neni 17

Organet shtetërore, fondet, agjencitë, drejtoritë, institucionet publike, trupat e pavarur rregullatorë të themeluar nga Republika e Maqedonisë, shoqëritë tregtare të themeluara në Republikën e Maqedonisë dhe të tjera të themeluara nga Republika e Maqedonisë, si dhe njësitë e vetqeverisjes lokale të cilat disponojnë me sendet e marra për të cilat nuk kanë dëshmi për pronësi dhe ruhen më gjatë se pesë vite para ditës të hyrjes në fuqi të këtij ligji, janë të detyruar që me aktvendim sendet e marra t'ia lëshojnë Agjencisë.

Aktvendimi nga paragrafi 1 të këtij neni duhet të përmbajë specifikim për çdo çdo send të marrë për përshkrim të llojit dhe sasisë, karakteristikave individuale, foto album dhe karakteristika tjera për përshkrim më të afërt të sendit.

Sendet nga paragrafi 1 i këtij neni i dorërzohen Agjencisë në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji me procesverbal për pranimdorëzim.

Neni 18

Për sendet e lëshuara nga neni 17 të këtij ligji, Agjencia kryen shpallje për shitje në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit në pajtim me nenin 17 paragrafi 1 të këtij ligji.

Gjatë shitjes së sendeve të lëshuara nga paragrafi 1 i këtij neni në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat lidhur me shitjen e sendeve të konfiskuara nga Ligji për menaxhimin me pronën e konfiskuar, dobinë pronësor dhe sendet e marra në procedurë penale dhe kundërvajtëse ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 98/2008, 145/10 dhe 104/13).

Neni 19

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4622.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

- претседателот на Врховниот суд на Република Македонија,
- претседателот на Апелациониот суд Скопје,
- претседателот на Апелациониот суд Битола,
- претседателот на Апелациониот суд Штип,
- претседателот на Апелациониот суд Гостивар,
- претседателот на Комората на извршители на Република Македонија и
- претседателот на Нотарската комора на Република Македонија.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај од членот 235-г став (5) од овој закон, најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид измените на правните прописи на кои е засновано прашањето, односно случајот, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 235-г став (5) од овој закон.

(5) Лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член, имаат право на паричен надоместок што го определува министерот за правда.

(6) Износот на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и студии на случај.

(7) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, не го надминува нивото на месечна плата на судија во апелационен суд.

Полагање на испитот

Член 235-в

(1) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот за извршители ги врши Министерството за правда, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот за правда.

(2) Јавноста се информира за времето и местото на полагање на испитот, со објава на веб страницата на Министерството за правда, најмалку три дена пред одржувањето на испитот, а кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на испитот за истото се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

(3) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(4) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за правда, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за правда.

(5) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот ги пропишува министерот за правда.

(6) За време на полагањето на испитот на лицето не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, законски текстови, претходно подготвени предмети и слично. Воедно не е дозволено меѓусебно контактирање на лицата кои го полагаат испитот.

(7) Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагањето присутни се по двајца претставници на Министерството за правда и Министерството за информатичко општество и администрација, и еден прет-

ставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата.

(8) Овластените претставници од ставот (7) на овој член, за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на лицето кое го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

(9) Ако техничкиот проблем со компјутерот биде отстранет за пет минути испитот продолжува, а доколку не биде отстранет во овој рок испитот само за тоа лице се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинатиот испит. Ако има технички проблеми на повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите лица кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинатиот испит.

(10) Доколку лицето кое го полага испитот постапува спротивно на ставот (6) на овој член не му се дозволува натамошно полагање на испитот и се констатира дека лицето не го положило испитот во записникот од полагањето на испитот.

(11) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 235-а ставови (3) и (4) од овој закон и содржи најмалку 50 прашања со пет опции за избор од кои една е точна, две се слични, една не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Ако лицето при полагање на првиот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, тогаш се стекнува со право да го полага вториот дел од испитот.

(12) Вториот дел од испитот се состои од две студии на случај кои се однесуваат на спроведување на извршување на извршна исправа, преземање на извршни дејствија за да се изврши извршната исправа и имаат десет можни опции на одговори од кои една е точна, пет се слични и четири се различни. Ако лицето при полагање на вториот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, се смета дека го положил испитот за што добива уверение за положен испит.

(13) Уверението од ставот (12) на овој член се издава во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(14) Формата и содржината на уверението од ставот (13) на овој член ги пропишува министерот за правда.

Начин на полагање

Член 235-г

(1) Полагањето на првиот дел од испитот се врши со одговарање на прашањата, во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината се вреднуваат со определен број поени.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на студијата на случај и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студијата на случај, во вид на електронско, софтверско решение. Одговорите зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во студијата на случај.

(4) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и студиите на случај и прашањата кои произлегуваат од студиите на случај и нивните одговори се чуваат во Единствениот електронски систем за полагање на испитот (во натамошниот текст: електронскиот систем), кој го воспоставува Министерството за правда.

(5) Електронскиот систем од ставот (4) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2000 прашања од областа на предметите од членот 235-а ставови (3) и (4)

од овој закон, за потребите од првиот дел од испитот, како и јавно достапна база од најмалку 100 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот.

(6) Бројот на прашања и студии на случај во базите од ставот (4) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2015 година.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(9) Електронскиот систем не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест за првиот дел на испитот, односно електронска студија на случај за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од едно лице.

Пристапен код и времетраење на испитот

Член 235-д

(1) На денот на полагање на првиот, односно вториот дел од испитот претставник на Министерството за правда му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап до електронскиот систем од членот 235-г од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот односно две електронски студии на случај за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 235-г став (4) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Министерството за правда дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Вкупното траење на времето определено за првиот дел од испитот изнесува 120 минути, додека времето за одговарање на вториот дел од испитот изнесува 180 минути.

Комисија за ревизија на испитите

Член 235-ѓ

(1) Министерот за правда формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од членот 235-д став (2) од овој закон и во која, покрај другите членови членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку две сесии одржани во тековната година.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(4) Доколку Комисијата од ставот (1) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 235-в став (6) од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 235-в став (12) од овој закон.

(5) Министерот донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (1) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

(7) Условите и начинот на полагање на испит за извршители ги пропишува министерот за правда.

Надзор над спроведување на испитот

Член 235-е

Надзор врз спроведувањето на членовите 235, 235-а, 235-б, 235-в, 235-г, 235-д и 235-ѓ од овој закон вршат Министерството за правда и Државниот управен инспекторат.

Прекршочни одредби

Член 235-ж

(1) Глоба од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 235-в став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот доколку не го снима, емитува во живо на веб страницата на Министерството за правда или не ја постави снимката на целиот испит на веб страницата на Министерството за правда согласно со членот 235-в став (4) од овој закон.

(2) Глоба од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 235-в став (7) од овој закон, доколку постапи спротивно на членот 235-в став (8) од овој закон.

(3) Глоба од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 235-в став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 235-в став (9) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот за правда ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 235-ѓ став (5) од овој закон.

Надлежен орган за водење на прекршочна постапка

Член 235-з

За прекршоците пропишани со овој закон прекршочна постапка ќе води и прекршочна санкција ќе изрече надлежен суд.

Член 3

Електронскиот систем од членот 235-г став (4) од овој закон ќе се воспостави во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 4

Подзаконските акти предвидени со членовите 235, 235-а, 235-б, 235-в и 235-ѓ од овој закон, министерот за правда ќе ги донесе во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 5

Започнатите постапки за полагање на испитот за извршител до започнувањето на примената на овој закон ќе завршат согласно со одредбите од прописите по кои започнале.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите од членовите 235, 235-а, 235-б, 235-в, 235-г, 235-д, 235-ѓ, 235-е, 235-ж и 235-з од овој закон, ќе започнат да се применуваат по една година од денот на неговото влегување во сила.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PËRMBARIM

Neni 1

Në Ligjin për përmbardim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10 dhe 148/11), neni 235 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi për përmbardues mund të japin juristë të diplomuar të cilët në Ministrinë e Drejtësisë kanë dorëzuar fletëparaqitje për dhënie të provimit me dëshmi për:

a) arsim të lartë të përfunduar katërvjeçar në studimet e drejtësisë VII/1 ose 300 kredi sipas sistemit evropian të transferit të kredive (SETK) në Republikën e Maqedonisë;

b) së paku pesë vjet përvojë pune në punë juridike ose tre vjet në punë përmbarduese pas diplomimit;

v) provim të dhënë të jurisprudence nëse kandidati e ka dhënë dhe

g) për shumën e paguar të mjeteve të parapara për dhënie të provimit.

(2) Të drejtë të dhënies së provimit marrin personat nga paragrafi (1) pika a) të këtij neni, të cilët kanë punuar në punë juridike në gjykatë, Prokurori Publike, Avokat Publik, Avokatin e Popullit, organe tjera shtetërore, organe të njësisë të vetadministrimit lokal, avokaturë, noteri, përmbardues, shoqëri tregtare dhe persona tjerë juridik dhe shoqata të qytetarëve.

(3) Me provimin për përmbardues kontrollohet njohja e rregullave juridike me të cilat rregullohet detyra përmbardues, mënyra e zbatimit të dokumenteve përmbarduese, rregullimi i sferës së shoqërive tregtare, ndërmarrjeve dhe personave juridikë, qarkullimit pagesor, evidencës së të drejtave të patundshmërive, trashëgimisë familjare dhe reale, të drejta penale, kontestimore, procedurës jashtëkontestimore dhe rregullave tjera të domosdoshme për kryerje të detyrës përmbardues.

(4) Kandidati për dhënie të provimit për përmbardues është i obliguar që t'i kompensojë shpenzimet për dhënie të provimit.

(5) Ministri i Drejtësisë e përcakton lartësinë e shpenzimeve të bëra reale për dhënie të provimit, të domosdoshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjen e bazave të pyetjeve dhe studimeve të rasti, zbatimin e testit elektronik, përpilimin e materialeve dhe ftesave dhe përpilimin e vërtetimeve.

(6) Shpenzimet për dhënie të provimit paguhen në llogari të të hyrave personale të Ministrisë së Drejtësisë.

(7) Nëse shpenzimet nuk janë të paguara në llogarinë përkatëse të Ministrisë së Drejtësisë, më së voni 15 ditë para ditës të caktuar për fillim të sesionit të provimeve, kandidati nuk do t'i lejohet dhënia e provimit.

(8) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagesës së mjeteve nuk e jep provimin, mjetet e paguara kthehen në pajtim me ligjin".

Neni 2

Pas nenin 235 shtohen nëntë tituj dhe nëntë nene të reja 235-a, 235-b, 235-v, 235-g, 235-d, 235-gj, 235-e, 235-zh u 235-z, si vijojnë:

"Programi për dhënie të provimi për përmbardues dhe sesione të provimit

Neni 235-a

(1) Provimi për përmbardues (në tekstin e mëtejshme: provimi), përbëhet nga dy pjesë si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilin kontrollohet njohuria teorike e kandidati dhe

- pjesa e dytë (studimi i rasti), me të cilin kontrollohet aftësia për zbatim të ligjeve në praktikë.

(2) Provimi jepet me shkrim në formë elektronike, me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testi elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e parë e provimit jepet për lëndët:

1) rregullimi shoqëror i Republikës së Maqedonisë, e drejta kushtetuese, e drejta administrative dhe organizimi i jurisprudence, administratës dhe vetadministrimi lokal;

2) përmbardimi, procedura kontestimore, procedura jashtëkontestimore dhe noteria;

3) e drejta penale (pjesa e përgjithshme dhe e veçantë);

4) e drejta reale, e drejta familjare, trashëgimore, obligacione dhe kadastra dhe

5) e drejta tregtare, falimentimi dhe puna financiare.

(4) Për kandidatët me provim të dhënë të jurisprudence pjesa e parë e provimit jepet me program të shkurtuar edhe atë për lëndët:

1) organizimi i jurisprudence, administratës dhe vetadministrimit lokal;

2) përmbardimi, procedura kontestimore, procedura jashtëkontestimore dhe noteria;

3) e drejta penale (pjesa e veçantë);

4) e drejta reale dhe kadastra dhe

5) e drejta tregtare dhe falimentimi.

(5) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- përshkrimi i dy rasteve individuale nga zbatimi i përmbardimi të dokumenti përmbardues dhe

- pyetje të cilave kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së rastit.

(6) Provimi jepet katër herë gjatë vitit sipas programit në të cilin përmbahen lënda dhe rregullat, të cilin e miraton ministri i Drejtësisë.

Formimi i bazës së pyetjeve për pjesën e parë dhe baza e studimeve të rastit për pjesën e dytë të provimit

Neni 235-b

(1) Për përpilimin e pyetjeve të pjesës së parë të provimit, studimeve të rasti dhe pyetjeve të pjesës së dytë të provimit, ministri i Drejtësisë angazhon përmbardues, noterë, gjykatës dhe profesorë të fakulteteve juridike nga universitetet të akredituara në Republikën e Maqedonisë.

(2) Bazën e pyetjeve për pjesën e parë dhe bazën e studimi të rastit për pjesën e dytë të provimit e verifikon Komisioni i përbërë nga:

- kryetari i Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë,

- kryetari i Gjykatës së Apelit Shkup,

- kryetari i Gjykatës së Apelit Manastir,

- kryetari i Gjykatës së Apelit Shtip,

- kryetari i Gjykatës së Apelit Gostivar,

- kryetari i Dhomës së Përmbarduesve të Republikës së Maqedonisë dhe

- kryetari i Dhomës së Noterëve të Republikës së Maqedonisë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) të këtij neni kryer revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rastit nga neni 235-g paragrafi (5) të këtij ligji, së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit Komisioni veçanërisht i ka parasysh ndryshimet e rregullave juridike në të cilat është bazuar pyetja përkatësisht rasti, numrin e kandidatëve të cilët i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e të njëjtëve si dhe kriteret të tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazave nga neni 235-g paragrafi (5) të këtij ligji.

(5) Personat nga paragrafi (1) të këtij neni dhe anëtarët e Komisionit nga paragrafi (2) të këtij neni, kanë të drejtë kompensimi në para të cilin e përcakton ministri i Drejtësisë.

(6) Shuma e kompensimit në para nga paragrafi (5) të

këtij neni, përcaktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përpiluara dhe studimeve të rastit.

(7) Shuma vjetore e kompensimit në para nga paragrafi (5) të këtij neni, nuk e tejkalon nivelin e rrogës mujore të gjykatësit në gjykatën e apelit.

Dhënia e provimit

Neni 235-v

(1) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e realizimit të provimit për përmbartues i kryen ministri i Drejtësisë, ndërsa provimin teknikisht e realizon personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror i zgjedhur nga ministri i Drejtësisë.

(2) Publiku informohet për kohën dhe vendin e dhënies të provimit, me shpallje në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë, së paku tri ditë para mbajtjes së provimit, ndërsa kandidati të cilit i është miratuar kërkesa për dhënie të provimit, për të njëjtën njoftohet më së voni në afat prej tetë ditësh para dhënies së provimit.

(3) Provimi jepet në hapësirë për dhënie të provimi, të pajisur posaçërisht për dhënie të provimi profesional me pajisje materiale teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizim të dhënies së provimit.

(4) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emetohet në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga i gjithë provimi vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë.

(5) Kriteret në lidhje me kushtet hapësirore dhe pajisjet materiale teknike dhe informatike të hapësirave për dhënie të provimit i përcakton ministri i Drejtësisë.

(6) Gjatë kohës së dhënies të provimit personit nuk i lejohe shfrytëzimi i celularit, pajisjes bartëse kompjuterike dhe mjete tjera teknike dhe informatike, tekste ligjore, lëndë paraprakisht të përgatitura dhe ngjashëm. Njëkohësisht nuk lejohe kontakt i ndërsjellë i personave që e japin provimin.

(7) Në hapësirën për dhënie të provimit, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm nga dy përfaqësues të Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës, dhe një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në propozim të Zyrës së Kryetarit të Qeverisë.

(8) Përfaqësuesit e autorizuar nga paragrafi (7) të këtij neni, gjatë kohës së dhënies të provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të personit që e jep provimin, përveç në rast të mënjanimi të problemit teknik kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

(9) Nëse problemi teknik me kompjuterin mënjanohe për pesë minuta, provimi vazhdon, e nëse nuk mënjanohe në këtë afat provimi vetëm për atë person ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej së paku tri ditësh nga dita e provimit të ndërprerë. Nëse ka probleme teknike në më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohe në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë personat që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditë nga ditësh nga dita e provimit të ndërprerë.

(10) Nëse personit i cili e jep provimin vepron në kundërshtim me paragrafin (6) të këtij neni, nuk i lejohe dhënie e mëtejme e provimit dhe konstatohet se personi nuk e ka dhënë provimin në procesverbalin për dhënie të provimit.

(11) Pjesa e parë e provimit jepet për çdonjërin lëndë të shënuar në nenin 235-a paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji dhe përmban së paku 50 pyetje me pesë opsione për zgjidhje prej të cilave njëri është i saktë, dy janë të ngjashme, njëri është i pasaktë në masë të vogël (në të humben numër i vogël i pikëve) dhe njëri është i pasaktë në masë të madhe (në të humben numër më i madh i pikëve). Nëse personi gjatë dhënies së pjesës së parë të provimit

fiton më shumë se 70% të numrit të përgjithshëm të pikëve, atëherë e merr të drejtën ta japë pjesën e dytë të provimit.

(12) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga dy studime të rasti që kanë të bëjnë me zbatimin e përmbartimit të dokumentit përmbartues, ndërmarrjen e veprimeve përmbartuese që të zbatohet dokumenti përmbartues dhe kanë dhjetë opsione të mundshme të përgjigjeve prej të cilave një është i saktë, pesë janë të ngjashme dhe katër janë të ndryshme. Nëse personi gjatë dhënies së pjesës së dytë të provimit fiton më shumë se 70% të numrit të përgjithshëm të pikëve, konsiderohet se e ka dhënë provimin, për çfarë merr Vërtetim për provim të dhënë.

(13) Vërtetimi nga paragrafi (12) të këtij neni jepet në afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(14) Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit nga paragrafi (13) të këtij neni i përcakton ministri i Drejtësisë.

Mënyra e dhënies të provimit

Neni 235-g

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit kryhet me përgjigje në pyetjet, në formë të zgjidhjes së testi elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet nga testi, varësisht nga vështirësia, vlerësohen me numër të caktuar të pikëve.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studimin e rastit dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga studimi i rastit, në formë të zgjidhje elektronike, të softuerit. Përgjigjet varësisht nga vështirësia vlerësohen me pikë të caktuara në studimin e rastit.

(4) Pyetjet e përmbajtura në teste për dhënie të pjesës së parë të provimit dhe përgjigjet e tyre, si dhe studimet e rastit dhe pyetjet që dalin nga studimet e rastit dhe përgjigjet e tyre ruhen në Sistemin unik elektronik për dhënie të provimit (në tekstin e mëtejme: sistemi elektronik), të cilin e vendos Ministria e Drejtësisë.

(5) Sistemi elektronik nga paragrafi (4) të këtij neni përmban edhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 2000 pyetjesh nga sfera e lëndëve nga neni 235-a paragrafi (3) dhe (4) të këtij ligji, për nevojat e pjesës së parë të provimit, si dhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 100 studimesh të rastit për nevojat e pjesës së dytë të provimit.

(6) Numri i pyetjeve dhe studimeve të rastit në bazat nga paragrafi (4) të këtij neni zmadhohet për 10% në vit duke filluar nga viti 2015.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe sugjerimi i rregullave dhe literaturës juridike në të cilën përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit.

(8) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit i janë të kapshme kandidatit në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

(9) Sistemi elektronik nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht studimit elektronik të rastit për pjesën e dytë të provimit, në një termin për më shumë se një person.

Kodi për qasje dhe kohëzgjatja e provimit

Neni 235-d

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht të pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë i jep kandidatit kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohe qasja në sistemin elektronik nga neni 235-g të këtij ligji.

(2) Pas lejit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit përkatësisht dy studime elektronike të rastit për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbajtjen e të cilave

sipas zgjedhjes të rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 235-g paragrafi (4) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit përmbajnë udhëzime për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilin përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë jep sqarim para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për pjesën e parë të provimit është 120 minuta, ndërsa koha për përgjigje të pjesës së dytë të provimit është 180 minuta.

Komisioni për revizion të provimeve

Neni 235-gj

(1) Ministri i Drejtësisë formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialët nga neni 235-d paragrafi (2) të këtij ligji dhe në të cilin, krahas anëtarëve të tjerë marrin pjesë edhe përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe informatikan nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës i caktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni, mban mbledhje së paku një herë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së zbatimit të së paku dy sesioneve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së zbatimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(4) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni përcakton parregullsi në zbatimin e provimit nga ana e individëve në kuptim të nenit 235-v paragrafi (6) të këtij ligji, propozon heqjen e Certifikatës nga neni 235-v paragrafi (12) të këtij ligji.

(5) Ministri miraton Aktvendim për heqje të Certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni në afat prej tri ditëve nga pranimi i propozimit.

(6) Kundër Aktvendimit nga paragrafi (5) të këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

(7) Kushtet dhe mënyrën e dhënies së provimit për përbarues i përcakton ministri i Drejtësisë.

Mbikëqyrje mbi zbatimin e provimit

Neni 235-e

Mbikëqyrje mbi zbatimin e neneve 235, 235-a, 235-b, 235-v, 235-g, 235-d dhe 235-gj të këtij ligji, kryen Ministria e Drejtësisë dhe Inspektorati Shtetëror Administrativ.

Dispozita për kundërvajtje

Neni 235-zh

(1) Gjohë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar juridik nga neni 235-v paragrafi (1) të këtij ligji i cili teknikisht e zbaton provimin nëse nuk e incizon, emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë ose nuk e vendos incizimin e provimit të plotë në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë në pajtim me nenin 235-v paragrafi (4) të këtij ligji.

(2) Gjohë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 235-v paragrafi (7) të këtij ligji nëse vepron në kundërshtim me nenin 235-v paragrafi (8) të këtij ligji.

(3) Gjohë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar juridik nga neni 235-v paragrafi (1) të këtij ligji i cili teknikisht e

zbaton provimin nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 235-v paragrafi (9) të këtij ligji.

(4) Gjohë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ministrit të Drejtësisë nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin të përcaktuar në nenin 235-gj paragrafi (5) të këtij ligji.

Organi kompetent për mbajtje të procedurës për kundërvajtje

Neni 235-z

Për kundërvajtjet të përcaktuara me këtë ligj, procedurë për kundërvajtje do të mbajë dhe sanksion kundërvajtës do të shqiptojë gjykata kompetente."

Neni 3

Sistemi elektronik nga neni 235-g paragrafi (4) të këtij ligji do të vendoset në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 4

Aktet nënligjore të parapara me nenet 235, 235-a, 235-b, 235-v dhe 235-gj të këtij ligji, ministri i Drejtësisë do t'i miratojë në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 5

Procedurat e filluara për dhënie të provimit për përbarues deri në fillimin e zbatimit të këtij ligji do të përfundohen në pajtim me dispozitat e rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa dispozitat e neneve 235, 235-a, 235-b, 235-v, 235-g, 235-d, 235-gj, 235-e, 235-zh dhe 235-z të këtij ligji, do të fillojnë të zbatohen pas një viti nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

4623.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУ- ВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните патишта, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5108/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Член 1

Во Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Македонија“ број 84/2008, 52/2009, 114/2009, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12 и 163/13), во членот 66 став (1) точка 2 по зборовите: “Државниот инспекторат за транспорт” се додаваат зборовите: “Ин-

ститутот за трансфузиона медицина на Република Македонија”.

Член 2

Во членот 78 став (1) по точката 11 се додава нова точка 12, која гласи:

“12) дава услуги и техничка помош на моторизираниите учесници во сообраќајот на јавните патишта, за отстранување од јавните патишта на оштетените возила и возила во дефект, како и за други работи од значење за непречено и безбедно одвивање на сообраќајот на јавните патишта без да поседува овластување согласно со членовите 64 став (4) и 66-д од овој закон и”.

Точката 12 станува точка 13.

Во ставот (3) по бројот “8” сврзникот “и” се брише и се става запирка, а по бројот “12” се додава бројот “и 13”.

Член 3

Во членот 79 став (3) по бројот “9” се става запирка и се додава бројот “10”.

Член 4

Средствата од глобите изречени со платен налог од страна на државните инспектори за патишта, како и средствата од глобите изречени во прекршочна постапка поведена по барање од државните инспектори за патишта се приходи на Буџетот на Република Македонија.

Средствата од глобите изречени со платен налог од страна на овластените инспектори за патишта на општините или овластени инспектори за патишта на градот Скопје, како и средствата од глоби изречени во прекршочна постапка по барање на овластените инспектори за патишта на општините или овластени инспектори за патишта на градот Скопје, се приходи на општините или градот Скопје.

Член 5

Доставувањето на известувањата и одлуките на Комисијата за одлучување по прекршоци се врши согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

Ако живеалиштето на лицето на кое известувањето или одлуката треба да му се достави е непознато за органот чие писмено се доставува или лицето е иселено, Комисијата за одлучување по прекршоците ќе го истакне известувањето, односно одлуката на огласна табла во Министерството за транспорт и врски и со истекот на осум дена од денот на истакнувањето на огласната табла во Министерството за транспорт и врски ќе се смета дека доставувањето е уредно.

Член 6

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за јавните патишта.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR RRUGË PUBLIKE

Neni 1

Në Ligjin për rrugë publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 84/2008, 52/2009, 114/2009, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12 dhe 163/13), në nenin 66 paragrafi (1) pika 2 pas fjalëve: “Inspektorati shtetëror për transport,” shtohen fjalët:

“Instituti për Mjekësi Transfuzioni të Republikës së Maqedonisë”.

Neni 2

Në nenin 78 paragrafi (1) pas pikës 11 shtohet pikë e re 12, si vijon:

“12) u jep shërbime dhe ndihmë teknike pjesëmarrësve të motorizuar në komunikacion të rrugëve publike, për largim nga rrugët publike të automjeteve të dëmtuara dhe automjete me defekt, si dhe për punë të tjera me rëndësi për zhvillim pa pengesa dhe të sigurtë të komunikacionit të rrugëve publike pa poseduar autorizim në pajtim me nenin 64 paragrafi (4) dhe 66-d të këtij ligji dhe”.

Pika 12 bëhet pikë 13.

Në paragrafin (3) pas numrit “8” lidhëza “dhe” shlyhet dhe vendoset presje, e pas numrit “12” shtohet numri “dhe 13”.

Neni 3

Në nenin 79 paragrafi (3) pas numrit “9” vendoset presje dhe shtohet numri “10”.

Neni 4

Mjetet nga gjobot e kumtuara me urdhërpagesë nga inspektorët shtetërorë për rrugë, si dhe mjetet nga gjobot e kumtuara në procedurë kundërvajtëse të ngritur me kërkesë nga inspektorët shtetërorë për rrugë janë të ardhura të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë.

Mjetet nga gjobot e kumtuara me urdhërpagesë nga inspektorët e autorizuar për rrugë të komunave ose inspektorët e autorizuar për rrugë të qytetit të Shkupit, si dhe mjete nga gjobot e kumtuara në procedurë kundërvajtëse me kërkesë të inspektorëve të autorizuar për rrugë të komunave ose inspektorëve të autorizuar për rrugë të qytetit të Shkupit, janë të ardhura të komunave ose qytetit të Shkupit.

Neni 5

Dorëzimi i njoftimeve dhe vendimeve të Komisionit për vendosje për kundërvajtje kryhet në pajtim me dispozitat e Ligjit për procedurën e përgjithshme administrative.

Nëse personi të cilit duhet t'i dorëzohet njoftimi apo vendimi është i panjohur për organin shkresa e të cilit dorëzohet, apo personi është shpërngulur, Komisionit për vendosje për kundërvajtje do ta vendosë njoftimin apo vendimin në tabelën e shpalljeve në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve dhe me skadimin e tetë ditëve nga dita e vendosjes në tabelën e shpalljeve në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve do të konsiderohet se dorëzimi është i rregullt.

Neni 6

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënësi Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për rrugë publike.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

4624.

Vrз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5109/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКО- НОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Законот за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 127/2006, 114/2009, 83/10, 140/10, 17/11, 53/11, 6/12, 23/13, 120/13 и 163/13), во членот 5 ставот 3 се менува и гласи:

„Потврдата за исполнување на посебни техничко-експлоатациони услови за возилата со кои се вршат одделни видови превоз во патниот сообраќај ја издава овластена техничка служба за единечно одобрување на возила за категории на возила согласно со Законот за возила или овластена техничка служба за издавање на ЕКМТ сертификати согласно со овој закон.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“При прегледот на возилата овластената техничка служба од ставот 3 на овој член за секое прегледано возило издава и потврда за еколошките стандарди на возилото.”

Ставовите 4, 5 и 6 стануваат ставови 5, 6 и 7.

Член 2

Во членот 7 став 1 точка 3 зборовите: “и/или патници” се бришат.

Член 3

Во членот 8 став 1 точка 4 по зборот “возачи” се става запирка и се додаваат зборовите: “кои поседуваат меѓународен сертификат за познавање на англиски јазик на ниво А1 или А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици (CEFR) на Советот на Европа”.

По ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:

“Организација на превоз може да врши правно лице кое поседува лиценца за организација за превоз, кое во свое име, а за сметка на корисник на превоз склучува договор за превоз со превозник и кое не поседува возила со изводи од лиценца согласно со овој закон. Организатор на превоз не може да учествува на тендери и јавни набавки и истиот не може да биде носител на договор за превоз на патници или на стока.”

Во ставот 7 кој станува став 8 зборовите: “и/или патници” и зборовите: “или шифра на дејност туристички агенции, организатори на патувања (туроператори) и други резервациони услуги” се бришат.

Во ставот 8 кој станува став 9 зборовите: “и/или патници” се бришат.

Ставот 9 станува став 10.

Член 4

Во членот 8-а став 2 алинеја 3 точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: “по претходно положен испит за обучувачи за професионална компетентност врз основа на програма.”

Член 5

Во членот 8-б став 3 алинеја 3 зборовите: “професионална компетентност издаден од Министерството за транспорт и врски” се заменуваат со зборовите: “учество на возачите во меѓународниот превоз на патници и стоки издаден од Министерството за транспорт и врски по претходно положен испит за обучувачи за професионална компетентност врз основа на програма”.

Во ставот 9 втората реченица се менува и гласи: “Трошковникот го утврдува правното лице од ставот 2 на овој член по претходна согласност на министерот за транспорт и врски.”

Член 6

Во членот 8-д ставот 2 се менува и гласи:

“Програмата за полагање на испитите и постапката за добивање на сертификатите од ставот 1 на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.”

Член 7

Во членот 9 став 4 по точката се додава нова реченица која гласи: “Барателот кон барањето од овој став не треба да доставува докази за исполнување на условите кои можат да се утврдат од евиденцијата за превозникот - подносител на барање што ја води органот кој ја издава лиценцата.”

Член 8

Во членот 10 став 4 по бројот “1” се додава бројот “и 3”.

Член 9

Во членот 11 став 4 зборовите: “и/или патници” се бришат.

Член 10

По членот 22 се додава нов член 22-а, кој гласи:

“Член 22-а

Градот Скопје може да организира општински линиски превоз на патници и на териториите на општините Арачиново, Зелениково, Илинден, Петровец, Сопиште, Студеничани и Чучер Сандево доколку наведените општини или некоја од нив нема или не може да организира општински превоз до границите на општините во градот Скопје.

За организација на превозот од ставот 1 на овој член градот Скопје со соодветната општина може да склучи договор за утврдување на меѓусебните права и обврски, утврдување на свртувалиштата и постојките и за начинот на финансирање на превозот.

Во случај од ставот 1 на овој член лиценците, дозволите и возните редови за вршење на општински линиски превоз на патници ќе ги издава градот Скопје.”

Член 11

Во членот 24-а став 7 точката на крајот од втората реченица се брише и се додаваат зборовите: “за кои се издадени важечки билатерални дозволи.”

Член 12

По членот 25-а се додава нов член 25-б, кој гласи:

“Член 25-б

Доколку дозволата со возниот ред е со повеќе поаѓања превозникот може да поднесе барање за раздвојување на одделни или на сите поаѓања од возниот ред на посебни дозволи.

Превозникот може да поднесе барање и за спојување на два или повеќе возни редови за кои има посебни дозволи кои се со иста почетна и крајна станица истите да бидат на една дозвола и еден возен ред.”

Член 13

Во членот 28 став 2 алинејата 8 се менува и гласи:
 “- превозникот бара бришење на определени станици во возниот ред, доколку без станиците кои се бара да се бришат во новиот возен ред почетната и крајната станица се категоризирани автобуски станици, а за меѓународен превоз на патници во новиот возен ред почетната станица да биде категоризирана автобуска станица.”.

Член 14

Во членот 43 став 5 по зборовите: “министеството за транспорт и врски” се додаваат зборовите: “или од општините или градот Скопје”.

Во ставот 6 по точката се додаваат три нови реченици кои гласат: “Договорот мора да биде склучен исклучиво со превозник или со конзорциум од превозници кои имаат во сопственост или меѓусебно имаат склучено договор за користење на доволен број на возила за експлоатација на релациите кои се наведени во договорот. Превозникот или конзорциумот од превозници превозот ќе го врши исклучиво со возилата кои ги навеле при склучувањето на договорот за превоз и кои ги исполнуваат минималните техничко-експлоатациони стандарди определени во јавниот оглас или кои исполнуваат техничко- експлоатациони стандарди исти или повисоки од оние кои биле понудени на јавниот оглас. Непочитувањето на одредбите од овој став претставува основ за раскинување на договорот за превоз.”

Во ставот 7 по зборот “дозвола” се додаваат зборовите: “со возен ред со станици и термини за поаѓање и пристигнување”.

Член 15

Во членот 44 став 7 алинеја 2 зборот “две” се заменува со зборот “едно”.

Член 16

Во членот 55 по ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

“При вршење на авто такси превоз, превозникот може да стои исклучиво на авто такси стојалишта определени од страна на општините или градот Скопје.”

Член 17

Во членот 57 став 7 точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “или правосилно одобрение за градба на автобуска станица или јавна сообраќајна површина или доказ за сопственост или решение за легализација на бесправно изграден објект за градба на автобуска станица или јавна сообраќајна површина.”

Член 18

Во членот 86-а ставот 2 се менува и гласи:

“Ако Министерството за транспорт и врски при вршење на надзорот утврди дека правното лице не ги исполнува пропишаните услови врз основа на кои го има добиено овластувањето да ја врши дејноста или кандидатите не ги оспособува според пропишаната програма или обуките ги спроведува лице кое нема соодветно образование согласно со овој закон за вршење на обука или лице кое нема сертификат за вршење обука или доколку издаде потврда за завршена обука без претходно да биде спроведена обука на кандидатот или сертификатите за подготвеност на возилата за сообраќај ги издава на испитно место за кое нема овластување, може со решение трајно да му се одземе овластувањето за вршење на оспособување на кандидати за издавање на сертификат за професионална компетентност на управителот, односно овластено лице за превоз, сертификат за учество на возачите во меѓународни-

от патен сообраќај, односно или издавање на сертификати за подготвеност на возилата за сообраќај.”

Ставот 3 се брише.

Ставовите 4 и 5 стануваат ставови 3 и 4.

Ставот 6 се брише.

Член 19

Во членот 88 став 1 алинеја 7 по зборовите: “две и повеќе општини” се додаваат зборовите: “и што се врши само во општините”.

По ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

“Доколку овластениот општински инспектор или овластениот инспектор на град Скопје при вршење на инспекциски надзор утврди дека вршителот на автотакси превоз стои надвор од автотакси стојалиште, а за кој претходно му се издадени две решенија за сторен прекршок по основ на членот 99-а став 1 точка 9 од овој закон, ќе поднесе предлог до градоначалникот на општината, односно градоначалникот на градот Скопје да донесе решение за трајно одземање на лиценцата за вршење на автотакси дејност.”

Ставовите 6, 7 и 8 стануваат ставови 7, 8 и 9.

Член 20

Во членот 96 став 1 точка 1 по зборот “лиценца” се додаваат зборовите: “извод од лиценца”.

Член 21

Во членот 97 став 1 по точката 11 се додава нова точка 11-а, која гласи:

“11-а) при вршење на посебен линиски превоз на патници во возилото не поседува извод од лиценца, дозвола, патен налог во оригинал и договор со список на патници согласно со членот 43 ставови 7 и 8 од овој закон;”.

Член 22

Во членот 99 став 1 точка 1 по зборот “лиценца” се додаваат зборовите: “извод од лиценца”.

Член 23

Во членот 99-а став 1 точка 1 по зборовите: “став 1” се додаваат зборовите: “и член 4-а”.

Во точката 3 по зборот “општински” се додаваат зборовите: “посебен линиски превоз”, а во заградата по зборовите: “став 1” се додаваат зборовите: “членови 19 и 44 став 1”.

Во точката 8 сврзникот “и” се заменува со точка и записка и се додава нова точка 9, која гласи:

“9) превозникот при вршење на авто такси превоз постапува спротивно на членот 55 став 5 од овој закон и”.

Точката 9 станува точка 10.

Во ставот 7 по зборот “времено” се додаваат зборовите: “и трајно”.

Во ставот 8 по зборот “времено” се додаваат зборовите: “и трајно”.

Член 24

Во членот 99-б став 1 по точката 9 се додава нова точка 10, која гласи:

“10) врши качување и слегување на патници во посебниот линиски превоз на патници надвор од одобрените станици во возниот ред;”.

Член 25

Доставувањето на известувањата и одлуките на Комисијата за одлучување по прекршоци се врши согласно со одредбите од Законот од општата управна постапка.

Ако живеалиштето на лицето на кое известувањето или одлуката треба да му се достави е непознато за ор-

ганот чие писмено се доставува или лицето е иселено, Комисијата за одлучување по прекршоците ќе го истакне известувањето, односно одлуката на огласна табла во Министерството за транспорт и врски и со истекот на осум дена од денот на истакнувањето на огласната табла во Министерството за транспорт и врски ќе се смета дека доставувањето е уредно.

Член 26

Лиценците за организација на превоз издадени пред влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да важат до истекот на рокот за кој се издадени како лиценци за организација за превоз на стока.

Член 27

Започнатите постапки за издавање на дозвола за посебен линиски превоз пред влегување во сила на овој закон ќе продолжат согласно со одредбите од овој закон.

Член 28

До започнување на превозот согласно со членот 22-а од овој закон, превозот во градот Скопје и општините Арачиново, Зелениково, Илинден, Петровец, Сопиште, Студеничани и Чучер Сандево ќе се спроведува согласно со Одлуката за јавниот градски и меѓуопштински (приградски) превоз на патници во градот Скопје („Службен гласник на градот Скопје“ број 6/99, 16/99, 11/2000, 12/2000, 9/2003, 12/2003, 5/2007, 9/2009, 7/10, 15/10, 1/11, 4/11 и 9/12).

Член 29

Одредбата од членот 8 став 1 точка 4 од овој закон за поседување на меѓународен сертификат за познавање на англиски јазик на ниво A1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици (CEFR) на Совет на Европа ќе се применува од 1 јануари 2017 година, а за поседување на меѓународен сертификат за познавање на англиски јазик на ниво A2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици (CEFR) на Советот на Европа ќе се применува од 1 јануари 2019 година.

Член 30

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 23/13), во членот 37 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Доколку државниот инспектор за патен сообраќај констатира дека автобуската станица не започнала со продажба на возните билети согласно со ставот 1 на овој член до министерот за транспорт и врски ќе поднесе предлог за одземање на категоризацијата на автобуската станица.”

Член 31

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за превоз во патниот сообраќај.

Член 32

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TRANSPORT NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR

Neni 1

Në Ligjin për transport në komunikacionin rrugor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 68/2004, 127/2006, 114/2009, 83/10, 140/10, 17/11, 53/11, 6/12, 23/13, 120/13 dhe 163/13) në nenin 5 paragrafi 3 ndryshohet si vijon:

“Vërtetimin për plotësimin e kushteve të veçanta teknike-eksploatauese për automjetet me të cilat kryhen lloje të veçanta të transportit në komunikacionin rrugor e lëshon shërbimi i autorizuar teknik për lejim individual të automjeteve për kategori të automjeteve në pajtim me Ligjin për automjete ose shërbimi i autorizuar teknik për lëshimin e certifikatave EKMT në pajtim me këtë ligj.”

Pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

“Gjatë kontrollit të automjeteve shërbimi i autorizuar teknik nga paragrafi 3 të këtij neni për secilin automjet të kontrolluar lëshon edhe vërtetim për standardet ekologjike të automjetit.”

Paragrafët 4, 5 dhe 6 bëhen paragrafë 5, 6 dhe 7.

Neni 2

Në nenin 7 paragrafi 1 pika 3 fjalët: “dhe/ose udhëtarë” shlyhen.

Neni 3

Në nenin 8 paragrafi 1 pika 4 pas fjalës “shoferë” vihet presje dhe shtohen fjalët: “të cilët posedojnë certifikatë ndërkombëtare për njohjen e gjuhës angleze në nivel A1 ose A2 sipas Kornizës së përbashkët referente evropiane për gjuhë (CEFR) të Këshillit të Evropës”.

Pas paragrafit 6 shtohet paragraf i ri 7, si vijon:

“Organizim të transportit mund të kryejë personi juridik i cili posedon licencë për organizim të transportit, i cili në emër të vet, e për llogari të shfrytëzuesit të transportit lidh marrëveshje për transport me transportuesin dhe i cili nuk posedon automjete me ekstrakte nga licenca në pajtim me këtë ligj. Organizatori i transportit nuk mund të marrë pjesë në tenderë dhe furnizime publike dhe i njëjti nuk mund të jetë bartës i marrëveshjes për transport të udhëtarëve ose të mallit.”

Në paragrafin 7 i cili bëhet paragraf 8 fjalët: “dhe/ose udhëtarë” dhe fjalët: “ose shifër të veprimtarisë agjenci turistike, organizatorë të udhëtimeve (turoperatorë) dhe shërbime tjera rezervuese” shlyhen.

Në paragrafin 8 i cili bëhet paragraf 9 fjalët: “dhe/ose udhëtarë” shlyhen.

Paragrafi 9 bëhet paragraf 10.

Neni 4

Në nenin 8-a paragrafi 2 alineja 3 pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “pas provimit të dhënë paraprakisht për trajnues për kompetencë profesionale në bazë të programit.”

Neni 5

Në nenin 8-b paragrafi 3 alineja 3 fjalët: “kompetencë profesionale të lëshuar nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve” zëvendësohen me fjalët: “pjesëmarrje të shoferëve në transport ndërkombëtar të udhëtarëve dhe mallrave të lëshuar nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve pas provimit të dhënë paraprakisht për trajnues për kompetencë profesionale në bazë të programit.”

Në paragrafin 9 fjalia e dytë ndryshohet si vijon: “Listën e shpenzimeve e përcakton personi juridik nga paragrafi 2 i këtij neni, me pëlqim paraprak të ministrit të Transportit dhe Lidhjeve.”

Neni 6

Në nenin 8-d paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Programin për dhënien e provimeve dhe procedurën për marrjen e certifikatave nga paragrafi 1 i këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.”

Neni 7

Në nenin 9 paragrafi 4 pas pikës shtohet fjali e re si vijon: “Kërkuesi me kërkesën nga ky paragraf nuk duhet të dorëzojë dëshmi për plotësimin e kushteve të cilat mund të përcaktohen nga evidenca për transportuesin – parashtrues i kërkesës që e mban organi i cili e lëshon licencën.”

Neni 8

Në nenin 10 paragrafi 4 pas numrit “1” shtohet numri “dhe 3”.

Neni 9

Në nenin 11 paragrafi 4 fjalët: “dhe/ose udhëtarë” shlyhen.

Neni 10

Pas nenin 22 shtohet nen i ri 22-a, si vijon:

"Neni 22-a

Qyteti i Shkupit mund të organizojë transport komunal në linjë të udhëtarëve edhe në territoret e komunave Haračinë, Zelenikovë, Ilinden, Petrovec, Sopištë, Studeničan dhe Çußer Sandevë nëse komunat e theksuara ose ndonjëra prej tyre nuk ka ose nuk mund të organizojë transport komunal deri te kufijtë komunave në Qytetin e Shkupit.

Për organizimin e transportit nga paragrafi 1 i këtij neni, Qyteti i Shkupit me komunën përkatëse mund të lidhë marrëveshje për përcaktimin e të drejtave dhe obligimeve të ndërsjella, përcaktim të vendqarkimeve dhe stacioneve dhe për mënyrën e financimit të transportit.

Në rastin nga paragrafi 1 i këtij neni licencat, lejet dhe oraret e udhëtimit për kryerjen e transportit komunal në linjë të udhëtarëve do t’i lëshojë Qyteti i Shkupit.”

Neni 11

Në nenin 24-a paragrafi 7 pika në fund të fjalisë së dytë shlyhet dhe shtohen fjalët: “për të cilat janë lëshuar leje të vlefshme bilaterale.”

Neni 12

Pas nenit 25-a shtohet nen i ri 25-b, si vijon:

"Neni 25-b

Nëse leja me orarin e udhëtimit është me më shumë nisje transportuesi mund të parashtrojë kërkesë për ndarje të nisjeve të veçanta ose të gjitha nisjeve nga orari i udhëtimit në leje të veçanta.

Transportuesi mund të parashtrojë kërkesë edhe për bashkimin e dy ose më shumë orareve të udhëtimit për të cilat ka leje të posaçme të cilat janë me stacion të njëjtë fillestar dhe të fundit, të njëjtat të jenë në një leje dhe një orar të udhëtimit.”

Neni 13

Në nenin 28 paragrafi 2 alineja 8 ndryshohet si vijon:

“- transportuesi kërkon shlyerje të stacioneve të caktuara në orarin e udhëtimit, nëse pa stacionet të cilat kërkohet të shlyhen në orarin e ri të udhëtimit, stacioni fillestar dhe i fundit janë stacione të autobusit të kategorizuara, ndërsa për transport ndërkombëtar të udhëtarëve në orarin e ri të udhëtimit stacioni fillestar të jetë stacion i autobusit i kategorizuar.”

Neni 14

Në nenin 43 paragrafi 5 pas fjalëve: “Ministria e Transportit dhe Lidhjeve” shtohen fjalët: “ose nga komunat ose Qyteti i Shkupit.”

Në paragrafin 6 pas pikës shtohen tri fjali të reja si vijojnë: “Marrëveshja doemos duhet të lidhet ekskluzivisht me transportues ose me konzorcium të transportuesve të cilët kanë në pronësi ose në mënyrë të ndërsjellë kanë lidhur marrëveshje për shfrytëzimin e numrit të mjaftueshëm të automjeteve për eksploatim të relacioneve

të cilat janë theksuar në marrëveshjen. Transportuesi ose konzorciumi i transportuesve, transportin do ta kryejë ekskluzivisht me automjetet të cilat i kanë theksuar gjatë lidhjes së marrëveshjes për transport dhe të cilët i plotësojnë standardet minimale teknike-eksploatuese të caktuara në konkursin publik ose të cilët plotësojnë standarde teknike – eksploatuese të njëjta ose më të larta nga ato të cilat janë ofruar në konkursin publik. Mosrespektimi i dispozitave nga ky paragraf paraqet bazë për prishjen e marrëveshjes për transport.”

Në paragrafin 7 pas fjalës “leje” shtohen fjalët: “me orar të udhëtimit me stacione dhe termine për nisje dhe arritje”.

Neni 15

Në nenin 44 paragrafi 7 alineja 2 fjala “dy” zëvendësohet me fjalën “një”.

Neni 16

Në nenin 55 pas paragrafit 4 shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

“Gjatë kryerjes së transportit auto taksi, transportuesi mund të qëndrojë ekskluzivisht në vendqëndrime auto taksi të caktuara nga ana e komunave ose Qyteti i Shkupit.”

Neni 17

Në nenin 57 në paragrafin 7 pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: “ose leje të plotfuqishme për ndërtim të stacionit të autobusit ose sipërfaqes publike të komunikacionit ose dëshmi për pronësi ose aktvendim për legalizim të objektit të ndërtuar pa leje për ndërtim të stacionit të autobusit ose sipërfaqes publike të komunikacionit.”

Neni 18

Në nenin 86-a paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

“Nëse Ministria e Transportit dhe Lidhjeve gjatë kryerjes së mbikëqyrjes përcakton se personi juridik nuk i plotëson kushtet e përcaktuara në bazë të të cilave e ka marrë autorizimin ta kryejë veprimtarinë ose kandidatët nuk i aftëson sipas programit të përcaktuar ose trajnimet i zbaton person i cili nuk ka arsim adekuat në pajtim me këtë ligj për kryerjen e trajnimit ose person i cili nuk ka certifikatë për kryerjen e trajnimit apo nëse lëshon vërtetim për trajnim të përfunduar pa u zbatuar paraprakisht trajnim i kandidatit ose certifikatat për përgatitje të automjeteve për komunikacion i lëshon në vendin e provimit për të cilin nuk ka autorizim, mund me aktvendim në mënyrë të përhershme t’i hiqet autorizimi për kryerjen e aftësimin të kandidatëve për lëshimin e certifikatës për kompetencë profesionale të drejtorit përkatësisht personit të autorizuar për transport, certifikata për pjesëmarrje të shoferëve në komunikacionin ndërkombëtar rrugor përkatësisht ose lëshim të certifikatave për përgatitje të automjeteve për komunikacion.”

Paragrafi 3 shlyhet.

Paragrafët 4 dhe 5 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Paragrafi 6 shlyhet.

Neni 19

Në nenin 88 paragrafin 1 alineja 7 pas fjalëve: “dy e më shumë komuna” shtohen fjalët: “dhe që kryhet vetëm në komuna”.

Pas paragrafit 5 shtohet paragraf i ri 6, si vijon:

“Nëse inspektori i autorizuar komunal ose inspektori i autorizuar i Qytetit të Shkupit gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese përcakton se kryerësi i transportit auto taksi qëndron jashtë nga vendqëndrimi auto taksi, e për të cilin paraprakisht i janë lëshuar dy aktvendime për kundërvajtje të bërë në bazë të nenit 99-a paragrafi 1 pika 9 të këtij ligji, do të parashtrojë propozim të kryetari i komunës përkatësisht kryetari i Qytetit të Shkupit të

miratojė aktivnim pėr heqje tė pėrhershme tė licencės pėr kryerjen e veprimtarisė auto taksi.”

Paragrafėt 6, 7 dhe 8 bėhen paragrafėt 7, 8 dhe 9.

Neni 20

Nė nenin 96 paragrafi 1 pika 1 pas fjalės “licencė” shtohen fjalėt: “ekstrakt nga licenca”.

Neni 21

Nė nenin 97 paragrafi 1 pas pikės 11 shtohet pikė e re 11-a si vijon:

“11-a) gjatė kryerjes sė transportit tė veçantė nė linjė tė udhėtariėve nė automjetin nuk posedon ekstrakt nga licenca, leje, urdhėr pėr udhėtim nė origjinal dhe marrėveshje me listė tė udhėtariėve nė pajtim me nenin 43 paragrafėt 7 dhe 8 tė kėtij ligji.”.

Neni 22

Nė nenin 99 paragrafi 1 pika 1 pas fjalės “licencė” shtohen fjalėt: “ekstrakt nga licenca”.

Neni 23

Nė nenin 99-a paragrafi 1 pika 1 pas fjalėve: “paragrafi 1” shtohen fjalėt: “dhe neni 4-a”.

Nė pikėn 3 pas fjalės “komunal,” shtohen fjalėt: “transport tė veçantė nė linjė” dhe nė kllapėn pas fjalėve: “paragrafi 1” shtohen fjalėt: “nenet 19 dhe 44 paragrafi 1”.

Nė pikėn 8 lidhėza “dhe” zėvendėsohet me pikėpresje dhe shtohet pikė e re 9, si vijon:

“9) transportuesi gjatė kryerjes sė transportit auto taksi vepron nė kundėrshtim me nenin 55 paragrafi 5 tė kėtij ligji dhe”.

Pika 9 bėhet pika 10.

Nė paragrafin 7 pas fjalės “pėrkohėsisht” shtohen fjalėt: “dhe nė mėnyrė tė pėrhershme”.

Nė paragrafin 8 pas fjalės “pėrkohėsisht” shtohen fjalėt: “dhe nė mėnyrė tė pėrhershme”.

Neni 24

Nė nenin 99-b paragrafi 1 pas pikės 9 shtohet pika e re 10, si vijon:

“10) kryen hipje dhe zbritje tė udhėtariėve nė transportin e veçantė nė linjė jashtė stacioneve tė lejuara nė orarin e udhėtimit.”.

Neni 25

Dorėzimi i njoftimeve dhe vendimeve tė Komisionit pėr vendosje pėr kundėrvajtje kryhet nė pajtim me dispozitat e Ligjit pėr procedurė tė pėrgjithshme administrative.

Nėse vendbanimi i personit tė cilit njoftimi ose vendimi duhet t'i dorėzohet ėshtė i panjohur pėr organin shkresa e tė cilit dorėzohet ose personi ėshtė shpėrngulur, Komisioni pėr vendosje pėr kundėrvajtje do ta vendosė njoftimin, respektivisht vendimin nė tabelėn e shpalljeve nė Ministrinė e Transportit dhe Lidhjeve dhe me skadimin e tetė ditėve nga dita e vendosjes nė tabelėn e shpalljeve nė Ministrinė e Transportit dhe Lidhjeve do tė konsiderohet se dorėzimi ėshtė i rregullt.

Neni 26

Licencat pėr organizimin e transportit tė lėshuara para hyrjes nė fuqi tė kėtij ligji vazhdojnė tė vlejnė deri nė skadimin e afatit pėr tė cilin janė lėshuar si licenca pėr organizimin e transportit tė mallit.

Neni 27

Procedurat e filluara pėr lėshimin e lejes pėr transport tė veçantė nė linjė para hyrjes nė fuqi tė kėtij ligji do tė vazhdojnė nė pajtim me dispozitat e kėtij ligji.

Neni 28

Deri nė fillimin e transportit nė pajtim me nenin 22-a tė kėtij ligji, transporti nė Qytetin e Shkupit dhe Komunat Haračinė, Zelenikovė, Ilinden, Petrovec, Sopishtė, Studenica dhe Čučer Sandevė do tė zbatohet nė pajtim me Vendimin pėr transport publik urban dhe ndėrurban (periferik) tė udhėtariėve nė Qytetin e Shkupit ("Fletore Zyrtare e Qytetit tė Shkupit numėr 6/99, 16/99, 11/2000, 12/2000, 9/2003, 12/2003, 5/2007, 9/2009, 7/10, 15/10, 1/11, 4/11 dhe 9/12).

Neni 29

Dispozita nga neni 8 paragrafi 1 pika 4 tė kėtij ligji pėr posedimin e certifikatės ndėrkombėtare pėr njohjen e gjuhės angleze nė nivel A1 sipas Kornizės sė pėrbashkėt referente evropiane pėr gjuhėt (CEFR) tė Kėshillit tė Evropės do tė zbatohet nga 1 janari 2017, ndėrsa pėr posedimin e certifikatės ndėrkombėtare pėr njohjen e gjuhės angleze nė nivel A2 sipas Kornizės sė pėrbashkėt referente evropiane pėr gjuhė (CEFR) tė Kėshillit tė Evropės do tė zbatohet nga 1 janari 2019.

Neni 30

Nė Ligjin pėr ndryshimin dhe plotėsimin e Ligjit pėr transport nė komunikacionin rrugor ("Gazeta Zyrtare e Republikės sė Maqedonisė numėr 23/13), nė nenin 37 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri 2, si vijon:

"Nėse inspektori shtetėror pėr komunikacion rrugor konstaton se stacioni i autobusit nuk ka filluar me shitjen e biletave tė udhėtimit nė pajtim me paragrafin 1 tė kėtij neni tė ministri i Transportit dhe Lidhjeve do tė parashtrojė propozim pėr pėrjashtimin e kategorizimit tė stacionit tė autobusėve."

Neni 31

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvėnės i Kuvendit tė Republikės sė Maqedonisė qė tė pėrcaktojė tekst tė spastruar tė Ligjit pėr transport nė komunikacionin rrugor.

Neni 32

Ky ligj hyn nė fuqi nė ditėn e tetė nga dita e botimit nė "Gazetėn Zyrtare tė Republikės sė Maqedonisė".

4625.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5110/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13 и 91/13), во членот 5 став 1 по точката 1 се додава нова точка 1-а, која гласи:

„1-а) извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, доколку не е осигурен по ниеден друг основ;“.

Член 2

Во членот 15 точка 1 по зборот „заболување“ се става записка и се додаваат зборовите: „како и за осигуреникот од членот 5 став 1 точки 1, 2 и 3 од овој закон, чиј брачен другар бил упатен на работа во странство во рамките на меѓународно-техничка соработка, просветно-културна и научна соработка, во дипломатски и конзуларни претставништва, на стручно усовршување или образование со согласност и за потребите на работодавачот и по тој основ му мирува работниот однос, доколку во рок од 30 дена од денот на престанувањето на работата на неговиот брачен другар во странство се врати на работа кај работодавачот кај кој му мирува работниот однос“.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„По исклучок од ставот 1 точка 1 на овој член, на осигуреникот на кој му мирува работниот однос поради користење неплатено родителско отсуство, придонесот за здравствено осигурување се плаќа преку програмата на Министерството за здравство и за периодот во кој му мирува работниот однос заради неплатено родителско отсуство, се смета дека нема прекин во здравственото осигурување.“

Член 3

Во членот 69-б по ставот 3 се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„По исклучок на ставовите 1, 2 и 3 на овој член со цел за едукација на здравствени работници, воведување на нови методи во работата или подигнување на нивото на квалитетот на здравствените услуги, министерот за здравство може да издаде одобрение за изработка и користење на времен факсимил во јавна здравствена установа од страна на лекар корисник на пензија кој бил избран во наставно звање редовен или вонреден професор, односно на лекар ангажиран во јавна здравствена установа со договор согласно со Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина или Законот за здравствената заштита.

Времениот факсимил може да се употребува во јавна здравствена установа во период од три години од издавањето на одобрението за изработка и користење на времениот факсимил, без можност за повторно издавање на одобрение.

Одобрението од ставот 4 на овој член не може да се издаде за општината, односно за градот Скопје како посебна единица на локална самоуправа, во која лекарот од ставот 4 на овој член работел во последните пет години пред издавањето на одобрението.

Во одобрението од ставот 4 на овој член се наведува дека се издава на лекар корисник на пензија кој бил избран во наставно звање редовен или вонреден професор, односно на лекар ангажиран во јавна здравствена установа со договор согласно со Законот за медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина или Законот за здравствената заштита, како и општината, односно градот Скопје како посебна единица на локална самоуправа, во која важи времениот факсимил.“

Член 4

Членот 70 се менува и гласи:

„За извршување на здравствените услуги Фондот како купувач на здравствени услуги склучува и раскинува договори со здравствените установи согласно со лиценцата за вршење на здравствената дејност во мрежата на здравствени установи.

Во постапката на договарање за склучување на договор со здравствените установи од областа на болничката здравствена заштита учествуваат и претставници од Министерството за здравство.

Во договорите од ставот 1 на овој член се уредува видот, обемот, квалитетот и роковите за остварување на здравствената заштита, односно здравствените услуги според медицина базирана на докази, начинот на пресметувањето и плаќањето на здравствените услуги, причините и условите под кои може да се раскине договорот и договорната казна.

Договорите од ставот 1 на овој член се склучуваат во писмена форма, а може да се склучуваат и во електронска форма при што се користи електронски потпис со валиден дигитален сертификат од електронската картичка за здравствено осигурување.

Договорите од ставот 1 на овој член се склучуваат за период од една или повеќе години, за целиот период на важење на лиценцата за вршење на здравствената дејност во мрежата на здравствени установи согласно со прописите од областа на здравствената заштита.

Здравствената установа е должна да укажува здравствени услуги во рамките на договорот од ставот 3 на овој член и на видно место да истакне кои услуги ги обезбедува преку договорот на товар на средствата на Фондот.

Здравствените услуги на осигурените лица кои се извршени спротивно на ставот 1 на овој член, не паѓаат на товар на средствата на Фондот.“

Член 5

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 16/13), во членот 5 датата „1 октомври 2013 година“ се заменува со датата „1 јуни 2014 година“.

Член 6

Одредбата од членот 3 од овој закон со кој се дополнува членот 69-б со четири нови става 4, 5, 6 и 7 ќе се применува до 31 декември 2019 година.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите од членовите 1 и 4 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2014 година.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM SHËNDETËSOR

Neni 1

Në Ligjin për sigurim shëndetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13 dhe 91/13) në nenin 5 paragrafi 1 pas pikës 1 shtohet pikë e re 1-a, si vijon:

"1-a) anëtar i ekzekutiv i bordit të drejtorëve në shoqërinë tregtare, anëtar i bordit drejtues në shoqëri

tregtare, përkatësisht drejtori i shoqërisë tregtare, nëse nuk është i siguruar në asnjë bazë tjetër;".

Neni 2

Në nenin 15 pika 1 pas fjalës "sëmundje" vihet presje dhe shtohen fjalët: "si dhe për të siguruarin nga neni 5 paragrafi 1 pikat 1, 2 dhe 3 të këtij ligji, bashkëshorti i të cilit është dërguar me punë jashtë vendin në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar - teknik, bashkëpunimit arsimor-kulturor dhe shkencor, në përfaqësi diplomatike konsullore, në përsosje profesionale ose arsim me pëlqim dhe për nevojat e punëdhënësit dhe në atë bazë i pezullohet marrëdhënia e punës, nëse në afat prej 30 ditëve nga dita e ndërprerjes së punës së bashkëshortit të tij jashtë vendit kthehet në vendin e punës të punëdhënësi tek i cili i pezullohet marrëdhënia e punës".

Pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"Me përjashtim të paragrafit 1 pika 1 të këtij neni, për të siguruarin të cilit i pezullohet marrëdhënia e punës për shkak të shfrytëzimit të mungesës së papaguar prindërore, kontributi për sigurim shëndetësor paguhet nëpërmjet programit të Ministrisë së Shëndetësisë edhe për periudhën për të cilën i pezullohet marrëdhënia e punës për shkak të mungesës së papaguar prindërore, konsiderohet se nuk ka ndërprerje në sigurimin shëndetësor."

Neni 3

Në nenin 69-b pas paragrafit 3 shtohen katër paragrafë të rinj 4, 5, 6 dhe 7, si vijojnë:

"Me përjashtim të paragrafëve 1, 2 dhe 3 të këtij neni, me qëllim edukimin e punëtorëve shëndetësorë, vendosjen e metodave të reja në punë ose ngritjen e nivelit të cilësisë së shërbimeve shëndetësore, ministri i Shëndetësisë mund të lëshojë leje për përpilimin dhe shfrytëzimin e faksimiles së përkohshme në institucionin publik shëndetësor nga mjeku shfrytëzues i pensionit i cili është zgjedhur në titull mësimor profesor i rregullt ose me korrespondencë, përkatësisht mjek i angazhuar në institucion shëndetësor publik me marrëveshje në pajtim me Ligjin për studime mjekësore dhe përsosje të vazhdueshme profesionale të doktorëve të mjekësisë ose Ligjin për mbrojtje shëndetësore.

Faksimilja e përkohshme mund të përdoret në institucionin publik shëndetësor në periudhë prej tre vjetësh nga lëshimi i lejes për përpilimin dhe shfrytëzimin e faksimiles së përkohshme, pa mundësi për rilëshimin e lejes.

Leja nga paragrafi 4 të këtij neni nuk mund të lëshohet për komunën, përkatësisht për Qytetin e Shkupit si njësi e veçantë e vetëqeverisjes lokale, në të cilën mjeku nga paragrafi 4 të këtij neni ka punuar në pesë vitet e fundit para lëshimit të lejes.

Në lejen nga paragrafi 4 të këtij neni theksohet se i lëshohet mjekut shfrytëzues të pensionit i cili është zgjedhur në titull mësimor profesor i rregullt ose me korrespondencë, përkatësisht mjek i angazhuar në institucionin publik shëndetësor me marrëveshje në pajtim me Ligjin për studime mjekësore dhe përsosje të vazhdueshme profesionale të doktorëve të mjekësisë ose Ligjin për mbrojtje shëndetësore, si dhe komuna, përkatësisht Qyteti i Shkupit si njësi e veçantë organizative e vetëqeverisjes lokale, në të cilën vlen faksimilja e përkohshme."

Neni 4

Neni 70 ndryshohet si vijon:

"Për kryerjen e shërbimeve shëndetësore Fondi si blerës i shërbimeve shëndetësore lidh dhe prish marrëveshje me institucionet shëndetësore në pajtim me licencën për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në rrjetin e institucioneve shëndetësore.

Në procedurën e kontraktimit për lidhjen e marrëveshjes me institucionet shëndetësore nga sfera e mbrojtjes shëndetësore spitalore marrin pjesë edhe përfaqësues të Ministrisë së Shëndetësisë.

Në marrëveshjet nga paragrafi 1 të këtij neni rregullohet lloji, vëllimi, cilësia dhe afatet për realizimin e mbrojtjes shëndetësore, përkatësisht shërbimet shëndetësore sipas mjekësisë të bazuar në dëshmi, mënyra e përlllogaritjes dhe pagesa e shërbimeve shëndetësore, shkaqet dhe kushtet në të cilat mund të priset marrëveshja dhe dënimi kontraktues.

Marrëveshjet nga paragrafi 1 të këtij neni, lidhen në formë të shkruar, ndërsa mund të lidhen edhe në formë elektronike me ç'rast shfrytëzohet nënshkrim elektronik me certifikatë digjitale të vlefshme të kartelës elektronike për sigurim shëndetësor.

Marrëveshjet nga paragrafi 1 të këtij neni, lidhen për periudhë prej një ose më tepër vitesh, për gjithë periudhën e vlefshmërisë së licencës për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në rrjetin e institucioneve shëndetësore në pajtim me rregullat nga sfera e mbrojtjes shëndetësore.

Institucioni shëndetësor detyrohet të ofrojë shërbime shëndetësore në kuadër të marrëveshjes nga paragrafi 3 të këtij neni dhe në vend të dukshëm të vendosë se cilat shërbime i siguron nëpërmjet marrëveshjes në ngarkim të mjeteve të Fondit.

Shërbimet shëndetësore të personave të siguruar të cilat janë kryer në kundërshtim me paragrafin 1 të këtij neni, nuk janë në ngarkim të mjeteve të Fondit."

Neni 5

Me Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim shëndetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 16/13), në nenin 5 data "1 tetor 2013" zëvendësohen me datën "1 qershor 2014".

Neni 6

Dispozita e nenit 3 të këtij ligji me të cilin plotësohet neni 69-b me katër paragrafë të rinj 4, 5, 6 dhe 7 do të zbatohen deri më 31 dhjetor 2019.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa dispozitat e neneve 1 dhe 4 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2014.

4626.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за угостителска дејност, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5111/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Законот за угостителската дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2004, 89/2008, 115/10, 53/11, 141/12 и 164/13), во членот 17 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

“Називот и содржината на видот на угостителскиот објект од членот 16 од овој закон ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.“

Член 2

Во членот 18 точка 2 по зборот “планинарски“ се додаваат зборовите: “и ловни“.

Член 3

Во членот 19 ставовите 3, 4, 5, 6 и 7 се бришат.

Член 4

По членот 19 се додаваат пет нови члена 19-а, 19-б, 19-в, 19-г и 19-д, кои гласат:

“Член 19-а

За угостителскиот објект за исхрана национален ресторан - меана, органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството издава посебна ознака.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ги пропишува формата и содржината на образецот на ознаката од ставот 1 на овој член.

За да може да ја добие ознаката од ставот 1 на овој член угостителскиот објект треба да ги исполни следниве критериуми:

- 1) извршена категоризација согласно со членот 27 од овој закон, со не изминат рок на важност;
- 2) понудата на храна во листите за јадење треба да биде во сооднос од најмалку 70% домашни традиционални јадења споредбено со интернационалните јадења, додека понудата на вино и други пијалаци треба да биде во сооднос од најмалку 80% вина и други пијалаци произведени во Република Македонија споредбено со интернационални вина и други пијалаци;
- 3) при надворешното и внатрешното уредување на угостителскиот објект да се употребуваат природни материјали, како и мотиви од домашната традиционална култура, народни инструменти, носии, покуќнина - саводи и слично;
- 4) облеката на персоналот треба да има апликации и мотиви од традицијата и
- 5) музиката која ќе се изведува во угостителскиот објект треба да биде изворна со акустичен звук.

Ознаката од ставот 1 на овој член не може да се пренесува.

Начинот и поблиските критериуми за добивање на ознаката од ставот 1 на овој член ги донесува Владата на Република Македонија на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 19-б

Постапката за добивање на ознаката од членот 19-а од овој закон ја спроведува Комисија за спроведување постапка за добивање на ознаката национален ресторан - меана (во натамошниот текст: Комисијата) составена од пет члена, кои имаат заменици.

Комисијата ја формира министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството и е составена од еден член на органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството, еден член од Министерството за култура, еден член од Кабинетот на заменик-претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за економски прашања и за координација со економските ресурси, еден член од туристичките комори и еден член од угостителското стопанство.

Членот од органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството во Комисијата е и претседател на Комисијата.

За спроведената постапка Комисијата изготвува решение во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето, доколку се исполнети критериумите утврдени согласно со членот 19-а од овој закон.

Решението од ставот 4 на овој член се издава со важност од три години.

Против решението од ставот 4 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Трошоците за добивање на ознаката од членот 19-а став 1 од овој закон ги сноси угостителот.

Висината на трошоците од ставот 7 на овој член ги определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството врз основа на реално направените трошоци за работење на Комисијата и подготвувањето на решението.

Трошоците од ставот 7 на овој член се уплатуваат на сметка на сопствени приходи на органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 19-в

За добивање на ознаката од членот 19-а став 1 од овој закон угостителот поднесува барање до органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Со барањето од ставот 1 на овој член се приложува:

- 1) решение од Централниот регистар на Република Македонија и
- 2) решение за извршена категоризација

Барањето од ставот 2 на овој член се поднесува на два идентични обрасци со еден прилог на докази.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 19-г

Органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството води Регистар за националните ресторани - меани.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ги пропишува формата, содржината и начинот на водењето на Регистарот на националните ресторани - меани.

Член 19-д

Ознаката од членот 19-а став 1 од овој закон се одзема со решение на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството, во случаи кога носителот на ознаката ќе престане да ги исполнува критериумите утврдени согласно со овој закон.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување.

вање во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Член 5

Во членот 21 по ставот 4 се додаваат три нови става 5, 6 и 7, кои гласаат:

“Министерството за економија 30 дена пред истекот на рокот на важноста на претходно издадена лиценца го потсетува носителот на лиценцата за периодот на важноста на истата.

Потсетувањето се врши преку доставување на електронска порака на е-маил адресата од тековната состојба на правното лице.

Потсетувањето може да се врши и со СМС - порака, доколку носителите на лиценца дале претходна согласност дека тоа ќе биде на нивен трошок.“

Член 6

Во членот 23 став 1 точка 1 пред зборот „одморалишта“ запираката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: “и кампови“ се бришат.

Член 7

Во членот 27 став 1 по зборот “планинарски“ се додаваат зборовите: “и ловни“, а зборот “куќи“ се брише.

Член 8

Во членот 35 став 1 точката 1 се менува и гласи:

“да ги одржува просториите и опремата и да дава услуги во угостителскиот објект според пропишаните минимално-технички услови, како и условите за категоризација за видовите објекти за кои е предвидена категоризација утврдена со решение на Комисијата за категоризација, или според пропишаните критериуми за означување посебни видови на угостителски објекти за кои е предвидено издавање посебни ознаки со решение на давателот на ознаката;“.

Член 9

Во членот 47 ставовите 3, 4, 5, 6, 7 и 8 се бришат.

Член 10

По членот 53 се додаваат шест нови члена 53-а, 53-б, 53-в, 53-г, 53-д и 53-ф, кои гласат:

“Член 53-а

За услугите на физичките лица во угостителските објекти за сместување во рамките на селските домаќинства во руралните средини, по задолжителната категоризација се издава посебна ознака.

Ознаката од ставот 1 на овој член ја издава органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ја пропишува формата и содржината на образецот на ознаката од ставот 1 на овој член.

Член 53-б

За да може да се добие ознаката од членот 53-а став 1 од овој закон угостителските објекти за сместување во рамките на селските домаќинства во руралните средини треба да ги исполнат следниве критериуми:

1) извршена категоризација согласно со членот 47 од овој закон со не изминат рок на важност;

2) при надворешното и внатрешното уредување на угостителскиот објект да се употребуваат природни материјали, како и мотиви од традиционалната култура, народни инструменти, носии, покуќнина - садови и слично и

3) топлите и ладни јадења, пијалаци и напитки кои се послужуваат да бидат домашни и еколошки произведени.

Начинот и поблиските критериуми за добивање на ознаката од ставот 1 на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 53-в

Постапката за добивање на ознаката од членот 53-а од овој закон ја спроведува Комисија за спроведување на постапка за добивање на ознаката за рурални средини (во натамошниот текст: Комисијата) составена од три члена кои имаат заменици.

Комисијата ја формира министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството и е составена од еден член на органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството, еден член од туристичките комори и еден член од угостителското стопанство.

Членот од органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството во Комисијата е и претседател на Комисијата.

За спроведената постапка Комисијата изготвува решение во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето, доколку се исполнети критериумите утврдени согласно со членот 53-а од овој закон.

Решението од ставот 4 на овој член се издава со важност од три години.

Против решението од ставот 4 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Трошоците за добивање на ознаката од членот 53-а став 1 од овој закон ги сноси носителот на селското домаќинство.

Висината на трошоците од ставот 7 на овој член ги определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството врз основа на реално направените трошоци за работење на Комисијата и подготвувањето на решението.

Трошоците од ставот 7 на овој член се уплатуваат на сметка на сопствени приходи на органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 53-г

За добивање на ознаката од членот 53-а став 1 од овој закон угостителот поднесува барање до давателот на ознаката.

Со барањето од ставот 1 на овој член се приложува:

1) документ за регистрирана дејност од регистарот на физички лица кои вршат угостителска дејност што се води во општината и

2) решение за извршена категоризација.

Барањето од ставот 2 на овој член се поднесува на два идентични обрасци со еден прилог на докази.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството.

Член 53-д

Органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството води Регистар за добивање на ознака за руралните средини.

Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството ги пропишува формата, содржината и начинот на водењето на Регистарот за добивање на ознака за руралните средини.

Член 53-е

Ознаката од членот 19-а став 1 од овој закон се одзема со решение на министерот кој раководи со органот

на државната управа надлежен за работите од областа на угостителството, во случаи кога носителот на ознаката ќе престане да ги исполнува критериумите утврдени согласно со овој закон.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Член 11

Во членот 58 став 1 зборовите: “од мал обем“ се бришат.

Точките 2 и 3 се бришат.

Член 12

Во членот 67-а ставот 1 се менува и гласи:

“Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на самото место за прекршок на физичкото лице, ако:

1) дејноста ја врши без да е запишан во регистарот што го води градоначалникот на општината, а во градот Скопје градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје (член 4 став 2);

2) давањето на собите, апартманите, куќите и станите за одмор не го врши преку туристичка агенција и туристичко биро врз основа на договор (член 48);

3) давањето на угостителските услуги во куќи, апартмани и соби за одмор го врши спротивно на членот 51 од овој закон;

4) угостителските услуги во селските домаќинства ги врши спротивно на членот 53 ставови 1 и 2 од овој закон;

5) изнајмува соби, апартмани, куќи за одмор спротивно на членот 46 став 1 точка 1 од овој закон;

6) дава услуги на појадок спротивно на членот 46 став 1 точка 3 од овој закон;

7) членот на домаќинството или лицата кои им помагаат на членовите на домаќинството не ги исполнуваат здравствените услови за работа во угостителството во смисла на членот 52 став 2 од овој закон;

8) користи ознака без добиено решение (член 53-в став 5);

9) дава услуги во сидришта и пристаништа, како и кога пловниот објект кружи надвор од сидриштето и пристаништето на лица кои не се наоѓаат на пловниот објект заради превоз (член 54 став 4);

10) на видно место не го истакне називот на услугите кои ги дава од членот 51 став 1 точка 2 од овој закон;

11) не води книга на евиденција на гостите (член 51 став 1 точка 5);

12) дава услуги во пловни објекти за повеќе од 20 гости истовремено (член 54 став 3);

13) објектите во кои се даваат конфекционирани угостителски услуги не ги исполнуваат минимално-техничките услови и другите услови пропишани со закон (член 41 став1);

14) конфекционираните угостителски услуги се вршат на места кои не се одобрени од градоначалникот на општината, а во градот Скопје од градоначалникот на градот Скопје (член 41 став 2);

15) покрај јадења во конфекционирани состојба се послужуваат и други јадења (член 41 став 3) и

16) објектите за давање на угостителските услуги не ги исполнуваат минимално-техничките услови од членот 47 став 1 од овој закон.

Овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје за прекршоците од ставот 1 на овој член е должен на сторителот на прекршокот да му врачи покана за плаќање на глоба во рок од осум дена од денот на врачувањето на поканата.

Ако сторителот доброволно не ја плати глобата од ставот 1 на овој член, овластениот инспектор на општи-

ната и овластениот инспектор на градот Скопје за прекршоците поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред Прекршочната комисија.“

Член 13

Во членот 69 став 1 по точката 2 се додава нова точка 3, која гласи:

“3) користи ознака национален ресторан - меана без добиено решение согласно со членот 19-в став 4 од овој закон;“.

Точките 3, 4, 5, 6 и 7 стануваат точки 4, 5, 6, 7 и 8.

Точката 8 која станува точка 9 се менува и гласи:

„9) да ги одржува просториите и опремата и да дава услуги во угостителскиот објект според пропишаните минимално-технички услови, како и условите за категоризација за видовите објекти за кои е предвидена категоризација утврдена со решение на Комисијата за категоризација, или според пропишаните критериуми за означување посебни видови на угостителски објекти за кои е предвидено издавање посебни ознаки со решение на давателот на ознаката (член 35 став 1 точка 1);“.

Точките 9, 10, 11 и 12 стануваат точки 10, 11, 12 и 13.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за угостителска дејност.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR VEPRIMTARI HOTELIERE

Neni 1

Në Ligjin për veprimtari hoteliere (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 62/2004, 89/2008, 115/10, 53/11 141/12 dhe 164/13), në nenin 17 pas paragrafit 3 shtohet paragrafi i ri 4, si vijon:

“Emri dhe përmbajtja e llojit të objektit hotelier nga neni 16 i këtij ligji, i përcakton ministri i cili menaxhon me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.”

Neni 2

Në nenin 18 pika 2 pas fjalës “alpinistësh” shtohen fjalët: “dhe të gjuetisë”.

Neni 3

Në nenin 19 paragrafët 3, 4, 5, 6 dhe 7 shlyhen.

Neni 4

Pas nenit 19 shtohen pesë nene të reja 19-a, 19-b, 19-v, 19-g dhe 19-d, si vijojnë:

”Neni 19-a

Për objektin hotelier për ushqim restorant nacional-mejhane, organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë lëshon shenjë të posaçme.

Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të shenjës, nga paragrafi 1 i këtij neni.

Që të mund ta marrë shenjën nga paragrafi 1 i këtij neni, objekti hotelier duhet t’i plotësoj këto kritere:

1) kategorizim të realizuar në pajtim me nenin 27 i këtij ligji, me afat të pakaluar të vlefshmërisë;

2) oferta për ushqim në listat për ushqim, duhet të jetë në proporcion prej së paku 70% ushqime vendase

tradicionale në krahasim me ushqimet internacionale, ndërsa oferta e verës dhe pijeve tjera duhet të jetë në proporcion prej së paku 80% verëra dhe pije të tjera të prodhuara në Republikën e Maqedonisë në krahasim me verëra internacionale dhe pije tjera;

3) gjatë rregullimit të jashtëm dhe të brendshëm të objektit hotelier, të përdoren materiale natyrore, si dhe motive nga kultura vendase tradicionale, instrumente popullore, veshje, orëndi-enë dhe të ngjashme;

4) veshja e personelit duhet të ketë aplikacione dhe motive nga tradita dhe

5) muzika që do të realizohet në objektin hotelier duhet të jetë burimore me tingull akustik.

Shenja nga paragrafi 1 i këtij neni nuk mund të bartet.

Mënyrën dhe kriteret më të përafërta për marrjen e shenjës nga paragrafi 1 i këtij neni i miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit i cili menaxhon me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 19-b

Procedurën për marrje të shenjës nga neni 19-a e zbaton Komisioni për zbatim të procedurës për marrje të shenjës restorant nacional-mejhane (në tekstin e mëtejme: Komisioni) i përbërë nga pesë anëtarë, që kanë zëvendës.

Komisionin e formon ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë dhe është i përbërë nga një anëtar i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë, një anëtar nga Ministria e Kulturës, një anëtar nga Kabineti i Zëvendëskryetarit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë i ngarkuar për çështje ekonomike dhe për koordinim me resurse ekonomike, një anëtar nga dhomat turistike dhe një anëtar nga ekonomia hotelierike.

Anëtari i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë në Komision është edhe kryetar i Komisionit.

Për procedurën e zbatuar Komisioni përpilon aktvendim në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës, nëse janë plotësuar kriteret të përcaktuara në pajtim me nenin 19-a të këtij ligji.

Aktvendimi nga paragrafi 4 të këtij neni jepet me vlefshmëri prej tre vjetësh.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 4 i këtij neni mund të parashtrohet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë.

Shpenzimet për marrjen e shenjës nga neni 19-a paragrafi 1 të këtij ligji i bart hotelieri.

Lartësinë e shpenzimeve nga paragrafi 7 i këtij neni i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë, në bazë të shpenzimeve të bëra reale për punën e Komisionit dhe përpilimin e aktvendimit.

Shpenzimet nga paragrafi 7 të këtij neni paguhen në llogarinë e të hyrave personale të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Neni 19 –v

Për marrjen e shenjës nga neni 19-a paragrafi 1 i këtij ligji, hotelieri parashtron kërkesë në organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Kërkesës nga paragrafi 1 i këtij neni, i bashkëngjitet:

1) aktvendim nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë dhe

2) aktvendim për kategorizim të realizuar.

Kërkesa nga paragrafi 2 i këtij neni parashtrohet në dy formularë identikë me një shtojcë të dëshmive.

Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi 1 i këtij neni e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Neni 19-g

Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë mban Regjistrë për restorantet nacionale-mejhane.

Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së Regjistrit të restoranteve nacionale-mejhane.

Neni 19-d

Shenja nga neni 19-a paragrafi 1 i këtij ligji, hiqet me aktvendim të ministrit i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë, në raste kur bartësi i shenjës pushon t'i plotësojë kriteret të përcaktuara me këtë ligj.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 i këtij neni mund të parashtrohet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë."

Neni 5

Në nenin 21 pas paragrafit 4 shtohen tre paragrafë të rinj 5, 6 dhe 7, si vijojnë:

"Ministria e Ekonomisë 30 ditë para skadimit të afatit të vlefshmërisë të licencës së dhënë paraprakisht e përkujton bartësin e lejes për periudhën e vlefshmërisë së të njëjtës.

Përkujtimi kryhet përmes dorëzimit të porosisë elektronike në e-mail adresën nga gjendja rrjedhëse e personit juridik.

Përkujtimi mund të kryhet edhe me SMS-porosi, nëse bartësit e licencës kanë dhënë pëlqim paraprak se kjo do të jetë në shpenzim të tyre."

Neni 6

Në nenin 23 paragrafi 1 pika 1 para fjalës "pushimore" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "dhe kampe" shlyhen.

Neni 7

Në nenin 27 paragrafi 1 pas fjalës "alpinistësh" shtohen fjalët: "dhe të gjuetisë", kurse fjala "shtëpi" shlyhet.

Neni 8

Në nenin 35 paragrafi 1 pika 1 ndryshohet si vijon:
"t'i mirëmbajë hapësirat dhe pajisjen dhe të japë shërbime në objektin hotelier sipas kushteve të përcaktuara minimale teknike, si dhe kushteve për kategorizim për llojet e objekteve për të cilat është paraparë kategorizimi i përcaktuar me aktvendim të Komisionit për kategorizim, ose sipas kriterëve të përcaktuara për shënim të llojeve të posaçme të objekteve hoteliere për të cilat është paraparë dhënia e shenjave të posaçme me aktvendim të dhënësit të shenjës;"

Neni 9

Në nenin 47 paragrafët 3, 4, 5, 6, 7 dhe 8 shlyhen.

Neni 10

Pas nenit 53 shtohen gjashtë nene të reja 53-a, 53-b, 53-v, 53-g, 53-d dhe 53-gj, si vijojnë:

"Neni 53-a

Për shërbimet e personave fizikë në objektet hoteliere për vendosje në kuadër të amvisërive të fshatit në mjedise rurale, sipas kategorizimit të detyrueshëm jepet shenjë e posaçme.

Shenjen nga paragrafi 1 i këtij neni e jep organi i

administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë e përcakton formën dhe përmbajtjen e formularit të shenjes, nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 53 –b

Që të mund të merret shenja nga neni 53-a paragrafi 1 i këtij ligji, objektet hoteliere për vendosje në kuadër të amvisërive të fshatit në mjedise rurale, duhet t'i plotësojnë këto kritere:

1) kategorizim të realizuar në pajtim me nenin 47 të këtij ligji, me afat të pakaluar të vlefshmërisë;

2) gjatë rregullimit të jashtëm dhe të brendshëm të objektit hotelier, të përdoren materiale natyrore, si dhe motive nga kultura tradicionale, instrumente popullore, veshje, orendi-enë dhe të ngjashme dhe

3) ushqimet e nxehta dhe të ftohta, pijet që shërbehen të jenë nga vendi dhe të prodhuara në mënyrë ekologjike.

Mënyrën dhe kriteret më të përafërta për marrje të shenjes nga paragrafi 1 i këtij neni i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Neni 53-v

Procedurën për marrje të shenjes nga neni 53-a të këtij ligji e zbaton Komisioni për zbatim të procedurës për marrje të shenjes për mjedise rurale (në tekst të mëtejme:Komisioni) i përbërë nga tre anëtarë, të cilët kanë zëvendës.

Komisionin e formon ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë dhe është i përbërë nga një anëtar i organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë, një anëtar nga dhomat turistike dhe një anëtar nga ekonomia hotelierike.

Anëtari nga organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë në Komision është edhe kryetar i Komisionit.

Për procedurën e zbatuar Komisioni përpilon aktvendim në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtimit të kërkesës, nëse janë plotësuar kriteret të përcaktuara në pajtim me nenin 53-a të këtij ligji.

Aktvendimi nga paragrafi 4 të këtij neni lëshohet me vlefshmëri prej tre vitesh.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 4 i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Shpenzimet për marrje të shenjes nga neni 53-a paragrafi 1 i këtij ligji i bart bartësi i amvisërisë së fshatit.

Lartësia e shpenzimeve nga paragrafi 7 të këtij neni i përcakton ministri i cili menaxhon me organin e administratës shtetërore kompetent për punët në sferën e hotelierisë, në bazë të shpenzimeve të bëra në mënyrë reale për punën e Komisionit dhe përgatitjen e aktvendimit.

Shpenzimet nga paragrafi 7 i këtij neni paguhen në llogarinë e të hyrave personale të organit të administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Neni 53-g

Për marrje të shenjes nga neni 53-a paragrafi 1 të këtij ligji hotelieri parashtrohet kërkesë të dhënësi i shenjes.

Kërkesës nga paragrafi 1 të këtij neni i bashkëngjitet:

1) dokument për veprimtari të regjistruar-nga regjistri i personave fizikë që kryejnë veprimtari hoteliere që udhëhiqet në komunë dhe

2) aktvendim për kategorizimin e kryer.

Kërkesa nga paragrafi 2 të këtij neni parashtrohet në dy ekzemplarë identikë me një shtojcë të dëshmime.

Formën dhe përmbajtjen e ekzemplarit të kërkesës nga paragrafi 1 të këtij neni i përcakton ministri i cili e udhëheq

organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë.

Neni 53-d

Organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë mbanë Regjistër për marrjen e shenjes për mjedise rurale.

Ministri që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punën nga sfera e hotelierisë i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së Regjistrit për marrjen e shenjes për mjedise rurale.

Neni 53-gj

Shenja nga neni 19-a paragrafi 1 të këtij ligji, hiqet me aktvendim të ministrit që udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e hotelierisë, në rast kur bartësi i shenjes pushon t'i plotësojë kriteret e përcaktuara në pajtim me këtë ligji.

Kundër aktvendimit nga paragrafi 1 të këtij neni mund të parashtrohet ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë ".

Neni 11

Në nenin 58 paragrafi 1 fjalët: “me vëllim të vogël” shlyhen.

Pikat 2 dhe 3 shlyhen.

Neni 12

Në nenin 67-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Gjobë në shumë prej 3 000 deri në 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet në vendin e ngjarjes për kundërvajtje personit fizik, nëse:

1) veprimtarinë e kryen pa qenë i regjistruar në regjistrin që e mban kryetari i komunës, ndërsa në Qytetin e Shkupit kryetari i komunës në rajonin e Qytetit të Shkupit (neni 4 paragrafi 2);

2) dhënien e dhomave, apartamenteve, shtëpive dhe banesave për pushim nuk e kryen përmes agjencive turistike dhe byrosë turistike në bazë të marrëveshjes (neni 48);

3) dhënien e shërbimeve hoteliere në shtëpi, apartamente dhe dhoma për pushim e kryen në kundërshtim me nenin 51 të këtij ligji;

4) shërbimet hoteliere në amvisëritë fshatare i kryen në kundërshtim me nenin 53 paragrafët 1 dhe 2 të këtij ligji;

5) jep me qira dhoma, apartamente, shtëpi për pushim, në kundërshtim me nenin 46 paragrafi 1 pika 1 të këtij ligji;

6) siguron shërbime të mëngjesit në kundërshtim me nenin 46 paragrafi 1 pika 3 të këtij ligji;

7) anëtari i amvisërisë ose personat të cilët u ndihmojnë anëtarëve të amvisërisë nuk i plotësojnë kushtet shëndetësore për punë në hotelieri në kuptim të nenit 52 paragrafi 2 i këtij ligji;

8) shfrytëzon shenjë pa aktvendim të marrë (neni 53-v paragrafi 5);

9) u ofron shërbime në vendankorime dhe porte, si dhe kur objekti lundruet qarkullon jashtë vendankorimit dhe portit, personave të cilët nuk gjenden në objektin lundruet për transport (neni 54 paragrafi 4);

10) në vend të dukshëm nuk e vendos emrin e shërbimeve, të cilat i ofron nga neni 51 paragrafi 1 pika 2 të këtij ligji;

11) nuk mban libër për evidencë të mysafirëve (neni 51 paragrafi 1 pika 5);

12) ofron shërbime në objekte lundruese për më shumë se 20 mysafirë njëkohësisht (neni 54 paragrafi 3);

13) objektet në të cilat ofrohen shërbime hoteliere të konfeksionuara, nuk i plotësojnë kushtet minimale-teknike dhe kushtet tjera të përcaktuara me ligj (neni 41 paragrafi 1);

14) shërbimet hoteliere të konfeksionuara kryhen në vende që nuk janë të miratuara nga kryetari i komunës,

ндërса нe Qytetin e Shkupit nga kryetari i Qytetit tе Shkupit (neni 41 paragrafi 2);

15) krahаs ngrënieve nе gjendje tе konfeksionuar shërbehеn еdhe ngrënie tjera (neni 41 paragrafi 3) dhe

16) objektet pеr ofrimin e shërbimeve hoteliere nuk i plotësojnë kushtet minimale teknike nga neni 47 paragrafi 1 tе këtij ligji.

Inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i qytetit tе Shkupit pеr kundërvajtjet e paragrafit 1 tе këtij neni, është i detyruar kryerësit tе kundërvajtjes t'i dorëzojë thirrje pеr pagesë tе gjобës nе аfat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit tе thirrjes.

Nëse kryerësi nuk e paguan vullnetarisht gjобën nga paragrafi 1 tе këtij neni, inspektori i autorizuar i komunës dhe inspektori i autorizuar i qytetit tе Shkupit pеr kundërvajtje parashtroп kërkesë pеr ngritjen e procedurës pеr kundërvajtje nе Komisionin pеr Kundërvajtje."

Neni 13

Në nenin 69 paragrafi 1 pas pikës 2 shtohen pikë e re 3, si vijon:

"3) shfrytëzon shenjë restaurant nacional-mejhane pa aktvendim tе marrë nе pajtim me nenin 19-v paragrafi 4 tе këtij ligji;"

Pikat 3, 4, 5, 6 dhe 7 bëhen pika 4, 5, 6, 7 dhe 8.

Pika 8 që bëhet pikë 9 ndryshohet si vijon:

"9) t'i mirëmbajë hapësirat dhe pajisjen dhe tе ofrojë shërbime nе objektin hotelier sipas kushteve tе përcaktuara minimale-teknike, si dhe kushteve pеr kategorizimin pеr lloje tе objekteve pеr tе cilat është paraparë kategorizimi i përcaktuar me aktvendimin e Komisionit pеr kategorizim, ose sipas kriterëve tе përcaktuara pеr shënim tе llojeve tе veçanta tе objekteve hoteliere pеr tе cilat është paraparë lëshimi i shenjave tе posaçme me aktvendim tе dhënësit tе shenjës (neni 35 paragrafi 1 pika 1).;"

Pikat 9, 10, 11 dhe 12 bëhen pika 10, 11, 12 dhe 13.

Neni 14

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit tе Republikës së Maqedonisë që tе përcaktojë tekst tе spastruar tе Ligjit pеr veprimtari hoteliere.

Neni 15

Ky ligj hyn nе fuqi nе ditën e tetë nga dita e botimit nе "Gazetën Zyrtare e Republikës së Maqedonisë".

4627.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

Се прогласува Законот за изменување на Законот за трговските друштва, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5112/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА

ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

Член 1

Во Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ број 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 и 119/13), во членот 3 став (1) точката 4-а се менува и гласи:

„Заем што се трансформира во влог во друштвото во постапка на зголемување на основната главнина на друштвото“ е кога заемот исклучиво е даден од страна на содружникот, односно од страна на единствениот акционер на друштвото кое е во целосна негова сопственост;“.

Член 2

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за трговските друштва.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

ПЕР НДРЬШМИН Е ЛИГИТ ПЕР ШОQЕРИ ТРЕГТАРЕ

Neni 1

Në Ligjin pеr shoqëri tregtare ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13 dhe 119/13) në nenin 3 paragrafi (1) pika 4-a ndryshohet si vijon:

""Hua që transformohet në depozitë në shoqëri në procedurë tе zmadhimit tе kryegjësë themelore tе shoqërisë" është kur huaja ekskluzivisht është dhënë nga bashkëpronari, përkatësisht nga aksionarit i vetëm i shoqërisë që është në pronësi tе tij tе plotë;“.

Neni 2

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit tе Republikës së Maqedonisë që tе përcaktojë tekst tе spastruar tе Ligjit pеr shoqëri tregtare.

Neni 3

Ky ligj hyn nе fuqi ditën e tetë nga dita e botimit nе "Gazetën Zyrtare tе Republikës së Maqedonisë".

4628.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВАЊЕ НА АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМОЦИЈА И ПОДДРШКА НА ТУРИЗМОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за основање на Агенција за промоција и поддршка на туризмот во Република Македонија, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5113/1
27 декември 2013 година

Претседател
на Република Македонија,

Скопје

Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВАЊЕ НА АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМОЦИЈА И ПОДДРШКА НА ТУРИЗМОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за основање на Агенција за промоција и поддршка на туризмот во Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 103/2008, 156/10 и 59/12), по членот 14 се додава нов член 14-а, кој гласи:

“Член 14-а

Директорот на Агенцијата донесува решение за субвенционирање на странскиот организиран туристички промет во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето и потребната документација согласно со прописот од членот 57 став 2 од Законот за туристичка дејност.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се поднесе жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Агенцијата води регистар за поднесени барања и издадени решенија за субвенционирање на странскиот организиран туристички промет.

Директорот на Агенцијата ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистарот за субвенционирање на странскиот организиран туристички промет.”

Член 2

Подзаконскиот акт утврден со овој закон ќе се донесе во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR THEMELIM TË AGJENCISË PËR PROMOVIM DHE MBËSHKETJE TË TURIZMIT NË REPUBLIKËN E MAQEDONISË

Neni 1

Në Ligjin për themelim të Agjencisë për Promovim dhe Mbështetje të Turizmit në Republikën e Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 103/2008, 156/10 dhe 59/12) pas nenit 14 shtohet nen i ri 14-a, si vijon:

"Neni 14-a

Drejtori i Agjencisë miraton aktvendim për subvencionim të qarkullimit turistik të organizuar të huaj në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës dhe dokumentacionit të nevojshëm në pajtim me rregullën nga neni 57 paragrafi 2 të Ligjit për veprimtari turistike.

Kundër aktvendimit, nga paragrafi 1 të këtij neni mund të parashtrohet ankesë në afat prej 15 ditësh te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Agjencia mban regjistër për kërkesat e parashtruara dhe aktvendimet e lëshuara për subvencionim të qarkullimit turistik të organizuar të huaj.

Drejtori i Agjencisë i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit për subvencionim të qarkullimit turistik të organizuar të huaj."

Neni 2

Akti nënligjor i përcaktuar me këtë ligj do të miratohet në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4629.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за Државниот инспекторат за локална самоуправа, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5114/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Член 1

Во Законот за Државниот инспекторат за локална самоуправа ("Службен весник на Република Македонија" број 158/10), во членот 4 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Инспекторатот има својство на правно лице, со сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.“

Член 2

Во членот 11 ставот (2) се менува и гласи:

„Внатрешната организација на инспекторатот, во согласност со закон, ја утврдува директорот на инспекторатот со актите за внатрешна организација на инспекторатот.“

Член 3

Членот 13 се менува и гласи:

„Инспектор може да биде лице кое:
- е државјанин на Република Македонија,
- е полнолетно,
- има општа здравствена способност,
- не му е изречена казна со правосилна судска пресуда за забрана на вршење на професија, дејност или должност,

- има стекнато најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на општествените и природните науки, што се докажува со уверение,
- има пет години работно искуство во струката,
- ги исполнува другите услови утврдени во актот за систематизација на работните места,
- поседува меѓународен признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, и тоа еден од следниве:

- 1) Certiport: IC3GS4 Key Applications - положен;
- 2) Microsoft: MOS Word ili MOS Excell - положен и
- 3) ECDL: Core - положен,

- има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место преку полагање на психолошки тест за интегритет, согласно со прописите кои се однесуваат на државните службеници и

- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.“

Член 4

Членот 15 се менува и гласи:

„(1) Директорот изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекторатот и истата ја доставува до Инспекцискиот совет, најдоцна до 31 октомври во тековната година за следната година.

(2) Директорот ја донесува годишната програма за работа на инспекторатот во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста од ставот (3) на овој член, односно најдоцна до 10 октомври во тековната година доколку Инспекцискиот совет не ја разгледа и не достави согласност, односно забелешки во рокот предвиден во ставот (3) на овој член.

(3) Врз основа на донесената годишна програма директорот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(4) Врз кварталите планови за работа за секој инспектор директорот задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(5) Врз основа на кварталите планови за секој инспектор директорот подготвува месечен план за работа, кој план содржи и распоред на надзори до датуми и по субјекти на надзор.

(6) Директорот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(7) Директорот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекторатот за претходната година.“

Член 5

Во членот 23 ставот (5) се брише.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 мај 2014 година.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E

LIGJIT PËR INSPEKTORATIN SHETËTOR PËR VETËQEVERISJE LOKALE

Neni 1

Në Ligjin për Inspektoratin Shtetëror për Vetëqeverisje Lokale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 158/10), në nenin 4 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Inspektorati ka cilësi të personit juridik, me llogari buxhetore të vet si shfrytëzues buxhetor i vijës së parë, në mënyrë të pavarur zbaton procedura për punësim në pajtim me ligjin dhe vendos për të drejtat dhe obligimet nga marrëdhënia e punës."

Neni 2

Në nenin 11 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:
"Organizimin e brendshëm të inspektoratit, në pajtim me ligjin, e përcakton drejtori i Inspektoratit me aktet për organizim të brendshëm të Inspektoratit."

Neni 3

Neni 13 ndryshohet si vijon:
"Inspektor mund të jetë personi, i cili:
- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- është i moshës madhore,
- ka aftësi të përgjithshme shëndetësore,
- nuk i është shqiptuar dënim me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për ndalim të kryerjes së profesionit, veprimtarisë apo detyrës,
- ka marrë së paku 300 kredi sipas SETK apo shkallë të mbaruar VII/1 nga sfera e shkencave shoqërore dhe natyrore, që dëshmohe me certifikatë,
- ka pesë vjet përvojë pune në profesion,
- i plotëson kushtet tjera të përcaktuara në aktin për sistemizim të vendeve të punës,
- posedon certifikatë të njohur ndërkombëtarisht për punë me programe kompjuterike për punë në zyrë, edhe atë njëhën prej këtyre në vijim:
1) Certiport: IC3GSA Key Applications - të dhënë;
2) Microsoft: MOS Word ose MOS Excell - të dhënë dhe
3) ECDL: Core - të dhënë,
- ka marrë mendim pozitiv për përshtatshmëri për vendin e punës përmes dhënies së testit psikologjik për integritet, në pajtim me rregullat që kanë të bëjnë me nëpunësit shtetërorë dhe
- ka licencë për inspektor nga sfera e kompetencës së shërbimit inspektues."

Neni 4

Neni 15 ndryshohet si vijon:
"(1) Drejtori përpilon propozim-program vjetor për punë të Inspektoratit dhe atë e dorëzon te Këshilli Inspektues më së voni deri më 31 tetor në vitin rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(2) Drejtori e miraton programin vjetor për punë të inspektoratit në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimit të pëlqimit nga paragrafin (3) i këtij neni, përkatësisht më së voni deri më 10 tetor në vitin rrjedhës nëse Këshilli inspektues nuk e shqyrton dhe nuk dorëzon pëlqim, respektivisht vërejte në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni. (3) Në bazë të programit të miratuar vjetor, drejtori përpilon plane tremujore për punën e çdo inspektori, të cilat në mënyrë përmbljedhëse i dorëzon për shqyrtim te Këshilli inspektues më së voni dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik si vijon, deri më 15 dhjetor për tremujorin e parë të vitit të ardhshëm, deri më 15 mars për të dytin, deri më 15 qershor për të tretin, respektivisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt të vitit rrjedhës.

(4) Në planet tremujore për punë për çdo inspektor, drejtori detyrimisht e fut numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara për tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e ndërlikueshmërisë së secilës prej mbikëqyrjeve.

(5) Në bazë të planeve tremujore për çdo inspektor drejtori përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve sipas datave dhe sipas subjekteve të mbikëqyrjes.

(6) Drejtori më së voni dy javë nga fillimi i tremujorit kalendarik rrjedhës për atë paraprak, të Këshilli inspektues dorëzon në mënyrë përmbledhëse raporte tremujore për punën e çdo inspektori si vijon, deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, deri më 15 korrik për të dytin, respektivisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë të vitit rrjedhës.

(7) Drejtori, më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës të Këshilli Inspektues dorëzon raport vjetor për punën e Inspektoratit për vitin paraprak."

Neni 5
Në nenin 23 paragrafi (5) shlyhet.

Neni 6
Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

4630.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за рамномерен регионален развој, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5115/1 Претседател
27 декември 2013 година на Република Македонија,
Скопје **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Член 1

Во Законот за рамномерен регионален развој ("Службен весник на Република Македонија" број 63/2007), во членот 25 по ставот (3) се додават четири нови става (4), (5), (6) и (7), кои гласат:

"(4) Тековното работење на центрите за развој на планските региони се кофинансира со средства и од Буџетот на Република Македонија во сооднос со средствата од буџетите на единиците на локалната самоуправа во состав на планскиот регион 50:50, при што трансферот на средства од Буџетот на Република Македонија за секоја наредна година постепено се намалува за 10%.

(5) Единиците на локалната самоуправа средствата за тековно работење на центарот за развој на планскиот регион ги трансферираат најдоцна до 15 во првиот месец од секој квартал.

(6) Министерот за локална самоуправа и градоначалниците - членови на советот за развој на планскиот регион склучуваат договор за кофинансирање на центарот за развој на планскиот регион.

(7) Начинот и динамиката на трансфер на средства од Буџетот на Република Македонија за кофинансирање на тековното работење на центрите за развој на планските региони се определуваат со договорот од ставот (6) на овој член."

Член 2

По членот 33 се додава нов член 33-а, кој гласи:

„Член 33-а

Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој ги распределуваат средствата за финансирање на градење на институционалните капацитети за регионален развој одобрени во нивните буџети."

Член 3

Одредбите од членот 1 од овој закон со кои се дополнува членот 25 во однос на ставовите (4), (6) и (7) ќе се применуваат од 1 јануари 2014 до 31 декември 2018 година.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ZHVILLIM TË BARABARTË RAJONAL

Neni 1

Në Ligjin për zhvillim të barabartë rajonal ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 63/2007), në nenin 25 pas paragrafit (3) shtohen katër paragrafë të rinj (4), (5), (6) dhe (7), si vijojnë:

"(4) Puna rrjedhëse e qendrave për zhvillim të rajoneve të planit kofinancohet me mjete edhe nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë në përpjesëtim me mjetet e buxheteve të njërive të vetëqeverisjes lokale në përbërje të rajonit të planit 50:50, me ç'rast transferi i mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë për çdo vit të ardhshëm gradualisht zvogëlohet për 10%.

(5) Njësitë e vetëqeverisjes lokale, mjetet për punën rrjedhëse të qendrës për zhvillim të rajonit të planit i transferojnë më së voni deri më 15 të muajit të parë të çdo tremujori.

(6) Ministri i Vetëqeverisjes Lokale dhe kryetarët e komunave - anëtarë të këshillit për zhvillim të rajonit të planit lidhin marrëveshje për kofinancim të qendrës për zhvillim të rajonit të planit.

(7) Mënyra dhe dinamika e transferit të mjeteve nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë për kofinancim të punës rrjedhëse të qendrave për zhvillim të rajoneve të planit përcaktohen me marrëveshjen nga paragrafi (6) i këtij neni."

Neni 2

Pas nenit 33 shtohet nen i ri 33-a, si vijon:

"Neni 33-a

Ministria e Vetëqeverisjes Lokale dhe Byroja për Zhvillim Rajonal i shpërndajnë mjetet për financimin e ndërtimit të kapaciteteve për zhvillim rajonal të miratuara në buxhetet e tyre."

Neni 3

Dispozitat e nenit 1 të këtij ligji me të cilat plotësohet neni 25 lidhur me paragrafët (4), (6) dhe (7) do të zbatohen nga 1 janari 2014 deri më 31 dhjetor 2018.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4631.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република

Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КУЛТУРАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за културата, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5116/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА КУЛТУРАТА

Член 1

Во Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“ број 31/98, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12 и 23/13), членот 82 се менува и гласи:

„(1) Инспекцискиот надзор над спроведувањето и примената на законите и другите прописи во културата го вршат инспектори за култура (инспектор).

(2) Инспектор може да биде лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- е полнолетно,
- има општа здравствена способност,
- не му е изречена казна со правосилна судска пресуда за забрана на вршење на професија, дејност или должност,
- има стекнати најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на правото и економијата, што се докажува со уверение или диплома,
- има пет години работно искуство во областа на културата,
- ги исполнува другите услови утврдени во актот за систематизација на работните места,
- поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, и тоа еден од следниве:

1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications - положен;

2) Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или

3) ECDL: Core - положен,

- има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место преку полагање на психолошки тест и тест за интегритет, согласно со прописите кои се однесуваат на државните службеници и

- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

(3) Инспекторот работите на инспекцискиот надзор ги врши во инспекциската служба на Министерството за култура.“

Член 2

По членот 82 се додава нов член 82-а, кој гласи:

„Член 82-а

(1) Министерот за култура изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекциската служба и

истата ја доставува до Инспекцискиот совет, најдоцна до 31 октомври во тековната година за следната година.

(2) Министерот за култура ја донесува годишната програма за работа на инспекциската служба во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста од Инспекцискиот совет, односно најдоцна до 10 декември во тековната година доколку Инспекцискиот совет не ја разгледа и не достави согласност, односно забелешки во рокот утврден со закон.

(3) Врз основа на донесената годишна програма министерот за култура подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(4) Во кварталните планови за работа за секој инспектор министерот за култура задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(5) Врз основа на кварталните планови за секој инспектор министерот за култура подготвува месечен план за работа кој план содржи и распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

(6) Министерот за култура најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(7) Министерот за култура најдоцна до 1 март во тековната година, до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекциската служба за претходната година.“

Член 3

Во членот 84 ставот (3) се менува и гласи:

„По жалбата на решението на инспекторот одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Ставот (4) се брише.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 мај 2014 година.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E
LIGJIT PËR KULTURË

Neni 1

Në Ligjin për kulturë (“Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 31/98, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12 dhe 23/13), neni 82 ndryshohet si vijon:

“(1) Mbikëqyrjen inspektuese mbi zbatimin dhe aplikimin e ligjeve dhe dispozitave tjera në kulturë e kryejnë inspektorët për kulturë (inspektor).

(2) Inspektor mund të jetë personi i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- është në moshë madhore,
- ka aftësi të përgjithshme shëndetësore,

- nuk i është kumtuar dënim me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për ndalim të kryerjes së profesionit, veprimtarisë ose obligimeve,

- ka fituar së paku 300 kredi sipas SETK ose ka mbaruar shkallën VII/1 në fushën e drejtësisë dhe ekonomisë, që dëshmohet me certifikatë ose diplomë,

- ka pesë vite përvojë pune në fushën e kulturës,

- i plotëson kushtet tjera të përcaktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës,

- posedon certifikatë të njohur në nivel ndërkombëtar për punë me programe kompjuterike për punë në zyre, dhe atë një prej këtyre në vijim:

1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications – i dhënë;

2) Microsoft: MOS Word или MOS Excell – i dhënë ose

3) ECDL: Core – i dhënë,

- ka marrë mendim pozitiv për përshtatshmëri për vendin e punës nëpërmjet dhënies së testit psikologjik dhe testit për integritet, në pajtim me dispozitat të cilat kanë të bëjnë me nëpunësit shtetërorë dhe

- ka licencë për inspektor nga fusha e kompetencës së shërbimit inspektues.

(3) Inspektori punët e mbikëqyrjes inspektuese i kryen në shërbimin inspektues të Ministrisë së Kulturës.”

Neni 2

Pas nenit 82 shtohet nen i ri 82-a, si vijon:

“Neni 82-a

(1) Ministri i Kulturës përpilon propozim-program vjetor për punë të shërbimit inspektues dhe të njëjtin e parashtron te Këshilli inspektues, më së voni deri më 31 tetor në vitin rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(2) Ministri i Kulturës, e miraton programin vjetor për punë të shërbimit inspektues në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimit të pëlqimit nga Këshilli inspektues, përkatësisht më së shumti deri më 10 dhjetor në vitin rrjedhës nëse Këshilli Inspektues nuk e shqyrton dhe nuk parashtron pëlqim, përkatësisht vërejtje në afatin e caktuar me Ligj.

(3) Në bazë të programit vjetor të miratuar, ministri i Kulturës përpilon plane tremujore për punë të secilit inspektor, të cilat të përmbledhura i dërgon në shqyrtim në Këshillin Inspektues më së shumti dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik, deri më 15 mars për të dytin, deri më 15 qershor për të tretin, përkatësisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt të vitit rrjedhës.

(4) Në planet tremujore për punë të secilin inspektor, ministri i Kulturës në mënyrë obliguese e fut numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara në tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e kompleksitetit të secilës prej mbikëqyrjeve.

(5) Në bazë të planeve tremujore, për secilin inspektor, ministri i Kulturës përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve sipas datave dhe subjekteve të mbikëqyrjes.

(6) Ministri i Kulturës, më së shumti dy javë nga fillimi i tremujorit rrjedhës kalendarik për atë paraprak, në Këshillin inspektues në mënyrë përmbledhëse parashtron raporte tremujore për punën e secilit inspektor, dhe atë deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, përkatësisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë të vitit rrjedhës.

(7) Ministri i Kulturës, më së voni deri më 1 mars në vitin rrjedhës, në Këshillin inspektues parashtron raport vjetor për punën e shërbimit inspektues për vitin paraprak.”

Neni 3

Në nenin 84 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

“Për ankesë ndaj aktvendimit të inspektorit vendos Komision Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.”

Paragrafi (4) shlyhet.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”, kurse do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

4632.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПОТРЕБА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за употреба на македонскиот јазик, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5117/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПОТРЕБА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Член 1

Во Законот за употреба на македонскиот јазик („Службен весник на Република Македонија“ број 5/98, 89/2008 и 116/10), во членот 7 ставот (2) се менува и гласи:

„Лекторирање може да врши лице со положен испит за лектор, односно со добиена лекторска лиценца во согласност со овој закон. Лекторска лиценца дава Министерството за култура по положен испит во согласност со овој закон.“

Ставот (3) се брише.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (3) и (4).

Член 2

Членот 10 се менува и гласи:

“(1) Испитот за добивање на лекторска лиценца (во натамошниот текст: испитот) се полага заради проверка на потребното стручно знаење за вршење на лекторирање.

(2) Испитот може да го полага лице кое има високо образование (диплома за завршено четиригодишно високо образование или диплома со 300 кредити според европскиот кредит трансфер систем - ЕКТС) на студиските програми - македонски јазик или македонски јазик и литература, со прв главен предмет македонски јазик.“

Член 3

По членот се додаваат 23 нови члена 10-а, 10-б, 10-в, 10-г, 10-д, 10-ѓ, 10-е, 10-ж, 10-з, 10-с, 10-и, 10-ј, 10-к, 10-л, 10-љ, 10-м, 10-н, 10-њ, 10-о, 10-п, 10-р, 10-с и 10-т, кои гласат:

„Член 10-а

(1) Испитот се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теориски дел), со кој се проверува теориското знаење на кандидатите и

- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од испитот се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Прашањата од првиот дел на испитот се од областа на фонологијата, морфологијата, лексикологијата, синтаксата и стилистиката на македонскиот јазик.

(4) Вториот дел од испитот се состои од:

- практичен пример кој содржи конкретен јазичен материјал, кој опфаќа пократки или подолги изводи од текстови (или целосни текстови), со различна тематика и од различни функционални стилови, како и одделни изрази и реченици, наменски приспособени за целта на испитот, во кои се содржани разни неправилности во однос на правописот, употребата на збороформите и на лексиката, синтаксата, стилот и други отстапувања од стандарднојазичната норма и

- одговори на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример.

Член 10-б

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото и литературата.

(2) Програмата од ставот (1) на овој член ја донесува министерот за култура.

Член 10-в

(1) Базите на прашања за првиот дел и базите на практични примери за вториот дел на испитот ги изготвуваат научни работници со звање доктор на науки од областа на македонскиот јазик, определени од министерот за култура.

(2) Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува комисија определена од министерот за култура составена од:

- двајца претставници од Министерството за култура и

- пет претставници од редот на научни работници со звање доктор на науки од областа на македонскиот јазик, по предлог на Советот за македонски јазик.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практичните примери за испитот најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата комисијата особено ги има предвид измените на практиката и стандардите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите од ставот (1) на овој член.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, комисијата одлучува прашањата и практичните примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од ставот (1) на овој член.

(6) Научните работници од ставот (1) на овој член и членовите на комисијата за верификација од ставот (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува министерот за култура.

(7) Износот на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

(8) Годишниот паричен надоместок од ставот (6) на овој член не го надминува нивото на три просечни исплатени плати во Република Македонија во претходната година објавени од Државниот завод за статистика на Република Македонија.

Член 10-г

Стручните и административните работи за потреби на спроведување на испитот ги врши Министерството за култура, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија избрано од Министерството за култура.

Член 10-д

Испитот се спроведува четири пати годишно и тоа во февруари, јуни, септември и декември.

Член 10-ѓ

(1) Барањето за полагање на испит кандидатот го поднесува до Министерството за култура.

(2) Со барањето за полагање на испитот кандидатот е должен да поднесе доказ за исполнување на условот за полагање на испитот од членот 10 став (2) од овој закон.

Член 10-е

(1) Министерот за култура, или од него овластено лице, со решение утврдува дали кандидатот го исполнува условот за полагање на испитот.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на испитот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(3) На кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на испитот му се определува времето и местото за полагање на испитот, а кандидатот се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагањето на испитот.

(4) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобрено барање за полагање на испитот.

(5) Кандидатот е должен да го пријави полагањето на испитот од првиот до 15 ден од месецот, кој претходи на месецот во кој се одржува испитот.

Член 10-ж

(1) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за култура, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за култура.

(3) Просторните услови за материјално-техничката и информатичката опременост на просториите за полагање на испитот ги пропишува министерот за култура.

(4) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот е присутен претставник од Министерството за култура и од Министерството за информатичко општество и администрација (информатичар).

Член 10-з

(1) Пред почетокот на полагањето на испитот претставникот од Министерството за култура го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта и води записник за полагањето на испитот.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на струч-

на литература, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на стручна литература која во електронска верзија се наоѓа на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица, освен со информатичарот од членот 10-ж став (4) од овој закон во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а дококу не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записникот за полагање на испитот.

(9) Претставниците од членот 10-ж став (4) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 10-с

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува министерот за култура по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(4) Против решението на министерот за култура од ставот (2) на овој член кандидатот може да поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на полагање на испитот кандидатот не го полага делот од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 10-и

(1) Испитот започнува со полагање на првиот дел (теориски дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот ги пропишува министерот за култура.

Член 10-ј

(1) Првиот дел од испитот содржи најмалку 50 прашања со пет можни одговори за заокружување од кои

еден е точен, два се слични, еден не е точен во мал обем (на него се губат мал број поени) и еден не е точен во голем обем (на него се губат поголем број поени).

(2) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

(3) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(4) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример.

(5) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример имаат пет можни одговори од кои еден е точен, три се слични и еден е различен.

(6) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 10-к

(1) Полагањето на првиот дел од испитот се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од испитот се врши со проучување на практичниот пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот кој го воспоставува Министерството за култура.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 30 прашања за првиот дел од испитот, како и јавно достапна база од најмалку 50 практични примери за вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем од ставот (5) на овој член е содржано посочување на стручната литература од која произлегуваат одговорите на прашањата од испитот.

(8) Бројот на прашањата и практичните примери во базите од ставот (6) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2015 година.

(9) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот веднаш по неговото завршување.

Член 10-л

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот претставник на Министерството за култура му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 10-к од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 10-к од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Министерството за култура дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем од членот 10-к став (5) од овој закон не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

Член 10-љ

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 10-к став (5) од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се прекажува за друг термин.

Член 10-м

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

(3) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

(4) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од практичниот пример постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 10-н

(1) На кандидатите кои го положиле испитот им се издава лекторска лиценца во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Формата и содржината на лекторската лиценца од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за култура.

Член 10-њ

На барање на кандидатот Министерството за култура го информира за направените грешки во тестот за полагање на испитот со овозможување непосреден увид во тестот.

Член 10-о

(1) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на испитот.

(2) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на испитот и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Министерството за култура.

(3) Министерството за култура формира комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член и во која, покрај претставник од Министерството за култура членуваат и претставник од Советот и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испити одржани во тековната година.

(5) Комисијата од ставот (3) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните шест месеци до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(6) Доколку комисијата од ставот (3) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 10-з став (5) од овој закон, предлага одземање на лекторската лиценца од членот 10-н став (1) од овој закон.

(7) Министерот за култура донесува решение за одземање на лекторската лиценца врз основа на предлогот на комисијата од ставот (3) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 10-п

(1) Трошоците за полагање на испитот ги сноси кандидатот.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член ги определува министерот за култура врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјалите и поканите и изготвување на лиценците.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на Министерството за култура.

(4) Ако трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Министерството за култура, најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот уплатените средства се враќаат согласно со закон.

Член 10-р

(1) Издадената лекторска лиценца се заменува со нова кога:

- има промена на личните податоци на нејзиниот носител,
- поради дотраеност или оштетување стане неупотреблива и
- е изгубена или на друг начин нејзиниот носител останал без неа.

(2) Во случаите од ставот (1) алинеи 1 и 2 на овој член претходно издадената лекторска лиценца се доставува веднаш до Министерството за култура заради нејзино поништување.

(3) Поништувањето на лекторската лиценца се врши од тричлена комисија определена од редот на вработените во Министерството за култура.

(4) Изгубената, односно исчезнатата лекторска лиценца носителот ја пријавува во Министерството за култура.

Член 10-с

(1) Издадените, одземените и продолжените лекторски лиценци, како и лекторските лиценци кои престанале да важат, се евидентираат во регистарот кој го води Министерството за култура.

(2) Регистарот од ставот (1) на овој член се објавува на веб страницата на Министерството за култура.

(3) Формата и содржината на регистарот од ставот (1) на овој член и начинот на неговото водење ги пропишува министерот за култура.

Член 10-т

(1) Министерот за култура по предлог на Советот со решение ќе ја одземе лекторската лиценца, ако носителот на лиценцата лекторира спротивно на пропишаните стандарди за лекторирање.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Член 4

Членот 11 се менува и гласи:

“(1) Стручните и административните работи за Советот ги врши Министерството за култура.

(2) Средствата за работа на Советот се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(3) На членовите на Советот им следува соодветен надоместок што го утврдува Владата на Република Македонија.”

Член 5

Поднасловот пред членот 13-а се брише, а членот 13-а се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 5.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 10-г од овој закон доколку не го снима, не го емитува во живо на веб страницата на Министерството за култура и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на Министерството за култура согласно со членот 10-ж став (2) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на претставниците од членот 10-ж став (4) од овој закон, доколку постапат спротивно на членот 10-з став (9) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 5.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 10-г од овој закон кое го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 10-з ставови (5) и (6) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот за култура ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 10-о став (7) од овој закон.”

Член 6

Поднасловот пред членот 13-б и членот 13-б се менуваат и гласат:

„Надлежност на судот

Член 13-б

За прекршокот од членовите 13 и 13-а од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд.”

Член 7

Подзаконските акти од членовите 10-б став (2), 10-ж став (4), 10-и став (3), 10-н став (2) и 10-с став (3) од овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Лицата кои положили испит за лектор согласно со одредбите од Законот за употреба на македонскиот јазик („Службен весник на Република Македонија“ број 5/98, 89/2008 и 116/10), положениот испит за лектор им се признава и се запишуваат во регистарот од членот 10-с став (1) од овој закон.

Член 9

Постапките за полагање на испит за лектор започнаат до денот на започнувањето на примената на овој за-

кон ќе се завршат согласно со одредбите од прописот по кој започнале.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PËRDORIMIN E GJUHËS MAQEDONASE

Neni 1

Në Ligjin për përdorimin e gjuhës maqedonase ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 5/98, 89/2008 dhe 116/10), në nenin 7 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Lekturim mund të kryejë personi me provim të dhënë për lektor, përkatësisht me licencë të marrë për lektor, në pajtim me këtë ligj. Licencë për lektor jep Ministria e Kulturës pas provimit të dhënë në pajtim me këtë ligj."

Paragrafi (3) shlyhet.

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafë (3) dhe (4).

Neni 2

Neni 10 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi për marrjen e licencës për lektor (në tekstin e mëtejme: provimi) jepet për kontroll të njohurisë së nevojshme profesionale për kryerjen e lekturimit.

(2) Provimin mund ta japë personi i cili ka arsim të lartë (diplomë për arsim të lartë të mbaruar katërvjeçar ose diplomë me 300 kredi sipas sistemit evropian për transfer të kredive-SETK) në programet studimore - gjuhë maqedonase ose gjuhë dhe letërsi maqedonase, me lëndë të parë kryesore gjuhën maqedonase."

Neni 3

Pas nenit 10 shtohen 23 nene të reja 10-a, 10-b, 10-v, 10-g, 10-d, 10-gj, 10-e, 10-zh, 10-z, 10-x, 10-i, 10-j, 10-k, 10-ll, 10-l, 10-m, 10-n, 10-nj, 10-o, 10-p, 10-r, 10-s, dhe 10-t, si vijojnë:

"Neni 10-a

(1) Provimi përbëhet prej dy pjesëve si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe

- pjesa e dytë (shembulli praktik), me të cilën kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë e provimit jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pyetjet e pjesës së parë të provimit janë nga sfera e fonologjisë, morfologjisë, leksikologjisë, sintaksës dhe stilistikës së gjuhës maqedonase.

(4) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- shembulli praktik i cili përmban material gjuhësor konkret, i cili përfshin fragmente më të shkurta ose më gjata të teksteve (ose tekste të plota), me tematikë të ndryshme dhe me stile të ndryshme funksionale, si dhe shprehje të caktuara dhe fjali, të përshtatura me dedikim për qëllimin e provimit, në të cilat përmbahen parregullsi të ndryshme lidhur me drejtshkrimin, përdorimin e formës së fjalëve dhe të leksikut, sintaksën, stilin dhe shmangiet tjera nga norma standarde gjuhësore dhe

- përgjigje të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter, të cilat kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së shembullit praktik.

Neni 10-b

(1) Provimi jepet sipas programit në të cilin janë përmbajtur materiali dhe literatura.

(2) Programin nga paragrafi (1) i këtij neni e miraton ministri i Kulturës.

Neni 10-v

(1) Bazat e pyetjeve për pjesën e parë dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit i përpilojë punëtorë shkencorë me titull doktor shkencash nga sfera e gjuhës maqedonase, të caktuar nga ministri i Kulturës.

(2) Pyetjet nga pjesa e parë e provimit dhe pyetjet dhe shembujt praktikë të pjesës së dytë të provimit i verifikon komisioni, i caktuar nga ministri i Kulturës, i përbërë nga:

- dy përfaqësues të Ministrisë së Kulturës dhe

- pesë përfaqësues nga radhët e punëtorëve shkencorë me titull doktor shkencash nga sfera e gjuhës maqedonase, me propozim të Këshillit për Gjuhë Maqedonase.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë për provimin së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit komisioni, veçanërisht i ka parasysh ndryshimet në praktikën dhe standardet në të cilat bazohet pyetja, përkatësisht shembulli praktik, numrin e kandidatëve që i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e tyre, si dhe kriteret tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së bazave nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë, komisioni vendos nëse pyetjet dhe shembujt praktikë do të ndryshohen ose mënjanojnë plotësisht nga bazat nga paragrafi (1) i këtij neni.

(6) Punëtorët shkencorë nga paragrafi (1) i këtij neni dhe anëtarët e komisionit për verifikim nga paragrafi (2) i këtij neni kanë të drejtë për kompensim me para që e përcakton ministri i Kulturës.

(7) Shuma e kompensimit me para nga paragrafi (6) i këtij neni përcaktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përpiluara dhe shembujve praktikë, si dhe ndërlikueshmërisë së materies.

(8) Shuma vjetore e kompensimit nga paragrafi (6) i këtij neni, nuk e tejkalon nivelin e tri rrogave mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë, në vitin paraprak, të publikuara nga Enti Shtetëror i Statistikës i Republikës së Maqedonisë.

Neni 10-g

Punët profesionale dhe administrative për nevojat e realizimit të provimit i kryen Ministria e Kulturës, ndërsa provimin teknikisht e realizon personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë, i zgjedhur nga ministri i Kulturës.

Neni 10-d

Provimi realizohet katër herë në vit edhe atë në shkurt, qershor, shtator dhe dhjetor.

Neni 10-gj

(1) Kërkesën për dhënie të provimit, kandidati e parashtron në Ministrinë e Kulturës.

(2) Me kërkesën për dhënie të provimit, kandidati është i detyruar të parashtojë dëshmi për përmbushjen e kushtit për dhënie të provimit nga neni 10 paragrafi (2) i këtij ligji.

Neni 10-e

(1) Ministri i Kulturës ose personi i autorizuar nga ai, me aktvendim përcakton nëse kandidati e plotëson kushtin për dhënie të provimit.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin refuzohet kërkesa për dhënie të provimit, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(3) Kandidatit të cilit i është miratuar kërkesa për dhënie të provimit, i caktohet koha dhe vendi për dhënie të provimit, ndërsa kandidati njoftohet më së voni në afat prej tetë ditësh para dhënies së provimit.

(4) Kandidatit i mundësohet të fillojë ta japë provimin në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënie të provimit.

(5) Kandidati është i detyruar ta paraqesë dhënien e provimit nga dita e parë deri në ditën e 15 të muajit, që i paraprin muajit në të cilin mbahet provimi.

Neni 10-zh

(1) Provimi jepet në lokal për dhënie të provimit, i pajisur veçanërisht për dhënie të provimit me pajisje materiale-teknike dhe informatike, internet lidhje dhe pajisje për incizim të dhënies së provimit.

(2) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Ministrisë së Kulturës, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të plotë vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Kulturës.

(3) Kushtet hapësinore për pajisje materiale – teknike dhe informatike të lokaleve për dhënie të provimit, i përcakton ministri i Kulturës.

(4) Në lokalin për dhënie të provimit, gjatë dhënies së provimit, i pranishëm është përfaqësuesi i Ministrisë së Kulturës dhe i Ministrisë për Shoqëri Informatike dhe Administratë (informatikan).

Neni 10-z

(1) Para fillimit të dhënies së provimit, përfaqësuesi i Ministrisë së Kulturës e përcakton identitetin e kandidatit me shikim të letërnjoftimit dhe mban procesverbal për dhënien e provimit.

(2) Kandidatit gjatë dhënies së pjesës së parë të provimit nuk i lejohe shfrytëzimi i literaturës profesionale, telefonit mobil, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit, i lejohe shfrytëzimi vetëm i literaturës profesionale e cila në versionin elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit nuk i lejohe të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me informatikanin nga neni 10-zh paragrafi (4) të këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuter.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanojnë për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk mënjanojnë në këtë afat provimi vetëm për atë kandidat ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se tre kompjuterë të shfrytëzuar për dhënie të provimit dhe ato nuk mënjanojnë në afat prej pesë minutash, provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohe dhënie e mëtejme e provimit në atë termin të caktuar.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) të këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënie të provimit.

(9) Përfaqësuesit e autorizuar në nenin 10-zh paragrafi (4) të këtij ligji gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të kandidatit i cili e jep provimin, përveç në

rast të mënjanimi të problemit teknik kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 10-x

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund ta vazhdojë provimin (sëmundje, pushim i lindjes dhe ngjashëm), do të ndërpritet provimi për një kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdimin e provimit miraton ministri i Kulturës me lutje të kandidatit. Lutja parashtrohet në afat prej tetë ditëve nga ndërprerja e shkaqeve për prolongimin e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajve.

(3) Nëse kandidati nuk parashtron lutje për vazhdimin e provimit në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

(4) Kundër aktvendimit të ministrit të Kulturës nga paragrafi (2) i këtij neni kandidati mund të ngrejë kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në vazhdimin e dhënies së provimit, kandidati nuk e jep pjesën e provimit që paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Neni 10-i

(1) Provimi fillon me dhënien e pjesës së parë (pjesës teorike), dhe pastaj të pjesës së dytë (shembullit praktik).

(2) Pjesa e dytë e provimit jepet në afat prej së paku 15 ditësh pas dhënies me sukses të pjesës së parë.

(3) Mënyrën e ndarjes së pikave në pjesën e parë dhe të dytë të provimit, i përcakton ministri i Kulturës.

Neni 10-j

(1) Pjesa e parë e provimit përmban së paku 50 pyetje me pesë përgjigje të mundshme për rrethim prej të cilave njëra është e saktë, dy janë të ngjashme, njëra është e pasaktë në masë të vogël (në të humben numër i vogël pikësh) dhe njëra është e pasaktë në masë të madhe (në të humben numër i madh pikësh).

(2) Kusht për dhënien e pjesës së dytë të provimit është që kandidati ta japë pjesën e parë të provimit.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

(4) Pjesa e dytë e provimit përbëhet prej shembullit praktik.

(5) Pyetjet që janë pjesë përbërëse e shembullit praktik kanë pesë përgjigje të mundshme prej të cilave njëra është e saktë, tri janë të ngjashme dhe njëra është e ndryshme.

(6) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 10-k

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit bëhet me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit kryhet me studim të shembullit praktik dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga shembulli praktik, në formë të zgjidhjes softuerike elektronike (në tekstin e më tutjeshëm: shembulli praktik).

(4) Pyetjet nga shembulli praktik varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në shembullin praktik.

(5) Pyetjet e përmbytura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit dhe përgjigjet e tyre, si dhe shembullin praktik dhe pyetjet që dalin nga shembujt praktikë dhe përgjigjet e tyre, ruhen në sistemin unik elektronik për dhënie të provimit, që e themelon Ministria e Kulturës.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë publikisht të arritshme prej së paku 30 pyetje për pjesën e parë të provimit, si dhe bazë publikisht

të arritshme prej së paku 50 shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit.

(7) Në sistemin elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni, përmbahet udhëzim për literaturën profesionale nga e cila dalin përgjigjet e pyetjeve të provimit.

(8) Numri i pyetjeve dhe shembujve praktikë në bazat nga paragrafi (6) të këtij neni, rritet për 10% në vit, duke filluar nga viti 2015.

(9) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit janë të arritshme për kandidatin në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 10-ll

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht të pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i Ministrisë së Kulturës, i jep kandidatin kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim, me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 10-k të këtij ligji.

(2) Pas lejit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembull praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbytjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 10-k i këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së tij, për të cilin përfaqësuesi i Ministrisë së Kulturës jep sqarim, para se të fillojë provimi.

(4) Sistemi elektronik nga neni 10-k paragrafi (5) i këtij ligji nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbytjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembullit praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

Neni 10-l

(1) Në rast të pengimit të realizimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit për shkaqe që shpijnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 10-k paragrafi (5) të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(2) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni mënjanojnë në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, ai vazhdohet menjëherë pas mënjanimi të tyre.

(3) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mënjanojnë në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

Neni 10-m

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit, është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

(3) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga secili prej shembullit praktik të pjesës së dytë është 120 minuta.

(4) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga shembulli praktik, ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Neni 10-n

(1) Kandidatëve të cilët e kanë dhënë provimin u lëshohet licencë e lektorit, në afat prej 15 ditëve nga dita e përfundimit të provimit.

(2) Formën dhe përmbytjen e licencës së lektorit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i Kulturës.

Neni 10-nj

Me kërkesë të kandidatit, Ministria e Kulturës e informon për gabimet e bëra në testin për dhënie të provimit, me mundësim të shikimit të drejtpërdrejtë në test.

Neni 10-o

(1) Testet dhe shmbujt praktikë shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit.

(2) Materialet nga provimet e mbajtura, veçanërisht versionet në letër nga testet dhe shembujt praktikë për dhënie të provimit dhe specimet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe shembullit praktik, si dhe incizimet nga provimet e mbajtura ruhen në Ministrinë e Kulturës.

(3) Ministria e Kulturës formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet nga paragrafi (2) i këtij neni dhe në të cilin, krahas përfaqësuesit të Ministrisë së Kulturës marrin pjesë edhe përfaqësuesi i Këshillit të Informatikani nga Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni, mban mbledhje së paku një herë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së zbatimit të së paku dy provimeve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(5) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni, ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në gjashtë muajt e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse komisioni nga paragrafi (3) të këtij neni, përcakton parregullsi në realizimin e provimit nga individë sipas nenit 10-z paragrafi (5) të këtij ligji, propozon heqjen e licencës për lektor nga neni 10-n paragrafi (1) i këtij ligji.

(7) Ministri i Kulturës miraton aktvendim për heqjen e licencës për lektor në bazë të propozimit të komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni në afat prej tre ditësh nga dita e pranimit të propozimit.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (7) i këtij neni, mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

Neni 10-p

(1) Shpenzimet për dhënie të provimit i bartë kandidati.

(2) Shpenzimet nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Kulturës në bazë të shpenzimeve të bëra reale për dhënie të provimit, të domosdoshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjen e bazave të pyetjeve, realizimin e testit elektronik, përgatitjen e materialeve dhe thirrjeve dhe përgatitjen e licencave.

(3) Shpenzimet për dhënie të provimit paguhen në llogari të Ministrisë së Kulturës.

(4) Nëse shpenzimet nuk janë paguar në llogarinë adekuate të Ministrisë së Kulturës, më së voni 15 ditë para ditës së caktuar për realizimin e provimit, kandidatit nuk i lejohet dhënia e provimit.

(5) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagesës së mjeteve nuk e jep provimin, mjetet e paguara i kthehen në pajtim me ligjin.

Neni 10-r

(1) Licenca e lëshuar për lektor zëvendësohet me të re:
- kur ka ndryshim të të dhënave personale të bartësit të saj,
- kur për shkak të vjetërsimit ose dëmtimit bëhet e papërdorshme dhe
- kur është humbur ose në mënyrë tjetër bartësi i saj ka ngelur pa të.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) alinetë 1 dhe 2 të këtij neni, licenca për lektor e lëshuar paraprakisht dorëzohet menjëherë te Ministria e Kulturës për anulimin e saj.

(3) Anulimi i licencës për lektor kryhet nga komisioni treanëtarësh, i caktuar nga radhët e të punësuarve në Ministrinë e Kulturës.

(4) Licencën për lektor të humbur, përkatësisht të zhdukur, bartësi e paraqet në Ministrinë e Kulturës.

Neni 10-s

(1) Licencat për lektor të lëshuara, të hequra dhe të vazhduara, si dhe licencat për lektor të shfuqizuara, evidentohen në regjistrin të cilin e mban Ministria e Kulturës.

(2) Regjistri nga paragrafi (1) i këtij neni, publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Kulturës.

(3) Formën dhe përmbajtjen e regjistrin nga paragrafi (1) i këtij neni dhe mënyrën e mbajtjes së tij, i përcakton ministri i Kulturës.

Neni 10-t

(1) Ministri i Kulturës, me propozim të Këshillit me aktvendim do t'ia heqë licencën për lektor, nëse bartësi i licencës lekturon në kundërshtim me standardet e përcaktuara për lekturim.

(2) Kundër aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni mund të ngrihet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit."

Neni 4

Neni 11 ndryshohet si vijon:
"(1) Punët profesionale dhe administrative të Këshillit i kryen Ministria e Kulturës.

(2) Mjetet për punën e Këshillit sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

(3) Anëtarëve të Këshillit u takon kompensim përkatës që e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 5

Nëntitulli para nenit 13-a shlyhet, ndërsa neni 13-a ndryshohet si vijon:

(1) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar juridik i cili teknikisht e zbaton provimin nga neni 10-g i këtij ligji nëse nuk e incizon, nuk e emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë së Kulturës dhe nëse nuk e vendos incizimin e provimit të plotë në ueb faqen e Ministrisë së Kulturës në pajtim me nenin 10-zh paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet përfaqësuesve nga neni 10-zh paragrafi (4) të këtij ligji nëse veprojnë në kundërshtim me nenin 10-z paragrafi (9) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar nga neni 10-g i këtij ligji, i cili e zbaton provimin, nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 10-z paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.

(4) Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ministrit të Kulturës nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin e përcaktuar në nenin 10-o paragrafi (7) të këtij ligji."

Neni 6

Nëntitulli para nenit 13-b dhe neni 13-b ndryshohen si vijojnë:

"Kompetenca e gjykatës

Neni 13-b

Për kundërvajtje nga neni 13 dhe 13-a të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente."

Neni 7

Aktet nënligjore nga nenet 10-b paragrafi (2), 10-zh paragrafi (4), 10-i paragrafi (3), 10-n paragrafi (2) dhe 10-s paragrafi (3) të këtij ligji, do të miratohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 8

Personat të cilët e kanë dhënë provimin për lektor në pajtim me dispozitat e Ligjit për përdorimin e gjuhës maqedonase ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 5/98, 89/2008 dhe 116/10), provimi i dhënë për lektor u pranohet dhe regjistrohen në regjistrin nga neni 10-s paragrafi (1) të këtij ligji.

Neni 9

Procedurat për dhënien e provimit për lektor të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të përfundohen në pajtim me dispozitat e rregullës sipas së cilës kanë filluar.

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet një vit nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

4633.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛОВСТВОТО

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за ловството, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07- 5118/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛОВСТВОТО

Член 1

Во Законот за ловството ("Службен весник на Република Македонија" број 26/2009, 82/2009, 136/11, 1/12, 69/13 и 164/13), во членот 3 став (1) по точката 6 се додава нова точка 6-а, која гласи:

"6-а. Ловиште со посебна намена е ловиште кое е наменето за спроведување на посебни мерки на стопанисување со дивечот со цел за зачувување и развој на дивечот и неговите станишта;"

Член 2

Во членот 28 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: "и ловишта со посебна намена".

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

"(3) Ловишта со посебна намена се востановуваат на површините во националните паркови."

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 3

Во членот 29 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

"(2) Ловиштата со посебна намена, на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Владата на Република Македонија ги дава на управување на правни лица кои вршат дејност од јавен интерес од областа на заштитата на животната средина - јавни установи Национални паркови на чија територија се востановени ловиштата со посебна намена."

Член 4

Во член 31 ставот (1) се брише.

Ставовите (2) и (3) стануваат ставови (1) и (2).

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

ПЕР НДРЈШИМИН ДНЕ ПЛОТЭСИМИН Е ЛИГИТ ПЕР ГЈУЕТИ

Neni 1

Нë Лигјин пëр гјуети ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 26/2009, 82/2009, 136/11, 1/12, 69/13 dhe 164/13), në nenin 3 paragrafi (1) pas pikës 6 shtohet pikë e re 6-a, si vijon:

"6-a. Vend për gjueti me dedikim të veçantë është vendi për gjueti i cili është i dedikuar për zbatimin e masave të veçanta të ekonomizimit me gjahun me qëllim të ruajtjes dhe zhvillimit të gjahut dhe habitateve të tij;"

Neni 2

Në nenin 28 paragrafi (2) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "dhe vende për gjueti me dedikim të veçantë".

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Vende për gjueti me dedikim të veçantë themelohen në sipërfaqet e parqeve nacionale."

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 3

Në nenin 29 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Vendet për gjueti me dedikim të veçantë me propozim të Ministrit Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, Qeveria e Republikës së Maqedonisë ua jep për menaxhim personave juridikë të cilët kryejnë veprimtari me interes publik në sferën e mbrojtjes së mjedisit jetësor – institucioneve publike Parqe nacionale në territorin e të cilave janë themeluar vendet për gjueti me dedikim të veçantë."

Neni 4

Në nenin 31 paragrafi (1) shlyhet.

Paragrafët (2) dhe (3) bëhen paragrafë (1) dhe (2).

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4634.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ХРАНАТА

Во членот 57 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно до-

Во членот 80 став (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 37

Во членот 81 став (6) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 38

Во членот 82 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 39

Во членот 83 став (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Во ставот (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 40

Во членот 85 став (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 41

Во членот 88 став (10) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 42

Во членот 95 став (10) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 43

Во членот 96 став (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 44

Во членот 97 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 45

Во членот 98 став (3) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 46

Во членот 113 став (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 47

Во членот 114 став (3) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 48

Во членот 115 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 49

Во членот 116 став (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 50

Во членот 117 став (3) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 51

Во членот 118 став (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 52

Во членот 125 став (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 53

Во членот 129 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Во ставот (9) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 54

Во членот 135 став (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: “по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.”

Член 55

Се забранува производство, ставање во промет, увоз во Република Македонија на храна и производи од храна кои содржат ГМО или се составени од ГМО.

Агенцијата спроведува официјална контрола за утврдување на спроведувањето на забраната од ставот (1) на овој член.

Директорот на Агенцијата го пропишува начинот на вршењето на официјалната контрола на забраната за производство, ставање во промет, увоз во Република Македонија на храна и производи од храна кои содржат ГМО или се составени од ГМО, по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.

Одредбите од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе се применуваат до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Член 56

Одредбите на членот 56 од Законот за безбедност на храната (“Службен весник на Република Македонија” број 157/10, 53/11, 1/12 и 164/13) од денот на влегувањето во сила на овој закон до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија нема да се применуваат.

Член 57

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на

објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURI TË USHQIMIT

Neni 1

Në Ligjin për siguri të ushqimit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 157/10, 53/11, 1/12 dhe 164/13), në nenin 13 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 2

Në nenin 27 paragrafi (9) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 3

Në nenin 28 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 4

Në nenin 29 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 5

Në nenin 32 paragrafi (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 6

Në nenin 36 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 7

Në nenin 42 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 8

Në nenin 44 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 9

Në nenin 45 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 10

Në nenin 47 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 11

Në nenin 49 paragrafi (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 12

Në nenin 50 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 13

Në nenin 51 paragrafi (8) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (24) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 14

Në nenin 54 paragrafi (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 15

Në nenin 55 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (7) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 16

Në nenin 56 paragrafi (3) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 17

Në nenin 57 paragrafi (2) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (8) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (9) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (11) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 18

Në nenin 58 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në paragrafin (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 19

Në nenin 59 paragrafi (3) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Neni 20

Në nenin 60 paragrafi (6) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "pas pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë."

Në nenin 113 paragrafi (4) pika në fund të fjalisë

(26) Снабдувачот кој врши производство на семенски и саден материјал ќе се запише во Регистарот на снабдувачи доколку има вработено најмалку едно лице со високо образование - дипломиран земјоделски инженер на растително производство - соодветна насока, со ЕКТС 240 кредити, земјоделско земјиште, соодветна опрема, деловни простории и магацински простор.

(27) Снабдувачот кој врши подготовка за трговија ќе се запише во Регистарот на снабдувачи доколку има вработено најмалку едно лице со високо образование - дипломиран земјоделски инженер на растително производство, соодветна насока со ЕКТС 240 кредити, соодветна опрема, деловни простории и магацински простор.

Ставовите (25), (26) и (27) стануваат ставови (28), (29) и (30).

Член 3

Во членот 8 ставот (9) се менува и гласи:

„Семенскиот и садниот материјал кој не е сертифициран, соодветно спакуван и етикетиран не смее да се стави во трговија.“

Член 4

Во членот 17 став (1) по зборовите: „рок од 30 дена“ се додаваат зборовите: „по завршување на последниот преглед“.

Член 5

Во членот 23 ставот (1) се менува и гласи:

„Сертифициран семенски и саден материјал што се става во трговија се обележува со официјални етикети издадени од Управата или правно лице кое е овластено од Управата врз основа на барање поднесено од снабдувачот и со етикетите на снабдувачот.“

Ставот (5) се менува и гласи:

„Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на барањето, начинот и висината на надоместокот за издавање на официјални етикети.“

Член 6

Членот 24 се менува и гласи:

„Официјално преиспитување
Семенскиот и садниот материјал за видови на земјоделски растенија кои биле официјално сертифицирани и обележани можат да се преиспитаат и повторно официјално да се сертифицираат по претходно барање од снабдувачот до Управата.“

Член 7

Во членот 25 став (1) по зборовите: „видови на земјоделски растенија“ се додаваат зборовите: „и биланси за произведен сертифициран семенски и саден материјал“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Производителите на семенски и саден материјал се должни два пати во годината да ја известат Управата за произведеното, продаденото и количеството на залиха на семенски и саден материјал.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Изработените податоци од ставовите (1) и (2) на овој член Управата ги објавува во билтенот на Управата и податоците ги чува три години од нивното внесување.“

Член 8

Во членот 27 по ставот (2) се додаваат шест нови става (3), (4), (5), (6), (7) и (8), кои гласат:

„(3) Увезениот семенски и саден материјал за да се стави во трговија мора да има и контролна марка - етикета со сериски број издадена од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Управа за семе и саден материјал.

(4) Со контролната марка - етикета од ставот (3) на овој член се потврдува дека увезениот семенски и саден материјал ги исполнува условите од ставот (1) на овој член.

(5) Формата и содржината, начинот на издавање, евиденцијата за издадените и начинот на ставање на

контролната марка - етикета ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Надоместокот за издавањето на контролна марка - етикета е на товар на снабдувачот и се уплатува во Буџетот на Република Македонија.

(7) Висината на надоместокот за издавање на контролните марки - етикети се утврдува во висина на реално направените трошоци за печатење и чување на контролните марки - етикети.

(8) Висината на надоместокот од ставот (6) на овој член ја определува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.“

Ставот (3) станува став (9).

Член 9

Членот 32 се менува и гласи:

„Извештај за увезен семенски и саден материјал

(1) Снабдувачите кои увезуваат семенски и саден материјал од земјоделски растенија се должни два пати годишно да достават извештај до Управата за увезениот, продадениот и останатиот на залиха семенски и саден материјал.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на извештајот од ставот (1) на овој член.“

Член 10

Во членот 40 став (3) во втората реченица по зборот „тест“ запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во ставот (6) зборот „дефинитивните“ се заменува со зборот „референтните“.

Член 11

Во членот 45 став (3) алинеја 2 зборот „дефинитивниот“ се заменува со зборот „референтниот“.

Член 12

Во членот 51 во насловот зборовите: „локални сорти или екотип“ се заменуваат со зборовите: „автохтоните сорти“.

Во ставот (1) во првата реченица зборовите: „локалните сорти или екотип“ се заменуваат со зборовите: „автохтоните сорти“, а во втората реченица зборовите: „Локалните или екотип сортите“ се заменуваат со зборовите: „Автохтоните сорти“.

Во ставот (3) зборовите: „локална сорта или екотип“ се заменуваат со зборовите: „автохтона сорта“.

Член 13

По членот 51 се додава нов член 51-а, кој гласи:

„Член 51-а

Заштита на автохтоните сорти

(1) За заштита на автохтоните сорти министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство формира Комисија за заштита на автохтоните сорти како советодавно стручно тело.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член е составена од 11 члена и тоа три члена од Управата и осум члена од стручни и научни установи.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член дава стручно мислење и предлози во врска со активностите потребни за инвенторизација, колекционирање, регенерација, карактеризација и други активности во врска со заштитата на автохтоните сорти.

(4) Средствата потребни за инвенторизација, колекционирање, регенерација, карактеризација и други активности во врска со заштитата на автохтоните сорти се обезбедуваат од програмата од членот 57 став (2) од овој закон.“

Член 14

Насловот на членот 59 се менува и гласи: "Надлежност на Државната фитосанитарна лабораторија и овластени правни лица".

Во членот 59 ставот (1) се менува и гласи:

"Државната фитосанитарна лабораторија е овластена да ги врши стручните контроли и испитувања од членовите 59 и 60 од овој закон, а министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за извршување на определени работи во однос на стручната контрола на производство на семенски посеви и насади на саден материјал, подготвува за трговија на семенски и саден материјал, постконтрола и за испитување на видови на сорти од земјоделски растенија може да овласти правни лица кои ги исполнуваат условите во поглед на стручниот кадар, просторната и техничката опременост, врз основа на јавен конкурс."

Член 15

Во членот 64 став (1) по точката 5 се додава нова точка 5-а, која гласи:

"5-а) да присуствува при земање на мостра за сертификација на семенски и саден материјал на овластено лице од овластената лабораторија."

Член 16

Во Делот XII ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ се додава нов член 65-а, кој гласи:

Член 65-а

Глоба во износ од 30.000 до 50.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правно лице за прекршок, ако:

1) лабораторија изврши сертификација на семенски и саден материјал, спротивно на пропишаните правила во членот 60 од овој закон и

2) пушти во трговија семенски и саден материјал спротивно на условите од членот 8 од овој закон."

Член 17

Во членот 66 став (1) точка 2 бројот „8“ се брише, а по зборовите: „12 став (1)“ се додаваат зборовите: „и членот 27 став (3)“.

Во ставот (1) точката 9 се брише.

Точката 10 станува точка 9.

Член 18

Се задолжува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија.

Член 19

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MATERIAL FAROR DHE PËR MBËLTIM PËR
BIMË BUJQËSORE**

Neni 1

Нë Лигјин пëр материал фарор дхе пëр мбëлтим пëр бимë буйкëсоре („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 39/2006, 89/2008, 171/10, 53/11 дхе 69/13), нë ненин 4 пас пикëс 6 сhtohet пикë е re 6-а, си вийон:

"6-а. Varietete autoktone janë varietetet lokale, të vjetra vendase ose të përvetësuara, popullata ose klone të cilat në mënyrë tradicionale kultivohen në territorin e Republikës së Maqedonisë një periudhë më të gjatë kohore;"

Pas pikës 19 shtohet pikë e re 19-а si вийон:

"19-а. Markë kontrolluese-etiketë është etiketa në të cilën është vendosur numri serik i lëshuar nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave;"

Pika 25 ndryshohet si вийон:

"Organ oficial për certifikim është Laboratori shtetëror fitosanitar dhe personi juridik të cilit i është dhënë autorizimi publik për kontroll profesional në fushë dhe në laboratorë të materialit faror dhe për mbëltim."

Neni 2

Нë ненин 5 пас параграфит (24) сhtohen tre параграфë të rinj (25), (26) дхе (27), си вийонjë:

"(25) Furnizuesi i cili kryen tregti me pakicë, tregti me shumicë дхе импорт-експорт ме материал фарор дхе пëр мбëлтим до të regjistrohет në Regjistrin e furnizuesve nëсе ka të punësuar сë paku një person ме сë paku arsim të lartë- inxhinier i diplomuar i буйкëсисë i prodhimtarisë bimore, ме 240 SETK kredi, të posedojë lokale afariste дхе hapësira përkatëсе пëр magazinim.

(26) Furnizuesi i cili kryen prodhimtari të materialit faror дхе пëр мбëлтим до të regjistrohет në Regjistrin e furnizuesve nëсе ka të punësuar сë paku një person ме arsim të lartë- inxhinier i diplomuar i буйкëсисë i prodhimtarisë bimore - drejtimi përkatëс, ме 240 SETK kredi, tokë буйкëсоре, pajisje përkatëс, lokale afariste дхе hapësira magazinimi.

(27) Furnizuesi i cili kryen përgatitje пëр tregti до të regjistrohет në Regjistrin e furnizuesve nëсе ka të punësuar сë paku një person ме arsim të lartë- inxhinier i diplomuar i буйкëсисë i prodhimtarisë bimore - drejtimi përkatëс, ме 240 SETK kredi, pajisje përkatëс, lokale afariste дхе hapësira magazinimi "

Paragrafët (25) (26) дхе (27) bëhen параграфë (28), (29) дхе (30).

Neni 3

Нë ненин 8 параграфи (9) ndryshohet си вийон:

"Materiali faror дхе пëр мбëлтим i cili nuk është i certifikuar, në mënyrë përkatëс i pakeluar дхе etiketuar nuk guxon të vihet në tregti."

Neni 4

Нë ненин 17 параграфи (1) пас фjalëve: "në afat prej 30 ditësh" сhtohen фjalët: "pas mbarimit të kontrollit të fundit."

Neni 5

Нë ненин 23 параграфи (1) ndryshohet си вийон:

"Materiali i certifikuar faror дхе пëр мбëлтим që vihet në tregti shënohet ме etiketa oficiale të lëshuara nga Drejtoria ose personi juridik i cili është autorizuar nga Drejtoria në bazë të kërkesës së parashtruar nga furnizuesi edhe ме etiketat e furnizuesit".

Paragrafi (5) ndryshohet си вийон:

"Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë дхе Ekonomisë së Ujërave e përcakton formën дхе пëрmbajtjen e kërkesës, mënyrën дхе lartësinë e kompensimit пëр lëshimin e etiketave oficiale."

Neni 6

Нени 24 ndryshohet си вийон:

"Rishqyrtimi zyrtar

Materiali faror дхе пëр мбëлтим пëр llojet e bimëve буйкëсоре të cilat kanë qenë të certifikuara дхе të shënuara zyrtarisht mund të rishqyrtohen дхе сërish të certifikohen zyrtarisht ме kërkesë paraprake nga furnizuesi te Drejtoria.

Neni 7

Нë ненин 25 параграфи (1) пас фjalëve: "llojet e bimëve буйкëсоре" сhtohen фjalët: "дхе balance пëр materialit faror дхе пëр мбëлтим të certifikuar të prodhuar".

Paragrafi (2) ndryshohet си вийон:

"Prodhuësit e materialit faror dhe për mbëltime janë të obliguar dy herë në vit ta njoftojë Drejtorinë për materialin faror dhe për mbëltime të prodhuar, shitur dhe sasinë e rezervave të tij."

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

"(3) Të dhënat e përpunuara nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni, Drejtoria i publikon në buletin e Drejtorisë dhe të dhënat i ruan tre vite nga futja e tyre."

Neni 8

Në nenin 27 pas paragrafit (2) shtohen gjashtë paragrafë të rinj (3), (4), (5), (6), (7) dhe (8), si vijojnë:

"(3) Materiali faror dhe për mbëltime i importuar që të vihet në tregti doemos duhet të ketë edhe markë kontrolluese-etiketë me numër serik të lëshuar nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave- Drejtoria për farë dhe material për mbëltime.

(4) Me markën kontrolluese-etiketën nga paragrafi (3) i këtij neni vërtetohet se materiali i importuar faror dhe për mbëltime i plotëson kushtet nga paragrafi (1) të këtij neni.

(5) Formën dhe përmbajtjen, mënyrën e lëshimit, evidencën për markë kontrolluese-etiketë të lëshuar dhe mënyrën për vënien e saj i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(6) Kompensimi për lëshimin e markës kontrolluese-etiketë është në ngarkim të furnizuesit dhe paguhet në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë.

(7) Lartësia e kompensimit për lëshimin e markave kontrolluese-etiketave përcaktohet në lartësinë e shpenzimeve të bëra reale për shtypje dhe ruajtje të markave kontrolluese-etiketave.

(8) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (6) të këtij neni e përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave."

Paragrafi (3) bëhet paragrafi (9).

Neni 9

Neni 32 ndryshohet si vijon:

"Raport për material faror dhe për mbëltime të importuar

(1) Furnizuesit të cilët importojë material faror dhe për mbëltime nga bimët bujqësore janë të obliguar dy herë në vit të dorëzojnë raport te Drejtoria për materialin faror dhe për mbëltime të importuar, të shitur dhe të rezervave të mbetura.

(2) Ministri për Bujqësi Pylltari dhe Ekonomi të Ujërave e përcakton formën dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 10

Në nenin 40 paragrafi (3) në fjalinë e dytë pas fjalës "test" presja zëvendësohet me pikë, kurse fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Në paragrafin (6) fjala "definitive" zëvendësohet me fjalën "referente".

Neni 11

Në nenin 45 paragrafi (3) alineja 2 fjala "definitiv" zëvendësohet me fjalën "referent".

Neni 12

Në nenin 51 në titull fjalët: "varietete lokale ose ekotip" zëvendësohen me fjalët: "varietete autoktone".

Në paragrafin (1) në fjalinë e parë fjalët: "varietete lokale ose ekotip" zëvendësohen me fjalët: "varietete autoktone", kurse në fjalinë e dytë fjalët: "Varietetet lokale ose ekotip" zëvendësohen me fjalët: "Varietetet autoktone".

Në paragrafin (3) fjalët: "varietet lokal ose ekotip" zëvendësohen me fjalët: "varietet autokton".

Neni 13

Pas nenit 51 shtohet nen i ri 51-a, si vijon:

"Neni 51 -a

Mbrojtja e varieteteve autoktone

(1) Për mbrojtjen e varieteteve autoktone ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave formon Komision për mbrojtjen e varieteteve autoktone si trup profesional këshillëdhënës.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni është i përbërë nga 11 anëtarë dhe atë tre anëtarë nga Drejtoria dhe tetë anëtarë nga institucione profesionale dhe shkencore.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni jep mendim profesional dhe propozime në lidhje me aktivitetet e nevojshme për inventarizim, koleksionim, regjenerim, karakterizim dhe aktivitete tjera në lidhje me mbrojtjen e varieteteve autoktone.

(4) Mjetet e nevojshme për inventarizim, koleksionim, regjenerim, karakterizim dhe aktivitete tjera në lidhje me mbrojtjen e varieteteve autoktone sigurohen nga programi nga neni 57 paragrafi (2) i këtij ligji."

Neni 14

Titulli i nenit 59 ndryshohet di vijon: "Kompetenca e Labororit shtetëror fitosanitare dhe persona juridikë të autorizuar".

Në nenin 59 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Laboratori shtetëror fitosanitar është i autorizuar t'i kryejë kontrollet dhe analizat profesionale nga nenet 59 dhe 60 të këtij ligji, ndërsa ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për kryerjen e punëve të caktuara lidhur me kontrollin profesional të prodhimit të mbjellave farore dhe mbëltimeve, përgatit për tregti të materialit faror dhe për mbëltime postkontroll dhe për analizën e llojeve të varieteteve të bimëve bujqësore mund të autorizojë persona juridikë të cilët i përmbushin kushtet në aspekt të kuadrit profesional, pajisjes hapësinore dhe teknike, në bazë të konkursit publik."

Neni 15

Në nenin 64 paragrafi (1) pas pikës 5 shtohet pikë e re 5-a, si vijon:

"5-a) të jetë i pranishëm gjatë marrjes së mostrës për certifikim të materialit faror dhe për mbëltime të personit zyrtar nga laboratorit i autorizuar."

Neni 16

Në Pjesën XII DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE shtohet nen i ri 65 -a, si vijon:

"Neni 65-a

Gjorbë në shumë prej 30 000 deri në 50 000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) laboratorit kryen certifikim të materialit faror dhe për mbëltime, në kundërshtim me rregullat e përcaktuara në nenin 60 të këtij ligji dhe

2) lëshon në tregti material faror dhe për mbëltime në kundërshtim me kushtet nga neni 8 i këtij ligji."

Neni 17

Në nenin 66 paragrafi (1) pika 2 numri "8" shlyhet, e pas fjalëve: "12 paragrafi (1)" shtohen fjalët: "dhe nenin 27 paragrafi (3)".

Në paragrafin (1) pika 9 shlyhet.

Pika 10 bëhet pika 9.

Neni 18

Ngarkohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për material faror dhe për mbëltime për bimë bujqësore.

Neni 19

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

4636.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОНСОЛИДАЦИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

Се прогласува Законот за консолидација на земјоделско земјиште,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5121/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н ЗА КОНСОЛИДАЦИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на уредување

Со овој закон се уредуваат постапките за спроведување на консолидација на земјоделското земјиште.

Член 2

Супсидијарна примена

На постапката за консолидација се применуваат одредбите од Законот за општа управна постапка ако со овој закон поинаку не е одредено.

Член 3

Враќање во поранешна состојба и обнова на постапката

По завршување на постапката за консолидација не е дозволено враќање во поранешната состојба и обновување на постапката.

Член 4

Консолидација на земјоделско земјиште

(1) Под консолидација на земјоделското земјиште се подразбира групирање и окрупнување на земјоделското земјиште во насока на создавање на поголеми земјишни парцели и површини со по правилна форма.

(2) Консолидацијата на земјоделското земјиште покрај окрупнувањето може да вклучува и операции на уредување на земјоделското земјиште заради обезбедување на пристап на земјишните парцели до систем за наводнување, патна инфраструктура и уредување на границите на земјишните парцели.

(3) Консолидацијата се врши во согласност со Просторниот план на Република Македонија и генералниот урбанистички план на општината на чие подрачје се спроведува консолидацијата.

Член 5

Цели на консолидација

(1) Поголемите земјишни парцели добиени со процесот на консолидација треба да овозможат унапредување на земјоделското производство, поголема обработка на расположливото земјоделско земјиште, постигнување на поекономично производство и примена на посовремени агротехнички мерки.

(2) Консолидацијата на земјиштето се врши заради:

а) спојување на помалите земјишни парцели во поголеми просечни парцели;

б) создавање на земјишни парцели со правилна геометриска форма;

в) пристап на земјишните парцели до патна инфраструктура и системите за наводнување;

г) реорганизација на земјишните парцели каде што при изградба на инфраструктурни инвестиции како хидромелиоративни системи, насипи, канали, вештачки езера или уредување на водотеци се предизвикува уситнување на постојните земјишни парцели и нарушување на патната и мелиоративната мрежа;

д) обезбедување на земјиште за проширување на заштитени подрачја и

ѓ) пошумување на земјиште со послаб квалитет или загадено земјиште и примена на агротехнички мерки.

Член 6

Дејност од јавен интерес

Консолидацијата на земјоделското земјиште е дејност од јавен интерес.

Член 7

Консолидационо подрачје и консолидациона маса

(1) Консолидацијата се врши за определено консолидационо подрачје.

(2) Консолидационото подрачје опфаќа земјоделско земјиште на подрачјето на заокружена географска целина дефинирана со една или повеќе катастарски општини, или во одредени случаи, дел од катастарска општина во која постојат доволен број на земјоделски стопанства со неповолна земјишна структура на мали и фрагментирани земјишни парцели кои ги оправдуваат трошоците од процесот на окрупнување.

(3) Земјоделското земјиште во консолидационото подрачје кое е предмет на консолидација претставува консолидациона маса.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член земјоделското земјиште во консолидационото подрачје врз кое има востановено заложно право може да биде дел од консолидационата маса само доколку со тоа изречно се согласат сопственикот на тоа земјиште и лицето во чија корист е востановено заложното право.

Член 8

Инструменти на консолидација

(1) Окрупнувањето на земјоделското земјиште може да се врши преку:

- спроведување на постапка за консолидација со распределба на земјоделско земјиште внесено во консолидационата маса (во натамошниот текст: консолидација со распределба) и

- спроведување на постапка за консолидација со размена на земјоделско земјиште меѓу сопствениците на земјиште во консолидационото подрачје (во натамошниот текст: консолидација со размена).

(2) Во постапката за консолидација, окрупнувањето на земјоделското земјиште може да се врши:

- без промена на обликот на земјишните парцели во консолидационото подрачје,

- со промена на обликот на земјишните парцели во консолидационото подрачје и

- реорганизација на земјишните парцели по локација, големина и форма.

(3) Постапката за консолидацијата согласно со ставот (1) алинеја 1 на овој член се спроведува доколку за начинот на распределба на земјоделско земјиште внесено во консолидационата маса се согласат најмалку 70% од сопствениците на земјоделските парцели во консолидационото подрачје кои поседуваат во сопственост најмалку 50% од површината во консолидационото подрачје.

(4) Постапка за консолидацијата согласно со ставот (1) алинеја 2 на овој член се спроведува со согласност на сите сопствениците на земјиштето.

Член 9

Учесници во консолидација

(1) Консолидацијата ја спроведува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во натамошниот текст: Министерството).

(2) За изведување на геодетските работи во функција на консолидацијата, Министерството ангажира трговец поединец - овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи.

(3) Во случај на консолидацијата која вклучува инфраструктурни инвестициони активности, постапката за консолидација Министерството ја спроведува во соработка со единиците на локалната самоуправа, водостопанските и јавните претпријатија кои имаат надлежност при изградба и одржување на инфраструктурни објекти во консолидационото подрачје.

(4) Министерството ја спроведува консолидацијата во соработка со сите сопственици на земјиште во консолидационото подрачје како учесници во постапката за консолидација.

II. ПОСТАПКА ЗА КОНСОЛИДАЦИЈА СО РАСПРЕДЕЛБА

Член 10

Започнување на постапка на консолидација со распределба

Министерството постапката за консолидација со распределба ја спроведува по службена должност или по барање на најмалку 70% од сопствениците на земјоделското земјиште на подрачјето на кое се предлага консолидација кои поседуваат во сопственост најмалку 50% од површината во консолидационото подрачје.

Член 11

Предлог за консолидација

(1) Постапката за консолидација со распределба по службена должност се спроведува кога земјоделското земјиште на подрачјето на една заокружена географска целина дефинирана со една или повеќе катастарски општини, или во одредени случаи, дел од катастарска општина е со неповолна земјишна структура на мали и фрагментирани земјишни парцели и кога придобивките кои се очекуваат од консолидацијата ги оправдуваат трошоците од процесот на окрупнување.

(2) Постапката за консолидација со распределба по службена должност се покренува врз основа на предлог за консолидација изготвен од Министерството.

(3) Предлогот од ставот (1) на овој член содржи:

1) причини поради кои се спроведува консолидацијата и анализа на трошоците на постапката за консолидација;

2) име на катастарската општина, површина во хектари и број на парцели, број на учесници во консолидацијата, просечна големина на парцелите на кои има право на приватна сопственост, просечен број на парцели по семејство, местоположба, број на парцели и површи-

на на земјоделското земјиште во државна сопственост и на земјиштето под долгогодишни насади;

3) работи и мерки кои би се спровеле истовремено со консолидацијата и

4) податоци за планираните или вложените средства за хидромелиоративни работи.

(4) Кон предлогот од ставот (1) на овој член се доставува и прегледен план со граници на консолидационото подрачје на кој е прикажана постојната положба на патната и каналската мрежа, долгогодишните насади и изградените објекти, како и скица за положбата на катастарските парцели пред консолидацијата и индикативна положба по консолидацијата.

(5) Предлогот од ставот (1) на овој член се доставува до Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата).

Член 12

Барање за консолидација

(1) Кога постапката за консолидација со распределба се спроведува врз основа на барање, барањето се поднесува до Министерството.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член треба да ги содржи податоците од членот 11 став (3) од овој закон.

(3) Врз основа на барањето од ставот (2) на овој член Министерството доставува предлог за консолидација до Владата.

Член 13

Одлука за консолидација

(1) По однос на предлогот за консолидација од члените 11 и 12 од овој закон Владата донесува одлука за спроведување на постапка за консолидација.

(2) Владата донесува одлука за неспроведување на постапка за консолидација во случај кога:

- не се обезбедени средства за покривање на трошоците на постапката за консолидација,

- трошоците за постапката се несразмерно поголеми во однос на придобивките кои се очекуваат од консолидацијата согласно со целите од членот 5 од овој закон,

- ако се предлага консолидација без преземање хидромелиоративни мерки на подрачје на кое без наводнување или одводнување не може да се очекуваат подобри услови за земјоделско производство и

- во консолидационото подрачје има земјоделско земјиште во државна сопственост со површина над 5 х кое претставува блок со природни граници.

Член 14

Содржина на одлуката

(1) Одлуката за спроведување на постапка за консолидација со распределба особено содржи: граници на консолидационото подрачје, податоци за катастарските парцели кои влегуваат во консолидационото подрачје, извори и услови за обезбедување на финансиски средства за спроведување на постапката за консолидација, трошоци за спроведување на консолидацијата и трошоци за инвестициони вложувања кои се во непосредна врска со спроведувањето на постапката за консолидација.

(2) Одлуката од ставот (1) на овој член, освен во „Службен весник на Република Македонија“, се објавува и во најмалку на половина страна во два дневни весници што излегуваат во Република Македонија.

Член 15

Тела на консолидација

(1) По влегувањето во сила на одлуката за спроведување на постапка за консолидација со распределба Министерството свикнува собир на учесниците во консолидацијата.

(2) Собирот од ставот (1) на овој член се свикнува со доставување на покана по пошта со препорачана пратка и со обезбедување на доказ дека поканата е уредно примена од секој учесник во постапката.

(3) На собирот од ставот (1) на овој член се формира собрание на учесници во консолидацијата.

(4) Собранието го сочинуваат сите учесници во консолидацијата.

(5) Со собранието претседава и раководи претставник на Министерството.

(6) Одлуките ги донесува собранието со мнозинство гласови од вкупниот број на учесници во консолидацијата.

(7) Собранието на предлог на Министерството формира одбор на учесници во консолидацијата како тело за координација на Министерството со учесниците во консолидацијата и Комисија за проценка на вредноста на земјиштето во консолидационото подрачје (во натамошниот текст: Комисијата).

Член 16

Надлежност на собранието на учесници

Собранието на учесници особено расправа и донесува заклучоци по однос на:

- начинот на распределбата и можностите за плаќање на трошоците за консолидацијата,
- критериумите за проценка на вредноста на земјиштето,
- условите и начинот на изведување на инвестиционите работи,
- висината, условите и начинот на надоместувањето на трошоците за консолидација и трошоците за инвестициони вложувања,
- ориентационо распоредување на земјиштето во подрачјето каде што се спроведува консолидацијата,
- земјиштето за општите и заедничките потреби на учесниците во консолидацијата, како и
- други прашања кои се во врска со консолидацијата.

Член 17

Тек на постапка за консолидација

(1) По формирањето на телата од членот 15 од овој закон, Министерството доставува до собранието на учесници предлог на одлука за формирање на Комисијата.

(2) Комисијата е составена од три члена, и тоа:

- претседател претставник од Министерството,
- еден постојан претставник од собранието на учесници за секоја катастарска општина поединечно, како и
- еден променлив член чија парцела е предмет на проценка.

(3) По потреба Комисијата може да вклучи и стручно лице со познавање од областа на катастарското класирање и бонитирање на земјоделското земјиште.

(4) Претседателот и постојните членови на Комисијата имаат свои заменици.

Член 18

Проценка на вредноста на земјиштето

(1) Консолидационата маса е предмет на проценка на вредноста на земјишните парцели по сопственик.

(2) Процената на вредноста на земјиштето од консолидационото подрачје се изразува во вредносни едини-

ци добиени врз единствена основа на валоризација особено на следниве критериуми:

- катастарска класа,
- почвен педолошки тип,
- големина и форма на парцела,
- пристапност до патна инфраструктура,
- расположливост на вода за наводнување,
- нагиб на земјиштето,
- додадена вредност на земјиштето добиена со мерки за заштита, зголемување на плодноста, подобрување на квалитетот на земјоделското земјиште, уредување на земјоделското земјиште или инвестиции во основни средства, во повеќегодишни насади или друг тип на инвестиции,
- степен/состојба на обработеност на земјишната парцела и
- други критериуми врз основа на договор со собранието на учесници.

(3) По извршената проценка на вредноста Комисијата составува записник за проценка на земјиштето со прегледен план на консолидационото земјиште кој го доставува до Министерството.

(4) Прегледниот план на земјиштето од ставот (3) на овој член е копија на катастарски план со дополнителни податоци за вредносните единици во кои земјиштето е распоредено.

(5) Министерот ја пропишува методологијата за проценка на вредноста на земјишните парцелите од консолидационата маса врз основа на критериумите од ставот (2) на овој член.

(6) Формата и содржината на записникот за проценка на земјиштето со прегледен план ги пропишува министерот.

Член 19

Окрупнување на земјоделско земјиште во државна сопственост во консолидационата маса

(1) Земјоделското земјиште во државна сопственост во консолидационата маса може да се окрупни во една или повеќе катастарски парцели доколку површината на земјоделското земјиште во државна сопственост во консолидационата маса е над 5 хектари.

(2) Доколку согласно со ставот (1) на овој член се формират повеќе катастарски парцели, поединечната катастарска парцела не може да биде со површина помала од 5 хектари.

(3) Секоја новоформирана катастарска парцела на земјоделско земјиште во државна сопственост во постапката за консолидација може да биде искористена за окрупнување на новоформирана катастарска парцела во приватна сопственост со површина од најмалку 100% од површината на новоформирана катастарска парцела на земјоделско земјиште во државна сопственост.

(4) Окрупнувањето согласно со ставот (3) на овој член се врши со давање во закуп на катастарска парцела на земјоделско земјиште во државна сопственост на сопственикот на ноформирана катастарска парцела во приватна сопственост која граничи со новоформирана катастарска парцела на земјоделско земјиште во државна сопственост.

(5) Начинот на окрупнување согласно со ставот (4) на овој член се прикажува во предлогот за распределба на земјиштето на консолидационата маса од членот 23 од овој закон.

Член 20

Проект за консолидација

(1) По приемот на записникот од членот 18 став (3) од овој закон Министерството подготвува проект за консолидација кој содржи особено:

- граници на консолидационото подрачје,
- означување на објектите и повеќегодишните наса-

ди кои во процесот на консолидација остануваат на истата позиција,

- проект на мрежа за наводнување,
- големина, форма и број на земјишни парцели по учесник и
- проект за патна мрежа.

(2) Формата и содржината на проектот за консолидација ги пропишува министерот.

Член 21 Јавен увид

(1) Записник за процена на земјиштето со прегледен план на консолидационото земјиште од членот 18 став (3) од овој закон и проектот за консолидација од членот 20 од овој закон, Министерството ги става на јавен увид во траење од 15 дена.

(2) За времето и местото на одржување на јавниот увид Министерството ги известува сите учесници во постапката со доставување на известување по пошта со препорачана пратка и со обезбедување на доказ дека поканата е уредно примена од секој учесник во постапката.

(3) Учесниците во консолидацијата за времетраењето на јавниот увид може да достават забелешки до Министерството.

(4) Забелешките на учесниците во консолидацијата ги разгледуваат Министерството и Комисијата.

(5) На барање на учесник во консолидацијата постапката за процена за поединечна земјишна парцела може да биде предмет на повторна процена, по што за измените се информираат засегнатите страни.

(6) Конечниот записникот за процена на земјиштето со прегледен план на консолидационото земјиште и проектот за консолидација се усвојуваат од страна на собрانيето на учесници.

(7) Врз основа на усвоениот записникот за процена на земјиштето со прегледен план на консолидационото земјиште и проектот за консолидација, Министерството прибавува извод од катастарски план за земјиштето кое секој учесник во консолидацијата го внесува во консолидационата маса.

(8) Со изводот од ставот (7) на овој член лично се запознава и го одобрува секој учесник во консолидацијата.

Член 22 Општи и заеднички потреби

(1) За општи и заеднички потреби на консолидацијата, односно за изградба на патна инфраструктура и мрежа за наводнување, во случај доколку во консолидационата маса нема земјоделско земјиште во државна сопственост, учесниците отстапуваат најмногу до 5% од вредноста на земјиштето со кое учествуваат во консолидационата маса.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член на сите учесници во консолидацијата сразмерно им се намалува вредноста на земјиштето кое го добиваат од консолидационата маса.

Член 23 Предлог за распределба

(1) Врз основа на записникот за процена на земјиштето со прегледен план на консолидационото земјиште и проектот за консолидација, Министерството подготвува предлог за распределба на земјиштето на консолидационата маса.

(2) Предлогот за распределба на земјиштето на консолидационата маса се подготвува во насока на пости-

гнување на нова состојба на земјишните парцели која во однос на вредноста на внесеното земјиште во консолидационата маса треба да овозможи:

- поголемо групирање на фрагментирани земјишни парцели со правилна форма,
- што по еднаква вкупна вредност на земјиштето во однос на вредноста на внесеното земјиште во консолидационата маса или зголемена вредност,
- зголемување на површината на земјоделско земјиште по земјоделско стопанство и
- приближно еднакви услови за обработка и оддалеченост од населеното место.

(3) Предлогот за распределба на земјиштето во консолидационата маса ја утврдува приближната форма и положба на новите парцели распределени по корисници, имајќи ги предвид целите на консолидацијата и предлозите на учесниците во консолидацијата.

(4) При подготовката, предлогот за распределба на земјиштето во консолидационата маса се усогласува со учесниците во консолидацијата преку непосредни консултации.

Член 24 Процент од консолидационата маса

(1) Вкупната вредност на земјиштето кое сопственикот го добива од консолидационата маса не може да биде помала од 95% ни поголема од 105% од вкупната вредност на земјиштето што го внел во консолидационата маса, намалено за одбитоците за општите и задничките потреби и за трошоците на постапката за консолидација.

(2) Вкупната површина на земјиштето кое сопственикот го добива од консолидационата маса не може да биде помала од 85% ни поголема од 115% од вкупната површина на земјиштето што го внел во консолидационата маса.

(3) По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, доколку учесникот на консолидацијата се согласи да добие од консолидационата маса земјиште од поголема или помала вредност од внесената, намалено за износот на одбитоците за општи и заеднички потреби, разликата во вредноста парично се уплатува во, односно исплатува од посебната сметка од членот 32 став (5) од овој закон.

(4) Разликата во вредноста од ставот (3) на овој член се утврдува со решението за распределба на консолидационата маса.

(5) Ако заради скратување на патната и каналската мрежа и на други објекти во општа употреба се зголеми вкупната површина на земјиштето во консолидационата маса, вишокот на површината на земјиштето врз основа на овој закон станува државна сопственост.

Член 25 Прегледен план

(1) Врз основа на предлогот за распределба на земјиштето Министерството и одборот на учесници составуваат нова состојба на распоредените парцели во нов прегледен план.

(2) Новиот прегледен план на новата состојба на земјиштето за секој учесник особено содржи: лични податоци за учесникот, број на катастарските парцели, катастарски класи и вредност на секоја парцела, вкупна површина и вредност по класи и други податоци важни за консолидацијата на земјиштето (запишани други стварни права како хипотеки, реални товари, службености, како и запишани ограничувања и приклучувања на факти од влијание за катастарските парцели).

Член 26 Усвојување на предлогот за распределба

на земјиштето

(1) Предлогот за распределба на земјиштето на новата состојба со прегледниот план Министерството го става на јавен увид во времетраење од 15 дена во катастарската општина каде што се врши консолидацијата.

(2) За времето и местото на одржувањето на јавниот увид Министерството ги известува сите учесници во постапката со доставување на известување по пошта со препорачана пратка и со обезбедување на доказ дека поканата е уредно примена од секој учесник во постапката.

(3) За време на јавниот увид Министерството и одборот на учесници закажуваат усна расправа во која секој учесник се запознава и изјаснува по предлогот за распределба на земјиштето, односно за податоците од новата состојба и прегледниот план.

(4) Учесникот во консолидацијата може на усната расправа или во рок од осум дена од денот на одржувањето на расправата да стави приговор до Министерството.

(5) По завршување на јавниот увид Министерството и одборот на учесници, предлогот за распределба на земјиштето и новата состојба со прегледниот план го доставуваат на разгледување до собранието на учесници.

(6) Собранието на учесници го усвојува предлогот за распределба на земјиштето на новата состојба со прегледниот план со мнозинство од најмалку 70% гласови од вкупниот број на членови на собранието кои поседуваат во сопственост најмалку 50% од површината во консолидационото подрачје.

(7) Министерството по однос на приговорите од ставот (3) на овој член, кои не се уважени, одлучува со решението за распределба на земјиштето од консолидационата маса.

Член 27

Решение за распределба на консолидационата маса

(1) По усвојувањето на предлогот за распределба на земјиштето од страна на собранието на учесници, изведувачот на геодетски работи врз основа на податоците од предлогот за распределба на земјиштето, најдоцна во рок од четири месеци изработува геодетски елаборат за посебни намени за консолидацијата, со сите потребни податоци за донесување на решение за распределба на земјиштето од консолидационата маса.

(2) Врз основа на податоците од геодетскиот елаборат од ставот (1) на овој член Министерството донесува решение за распределба на консолидационата маса најдоцна во рок од 30 дена од денот на подготвувањето на геодетскиот елаборат.

(3) Подносителите на барањето за консолидација во рок од три дена го известува министерот за недонесување на решението за распределба на консолидационата маса во рокот од ставот (2) на овој член.

(4) Министерот е должен во рок од осум дена од приемот на известувањето од ставот (3) на овој член да го донесе решението од ставот (2) на овој член.

(5) Решението од ставот (1) на овој член особено содржи:

- име, презиме и место на живеење, односно име седиште на учесникот на консолидацијата,

- податоци за сите недвижности кои секој учесник ги внел во консолидационата маса и кои ги има на консолидационото подрачје (број на парцели, култура, класа, површина и друго) со податоци за утврдена вредност на земјиштето и објектите,

- податоци за престанување на правото на сопственост, односно правото на користење, управување или

располагање на недвижности кои се внесени во консолидационата маса, како и правата и обврските кои остануваат,

- износ на намалената вредност на земјиштето внесено во консолидационата маса заради намирување на општите и заедничките потреби,

- податоци за недвижностите кои се доделуваат и на кои учесникот во консолидацијата стекнува право на сопственост и

- висината на надоместокот за разликата во вредноста на земјиштето внесено и добиено од консолидационата маса.

(6) Против решението за распределба на консолидационата маса секој учесник може да изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(7) Формата и содржината на геодетскиот план и елаборатот за консолидација од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот по претходно позитивен мислење на Агенцијата за катастар на недвижности.

Член 28

Правна сила на решението за распределба на консолидационата маса

(1) По правосилноста на решението за распределба на консолидационата маса, најдоцна во рок од девет месеци, се врши воведување во владение на секој учесник во консолидацијата со што завршува постапката за консолидација.

(2) Правосилното решение за распределба на консолидационата маса со геодетскиот елаборат за посебни намени за консолидацијата и записникот за воведување во владение претставуваат основ за запишување на правото на сопственост во Јавната книга на недвижности што се води во Агенцијата за катастар на недвижности.

(3) Агенцијата за катастар на недвижности е должна на решението од ставот (2) на овој член да го спроведе најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Член 29

Управување со инфраструктура

Објектите за наводнување, патната или друга инфраструктура се предаваат на органите и институциите надлежни за нивно користење, управување и располагање.

Член 30

Службености, товари и ограничувања врз земјиштето

(1) Постојните службености, товари и други ограничувања врз земјиштето по распределбата на консолидационата маса на учесниците во консолидацијата се бришат.

(2) Службености, товари и ограничувања врз земјиштето кои постоеле до распределбата на консолидационата маса можат да се востановат ако тоа е потребно со оглед на новата распределба на земјиштето од консолидационата маса или ако тоа го бара лицето во чија корист биле запишани.

Член 31

Последици од окрупнувањето

Земјоделското земјиште во подрачјето на кое е извршено окрупнување не може да биде предмет на физичка делба меѓу сопственици, односно заеднички сопственици.

Член 32

Трошоци на постапката

(1) Под трошоци на постапката за консолидација со распределба, во смисла на овој закон, се подразбираат трошоците за спроведување на консолидацијата работа на комисиите и утврдување на вредноста на земјиштето, распределба на земјиштето и други трошоци поврзани со работата на органите на консолидација и трошоците за изведување на геодетските работи.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член може да бидат предмет на финансиска поддршка согласно со програмите и постапките утврдени со Законот за земјоделство и рурален развој.

(3) Доколку трошоците од ставот (1) на овој член не се предмет на поддршка согласно со ставот (2) на овој член, истите се на товар на учесниците во постапката за консолидација сразмерно на вредноста на земјиштето кое го внесуваат во консолидационата маса доколку постапката за консолидација се покренува по поднесено барање, односно на товар на Буџетот на Република Македонија, доколку постапката се покренува по службена должност.

(4) Учесниците во консолидацијата трошоците за консолидација можат да ги платат како паричен износ во висина од 10% од вредноста на земјиштето кое го внесуваат во консолидационата маса или како отстапување на 10% од површината на земјиштето како надоместок за трошоците за консолидацијата.

(5) Паричните средства од ставот (4) на овој член се уплатуваат на посебна сметка на Министерството и истите можат да се употребуваат исклучиво за потребите на постапката за консолидација.

(6) Отстапената површина на земјиштето на име надоместок на трошоци за постапката за консолидација ќе се користи при распределбата на консолидационата маса. Доколку по распределбата на консолидационата маса ќе остане неискористена површина која била отстапена на име надоместок на трошоци, истата станува државна сопственост за што Министерството го уплаќа на сметката од ставот (4) на овој член соодветниот износ на проценетата вредност на земјиштето во постапката за консолидација.

(7) Надоместокот за трошоците учесниците во постапката го плаќаат најдоцна во рок од 30 дена по основањето на собрание на учесници во постапката.

(8) Неискористените средства за трошоци на постапката, по завршувањето на постапката за консолидација, се распределуваат на сите учесници сразмерно на уплатениот износ.

III. ПОСТАПКА ЗА КОНСОЛИДАЦИЈА СО РАЗМЕНА

Член 33

Започнување на постапка за консолидација на земјоделско земјиште со размена

(1) Министерството по барање на десет или повеќе сопственици на земјоделско земјиште во една или повеќе соседни катастарски општини или по службена должност кога земјоделското земјиште на подрачјето на една заокружена географска целина дефинирана со една или повеќе катастарски општини, или во одредени случаи дел од катастарска општина е со неповолна земјишна структура на мали и фрагментирани земјишни парцели, спроведува постапка за консолидација на земјоделско земјиште со размена.

(2) Постапката за консолидација од ставот (1) на овој член започната по поднесено барање, опфаќа обезбедување на советодавна помош од Министерството за постигнување правична спогодба за размена на земјоделското земјиште меѓу подносителите на барањето, како и посредување со Агенцијата за катастар на недвижности, единицата на локалната самоуправа во поглед на обезбедување на катастарски податоци и запишувања

во јавната книга на недвижности и Управата за јавни приходи.

(3) Доколку постапката за консолидација на земјоделско земјиште се спроведува по службена должност, истата опфаќа советодавна помош од Министерството за сопствениците на земјишни парцели во една или повеќе катастарски општини за оправданоста и потребата од окрупнување на земјоделското земјиште, како и советодавна помош за постигнување на правична спогодба за размена на земјоделското земјиште меѓу сопствениците на земјоделско земјиште учесници во постапка за консолидација и посредување со Агенцијата за катастар на недвижности, единицата на локалната самоуправа и Управата за јавни приходи.

(4) Кон барањето од ставот (1) на овој член се доставува документација за земјоделското земјиште предмет на постапката за консолидација и докази за сопственост (имотен лист) и скици на местоположбата на земјоделското земјиште предмет на постапката.

(5) Начинот на давање на советодавна помош и начинот на посредување од ставовите (2) и (3) на овој член, формата и содржината на образецот на барањето од ставот (2) на овој член, како и потребната документација ги пропишува министерот.

Член 34

Постапка за консолидација со размена на земјоделско земјиште со учество на земјиште во државна сопственост

(1) Доколку во постапката за консолидација спроведена согласно со членот 33 од овој закон, предмет на размена е и земјоделско земјиште во државна сопственост, размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост се спроведува со склучување на договор во постапка спроведена согласно со Законот за земјоделското земјиште.

(2) Размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост во постапка спроведена согласно со ставот (1) на овој член, може да се изврши и без да биде исполнет условот од членот 16 став (3) од Законот за земјоделското земјиште.

(3) Доколку размената на земјоделското земјиште во државна сопственост со земјоделското земјиште во приватна сопственост се спроведува согласно со ставовите (1) и (2) на овој член Министерството, по службена должност, утврдува дали размената е произлезена од претходно спроведена постапка за консолидација согласно со членот 33 од овој закон.

(4) Површината на земјоделското земјиште во приватна сопственост која е предмет на размена во постапка согласно со овој член треба да е идентична или поголема од површината на земјоделското земјиште во државна сопственост.

(5) Агенцијата за катастар на недвижности е должна во рок од 30 дена од приемот на договорот за размена и геодетскиот елаборат врз основа на кој е изработен договорот да изврши измена на податоците за катастарските парцели согласно со договорот.

Член 35

Трошоци на постапка за консолидација со размена

(1) Под трошоци на постапката за консолидација со размена, во смисла на овој закон, се подразбираат трошоците за спроведување на консолидацијата трошоци за утврдување на вредноста на земјиштето, изведување на геодетските работи, склучување и заверка на договори, трошоци за запишување на промените на сопственоста во јавната книга на недвижности и други трошоци поврзани со работата на органите на консолидација.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член може да бидат предмет на финансиска поддршка согласно со програмите од Законот за земјоделство и рурален развој на начин и постапка уредени со тој закон.

(3) Доколку трошоците од ставот (1) на овој член не се предмет на поддршка согласно со ставот (2) на овој член, истите се на товар на учесниците во постапката за консолидација, доколку постапката за консолидација се покренува по поднесено барање, односно на товар на Република Македонија доколку постапката се покренува по службена должност.

IV. БАЗА НА ПОДАТОЦИ

Член 36

Воспоставување на база на податоци

(1) Министерството воспоставува база на податоци.

(2) Во базата на податоци се евидентира:

- земјоделско земјиште во државна сопственост внесено во консолидационата маса,
- земјоделско земјиште во приватна сопственост откупено од Министерството во постапки за консолидација или во постапки со искористување на право на првенствено купување на земјоделско земјиште,
- приватно земјиштето внесено во консолидационата маса и
- земјоделско земјиште наменето за општи и заеднички потреби на земјоделските стопанства.

Член 37

Управување со земјиштето евидентирано во базата на податоци

(1) Министерството со земјоделското земјиште евидентирано во базата на податоци управува на начин кој овозможува негово најефикасно искористување во функција на окрупнување на земјоделското земјиште или ставање во функција на земјоделско производство на необработено земјиште.

(2) За остварување на целите од ставот (1) на овој член Министерството:

- дава согласност за распределба на земјоделско земјиште во државна сопственост внесено во консолидационата маса согласно со предлогот за распределба на консолидационата маса,
- го издава во закуп земјоделското земјиште во државна сопственост внесено во консолидационата маса согласно со предлогот за распределба на консолидационата маса,
- откупува земјоделско земјиште во приватна сопственост во постапки за консолидација согласно со предлогот за распределба на консолидационата маса и
- се грижи за наменско користење на земјоделското земјиште наменето за општи и заеднички потреби на земјоделските стопанства.

Член 38

Согласност и закуп на земјоделско земјиште евидентирано во базата на податоци

(1) Министерството дава согласност за распределба на земјоделско земјиште во државна сопственост внесено во консолидационата маса согласно со предлогот за распределба на консолидационата маса и откупува земјоделско земјиште во приватна сопственост во постапки за консолидација согласно со предлогот за распределба на консолидационата маса по претходна согласност на Владата.

(2) Министерството по претходна согласност на Владата со непосредна спогодба го дава во закуп земјоделското земјиште во државна сопственост внесено во консолидационата маса согласно со усвоениот предлог за

распределба на консолидационата маса за период од 15 години и за закупнина во висина на просечната годишна закупнина во регионот за давање на земјоделско земјиште во државна сопственост под закуп постигната во последните три години.

(3) Министерството со анекс на договорот за закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост, кое било дел од постапка за консолидација, врши измена на податоците за земјоделското земјиште во договорот согласно со усвоениот предлог за распределба на консолидационата маса и доколку тоа го побара закупецот.

Член 39

Постапка за евидентирање на земјоделско земјиште во базата на податоци

За земјоделското земјиште од членот 36 став (2) од овој закон Министерството по службена должност обезбедува податоци и го евидентира во базата на податоци.

V. НАДЗОР

Член 40

(1) Инспекциски надзор на спроведување на овој закон и прописите донесени врз основа на него врши Државниот инспекторат за земјоделство.

(2) При вршење на инспекцискиот надзор од ставот (1) на овој член инспекторот презема мерки и овластувања согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство и Законот за инспекциски надзор.

VI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 41

Глоба во износ од 7.500 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во Министерството кое било задолжено за постапување, ако Министерството не го донесе решението во рокот согласно со членот 27 став (2) од овој закон.

Член 42

Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на министерот, ако не го донесе решението во рокот согласно со членот 27 став (4) од овој закон.

Член 43

Глоба во износ од 7.500 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во Агенцијата за катастар на недвижности кое било задолжено за постапување, ако Агенцијата за катастар на недвижности:

- не постапи согласно со членот 28 став (3) од овој закон и
- не постапи согласно со членот 34 став (5) од овој закон.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 44

Подзаконски акти

Прописите утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 45

Престанување на важење

Со денот на влегувањето во сила на овој закон пресануваат да ваяат членовите 16-а и 16-б од Законот за земјоделското земјиште ("Службен весник на Република Македонија" број 135/2007, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13 и 106/13).

Член 46

Влегување во сила на законот

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J**PËR KONSOLIDIMIN E TOKËS BUJQËSORE****I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

Neni 1

Lënda e rregullimit

Me këtë ligj rregullohen procedurat për zbatimin e konsolidimit të tokës bujqësore.

Neni 2

Zbatim i subsidiar

Në procedurën e konsolidimit zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 3

Kthimi në gjendjen e mëhershme dhe ripërtëritja e procedurës

Pas përfundimit të procedurës për konsolidim nuk lejohet kthimi në gjendjen e mëparshme dhe ripërtëritja e procedurës.

Neni 4

Konsolidimi i tokës bujqësore

(1) Me konsolidim të tokës bujqësore nënkupohet grupim dhe zmadhim i tokës bujqësore për krijim të parcelave dhe sipërfaqeve më të mëdha tokësore me formë më të rregullt.

(2) Konsolidimi i tokës bujqësore krahaz zmadhimit mund të përfshijë edhe operacione të rregullimit të tokës bujqësore për sigurimin e qasjes së parcelave bujqësore te sistemi për ujitje, infrastruktura rrugore dhe rregullimin e kufijve të parcelave të tokës.

(3) Konsolidimi kryhet në pajtim me Planin hapësinor të Republikës së Maqedonisë dhe planin e përgjithshëm urbanistik të komunës në rajonin e së cilës zbatohet konsolidimi.

Neni 5

Qëllimet e konsolidimit

(1) Parcelat më të mëdha të tokës të marra me procesin e konsolidimit duhet të mundësojnë përparimin e prodhimit bujqësor, punim më të madh të tokës bujqësore në disponim, arritjen e prodhimit me ekonomik dhe zbatimin e masave më bashkëkohore agroteknike.

(2) Konsolidimi i tokës kryhet për shkak të:

a) bashkimit të parcelave më të vogla tokësore në parcela më të mëdha mesatare;

b) krijimit të parcelave tokësore me formë të rregullt gjeometrike;

v) qasjes së parcelave tokësore te infrastruktura rrugore dhe sistemet për ujitje;

g) riorganizimit të parcelave tokësore ku gjatë ndërtimit të investimeve infrastrukturore si sisteme hiromeliorative, pendave, kanaleve, liqeneve artificiale ose rregullimit të rrjedhave ujore, shkaktohet imtësimi i parcelave ekzistuese tokësore dhe prishja e rrjetit rrugor dhe meliorativ;

d) sigurimit të tokës për zgjerimin e rajoneve të mbrojtura dhe

gj) pyllëzimit të tokës me kualitet më të dobët ose të ndotur, dhe zbatimit të masave agroteknike.

Neni 6

Veprimtari me interes publik

Konsolidimi i tokës bujqësore është veprimtari me interes publik.

Neni 7

Rajoni i konsolidimit dhe masa e konsolidimit

(1) Konsolidimi kryhet për rajon të caktuar të konsolidimit.

(2) Rajoni i konsolidimit përfshin tokë bujqësore në rajonin e tërësisë së rrumbullakuar gjeografike të definuar me një ose më shumë komuna kadastrale, ose në raste të caktuara, një pjese të komunës kadastrale ku ekzistojnë numër i mjaftueshëm i ekonomive bujqësore me strukturë të pavolitshme tokësore të parcelave të vogla dhe të fragmentuara të cilat i arsyetojnë shpenzimet e procesit të zmadhimit.

(3) Toka bujqësore në rajonin e konsolidimit që është lëndë e konsolidimit paraqet masë të konsolidimit.

(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni toka bujqësore në rajonin e konsolidimit mbi të cilin ka të themeluar të drejtë pengu mund të jetë pjesë e masës së konsolidimit vetëm nëse me këtë në mënyrë eksplicite pajtohen pronari i asaj toke dhe personi në interes të të cilit është themeluar e drejta e pengut.

Neni 8

Instrumentet e konsolidimit

(1) Zmadhimi i tokës bujqësore mund të kryhet përmes:

- zbatimit të procedurës për konsolidim me ndarjen e tokës bujqësore të futur në masën e konsolidimit (në tekstin e mëtejme: konsolidimi me ndarje) dhe

- zbatimit të procedurës për konsolidim me shkëmbimin e tokës bujqësore ndërmjet pronarëve të tokës në rajonin e konsolidimit (në tekstin e mëtejme: konsolidimi me shkëmbim).

(2) Në procedurë për konsolidim, zmadhimi i tokës bujqësore mund të kryhet:

- pa ndryshimin e formës së parcelave tokësore në rajonin e konsolidimit,

- me ndryshimin e formës së parcelave tokësore në rajonin e konsolidimit dhe

- riorganizimin e parcelave tokësore sipas vendit, madhësisë dhe formës.

(3) Procedura për konsolidim në pajtim me paragrafin (1) alineja 1 të këtij neni, zbatohet nëse për mënyrën e ndarjes së tokës bujqësore të futur në masën e konsolidimit pajtohen së paku 70% e pronarëve të parcelave bujqësore në rajonin e konsolidimit që posedojnë në pronësi së paku 50% të sipërfaqes në rajonin e konsolidimit.

(4) Procedura për konsolidimin në pajtim me paragrafin (1) alineja 2 të këtij neni, zbatohet me pëlqimin e të gjithë pronarëve të tokës.

Neni 9

Pjesëmarrësit në konsolidim

(1) Konsolidimin e zbaton Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave (në tekstin e mëtejme Ministria).

(2) Për realizimin e punëve gjeodezike në funksion të

konsolidimit, Ministria angazhon tregtar individ - gjeodet të autorizuar ose shoqëri tregtare për punë gjeodezike.

(3) Në raste të konsolidimit që përfshin aktivitetet infrastrukturore investuese, procedurën për konsolidim Ministria e zbaton në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes lokale, ndërmarrjet publike dhe të ekonomisë së ujërave të cilat kanë kompetencë gjatë ndërtimit dhe mirëmbajtjes së objekteve infrastrukturore në rajonin e konsolidimit.

(4) Ministria e zbaton konsolidimin në bashkëpunim me të gjithë pronarët e tokës në rajonin e konsolidimit si pjesëmarrës në procedurën për konsolidim.

II. PROCEDURA PËR KONSOLIDIM ME NDARJE

Neni 10

Fillimi i procedurës së konsolidimit me ndarje

Ministria, procedurën për konsolidim me ndarje e zbaton me detyrë zyrtare ose me kërkesë të së paku 70% të pronarëve të tokës bujqësore në rajonin në të cilin propozohet konsolidimi që posedojnë në pronësi së paku 50% të sipërfaqes në rajonin e konsolidimit.

Neni 11

Propozimi për konsolidim

(1) Procedura për konsolidim me ndarje me detyrë zyrtare zbatohet kur toka bujqësore e rajonit të një tërësie të rrumbullakuar gjeografike të definuar në një ose në shumë komuna kadastrale, ose raste të caktuara, një pjesë e komunës kadastrale është me strukturë të pavolitshme tokësore të parcelave bujqësore të vogla dhe të fragmentuara edhe kur përfitimet që priten nga konsolidimi i arsyetojnë shpenzimet e procesit të zmadhimit.

(2) Procedura për konsolidim me ndarje me detyrë zyrtare ngrihet në bazë të propozimit për konsolidim të përpiluar nga Ministria.

(3) Propozimi nga paragrafi (1) i këtij neni i përmban:

1) shkaqet për të cilat zbatohet konsolidimi dhe analizën e shpenzimeve të procedurës për konsolidim;

2) emrin e komunës kadastrale, sipërfaqen në hektarë dhe numrin e parcelave, numrin e pjesëmarrësve në konsolidim, madhësinë mesatare të parcelave në të cilat ka të drejtë të pronësisë private, numrin mesatar të parcelave për familje, vendpozitën, numrin e parcelave dhe sipërfaqen e tokës bujqësore në pronësi shtetërore dhe të tokës me mbështetje shumëvjeçare;

3) punët dhe masat që do të zbatohen njëkohësisht me konsolidimin dhe

4) të dhëna për mjetet e planifikuara ose të investuara për punë hidromeliorative.

(4) Me propozimit nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet edhe pasqyrë e planit me kufijtë e rajonit të konsolidimit në të cilin është paraqitur pozita ekzistuese e rrjetit rrugor dhe të kanalizimit, mbështimet shumëvjeçare dhe objektet e ndërtuara, si dhe skica për pozitën e parcelave kadastrale para konsolidimit dhe pozitën indikative për konsolidimin.

(5) Propozimi nga paragrafi (1) i këtij neni dorëzohet në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Qeveria).

Neni 12

Kërkesa për konsolidim

(1) Kur procedura për konsolidim me ndarje zbatohet në bazë të kërkesës, kërkesa parashtrohet në Ministri.

(2) Kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni duhet t'i përmbajë të dhënat nga neni 11 paragrafi (3) të këtij ligji.

(3) Në bazë të kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni Ministria dorëzon propozim për konsolidim në Qeveri.

Neni 13

Vendimi për konsolidim

(1) Lidhur me vendimin për konsolidim nga neni 11 dhe 12 të këtij ligji Qeveria merr vendim për zbatimin e procedurës për konsolidim.

(2) Qeveria merr vendim për moszbatim të procedurës për konsolidim në rastin kur:

- nuk janë siguruar mjete për mbulimin e shpenzimeve të procedurës për konsolidim,

- shpenzimet për procedurën janë joproporcionalisht më të mëdha në raport me përfitimet që priten nga konsolidimi në pajtim me qëllimet nga neni 5 i këtij ligji,

- nëse propozohet konsolidim pa marrjen e masave hidromeliorative në rajonet ku pa ujë dhe shkarkim të ujërave nuk mund të priten kushte më të mira për prodhim bujqësor dhe

- në rajonin e konsoliduar ka tokë bujqësore në pronësi shtetërore me sipërfaqe nën 5h që paraqet bllok me kufij natyrorë.

Neni 14

Përmbajtja e vendimit

(1) Vendimi për zbatimin e procedurës për konsolidim me ndarje posaçërisht i përmban: kufijtë e territorit konsolidues, të dhëna për parcela kadastrale që hyjnë në rajonin e konsoliduar, burimet dhe kushtet për sigurimin e mjeteve financiare për zbatimin e procedurës për konsolidim, shpenzimet për zbatim të konsolidimit dhe shpenzimet për investime që janë në lidhje të drejtpërdrejtë me zbatimin e procedurës për konsolidim.

(2) Vendimin nga paragrafi (1) i këtij neni përveç në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" shpallet edhe në së paku gjysmë faqe në dy gazeta ditore që dalin në Republikën e Maqedonisë.

Neni 15

Trupa të konsolidimit

(1) Pas hyrjes në fuqi të vendimit për zbatimin e procedurës për konsolidim me ndarje Ministria thirr tubim të pjesëmarrësve në konsolidim.

(2) Tubimi nga paragrafi (1) i këtij neni thirret me dorëzimin e ftesës me postë me dërgesë të rekomanduar dhe me sigurim të dëshmisë se thirrja është pranuar me rregull nga secili pjesëmarrës në procedurë.

(3) Në tubimin nga paragrafi (1) i këtij neni formohet kuvendi i pjesëmarrësve në konsolidim.

(4) Kuvendin e përbëjnë të gjithë pjesëmarrësit në konsolidim.

(5) Me mbledhjen kryeson dhe udhëheq përfaqësuesi i Ministrisë.

(6) Kuvendi vendimet i miraton me shumicën e votave nga numri i përgjithshëm i pjesëmarrësve në konsolidim.

(7) Kuvendi me propozim të Ministrisë formon Këshill të pjesëmarrësve në konsolidim si trup për koordinim të Ministrisë me pjesëmarrësit në konsolidim dhe Komision për vlerësim të vlerës së tokës në rajonin e konsoliduar (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni).

Neni 16

Kompetenca e kuvendit të pjesëmarrësve

Kuvendi i pjesëmarrësve posaçërisht debaton dhe miraton konkluzione lidhë me:

- mënyrën e ndarjes dhe mundësitë për pagesë të shpenzimeve për konsolidim,

- kriteret për përcaktim të vlerës së tokës,

- kushtet dhe mënyrën e realizimit të punëve investuese,

- lartësinë, kushtet dhe mënyrën e kompensimit të shpenzimeve për konsolidim dhe shpenzimeve për depozitime investuese,

- sistemimin orientues të tokës në rajonin ku zbatohet konsolidimi,
- tokën për nevojat e përgjithshme dhe të përbashkëta të pjesëmarrësve në konsolidim dhe
- çështje të tjera që nuk janë lidhur me konsolidimin.

Neni 17

Rrjedha e procedurës për konsolidim

(1) Pas formimit të trupave nga neni 15 i këtij ligji, Ministria dorëzon te Kuvendi i pjesëmarrësve propozimvendim për formimin e Komisionit.

(2) Komisioni përbëhet nga tre anëtarë, si vijon:

- kryetar përfaqësues nga Ministria,
- një përfaqësues i përhershëm i Kuvendit të pjesëmarrësve për secilën komunë kadastrale veç e veç, si dhe
- një anëtarë të ndërrueshëm parcela e të cilit është lëndë e vlerësimit.

(3) Sipas nevojës Komision mund të përfshijë edhe person profesionist me njohuri nga sfera e klasifikimit kadastral dhe përmirësimit të tokës bujqësore.

(4) Kryetari dhe anëtarët e përhershëm të komisionit kanë zëvendës të tyre.

Neni 18

Përcaktimi i vlerës së tokës

(1) Masa konsoliduese është lëndë e përcaktimit të vlerës parcelave të tokës për pronar.

(2) Përcaktimi i vlerës së tokës të rajonit konsolidues shprehet në njësi vlerësuese të marra në bazë unike të valorizimit posaçërisht të kriterëve si vijojnë:

- klasa kadastrale,
- tipi pedologjik i tokës,
- madhësia dhe forma e parcelës,
- qasja në infrastrukturën rrugore,
- disponimi me ujë për ujitje,
- pjerrësia e tokës,
- vlera e shtuar e tokës e fituar me masa për mbrojtje, rritjen e pjellorisë, përmirësimin e kualitetit të tokës bujqësore, rregullimin e tokës bujqësore ose investime në mjete themelore, në mbëltime shumëvjeçare ose tip tjetër të investimeve,
- shkalla/gjendja e punimit të parcelës tokësore dhe
- kriteret tjera në bazë të marrëveshjes me kuvendin e pjesëmarrësve.

(3) Pas përcaktimit të kryer të vlerës, Komisioni përpilon procesverbal për vlerësimin e tokës me pasqyrë plani të tokës konsoliduese që e dorëzon në Ministri.

(4) Pasqyra e planit të tokës nga paragrafi (3) të këtij neni është kopje e planit kadastral me të dhëna plotësuese për njësitë vlerësuese në të cilët toka është e sistemuar.

(5) Ministri e përcakton metodologjinë për përcaktim të vlerës së parcelave të tokës nga masa konsoliduese në bazë të kriterëve nga paragrafi (2) i këtij neni.

(6) Formën dhe përmbajtjen e procesverbalit për vlerësim të tokës me pasqyrë plani i përcakton ministri.

Neni 19

Rritja e tokës bujqësore në pronësi shtetërore në masën konsoliduese

(1) Toka bujqësore në pronësi shtetërore në masën konsoliduese mund të zmadhohet në një ose më shumë parcela kadastrale nëse sipërfaqe e tokës bujqësore në pronësi shtetërore në masën konsoliduese është mbi 5 hektarë.

(2) Nëse në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni formohen më shumë parcela kadastrale, parcela e vetme kadastrale nuk mund të jetë me sipërfaqe më të vogël se 5 hektarë.

(3) Secila parcelë e sapoformuar kadastrale të tokës bujqësore në pronësi shtetërore në procedurë për konsolidim mund të shfrytëzohet për rritjen parcelës së sapoformuar kadastrale në pronësi private me sipërfaqe prej së paku 100% nga sipërfaqja e parcelës së sapoformuar kadastrale të tokës bujqësore në pronësi shtetërore.

(4) Rritja në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni kryhet me dhënie me qira të parcelës kadastrale të tokës bujqësore në pronësi shtetërore pronarit të parcelës së sapoformuar kadastrale në pronësi private e cila kufizon me parcelën e sapoformuar kadastrale të tokës bujqësore në pronësi shtetërore.

(5) Mënyra e rritjes në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni paraqitet në propozimin për ndarje të tokës së masës konsoliduese nga neni 23 të këtij ligji.

Neni 20

Projekti për konsolidim

(1) Pas pranimit të procesverbalit nga neni 18 paragrafi (3) i këtij ligji, Ministria përgatit projekt për konsolidim i cili përmban posaçërisht:

- kufijtë e rajonit të konsolidimit,
- shënimet e objekteve dhe të mbëltimeve shumëvjeçare që në procesin e konsolidimit mbeten në pozitën e njëjtë,
- projektin e rrjetit për ujitje,
- madhësinë, formën dhe numin e parcelave tokësore për pjesëmarrës dhe
- projekcin për rrjet rrugor.

(2) Formën dhe përmbajtjen e projektit për konsolidim i përcakton ministri.

Neni 21

Shikimi publik

(1) Procesverbalin për vlerësim të tokës me pasqyrë të planit të tokës së konsoliduar nga neni 18 paragrafi (3) i këtij ligji dhe projektin për konsolidim nga neni 20 i këtij ligji, Ministria i paraqet në shikim publik në kohëzgjatje prej 15 ditësh.

(2) Për kohën dhe vendin e mbajtjes së shikimit publik, Ministria i njofton të gjithë pjesëmarrësit në procedurë me dorëzimin e njoftimit me postë me dërgesë të rekomanduar dhe me sigurimin e dëshmisë se ftesa është pranuar me rregull nga secili pjesëmarrës në procedurë.

(3) Pjesëmarrësit në konsolidim për kohëzgjatjen e shikimit publik mund të dorëzojnë vërejtje te Ministria.

(4) Vërejtjet e pjesëmarrësve në konsolidim i shqyrtojnë Ministria dhe Komisioni për përcaktim të vlerës së tokës.

(5) Me kërkesë të pjesëmarrësit në konsolidim procedura për vlerësim për parcelë individuale tokësore mund të jetë lëndë e rivlerësimit, me ç'rast për ndryshimet informohen palët e prekura.

(6) Procesverbalin përfundimtar për vlerësimin e tokës me pasqyrë të planit të tokës së konsoliduar dhe projekti për konsolidim miratohen nga ana e Kuvendit të pjesëmarrësve.

(7) Në bazë të procesverbalit të miratuar për vlerësim të tokës me pasqyrë të planit të tokës së konsoliduar dhe projektit për konsolidim, Ministria siguron ekstrakt nga plani kadastral për tokën të cilin secili pjesëmarrës në konsolidim e fut në masën e konsolidimit.

(8) Me ekstraktin nga paragrafi (7) i këtij neni personalisht njoftohet dhe e miraton secili pjesëmarrës në konsolidim.

Neni 22

Nevoja të përgjithshme dhe të përbashkëta

(1) Për nevoja të përgjithshme dhe të përbashkëta të konsolidimit, përkatësisht për ndërtimin e infrastrukturës rrugore dhe rrjetit për ujitje, në rast nëse në masën e

konsolidimit nuk ka tokë bujqësore në pronësi shtetërore, pjesëmarrësit lëshojnë më së shumti deri më 5% nga vlera e tokës me të cilën marrin pjesë në masën e konsolidimit.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni të gjithë pjesëmarrësve në konsolidim në mënyrë proporcionale u zvogëlohet vlera e tokës që e fitojnë nga masa e konsolidimit.

Neni 23

Propozimi për ndarje

(1) Në bazë të procesverbalit për vlerësim të tokës me pasqyrë të planit të tokës së konsoliduar dhe projektit për konsolidim, Ministria përgatit propozim për ndarjen e tokës të masës së konsolidimit.

(2) Propozimi për ndarje të tokës të masës së konsolidimit përgaditet në drejtim të arritjes së gjendjes së re të parcelave tokësore e cila në raport të tokës që është futur në masën e konsolidimit duhet të mundësojë:

- grupim më të madh të parcelave të fragmentuara tokësore me formë të rregullt,

- vlerë të përgjithshme sa më të barabartë të tokës në raport me vlerën e tokës së futur në masën e konsolidimit ose vlerë të rritur,

- rritje të sipërfaqes së tokës bujqësore sipas ekonomisë bujqësore dhe

- kushte përafërsisht të barabarta për përpunim dhe largësi të vendbanimit.

(3) Propozim për ndarje të tokës në masën e konsolidimit e përcakton formën e përafërt dhe pozicionin e parcelave të reja të ndara sipas shfrytëzuesve, duke pasur parasysh qëllimet e konsolidimit dhe propozimet e pjesëmarrësve në konsolidim.

(4) Gjatë përgatitjes, propozimi për ndarje të tokës në masën e konsolidimit harmonizohet me pjesëmarrësit në konsolidim përmes konsultimeve të drejtpërdrejta.

Neni 24

Përqindje nga masa e konsolidimit

(1) Vlera e përgjithshme nga toka që pronari e merr nga masa e konsolidimit nuk mund të jetë më e vogël prej 95% dhe as më e madhe se 105% nga vlera e përgjithshme e tokës që e ka futur në masën e konsolidimit, e zvogëluar për zbritjet për nevojat e përgjithshme dhe të përbashkëta dhe për shpenzimet të procedurës për konsolidim.

(2) Sipërfaqja e përgjithshme e tokës që pronari e merr nga masa e konsolidimit nuk mund të jetë më e vogël prej 85% dhe as më e madhe se 115% nga sipërfaqja e përgjithshme e tokës që e ka futur në masën e konsolidimit.

(3) Me përjashtim nga paragrafët (1) dhe (2) nga ky nen, nëse pjesëmarrësi i konsolidimit pajtohet të merr nga masa e konsolidimit tokë me vlerë më të madhe ose më të vogël nga ajo që është futur, e zvogëluar për shumën e zbritjeve për nevojat e përgjithshme dhe të përbashkëta, dallimi në vlerë paguhet me para në, përkatësisht paghet nga llogaria e posaçme nga neni 32 paragrafi (5) të këtij ligji.

(4) Dallimi në vlerë nga paragrafi (3) i këtij neni, përcaktohet me aktvendimin për ndarje të masës së konsolidimit.

(5) Nëse për shkak të shkurtimit të rrjetit rrugor dhe kanalizues dhe të objekteve tjera në përdorim të përgjithshëm, zmadhohet sipërfaqja e përgjithshme e tokës në masën e konsolidimit, teprica e sipërfaqes të tokës në bazë të këtij ligji bëhet pronësi shtetërore.

Neni 25

Pasqyrë e planit

(1) Në bazë të propozimit për ndarje të tokës, Ministria dhe këshilli i pjesëmarrësve përpilojnë gjendje të re të parcelave të ndara në pasqyrë të re të planit.

(2) Pasqyra e re e planit e gjendjes së re të tokës për secilin pjesëmarrës posaçërisht përmban: të dhëna personale për pjesëmarrësin, numrin e parcelave kadastrale, klasat kadastrale dhe vlerën e secilës parcelë, sipërfaqen e përgjithshme dhe vlerën e secilës parcelë, sipërfaqen e përgjithshme dhe vlerën sipas klasave dhe të dhëna tjera të rëndësishme për konsolidim të tokës (të drejta tjera të regjistruara reale si hipoteka, ngarkime reale, servitute si dhe kufizime të regjistruara dhe shënime të fakteve me ndikim për parcelat kadastrale).

Neni 26

Miratimi i propozimit për ndarje të tokës

(1) Propozimi për ndarje të tokës në gjendjen e re me pasqyrën e planit Ministria e vendos në shikim publik në kohëzgjatje prej 15 ditësh në komunën kadastrale ku kryhet konsolidimi.

(2) Për kohën dhe vendin e mbajtjes së shikimit publik, Ministria i njofton të gjithë pjesëmarrësit në procedurë me dorëzim e njoftimit me postë me dërgesë të rekomanduar dhe me sigurimin e dëshmisë se ftesa është pranuar me rregull nga secili pjesëmarrës në procedurë.

(3) Gjatë kohës së shikimit publik, Ministria dhe këshilli i pjesëmarrësve caktojnë debat gojor në të cilin secili pjesëmarrës njoftohet dhe deklarohet për propozimin për ndarje të tokës, përkatësisht për të dhënat nga gjendja e re dhe pasqyra e planit.

(4) Pjesëmarrësi në konsolidim mund në debatin gojor ose në afat prej tetë ditësh nga dita e mbajtjes së debatit, të dorëzojë kundërshtim në Ministrinë.

(5) Pas përfundimit të shikimit publik Ministria dhe këshilli i pjesëmarrësve, propozimin për ndarjen e tokës dhe gjendjen e re me pasqyrën e planit e dorëzojnë në shqyrtim të Kuvendin e pjesëmarrësve.

(6) Kuvendi i pjesëmarrësve i miraton Propozimin për ndarje të tokës në gjendjen e re me pasqyrën e planit me shumicë nga së paku 70% të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të kuvendit që posedojnë në pronësi së paku 50% nga sipërfaqja në rajonin e konsoliduar.

(7) Ministria në lidhje me kundërshtimet nga paragrafi (3) të këtij neni të cilët nuk janë pranuar, vendos me aktvendimin për ndarjen e tokës nga masa e konsolidimit.

Neni 27

Aktvendimi për ndarjen e masës së konsolidimit

(1) Pas miratimit të propozimit për ndarje të tokës nga ana e Kuvendit të pjesëmarrësve, realizuesi i punëve gjeodezike në bazë të të dhënave nga propozimi për ndarje të tokës, më së voni në afat prej katër muajsh përpilon elaborat gjeodezik për dedikime të veçanta për konsolidim, me të gjitha të dhënat e nevojshme për miratimin e aktvendimit për ndarjen e tokës nga masa e konsolidimit.

(2) Në bazë të të dhënave nga elaborati gjeodezik nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria miraton aktvendim për ndarjen e masës së konsolidimit më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e përgatitjes së elaboratit gjeodezik.

(3) Parashtruesit e kërkesës për konsolidim në afat prej tre ditësh e njofton ministrin për mosmiratimin e aktvendimit për ndarjen e masës së konsolidimit në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Ministri është i detyruar në afat prej tetë ditësh nga pranimi i njoftimit nga paragrafi (3) i këtij neni ta miratojë aktvendimin nga paragrafi (2) i këtij neni.

(5) Aktvendimi nga paragrafi (1) i këtij neni posaçërisht i përmban:

- emrin, mbiemrin dhe vendbanimin, përkatësisht emrin selinë e pjesëmarrësit të konsolidimit,

- të dhëna për të gjitha patundshmëritë të cilat secili pjesëmarrës i ka futur në masën e konsolidimit dhe që i ka në rajonin e konsoliduar (numrin e parcelave, kulturën, klasën, sipërfaqen dhe të tjera) me të dhëna për vlerën e përcaktuar të tokës dhe objekteve,

- të dhëna për pushimin e të drejtës së pronësisë, përkatësisht të drejtës së shfrytëzimit, menaxhimit ose disponimit të patundshmërive që janë futur në masën e konsolidimit, si dhe të drejtave dhe detyrimeve që ngelen,

- shumën e vlerës së zvogëluar të tokës të futur në masën e konsolidimit për shkak të përmbushjes së nevojave të përgjithshme dhe të përbashkëta,

- të dhëna për patundshmëritë që ndahen dhe për të cilat pjesëmarrësi në konsolidim merr të drejtë të pronësisë dhe

- lartësinë e kompensimit për dallimin në vlerën e tokës e futur dhe të fituar nga masa e konsolidimit.

(6) Kundër aktvendimit për ndarjen e masës së konsolidimit secili pjesëmarrës mund të paraqesë ankesë te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

(7) Formën dhe përmbajtjen e planit gjeodetik dhe elaboratit për konsolidim nga paragrafi (1) i këtij neni i përcakton ministri me mendim paraprak pozitiv të Agjencisë për kadastrë të patundshmërive.

Neni 28

Fuqia juridike e aktvendimit për ndarjen e masës së konsolidimit

(1) Pas plotfuqishmërisë së aktvendimit për ndarjen e masës së konsolidimit, më së voni në afat prej nëntë muajve bëhet vendosja në zotërim të secilit pjesëmarrës në konsolidimin me çka përfundon procedura për konsolidim.

(2) Aktvendimi i plotfuqishëm për ndarjen e masës së konsolidimit me elaboratin gjeodetik për dedikime të veçanta për konsolidimin dhe procesverbali për vendosja në zotërim paraqet bazë për regjistrim të të drejtës së pronësisë në Librin publik të patundshmërive që mbahet në Agjencinë për kadastrë të patundshmërive.

(3) Agjencia për kadastrë të patundshmërive është e detyruar aktvendimin nga paragrafi (2) të këtij neni ta zbatojë më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

Neni 29

Menaxhimi me infrastrukturë

Objektet për ujitje, infrastruktura rrugore ose infrastruktura tjetër u dorëzohen organeve dhe institucioneve kompetente për shfrytëzimin, menaxhimin dhe disponimin e tyre.

Neni 30

Servitute, ngarkime dhe kufizime mbi tokën

(1) Servitutet ekzistuese, ngarkimet dhe kufizimet tjera mbi tokën pas ndarjes së masës së konsolidimit të pjesëmarrësve në konsolidimin, shlyhen.

(2) Servitutet, ngarkimet dhe kufizimet mbi tokën të cilat kanë ekzistuar deri në ndarjen e masës së konsolidimit mund të themelohen nëse kjo është e nevojshme duke pasur parasysh ndarjen e re të tokës nga masa e konsolidimit apo nëse atë e kërkon personi në dobi të të cilit kanë qenë të regjistruara.

Neni 31

Pasojat nga zmadhimi

Toka bujqësore në rajonin në të cilin është kryer zmadhimi nuk mund të jetë lëndë e ndarjes fizike ndërmjet bashkëpronarëve përkatësisht pronarëve të përbashkët.

Neni 32

Shpenzime të procedurës

(1) Me shpenzimet e procedurës për konsolidim me ndarje në kuptim të këtij ligji nënkuptohen shpenzimet për zbatimin e konsolidimit: puna e komisioneve dhe

përcaktimi i vlerës së tokës, ndarja e tokës dhe shpenzime tjera të lidhura me punën e organeve të konsolidimit dhe shpenzimet për realizimin e punëve gjeodezike.

(2) Shpenzimet nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jenë lëndë e mbështetjes financiare në pajtim me programet dhe procedurat e përcaktuara me Ligjin për bujqësi dhe zhvillim rural.

(3) Nëse shpenzimet nga paragrafi (1) të jettij neni janë lëndë e mbështetjes në pajtim me paragrafin (2) nga ky nen, të njëjtat janë në ngarkim të pjesëmarrësve në procedurën për konsolidim në përpjesëtim me vlerën e tokës të cilën e fusin në masën e konsolidimit nëse procedura për konsolidim ngrihet me kërkesë të parashtuar, përkatësisht në ngarkim të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë nëse procedura ngrihet sipas detyrës zyrtare.

(4) Pjesëmarrësit në konsolidimin shpenzimet për konsolidim mund t'i paguajnë si shumë në para në lartësi prej 10% nga vlera e tokës të cilët e fusin në masën e konsolidimit ose si lëshim të 10% nga sipërfaqja e tokës si kompensim për shpenzimet për konsolidim.

(5) Mjetet me para nga paragrafi (4) i këtij neni paguhet në llogari të veçantë të Ministrisë dhe të njëjtat mund të përdoren ekskluzivisht për nevojat e procedurës për konsolidim.

(6) Sipërfaqja e lëshuar e tokës në emër kompensim të shpenzimeve për procedurën për konsolidim do të shfrytëzohet gjatë ndarjes së masës së konsolidimit. Nëse pas ndarjes së masës së konsolidimit mbetet e pashfrytëzuar sipërfaqja e cila është lëshuar në emër kompensim të shpenzimeve, e njëjta bëhet pronësi shtetërore për çfarë Ministria e paguan në llogarinë nga paragrafi (4) i këtij neni shumën adekuate të vlerës së përcaktuar të tokës në procedurën për konsolidim.

(7) Kompensimin për shpenzimet, pjesëmarrësit në procedurën e paguajnë më së voni në afat prej 30 ditësh pas themelimit të Kuvendit të pjesëmarrësve në procedurën.

(8) Mjetet e pashfrytëzuara për shpenzime të procedurës, pas përfundimit të procedurës për konsolidim u ndahen të gjithë pjesëmarrësve në përpjesëtim me shumën e paguar.

III. PROCEDURA PËR KONSOLIDIM ME SHKËMBIM

Neni 33

Fillimi i procedurës për konsolidim të tokës bujqësore me shkëmbim

(1) Ministria me kërkesë të dhjetë ose më shumë pronarëve të tokës bujqësore në një apo më shumë komuna kadastrale fqinje ose me detyrë zyrtare kur toka bujqësore në rajonin e një tërësie të rrumbullakuar gjeografike të definuar me një apo më shumë komuna kadastrale, apo në raste të caktuara, një pjesë nga komuna kadastrale është me strukturë të pavolitshme tokësore të parcelave të vogla dhe të fragmentuara tokësore, zbaton procedurë për konsolidim të tokës bujqësore me këmbim.

(2) Procedura për konsolidim nga paragrafi (1) nga ky nen, e filluar pas kërkesës së parashtuar, përfshin sigurimin e ndihmës këshilldhënëse nga Ministria për arritjen e aktmarrëveshjes së drejtë për këmbim të tokës bujqësore ndërmjet parashtuesve të kërkesës, si dhe ndërmjetësim me Agjencinë për kadastrë të patundshmërive, njësinë e vetëqeverisjes lokale në aspekt të sigurimit të të dhënave kadastrale dhe regjistrimeve në librin publik të patundshmërive dhe Drejtorinë e të Hyrave Publike.

(3) Nëse procedura për konsolidim të tokës bujqësore zbatohet sipas detyrës zyrtare, e njëjta përfshin ndihmë këshilldhënëse nga Ministria për pronarët e parcelave tokësore në një apo më shumë komuna kadastrale për

arsyeshmërinë dhe nevojën nga zmadhimi i tokës bujqësore, si dhe ndihmë këshillëdhënëse për arritjen e aktmarrëveshjes së drejtë për këmbim të tokës bujqësore ndërmjet pronarëve të tokës bujqësore pjesëmarrës në procedurën për konsolidim dhe ndërmjetësimit me Agjencinë për kadastrë të patundshmërive, njësinë e vetëqeverisjes lokale dhe Drejtorinë e të Hyrave Publike.

(4) Me kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzohet dokumentacion për tokën bujqësore lëndë e procedurës për konsolidim dhe dëshmi për pronësi (aktzotërim) dhe skica të vendpozitës së tokës bujqësore lëndë e procedurës.

(5) Mënyrën e dhënies së ndihmës këshillëdhënëse dhe mënyrën e ndërmjetësimit të paragrafëve (2) dhe (3) të këtij neni, formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi (2) të këtij neni, si dhe dokumentacionin e nevojshëm i përcakton ministri.

Neni 34

Procedura për konsolidim me këmbim të tokës bujqësore me pjesëmarrje të tokës në pronësi shtetërore

(1) Nëse në procedurën për konsolidim të zbatuar në pajtim me nenin 33 të këtij ligji, lëndë e këmbimit është edhe toka bujqësore në pronësi shtetërore, këmbimi i tokës bujqësore në pronësi shtetërore me tokën bujqësore në pronësi private zbatohet me lidhjen e marrëveshjes në procedurë të zbatuar në pajtim me Ligjin për tokë bujqësore.

(2) Këmbimi i tokës bujqësore në pronësi shtetërore me tokën bujqësore në pronësi private në procedurë të zbatuar në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, mund të kryhet edhe pa u plotësuar kushti nga neni 16 paragrafi (3) të Ligjit për tokë bujqësore.

(3) Nëse këmbimi i tokës bujqësore në pronësi shtetërore me tokën bujqësore në pronësi private zbatohet në pajtim me paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, Ministria me detyrë zyrtare përcakton nëse këmbimi ka rezultuar nga procedura e zbatuar paraprakisht për konsolidim në pajtim me nenin 33 të këtij ligji.

(4) Sipërfaqja e tokës bujqësore në pronësi private e cila është lëndë e këmbimit në procedurë në pajtim me këtë nen duhet të jetë identike ose më e madhe nga sipërfaqja e tokës bujqësore në pronësi shtetërore.

(5) Agjencia për kadastrë të patundshmërive është e obliguar në afat prej 30 ditësh nga pranimi i marrëveshjes për këmbim dhe elaboratit geodetik në bazë të të cilit është përpiluar marrëveshja të kryejë ndryshim të të dhënave për parcelat kadastrale në pajtim me marrëveshjen.

Neni 35

Shpenzime të procedurës për konsolidim me këmbim

(1) Me shpenzime të procedurës për konsolidim me këmbim në kuptim të këtij ligji nënkuptohen shpenzimet për zbatimin e konsolidimit shpenzime për: përcaktimin e vlerës së tokës, realizimin e punëve gjeodezike, lidhje dhe verifikim të marrëveshjeve, shpenzime për regjistrim të ndryshimeve të pronësisë në librin publik të patundshmërive dhe shpenzime tjera të lidhura me punën e organeve të konsolidimit.

(2) Shpenzimet nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jenë lëndë e mbështetjes financiare në pajtim me programet nga Ligji për bujqësi dhe zhvillim rural në mënyrë dhe procedurë të rregulluara me atë ligj.

(3) Nëse shpenzimet nga paragrafi (1) të këtij neni nuk janë lëndë e mbështetjes në pajtim me paragrafin (2) nga ky nen, të njëjtat janë në ngarkim të pjesëmarrësve në

procedurën për konsolidim nëse procedura për konsolidim ngrihet me kërkesë të parashtruar, përkatësisht në ngarkim të Republikës së Maqedonisë nëse procedura ngrihet sipas detyrës zyrtare.

IV. BAZA E TË DHËNAVE

Neni 36

Vendosja e bazës së të dhënave

(1) Ministria vendos bazë të të dhënave.

(2) Në bazën e të dhënave evidentohet:

- toka bujqësore në pronësi shtetërore e futur në masën e konsolidimit,

- toka bujqësore në pronësi private e blerë nga Ministria në procedura për konsolidim ose në procedura me shfrytëzimin e të drejtës së blerjes me prioritet të tokës bujqësore;

- toka private e futur në masën e konsolidimit dhe

- toka bujqësore e dedikuar për nevoja të përgjithshme dhe të përbashkëta të ekonomive bujqësore.

Neni 37

Menaxhimi me tokën e evidentuar në bazën e të dhënave

(1) Ministria me tokën bujqësore të evidentuar në bazën e të dhënave menaxhon në mënyrë e cila mundëson shfrytëzimin e saj më efikas në funksion të zmadhimit të tokës bujqësore ose vënie në funksion të prodhimtarisë bujqësore në tokë të papërpunuar.

(2) Për realizimin e qëllimeve nga paragrafi (1) i këtij neni Ministria:

- jep pëlqim për ndarjen e tokës bujqësore në pronësi shtetërore të futur në masë të konsolidimit në pajtim me Propozimin për ndarjen e masës së konsolidimit,

- e jep me qira tokën bujqësore në pronësi shtetërore të futur në masë të konsolidimit në pajtim me Propozimin për ndarjen e masës së konsolidimit,

- blen tokë bujqësore në pronësi private në procedura për konsolidim në pajtim me propozimin për ndarjen e masës së konsolidimit dhe

- kujdeset për shfrytëzimin me dedikim të tokës bujqësore të dedikuar për nevoja të përgjithshme dhe të përbashkëta të ekonomive bujqësore.

Neni 38

Pëlqimi dhe qiraja e tokës bujqësore të evidentuar në bazën e të dhënave

(1) Ministria jep pëlqim për ndarjen e tokës bujqësore në pronësi shtetërore të futur në masë të konsolidimit në pajtim me Propozimin për ndarjen e masës së konsolidimit dhe blen tokë bujqësore në pronësi private në procedura për konsolidim në pajtim me propozimin për ndarjen e masës së konsolidimit me pëlqim paraprak të Qeverisë.

(2) Ministria me pëlqim paraprak të Qeverisë me aktmarrëveshje të drejtpërdrejtë e jep me qira tokën bujqësore në pronësi shtetërore të futur në masë të konsolidimit në pajtim me Propozimin e miratuar për ndarjen e masës së konsolidimit për periudhën prej 15 vitesh dhe për qira në lartësi të qirasë mesatare vjetore në rajonin për dhënie e tokës bujqësore në pronësi shtetërore me qira të arritur në tre vitet e fundit.

(3) Ministria me Aneks të marrëveshjes për qira të tokës bujqësore në pronësi shtetërore e cila ka qenë pjesë nga procedura për konsolidim, kryen ndryshim të të dhënave për tokën bujqësore në marrëveshjen në pajtim me Propozimin e miratuar për ndarjen e masës së konsolidimit edhe nëse këtë e kërkon qiramarrësi.

Neni 39

Procedura për evidentim të tokës bujqësore në bazën e të dhënave

Për tokën bujqësore nga neni 36 paragrafi (2) të këtij ligji, Ministria sipas detyrës zyrtare siguron të dhëna dhe e evidenton në bazën e të dhënave.

V. MBIKËQYRJA

Neni 40

(1) Mbiqëqyrje inspektuese të zbatimit të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të tij kryen Inspektorati shtetëror për bujqësi.

(2) Gjatë kryerjes së mbiqëqyrjes inspektuese nga paragrafi (1) të këtij neni inspektori ndërmerr masa dhe autorizime në pajtim me Ligjin për Inspektoratin shtetëror për bujqësi dhe Ligjin për mbiqëqyrje inspektuese.

VI. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 41

Gjobë në shumë prej 7 500 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në Ministri të cilët kanë qenë të ngarkuar për veprim, nëse Ministria nuk e miraton aktvendimin në afatsipas nenit 27 paragrafi (2) të këtij ligji.

Neni 42

Gjobë në shumë prej 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje ministrit, nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin në pajtim me nenin 27 paragrafi (4) të këtij ligji.

Neni 43

Gjobë në shumë prej 7 500 deri 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në Agjenci për Kadastër të Patundshmërive të cilët kanë qenë të angazhuar për veprim, nëse Agjencia për Kadastër të Patundshmërive:

- nuk vepron në pajtim me nenin 28 paragrafi (3) të këtij ligji dhe
- nuk vepron në pajtim me nenin 34 paragrafi (5) të këtij ligji.

VII. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 44

Akte nënligjore

Rregullat e përcaktuara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 45

Shfuqizimi

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji shfuqizohen nenet 16-a dhe 16-b të Ligjit për tokë bujqësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 135/2007, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13 dhe 106/13).

Neni 46

Hyrja në fuqi e ligjit

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ**4637.**

Врз основа на член 58 од Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 32/01, 50/01, 45/02, 98/02, 24/03, 96/04, 38/05, 88/08, 105/09, 34/10, 24/11, 55/11, 135/11 и 82/13), министерот за финансии донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРА-
ВИЛНИКОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА АКЦИЗИТЕ**

Член 1

Во Правилникот за спроведување на Законот за акцизите („Службен весник на Република Македонија“ број 40/01, 72/01, 89/01, 50/02, 86/02, 19/03, 54/03, 6/04, 6/05, 44/06, 137/06, 25/08, 54/08, 125/08, 53/09, 94/09, 122/09, 46/10, 85/10, 156/10, 29/12, 97/12 и 106/12), во членот 15 по ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) Гаранција за обезбедување на акцизен долг за контролни марки согласно член 38 став (2) и член 45 став (2) од Законот за акцизите се обезбедува со банкарска гаранција.“

Член 2

Во членот 26 во насловот зборот „даночен“ се заменува со зборот „царински“.

Во ставот (2) зборот „даночен“ се заменува со зборот „царински“.

Член 3

Во членот 27 во насловот зборот „даночен“ се заменува со зборот „царински“.

Во ставот (3) зборот „даночен“ се заменува со зборот „царински“.

Член 4

По член 28 се додава нов член 28-а кој гласи:

„Член 28-а

Акцизни ослободувања на патнички автомобили за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатори

(1) За остварување на ослободување од акциза при увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет на патнички автомобили, согласно член 51-в ставови (1) и (2) од Законот за акцизите до Министерството за финансии се поднесува барање на Образец А-ПА кој е составен дел на овој правилник, во два примерока.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член се доставуваат следните документи:

1. фактура, профактура или договор за купопродажба во која како купувач е наведен имплементаторот на проектот и

2. копија од потврда за регистрација на проектот во Владата на Република Македонија-Генерален секретаријат-Сектор за европска интеграција-Одделение за координација на странска помош која ги содржи следните податоци:

- називот на проектот на македонски и англиски јазик;

- вредноста на донацијата за соодветниот проект;

- име на имплементаторот кој е задолжен за реализирање на проектот и

- дата на договорот склучен помеѓу Владата на Република Македонија и странскиот донатор, во кој има клаузула дека донираните средства не можат да се користат за плаќање на јавни давачки во Република Македонија. "

Член 5

Во членот 29 во ставовите (3) и (4) зборот „даночен“ се заменува со зборот „царински“.

Член 6

По членот 29 се додава нов член 29-а кој гласи:

„Член 29-а

Враќање на акциза за оштетени контролни марки за обележување на тутунски добра

(1) Враќањето на акциза за оштетени контролни марки за обележување на тутунски добра кои се докажливо оштетени се врши врз основа на барање кое го поднесува лицето на кое му се издадени контролни марки.

(2) Контролните марки за кои се бара враќање на платената акциза треба да се докажливо оштетени при нивното печатење, односно да отстапуваат од одредбите од член 39 од овој Правилник.

(3) Кон барањето за враќање на платената акциза од став (1) од овој член се доставуваат следните документи и прилози:

1. доказ за платена акциза;

2. записник заверен од овластени лица од барателот со листа на оштетени контролни марки по сериски број и број на решение со кое се задолжени и

3. оштетените контролни марки залепени на табак хартија.

(4) По барање на лицето на кое му се издадени контролните марки, докажливо оштетените контролни марки можат да се заменат со нови контролни марки. "

Член 7

Во членот 31 по ставот (4) се додаваат девет нови става (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) и (13) кои гласат:

„(5) За остварување на ослободување од акциза при увоз на минерални масла, согласно член 32 ставови (3) и (4) од Законот за акцизите до Министерството за финансии се поднесува барање на Образец А1-ММ кој е составен дел на овој правилник, во два примерока.

(6) Кон барањето се приложуваат следните документи:

1. фактура, профактура или договор за купопродажба во која како купувач е наведен имплементаторот на проектот;

2. копија од потврда за регистрација на проектот во Владата на Република Македонија-Генерален секретаријат-Сектор за европска интеграција-Одделение за координација на странска помош која ги содржи следните податоци:

- називот на проектот на македонски и англиски јазик;
- вредноста на донацијата за соодветниот проект;
- име на имплементаторот кој е задолжен за реализирање на проектот и

- дата на договорот склучен помеѓу Владата на Република Македонија и странскиот донатор, во кој има клаузула дека донираните средства не можат да се користат за плаќање на јавни давачки во Република Македонија.

(7) За остварување на ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла, согласно член 32 ставови (3) и (4) од Законот за акцизите до Министерството за финансии се поднесува барање на Образец А2- ММ кој е составен дел на овој правилник, во два примерока.

(8) Кон барањето се приложуваат следните документи:

1. профактураили договор за купопродажба во која како купувач е наведен имплементаторот на проектот;
2. копија од потврда за регистрација на проектот во Владата на Република Македонија-Генерален секретаријат-Сектор за европска интеграција-Одделение за координација на странска помош која ги содржи следните податоци:

- називот на проектот на македонски и англиски јазик;

- вредноста на донацијата за соодветниот проект;
- име на имплементаторот кој е задолжен за реализирање на проектот и

-дата на договорот склучен помеѓу Владата на Република Македонија и странскиот донатор, во кој има клаузула дека донираните средства не можат да се користат за плаќање на јавни давачки во Република Македонија.

(9) За остварување на ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла, согласно член 32 ставови (3) и (4) од Законот за акцизите, имплементаторот кој е задолжен за реализација на проектот наведен во потврдата за регистрација на проектот во Владата на Република Македонија до имател на акцизна дозвола доставува потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла издадена од Министерството за финансии.

(10) Ослободувањето од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла за намените од член 32 ставови (3) и (4) од Законот за акцизите имателот на акцизна дозвола го врши на следниот начин:

1. минералните масла се испраќаат од акцизен склад до имател на потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла врз основа на писмена нарачка, во која мора да се наведе видот и количината на минерални масла;

2. имателот на потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла пред превземањето на минералните масла на имателот на акцизна дозвола треба да достави писмена изјава дека минералните масла ќе ги користи

исклучиво за намена од член 32 од Законот за акцизите. Во писмената изјава треба да се наведе и бројот и датумот на издадената потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла од Министерството за финансии;

3. имател на акцизна дозвола на фактурата треба да запише клаузула дека минералните масла се испратени (продадени) без пресметана акциза и врз основа на писмена изјава на имател на потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла;

4. имателот на акцизна дозвола треба да ги чува фактурите со клаузула дека минералните масла се испратени (продадени) без пресметана акциза и писмената изјава на имателите на потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла согласно член 54 од Законот за акцизите.

(11) Ако минералните масла се испраќаат врз основа на договор за сукцесивни испораки, писмената изјава на имателот на потврда за ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла може да биде дадена во првата нарачка или во договорот за сукцесивни испораки, а кај понаатамошните набавки имателот на акцизна дозвола на фактурата се повикува на бројот и датумот на таа нарачка односно на договорот за сукцесивни испораки во кој е дадена таква писмена изјава.

(12) Имплетаторот на акцизна дозвола води евиденција за испратени (продадени) количини на минерални масла кои се ослободени од акциза по имплементатор на проект, вид, количина и вредност на минерални масла кои му се испорачани (продадени), за секој имплементатор на проект поединечно и вкупна евиденција. Копија од евиденциите имателот на акцизна дозвола се доставува до Царинската управа до крајот на наредниот месец по истек на акцизниот период.

(13) Имплетаторот на проектот води евиденција за примени количини на минерални масла кои се ослободени од акциза по вид, количина и вредност на минерални масла кои му се испорачани (продадени), од секој испраќач поединечно и вкупна евиденција."

Член 8

По членот 33 се додаваат два нови членови 33-а и 33-б кој гласат:

„Член 33-а

Регистрација на трговци со минерални масла кои содржат материи за обележување

(1) Лицата кои вршат дејност трговија со минерални масла кои содржат материи за обележување поднесуваат барање за регистрација до Царинска управа согласно член 31-а став (1) од Законот за акцизите.

(2) Кон барањето од став (1) на овој член лицето ги доставува следните документи:

1. податоци за барателот и тоа:

- назив, седиште, адреса на барателот и единствениот даночен број (ЕДБ) и

- тековна состојба од Централен регистар на Република Македонија.

2. податоци за локациите на објектите каде ќе се извршува дејноста трговија со минерални масла кои содржат материји за обележување со бројот на продажни места за точење на секоја локација и

3. вид и тарифни ознаки на минерални масла кои содржат материји за обележување.

Член 33-б

Начин на комуникација и пренос на податоците за трговијата со минерални масла кои содржат материји за обележување

(1) Регистрираните лица кои вршат дејност трговија со минерални масла кои содржат материји за обележување преку GPRS уред обезбедуваат комуникација и пренос на податоци со серверот на Царинската управа согласно член 31-а став (3) од Законот за акцизите.

(2) GPRS уредите треба да бидат воспоставени на секоја локација каде се точат минерални масла кои содржат средства за обележување.

(3) Размената на податоци од GPRS уредот на трговецот до серверот на Царинската управа се врши преку VPN врска за размена на податоци, обезбедена од мобилните оператори.

(4) Размената на податоци се врши преку XML порака која ги содржи следните податоци:

- единствен даночен број на испраќачот на порака;
- назив на испраќачот;
- адреса на испраќачот;
- датум на изработка на пораката;
- време на изработка на пораката;
- датум за кој се однесуваат податоците;
- број на регистрација со кој испраќачот е регистриран во Царинска управа;
- шифра на бензиска пумпа во рамки на потврдата за регистрација;
- назив на бензиска пумпа;
- адреса на бензиска пумпа;
- датум на продажба;
- време на продажба;
- број на фискална каса/број на сметка од системот за евиденција на продажба на трговецот;
- шифра на артикл;
- опис на артикл;
- количина во литри;
- единечна продажна цена во денари и
- вкупен износ во денари.

(5) Пораката од став (4) од овој член се испраќа до Царинската управа еднаш дневно, со податоци за претходниот ден.

(6) Царинската управа на својата интернет страна ја објавува формата и содржината на XML пораката ."

Член 9

Во членот 34 во став (1) во воведната реченица зборовите „тип 1,2 и 3" се заменуваат со зборовите „тип 1, 2, 3 и 4".

Во став (11) зборовите „еднаш неделно" се бришат. Ставовот (15) се брише.

Ставовите (16), (17) стануваат ставови (15) и(16). Ставот (18) се брише.

Ставовите (19), (20) и (21) стануваат ставови (17), (18) и (19).

Член 10

Во членот 39 во став (11) зборовите „еднаш неделно" се бришат.

Ставот (14) се брише.

Ставовите (15) и(16) стануваат ставови (14) и(15).

Ставот (17) се брише.

Ставовите (18), (19), (20) и (21) стануваат ставови (16), (17), (18) и (19).

Член 11

Во членот 41 во став (1) точка 4 по зборовите „член 25 точки 1,2,3 и 4" се додаваат зборовите „ и член 32 ставови (3) и (4).

Во точка 7 зборот „даночен" се заменува со зборот „царински".

Член 12

Во членот 42 став (1) точка 5 зборот „даночен" се заменува со зборот „царински".

Во ставот (6) зборовите „акцизен склад" се заменуваат со зборовите „местото на акцизно повластено користење".

Во ставот (7) зборовите „акцизна дозвола" се заменуваат со зборовите „одобрение за акцизно повластено користење".

Член 13

Обрасците АК-01 и АК-02 се заменуваат со нови обрасци кои се составен дел на овој правилник.

Член 14

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19 - 27638/7

30 декември 2013 година
Скопје

Министер за финансии,
Зоран Ставрски, с.р.

Република Македонија
Министерство за финансии

Образец: А-ПА

Б А Р А Њ Е

за остварување на ослободување од акциза при увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет на патнички автомобили за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор

Број: _____

Датум: _____

Име на проектот:	
Број на проектот под кој е регистриран во Владата на Република Македонија:	
Даночен број на проектот:	
Име и адреса на странскиот донатор:	
Име на субјектот задолжен за реализација на проектот (имплементатор):	
Лице за контакт, e-mail и телефонски број во Република Македонија:	
Име и адреса на субјектот преку кој се врши увозот:	
Даночен број на субјектот преку кој се врши увозот:	

За остварување на ослободување од акциза при увоз и при пуштање во акцизно правен слободен промет на патнички автомобили, согласно член 51-в ставови (1) и (2) од Законот за акцизите (Службен весник на РМ бр.32/01 до 82/13) кои се употребуваат за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор бараме Министерството за финансии да издаде потврда за остварување на ослободувањето од акциза за потребите на проектот за следните патнички автомобили:

Реден број	Опис на патничкиот автомобил (марка, вид, тип, број на шасија)	Тарифна ознака	Количина	Вредност на патнички автомобил во странска валута / денари
1	2	3	4	5
ВКУПНО:				

Вкупната вредност на патничкиот/те автомобили за кој/и се бара ослободување според документот од испорачателот е во износ од _____ изразена во странска валута/денари.

Име и функција на овластено лице за проектот

Потпис на овластено лице

Печат на проектот

Република Македонија
Министерство за финансии

Образец: А1-ММ

БАРАЊЕ

за остварување на ослободување од акциза при увоз на минерални масла за
реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор

Број: _____

Датум: _____

Име на проектот:	
Број на проектот под кој е регистриран во Владата на Република Македонија:	
Даночен број на проектот:	
Име и адреса на странскиот донатор:	
Име на субјектот задолжен за реализација на проектот (имплементатор):	
Лице за контакт, e-mail и телефонски број во Република Македонија:	
Име и адреса на субјектот преку кој се врши увозот:	
Даночен број на субјектот преку кој се врши увозот:	

За остварување на ослободување од акциза при увоз на минерални масла за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор, согласно член 32, ставови (3) и (4) од Законот за акцизите (Службен весник на РМ бр.32/01 до 82/13) бараме Министерството за финансии да издаде потврда за остварување на ослободувањето од акциза за потребите на проектот за следните минерални масла:

Реден број	Опис на минералните масла (вид)	Тарифна ознака	Количина	Вредност на минералните масла во странска валута
1	2	3	4	5
ВКУПНО:				

Вкупната вредност на минералните масла за кои се бара ослободување според документот од странскиот испорачател е во износ од _____ изразена во странска валута.

Име и функција на овластено лице за проектот

Потпис на овластено лице

Печат на проектот

Република Македонија
Министерство за финансии

Образец: А2-ММ

Б А Р А Њ Е

за остварување на ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор

Број: _____

Датум: _____

Име на проектот:	
Број на проектот под кој е регистриран во Владата на Република Македонија:	
Даночен број на проектот:	
Име и адреса на странскиот донатор:	
Име на субјектот задолжен за реализација на проектот (имплементатор):	
Лице за контакт, e-mail и телефонски број во Република Македонија:	
Име и адреса на имателот на акцизна дозвола преку кој се врши набавката на минерални масла:	
Даночен број на имателот на акцизна дозвола преку кој се врши набавката на минерални масла:	

За остварување на ослободување од акциза при пуштање во акцизно правен слободен промет на минерални масла за реализирање на проекти финансирани со парични средства на странски донатор, согласно член 32, ставови (3) и (4) од Законот за акцизите (Службен весник на РМ бр.32/01 до 82/13) бараме Министерството за финансии да издаде потврда за остварување на ослободувањето од акциза за потребите на проектот за следните минерални масла:

Реден број	Опис на минералните масла (вид)	Тарифна ознака	Количина	Вредност на минералните масла во денари
1	2	3	4	5
ВКУПНО:				

Вкупната вредност на минералните масла за кои се бара ослободување според документот од испорачателот е во износ од _____ изразена во денари.

Име и функција на овластено лице за проектот

Потпис на овластено лице

Печат на проектот

АК-01

Пополнува Царинска Управа

Датум и број
на прием

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ АКЦИЗНА ДОЗВОЛА

1 Даночен обврзник

ЕДБ на обврзникот

1.1

Скратен назив - фирма

1.2

Адреса на седиште

1.3

број		
поштенски број	населено место	општина
телефон	телефакс	

2 Податоци за акцизниот склад

Ред. бр.	Адреса-улица број место и општина (2.1)	Пр (2.2) ПСИ (2.3)	Одговорно лице за потпишување на акцизни документи (2.4) ЕМБГ/име, татково име и презиме	Потпис	о/з (2.5)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

3 Видови на акцизни добра

Ред. бр.	Вид (3.1)	Тарифна ознака (3.2)	Количина (3.3)	Един. мерка (3.4)	Пр (3.5)	ПСИ (3.6)
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

АК-01

4 Одговорни лица

Лице одговорно
за работењето на
акцизниот склад- ЕМБГ
- Име и презиме

4.1

Полномошник

- ЕМБГ
- Име и презиме

4.2

Потпис

5 Прилози

☐ Тековна состојба од Централен регистар на Република Македонија ☐ Копија од поднесени годишни пресметки во последните две години со потврда за прием од Централен регистар ☐ Потврда од Управата за јавни приходи дека барателот редовно ги исполнува даничните обврски ☐ Уверение од надлежен суд или потврда од Централен регистар дека против барателот не е отпочната постапка за стечај или ликвидација ☐ Уверение од надлежен суд дека против барателот и одговорното лице не се води кривична постапка ☐ Уверение од надлежен суд дека против барателот и одговорното лице не е изречена мерка за безбедност - забрана за вршење на дејност ☐ Податоци за уредите кои овозможуваат мерење на произведените, преработените, складираните и испорачаните акцизни добра согласно со меѓународните стандарди и одобрение од надлежен орган за стандардизација и метрологија за прецизноста на мерните инструменти ☐ Податоци и технички опис на просториите што се предвидуваат за акцизен склад, нацрт на акцизниот склад и скица на околината на складот ☐ Документи од надлежните управни, односно инспекциски органи и тоа: решение за минимални технички услови кои треба да ги исполнува акцизниот склад; решение за минимални хигиенско-санитерни услови на акцизниот склад; решение за исполнети мерки, нормативи и стандарди за заштита при работа на акцизниот склад	☐ Опис на дејноста и вид на акцизното добро за кое се бара акцизна дозвола ☐ Опис на транспортните постапки и видови на пакувања ☐ Изјава за испорачаните количини на акцизни добра по видови во предходната календарска година ☐ Опис на поединечните производни постапки (во случај кога се бара акцизна дозвола за производство или преработка на акцизни производи) ☐ Опис на начинот на прием, складирање и испорака на акцизните добра и евиденцијата за нивното движење ☐ Податоци за испраќањето на акцизните добра од акцизниот склад по вид, количина и пакување во една календарска година ☐ Опис и локација на производните и складишните простории ☐ Подетален опис на акцизната дејност со набројување на видовите на постапките што ќе се извршуваат во акцизниот склад ☐ Податоци за опремата потребна за извршување на акцизната дејност

Потврдувам дека податоците наведени во ова Барање се точни и целосни

Датум на поднесување

Д Д М М Г Г Г Г Г

Потпис и печат

Датум на обработка

Потпис на обработувачот

Д Д М М Г Г Г Г Г

Пополнувач Царинска Управа

Забелешка

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

- 1.1 Впишете го Вашиот Единствен даночен број добиен од Управата за јавни приходи.
- 1.2 Наведете го називот (фирмата) што вообичаено ја користите во секојдневното работење.
- 1.3 Наведете ја адресата на вистинското седиште за контакт (локацијата на која претежно ја вршите дејноста).
На оваа адреса Царинската Управа ќе Ви доставува пријави, решенија, известувања и др.
- НАПОМЕНА:** Неточноста на овој податок може да предизвика Ваше ненавременно информирање и други последици по Вашето работење.
- Доколку имате повеќе од 6 акцизни складишта, приложете дополнителен список со бараните податоци. За секој акцизен склад наведете:
 - 2.1 Адреса (улица, број, населено место и општина).
 - 2.2 Пр - Означете со "х" ако складот се користи за производство на акцизни добра (во првиот ред).
 - 2.3 ПСИ - Означете со "х" ако складот се користи за примање, складирање и испраќање на акцизни добра (во вториот ред).
 - 2.4 Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за потпишување на акцизните документи за тој склад.
 - 2.5 о/з - Означете со "о" ако складот е отворен, односно со "з" ако складот е затворен извршете негово одјавување.
- Доколку барате дозвола за повеќе од 10 видови акцизни добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За сите видови акцизни добра за кои се бара акцизна дозвола наведете:
 - 3.1 Вид на акцизното добро.
 - 3.2 Тарифна ознака од номенклатурата на царинската тарифа.
 - 3.3 Планирана количина за производство или складирање.
 - 3.4 Единица мерка во која е изразена количината - литри (л), килограми (кг), парчиња (парч).
 - 3.5 Пр - означете со "х" ако барате дозвола за производство на акцизното добро.
 - 3.6 ПСИ - означете со "х" ако барате дозвола за прием, складирање и испраќање на акцизното добро.
- За одговорните лица наведете:
 - 4.1 Единствен матичен број на граѓанинот, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за работењето на акцизните складишта.
 - 4.2 Единствен матичен број на граѓанинот, татково име и презиме и потпис на полномошникот на лицето одговорно за работењето на акцизните складишта.
- Задолжително приложете ги сите документи наведени во рубриката "Прилози" и означете со "х" пред називот на секој документ што го приложувате. Треба да приложите соодветен број нацрти, скици на околината и технички опис на просториите за сите складишта, како и соодветен број одобренија од надлежниот орган за стандардизација и метрологија за сите мерни уреди кои ги користите во складот. Наведете го датумот на поднесување и задолжително потпишете го барањето и ставете печат.

АК-02

Пополнува Царинска Управа

Датум и број
на прием

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ ЗА АКЦИЗНО ПОВЛАСТЕНО КОРИСТЕЊЕ

1 Даночен обврзник

ЕДБ на обврзникот

1.1

Скратен назив - фирма

1.2

Адреса на седиште

1.3

број
поштенски број населено место општина
телефон телефакс

2 Податоци за деловните простории во кои се сместуваат акцизно повластените добра

Ред. бр.	Адреса - улица, број, место и општина (2.1)	Пр (2.2)	Скп (2.3)	о/з (2.4)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

3 Видови на акцизни добра

Ред. бр.	Вид (3.1)	Тарифна ознака (3.2)	Количина (3.3)	Един. мерка (3.4)	Пр (3.5)	ПСИ (3.6)
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

АК-02

4 Одговорни лица

			Потпис
Лице одговорно за користење на акцизно-повластените добра	- ЕМБГ	4.1	
	- Име и презиме		
Полномошник	- ЕМБГ	4.2	
	- Име и презиме		

5 Прилози

☐ Тековна состојба од Централен регистар на Република Македонија	☐ Природа и опис на поединечни производни постапки
☐ Изјава од барателот дека кон него не е отпочната постапка на стечај или ликвидација	☐ Опис на просториите во кои ќе бидат сместени акцизно-повластените добра
☐ Копија од поднесени годишни пресметки во последните две години со потврда за прием од Централен регистар	☐ Изјава за употреба на мерни инструменти при користењето на акцизните добра и одобрение од надлежен орган за стандардизација и метрологија за прецизноста на мерните уреди доколку истите се користат
☐ Потврда од Управата за јавни приходи дека барателот редовно ги исполнува даночните обврски	☐ Копија од Решение од Министерството за здравство за здравствената установа за која се бара одобрение; Решение од агенција за храна и ветеринарство доколку се бара во прехранбена индустрија
☐ Опис на видот и намената за акцизното добро за кое се бара одобрение за акцизно повластено користење	☐ Подетален опис на дејноста за која се користат акцизните добра
☐ Опис на начинот на прием, складирање и испорака на акцизните добра и евиденцијата за нивното движење	

Потврдувам дека податоците наведени во ова Барање се точни и целосни

Датум на поднесување

Потпис и печат

Датум на обработка

Пополнува Царинска Управа

Потпис на обработувачот

Забелешка

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

- 1.1 Впишете го Вашиот Единствен даночен број добиен од Управата за јавни приходи.
 - 1.2 Наведете го називот (фирмата) што вообичаено ја користите во секојдневното работење.
 - 1.3 Наведете ја адресата на вистинското седиште за контакт (локацијата на која претежно ја вршите дејноста).
На оваа адреса Царинската Управа ќе Ви доставува пријави, решенија, известувања и др.
НАПОМЕНА: Неточноста на овој податок може да предизвика Ваше ненавременно информирање и други последици по Вашето работење.
- Доколку имате повеќе од 10 деловни простории на различни локации во кои ќе сместувате акцизно-повластени добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За секоја деловна просторија во која ќе сместувате акцизно-повластени добра наведете:
- 2.1 Адреса (улица, број, населено место и општина).
 - 2.2 Пр - Означете со "х" ако просториите се производствени.
 - 2.3 Скл - Означете со "х" ако просториите се складишни
 - 2.4 о/з - Означете со "о" ако просториите се користат, односно со "з" ако просториите повеќе не се користат за складирање на акцизно повластени добра и ги одјавувате.
- Доколку барате одобрение за акцизно-повластено користење за повеќе од 10 видови акцизни добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За сите видови акцизни добра за кои се бара одобрение за акцизно-повластено користење наведете:
- 3.1 Вид на акцизното добро.
 - 3.2 Тарифна ознака од номенклатурата на царинската тарифа.
 - 3.3 Планирана количина за производство или складирање.
 - 3.4 Единица мерка во која е изразена количината - литри (л), килограми (кг), парчиња (парч).
 - 3.5 Пр - означете со "х" ако барате одобрение за производство на акцизното добро.
 - 3.6 ПСИ - означете со "х" ако барате одобрение за складирање на акцизното добро.
- За одговорните лица наведете:
- 4.1 Единствен матичен број на граѓанин, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за користењето на акцизно-повластените добра.
 - 4.2 Единствен матичен број на граѓанин, татково име и презиме и потпис на полномошникот на лицето одговорно за користењето на акцизно-повластените добра.

Задолжително приложете ги сите документи наведени во рубриката "Прилози" и означете со "х" пред називот на секој документ што го приложувате. Наведете го датумот на поднесување и задолжително потпишете го барањето и ставете печат.

4638.

Врз основа на член 45-а став 9 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12 и 24/13), министерот за образование и наука до-несе

**П РА В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА ПРОВЕРУВАЊЕ НА ОБЈЕК-
ТИВНОСТА НА НАСТАВНИКОТ ПРИ ОЦЕНУВА-
ЊЕТО НА ПОСТИГАЊАТА НА УСПЕХОТ НА
УЧЕНИЦИТЕ ПО НАСТАВНИТЕ ПРЕДМЕТИ СО
КОИ УЧЕНИЦИТЕ СЕ СТЕКНУВААТ СО ВЕШ-
ТИНИ, ОДНОСНО ПО НАСТАВНИТЕ ПРЕДМЕ-
ТИ ЗА КОИ НЕ МОЖЕ ДА СЕ ВРШИ ЕКСТЕРНО
ПРОВЕРУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УСПЕ-
ХОТ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО ЈАВНИТЕ СРЕДНИ
УЧИЛИШТА**

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на прове-рување на објективноста на наставникот при оценува-њето на постигањата на успехот на учениците по нас-тавните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно по наставните предмети за кои не мо-же да се врши екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во јавните средни училишта.

Член 2

Проверување на објективноста на наставникот при оценувањето на постигањата на успехот на учениците преку збирката на докази во јавните средни училишта се врши за наставниот предмет спорт и спортски актив-ности во сите години на изучување, како и за стручно-теоретските предмети и практичната настава во струч-ните училишта кои се содржат во Листата која е дадена во прилог бр. 1 и е составен дел на овој правилник.

Член 3

Проверувањето на објективноста на наставникот при оценувањето на успехот на учениците се врши пре-ку увид во доказите во збирката на докази за стекнати-те вештини на ученикот/ученичката.

Член 4

Доказите за стекнатите вештини на ученикот/уче-ничката се содржани во збирката на докази кои настав-никот ги собира во текот на наставната година, а за уче-никот/ученичката од завршните години (тригодишно образование за занимања и четиригодишно техничко образование) до крајот на првото полугодие.

Член 5

Збирката на докази за стекнатите вештини на учени-кот/ученичката содржи:

- насловна страница на која стои: назив на училиш-тето, име и презиме на ученикот/ученичката, име и пре-зиме на наставникот кој ја изведува наставата, наставен предмет, година и паралелка, вид на образование, стру-ка и образовен профил,
- пополнети инструменти со кои наставникот го сле-дел напредувањето на секој ученик на почетокот на учебната година, на крајот од првото полугодие и во текот на наставната година,

- докази во збирката – трудови на ученикот и
- постигнатите образовни стандарди на ученикот по нивоата од когнитивното, афективното и психомоторно-то подрачје.

Член 6

Збирката на докази за ученикот/ученичката по предметот спорт и спортски активности содржи:

- пополнети инструменти со кои го следел напреду-вањето на ученикот/ученичката, на почетокот и во те-кот на учебната година,
- внесени постигнати образовни стандарди за секој одделен ученик/ученичка и
- докази за спортско знаење.

Наставникот води и личен картон за ученикот/уче-ничката каде што се евидентираат податоци за морфо-лошкиот статус, психомоторните способности и функци-онални способности.

Во збирката на докази за ученикот/ученичката има најмалку 10 докази, а за учениците од завршните годи-ни (тригодишно образование за занимања и четириго-дишно техничко образование) до крајот на првото полу-годие, има најмалку четири докази.

Член 7

Збирката на докази за ученикот/ученичката по стручно-теоретските предмети и практичната настава содржи:

- податоци за: вид на образование, наставен пред-мет, година и паралелка, струка и образовен профил;
- листа на докази - изработени трудови на учени-кот/ученичката;
- листа/и на други докази за успехот на учени-кот/ученичката која содржи: искажување на дополни-телни афинитети, можности и резултати коишто учени-кот ги покажал во доменот на афективното подрачје;
- завршен коментар на наставникот во врска со зго-лемување или намалување на а оценката на учени-кот/ученичката.

Во збирката на докази за ученикот/ученичката по стручно-теоретските предмети и практичната настава има најмалку 10 докази од областа на наставната прог-рама, а за учениците од завршните години (тригодиш-но образование за занимања и четиригодишно технич-ко образование) за тематските целини од наставната програма кои се реализираат до крајот на првото полу-годие, има најмалку четири докази.

Член 8

Проверувањето на објективноста на наставникот кој реализира настава по спорт и спортски активности при оценувањето на постигањата на успехот на учени-ците се врши преку доказите за стекнатите знаења, спо-собности и вештини на ученикот/ученичката во поеди-начни збирки на докази за најмалку 80 % од сите учени-ци во паралелката.

Наставникот кој реализира настава по спорт и спортски активности добива 10 бода доколку има обез-бедено збирки на докази за 91 % - 100% од учениците.

Наставникот добива пет бода доколку има обезбедено збирки на докази за 80 % до 90% од учениците во па-ралелката.

Доколку наставникот нема обезбедено збирки на до-кази за најмалку 80 % од учениците во паралелката не добива бодови (нула бодови) и не се вреднува за бро-јот на прилози што влегуваат во збирката на докази што се трудови изработени од ученикот/ученичката.

Член 9

Проверувањето на објективноста на наставникот кој реализира настава по спорт и спортски активности при оценувањето на постигањата на успехот на учениците се врши и преку бројот на доказите за стекнатите знаења, способности и вештини на ученикот/ученичката во поединечните збирки на докази за секој ученик/ученичка.

Наставникот добива 10 бода доколку води листа според образовните стандарди за постигањата на учениците за секој ученик /ученичка одделно и по три бода за секој доказ (труд или инструмент) наведени во член 6 од овој правилник.

Во зависност од бројот на доказите што влегуваат во збирката на докази, наставникот може да добие најмногу 40 бода.

Член 10

Вкупниот број на бодови кои што може да ги добие наставникот од поединечни збирки на докази од член 8 од овој правилник и бројот на докази што се трудови изработени од ученикот/ученичката од член 9 од овој правилник е 50 бода.

Член 11

Проверувањето на објективноста на наставникот кој реализира настава по стручно-теоретските предмети и практичната настава при оценувањето на постигањата на успехот на учениците се врши преку доказите за стекнатите вештини на ученикот/ученичката во поединечни збирки на докази за најмалку 80 % од сите ученици во паралелката.

Наставникот кој реализира настава по стручно-теоретските предмети и практичната настава добива 10 бода доколку има обезбедено збирки на докази за 91 % - 100% од учениците.

Наставникот добива пет бода доколку има обезбедено збирки на докази за 80 % до 90% од учениците во паралелката.

Доколку наставникот нема обезбедено збирки на докази за најмалку 80 % од учениците во паралелката не добива бодови (нула бодови) и не се вреднува за бројот на прилози што влегуваат во збирката на докази што се трудови изработени од ученикот/ученичката.

Член 12

Проверувањето на објективноста на наставникот кој реализира настава по стручно-теоретските предмети и практичната настава при оценување на постигањата на успехот на учениците се врши и преку бројот на доказите за стекнатите знаења, способности и вештини на ученикот/ученичката во поединечните збирки на докази за секој ученик/ученичка.

Наставникот добива 10 бода доколку води листа на докази според образовните стандарди за постигањата на учениците за секој ученик/ученичка одделно и по три бода за секој доказ од член 7 од овој правилник.

Во зависност од бројот на доказите што влегуваат во збирката на докази, наставникот може да добие најмногу 40 бода за наставните програми, а за завршните години (тригодишно образование за занимања и четиригодишно техничко образование) за тематските целини од наставните програми кои се реализираат до крајот на првото полугодие, може да добие најмногу 22 бода.

Член 13

Вкупниот број на бодови кои што може да ги добие наставникот од поединечни збирки на докази од член 11 од овој правилник и бројот на докази што се трудови изработени од ученикот/ученичката од член 12 од овој правилник е 50 бода, а за завршните години (тригодишно образование за занимања и четиригодишно техничко образование), наставникот може да добие најмногу 32 бода.

Член 14

За проверување на објективноста на наставникот при оценувањето на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, од страна на училишната комисија се определуваат по тројца наставници од редот на вработените наставници во училиштето по соодветните наставни предмети од Листата од член 2 од овој правилник.

Доколку во училиштето не постои друг вработен наставник по соодветниот предмет по кој се врши проверување на објективноста на оценувањето, училишната комисија одредува наставник од сродно подрачје/област на наставниот предмет.

Член 15

Тројцата наставници од член 14 од овој правилник ја разгледуваат содржината на збирката на докази за секој ученик/ученичка во паралелката и истите ги бодуваат одделно, согласно согласно членовите 8, 9, 10, 11, 12 и 13 од овој правилник.

Бодовите од доказите од секој наставник кај кој се проверува објективноста на оценувањето се евидентираат во Листа за внесување на бодовите на наставниците за кој се врши проверување на објективноста на оценувањето врз основа на збирката на докази, која е дадена во прилог бр. 2, кој е составен дел на овој правилник.

Листа од став 2 на овој член, се доставува од страна на тројцата наставници од став 1 на овој член до училишната комисија.

Член 16

Училишната комисија изготвува Извештај од училишната комисија кој го доставува до Државниот испитен центар.

Извештајот од училишната комисија е даден во прилог бр. 3, кој е составен дел на овој правилник.

Член 17

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот на проверување на објективноста на наставникот при оценувањето на постигањата на успехот на учениците по наставните предмети со кои учениците се стекнуваат со вештини, односно по наставните предмети за кои не може да се врши екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во јавните средни училишта („Службен весник на Република Македонија” бр.62/13 и 79/13).

Член 18

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 19-14863/3
26 декември 2013 година
Скопје

Министер,
Спиро Ристовски с.р.

Прилог бр.1

Л И С Т А

ГИМНАЗИСКО ОБРАЗОВАНИЕ, СРЕДНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ
СО ЧЕТИРИГОДИШНО ТРАЕЊЕ, СРЕДНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ
СО ТРИГОДИШНО ТРАЕЊЕ, УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ:

Ред. број	Наставен предмет	Година на изучување
1.	Спорт и спортски активности	во сите години на изучување

СРЕДНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ СО ЧЕТИРИГОДИШНО ТРАЕЊЕ:

Ред. број	Струка	Наставен предмет	Година на изучување
1.	Геолошко-рударска и металуршка струка	- Практична настава - Техничко цртање со нацртна геометрија и аутокад	II, III, IV I
2.	Градежно-геодетска струка	-Практична настава -Техничко цртање со компјутерска комуникација - Цртање и сликање - Нацртна геометрија - Проектирање и урбанизам - Изборна програма - Градежни конструкции - Изборна програма - Проектирање на ентериер и мебел - Изборна програма - Компјутерски дизајн - Компјутерски дизајн - Изборна настава - Геодезија и геодетски подлоги - Геодетски мерења - Геодезија и геодетски подлоги	II, III, IV I II, III I, II III, IV III, IV III IV IV II II III
3.	Графичка струка	Практична настава	II, III, IV
4.	Економско-правна и трговска струка	Практична настава	II, III, IV

5.	Електротехничка струка	• Практична настава • Техничко цртање • Практична настава-изборен	II, III, IV I III, IV
6.	Здравствена струка	• Практична настава • Фиксна протетика-изборен • Мобилна протетика-изборен • Микробиологија и инфектологија со нега-изборен • Интерна и педијатрија со нега-изборен • Хирургија со гинекологија и акушерство со нега-изборен • Микробиологија-изборен • Клиничка хемија-изборен • Фармацевтска технологија-изборен • Фармацевтска хемија-изборен • Фармакогнозија-изборен • Физикална терапија-изборен • Рехабилитација-изборен	II, III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV III, IV
7.	Земјоделско-ветеринарна струка	• Практична настава	II, III, IV
8.	Лични услуги	• Практична настава • Практична настава (изборен) • Техничко цртање и машински елементи (Техничар за очна оптика)	II, III, IV II, III, IV I
9.	Машинска струка	• Практична настава • Практична настава - изборна • Техничко цртање со нацртна геометрија и CAD • Компјутерско модулирање и конструирање	II, III, IV III, IV I II, III
10.	Сообраќајна струка	• Практична настава • Практична настава - изборна • Техничко цртање со нацртна геометрија	II, III, IV III, IV I
11.	Текстилно-кожарска струка	• Практична настава • Практична настава-изборен • Техничко цртање и машински елементи • Естетско обликување на облека	II, III, IV III, IV I II

12.	Угостителско-туристичка струка	-Практична настава	II, III, IV
13.	Хемиско-технолошка струка	-Практична настава -Техничко цртање и машински елементи	II, III, IV I
14.	Шумарско-дрвопреработувачка струка	-Практична настава -Техничко цртање со нацртна геометрија	II, III, IV I
15.	Спортска гимназија	- Основи на психомоториката - Основи на кинезиологија - Пливање - изборен - Атлетика- изборен - Гимнастика - изборен - Боречки спортови- изборен	II, III I II, III III, IV III, IV IV
16.	Насока: уметничка Профил: Техничар за дизајн на облека	-Изработка на облека(во функција на практична настава)	II, III, IV

СРЕДНО СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ СО ТРИГОДИШНО ТРАЕЊЕ :

Ред. број	Струка	Наставен предмет	Година на изучување
1.	Автотехничка струка	-Техничка комуникација - Практична настава	I, II, III I, II, III
2.	Геолошко-рударска и металуршка струка	-Практична настава -Техничко цртање со нацртна геометрија - Техничка комуникација (реформирана програма)	III I I
3.	Градежна струка	-Практична настава -Техничко цртање со нацртна геометрија - Градежни конструкции	II, III I, II III
4.	Дрвопреработувачка струка	-Практична настава -Техничко цртање со нацртна геометрија - Конструирање на столарски производи (реформирана програма)	I, II, III I I, II
5.	Графичка струка	-Практична настава	II, III

6.	Електротехничка струка	-Практична настава -Техничко цртање со нацртна геометрија	I, II, III I
7.	Прехранбена струка	-Практична настава - Машински елементи со техничко цртање	II, III I
8.	Лични услуги	-Практична настава	II, III
9.	Машинска струка	-Практична настава - Практична настава - изборна -Техничко цртање со нацртна геометрија и CAD -Технологија на обработка - изборна -Компјутерско модулирање и конструирање -Проектирање на производствени технолошки системи	II, III, IV III, IV I III II, III IV
10.	Текстилна струка	-Практична настава -Техничко цртање и машински елементи	II, III I
11.	Угостителско-туристичка струка	-Послужување со практична настава -Готварство со практична настава -Слаткарство со практична настава - Практична настава	II, III II, III II, III I, II, III
12.	Хемиско-технолошка струка	-Практична настава - Машински елементи со техничко цртање	II, III I
13.	Економско-правна и трговска струка	-Практична настава	I, II, III

УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ:

Средно уметничко образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за применето сликарство

	а) Предмети заеднички за насоката	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Акт со пластична анатомија	III, IV
4.	Теорија на форма и боја	I
5.	Перспектива	III

6.	Компјутерска графика	II
7.	Декоративно писмо	I, II
8.	Нацртна геометрија и техничко цртање	II
	б) Предмети карактеристични за профилот	
1.	Цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Применето сликарство	I, II, III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	II, III, IV
	ИЗБОРНО	
1.	Цртање и сликање	III, IV
2.	Применето сликарство	III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	III, IV

Средно уметничко образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за применето вајарство

	а) Предмети заеднички за насоката	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Акт со пластична анатомија	III, IV
4.	Теорија на форма и боја	I
5.	Перспектива	III
6.	Компјутерска графика	II
7.	Декоративно писмо	I, II
8.	Нацртна геометрија и техничко цртање	II
	б) Предмети карактеристични за профилот	
1.	Моделирање	I, II, III, IV
2.	Декоративна и индустриска форма	I, II, III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	II, III, IV
	ИЗБОРНО	
1.	Моделирање	III, IV
2.	Декоративна и индустриска форма	III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	III, IV

Средно уметничко образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за применета графика

	а) Предмети заеднички за насоката	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Акт со пластична анатомија	III, IV
4.	Теорија на форма и боја	I

5.	Перспектива	III
6.	Компјутерска графика	II
7.	Декоративно писмо	I, II
8.	Нацртна геометрија и техничко цртање	II
	б) Предмети карактеристични за профилот	
1.	Графички техники	I, II, III, IV
2.	Применета графика	I, II, III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	II, III, IV
	ИЗБОРНО	
1.	Графички техники	III, IV
2.	Применета графика	III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	III, IV

Средно уметничко образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за дизајн на керамика

	а) Предмети заеднички за насоката	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Акт со пластична анатомија	III, IV
4.	Теорија на форма и боја	I
5.	Перспектива	III
6.	Компјутерска графика	I, II
7.	Декоративно писмо	I, II
8.	Нацртна геометрија и техничко цртање	II
	б) Предмети карактеристични за профилот	
1.	Уникатна керамика	I, II, III, IV
2.	Индустриска керамика	I, II, III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	II, III, IV
	ИЗБОРНО	
1.	Уникатна керамика	III, IV
2.	Индустриска керамика	III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	III, IV

Средно уметничко образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за дизајн на текстил и облека

	а) Предмети заеднички за насоката	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Акт со пластична анатомија	III, IV

4.	Теорија на форма и боја	I
5.	Перспектива	III
6.	Компјутерска графика	II
7.	Декоративно писмо	I, II
8.	Нацртна геометрија и техничко цртање	II
	б) Предмети карактеристични за профилот	
1.	Обликување на текстил	I, II, III, IV
2.	Обликување на облека	I, II, III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	II, III, IV
	ИЗБОРНО	
1.	Обликување на текстил	III, IV
2.	Обликување на облека	III, IV
3.	Дизајн продукт со технологија	III, IV

Средно музичко и балетско образование

Струка: Уметничка

Насока: Балетска уметност

Образовен профил: Балетски играч – балерина – класичен балет

	а) Заеднички предмети за одделена насока	година
1.	Глума	I, II
2.	Педагогија	IV
3.	Класичен балет	I, II, III, IV
4.	Карактерни игри	I, II, III, IV
	б) Предмети карактеристични за одделен образовен профил	
1.	Историски игри	II, III
2.	Историја на балет	III, IV
3.	Фолклорни игри	III
4.	Модерен балет	I, II, III, IV
5.	Класична поддршка	II, III, IV
6.	Репертоар	I, II, III, IV
7.	Пијано	I, II, III, IV
	ИЗБОРНА НАСТАВА	
1.	Џез балет	III, IV
2.	Методика на класичен балет	III, IV
3.	Организација на културни активности	III, IV

Средно музичко и балетско образование

Струка: Уметничка

Насока: Балетска уметност

Образовен профил: Балетски играч – балерина – модерен балет

	а) Заеднички предмети за одделена насока	година
1.	Глума	I, II
2.	Педагогија	IV
3.	Историја на модерна уметност	II
4.	Модерен и џез балет	I, II, III, IV
5.	Карактерни игри	I, II, III, IV
	б) Предмети карактеристични за одделен образовен профил	
1.	Историја на балет	II, III
2.	Класичен балет	I, II, III, IV
3.	Репертоар	I, II, III, IV
4.	Пијано	I, II, III, IV
	ИЗБОРНА НАСТАВА	
1.	Кореографија	III, IV
2.	Методика на модерен балет	III, IV
3.	Организација на културни активности	III, IV

Средно музичко и балетско образование

Струка: Уметничка

Насока: Балетска уметност

Образовен профил: Традициски играч – пејач

	а) Заеднички предмети за одделена насока	година
1.	Глума	I, II
2.	Педагогија	IV
3.	Класичен балет	I
4.	Карактерни игри	II
5.	Историски игри	III
	б) Предмети карактеристични за одделен образовен профил	
1.	Народни ора	I, II, III, IV
2.	Историја на традиционална игра	I
3.	Обредни игри	II
4.	Балкански народни ора	III
5.	Теорија на музика	I
6.	Народно пеење	I, II, III, IV
7.	Народни инструменти	III, IV
8.	Етнокореологија	III, IV
9.	Етнологија	III, IV
10.	Теренска настава	I

11.	Солфеж	I, II, III, IV
12.	Пијано	I, II, III, IV
	ИЗБОРНА НАСТАВА	
1.	Методика на народни ора	III, IV
2.	Стилизирани игри	III, IV
3.	Византиско пеење	III, IV
4.	Хармонија	III, IV

Средно музичко и балетско образование

Струка: Уметничка

Насока: Музичка уметност

Образовен профил: Музичар теоретичар

	а) Заеднички предмети за одделена насока	година
1.	Солфеж	I, II, III, IV
2.	Теорија на музика	I
3.	Хармонија	III, III, IV
4.	Музички форми	III, IV
5.	Контрапункт	III, IV
6.	Историја на музика со познавање на музичка литература	I, II, III, IV
7.	Хор	I, II, III, IV
	б) Предмети карактеристични за одделен образовен профил	
1.	Пијано	I, II, III, IV
2.	Вокална техника	I
3.	Втор инструмент	I, II, III, IV
4.	Диригирање	III, IV
5.	Познавање хорска литература	III, IV
6.	Познавање музички инструменти	II
7.	Подготовка за водење училишни оркестри	I, II, III, IV
8.	Свирење хорска партитура	II, III
9.	Музички фолклор	II, III
	ИЗБОРНА НАСТАВА	
1.	Сонологија	III, IV
2.	Џез и популарна музичка култура	III, IV
3.	Композиции	III, IV

Средно музичко и балетско образование

Струка: Уметничка

Насока: Музичка уметност

Образовен профил: Музичар изведувач

	а) Заеднички предмети за одделена насока	година
1.	Солфеж	I, II, III, IV
2.	Теорија на музика	I
3.	Хармонија	II, III, IV
4.	Музички форми	III, IV
5.	Контрапункт	III, IV
6.	Историја на музика со познавање на музичка литература	I, II, III, IV
7.	Хор и оркестар	I, II, III, IV
	б) Предмети карактеристични за одделен образовен профил	
1.	Пијано	I, II, III, IV
2.	Инструмент/соло пеење со корепетиција	I
3.	Прима виста	I, II, III, IV
4.	Камерна музика	I, II, III, IV
5.	Оркестарска лиетратура	III, IV
6.	Познавање музички инструменти	II
	ИЗБОРНА НАСТАВА	
1.	Диригирање	III, IV
2.	Музички фолклор	III, IV
3.	Композиции	III, IV
4.	Корепетиција	III, IV

образование

Насока: применета ликовна уметност

Образовен профил: техничар за дизајн на облека

	Наставни програми	година
1.	Цртање/цртање и сликање	I, II, III, IV
2.	Моделирање	I
3.	Теорија на обликувањето и дизајнот	I, II
4.	Компјутерска графика	I, II

5.	Нацртна геометрија и техничко цртање	I
6.	Обликување на облека	I, II, III, IV
7.	Акт на пластична анатомија	II
8.	Обликување на облека- Изборна	III, IV

Прилог бр. 2

Средно училиште _____
место/општина _____

Листа

**за внесување на бодовите на наставниците за кој се врши проверување на објективноста на оценување
врз основа на збирката докази**

Р.б	Име и презиме на наставникот	Наставен предмет	Паралелка и одделение во кое предава наставникот	Број на бодови за постоење на збирка на докази за над 80% од учениците во паралелката	Број на бодови според доказите во збирката*		Вкупен број на бодови за наставникот
					Листа на стандарди	Листа на докази во збирката – ученички трудови	

*Во колоната се внесуваат бодови во зависност од барањата во правилникот (за стручни предмет и практична настава - Листа на докази во збирката-ученички трудови, а за спорт и спортски активности и листа на стандарди)

Наставници:

Датум _____

Прилог бр. 3

Средно училиште _____

место/општина _____

ИЗВЕШТАЈ
од училишната комисија

Ред. бр.	Име и презиме на наставникот	Наставен предмет	Паралелка и година на образование во која ја реализира наставата	Вкупен број бодови
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				

Претседател на училишната комисија: _____

Датум: _____ М.П. _____

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

4639.

Врз основа на членот 158-с точка 1) а во врска со член 74 точка 5) од Законот за супервизија на осигурување пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр.30/2012), Одлука на Уставен суд бр.202/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.45/2012), Одлука на Уставен суд бр. 130/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.60/2012), Одлука на Уставен суд бр. 122/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.64/2012) и Одлука на Уставен суд бр. 129/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.23/2013), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување донесе

П РА В И Л Н И К ЗА МИНИМАЛНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат минималните стандарди за пресметка на техничките резерви на друштвата за осигурување и реосигурување (во натамошниот текст: Друштво).

ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМИТЕ

Член 2

За потребите на овој правилник се користат следниве поими:

1) Закон - Закон за супервизија на осигурувањето (Законот за супервизија на осигурување - пречистен текст („Службен весник на РМ“ бр.30/2012), Одлука на Уставен суд бр. 202/2011 („Службен весник на РМ“ бр. 45/2012), Одлука на Уставен суд бр. 130/2011 („Службен весник на РМ“ бр. 60/2012), Одлука на Уставен суд бр. 122/2011 („Службен весник на РМ“ бр. 64/2012) и Одлука на Уставен суд бр. 129/2011 („Службен весник на РМ“ бр.23/2013).

2) Агенција - Агенција за супервизија на осигурување на Република Македонија.

3) Друштво - друштво за осигурување или друштво за реосигурување кое има добиено дозвола за вршење работи на осигурување, односно реосигурување од страна на Агенцијата.

4) Овластен актуар - лице кое има дозвола за работа како овластен актуар од Агенцијата.

5) Назначен овластен актуар - овластен актуар кој е назначен од Друштвото согласно член 113 став (1) од Законот.

6) Признати актуарски постапки - општо познати и признати актуарски методологии, согласно актуарската професија, стандарди и пракса, како и согласно важечките прописи. Тука, освен квантитативните методи и стандарди, подеднакво се подразбира и професионалното квалитативното расудување на актуарот кое е неопходно за правилно извршување на неговите задачи.

7) Основа за пресметка на математичка резерва - таблици на веројатност, каматна стапка и трошоци.

8) Бруто полисираната премија - Бруто полисирана премија за неживотно осигурување, односно бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисирана премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, согласно Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување.

9) Премија предадена во реосигурување и/или соосигурување - дел од бруто полисираната премија предаден во реосигурување и/или соосигурување.

10) Премија примена од соосигурување - дел од бруто полисираната премија примен од соосигурување.

11) Нето полисирана премија - бруто полисирана премија намалена за делот предаден во реосигурување и/или соосигурување.

12) Бруто исплатени штети - надоместок за штети, суми на осигурување и други договорени износи кои Друштвото ги исплатило или има обврска да ги исплати, по однос на штети ликвидирани во пресметковниот период, на осигурениците, односно корисниците на осигурувањето, вклучувајќи ги и директните трошоци за обработка на штети.

13) Бруто исплатени штети - дел од реосигурување и/или соосигурување - делот на реосигурителот и/или соосигурителот во бруто исплатените штети.

14) Рентна штета - штета за која надоместокот, сумата на осигурување, односно договорениот износ се исплаќа повеќекратно.

15) Промена на резерва - разлика од вредноста на резервата на крајот од пресметковниот период со вредноста на резервата на почетокот на пресметковниот период.

16) Директни трошоци за обработка на штети - трошоци кои можат да се поврзат директно со обработката на штетите, како што се: надоместоци за адвокати, проценители, лекари, специјални испитувања и слично.

17) Индиректни трошоци за обработка на штети - трошоци кои не можат да се алоцираат со обработката на одделна штета (на пример, плати на вработените во секторите за штети, канцелариски трошоци, трошоци за обработка на податоци и слично).

ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ**Член 3**

(1) Во однос на севкупните активности на осигурување кое ги врши, Друштвото е должно да издвојува адекватни технички резерви наменети за трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување и на евентуалните загуби поради ризици кои произлегуваат од работите на осигурување кои ги извршува.

(2) Друштвото е должно да ги формира следните видови технички резерви:

1. резерви за преносни премии,
2. резерви за бонуси и попусти,
3. резерви за штети,
4. други технички резерви.

(3) Покрај одредбите од став (2) од овој член, Друштвото може да издвојува и еквизациона резерва во однос на оние класи на осигурување кај кои врз основа на статистички податоци може да се очекува значително отстапување во годишниот износ на настанати штети.

(4) По исклучок на став (3) од овој член, Друштвото е должно да издвојува еквизациона резерва во однос на класата на осигурување од член 5, точка 14) од Законот.

(5) Друштвото кое врши работи на осигурување на живот, односно работи на осигурување каде се кумулираат средства на штедење или средства за покривање на ризици во подоцнежните години на осигурувањето, со повеќегодишно траење и на кои се применуваат табели на веројатност и пресметки слични како кај осигурувањето на живот, должно е да формира математичка резерва.

(6) Друштвото кое склучува осигурителни полиси кај кои инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, исто така е должно во однос на тие осигурителни полиси да издвои посебна резерва.

(7) Друштвото е должно да пресметува бруто технички резерви и технички резерви нето од реосигурување и/или соосигурување:

- на 31 декември од тековната година (годишна пресметка),
- на 31 март, 30 јуни и 30 септември од тековната година,
- на денот на пренос на осигурителното портфолио, и
- на кој било ден од годината, на барање на Агенцијата или по претходна оценка на Друштвото.

Резерви за преносни премии**Член 4**

(1) Резерви за преносни премии се издвојуваат за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу

истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување.

(2) Минималните стандарди, методи и правила за пресметка на резервите за преносни премии се содржани во Прилогот кон овој правилник и се негов составен дел.

(3) Покрај исполнувањето на минималните стандарди, методи и правила пропишани со овој правилник, Друштвото треба да обезбеди процената на резервите за преносни премии да биде и согласно признатите актуарски постапки.

Резерви за бонуси и попусти**Член 5**

(1) Резерви за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на:

1. право на учество во добивката, како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси),
2. право на делумно намалување на премии (попусти), и
3. право на враќање на дел од премијата.

(2) Друштвото треба да обезбеди процената на резервите за бонуси и попусти да биде согласно признатите актуарски постапки.

Резерви за штети**Член 6**

(1) Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои Друштвото е должно да ги подмири, врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, без оглед дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавремено извршување на обврските на Друштвото по комплетирање отштетни побарувања.

(2) Резервите за штети, покрај проценетите обврски за настанати и пријавени штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати но непријавени штети.

(3) Минималните стандарди, методи и правила за пресметка на резервите за штети се содржани во Прилогот кон овој правилник и се негов составен дел.

(4) Покрај исполнувањето на минималните стандарди, методи и правила пропишани со овој Правилник, Друштвото треба да обезбеди процената на резервите за штети да биде и согласно признатите актуарски постапки.

Други технички резерви

Член 7

(1) Друштвото по потреба издвојува други технички резерви за планираните идни обврски и ризици од поголеми штети кои произлегуваат од осигурителното покритие за одговорност на фармацевтски производители, земјотрес, поплава, како и други обврски и ризици од договорите за осигурување на кои не се однесува ниту една одредба на точките 1) до 3) од ставот (1) и ставовите (2) и (3) од член 80 од Законот.

(2) Друштвото треба да обезбеди процената на другите технички резерви да биде согласно признатите актуарски постапки.

Еквализациона резерва**Член 8**

(1) Еквализациона резерва се издвојува заради израмнување на нерамномерното настанување на штети, односно израмнување на каков било технички дефицит или натпросечен годишен коефициент на штети.

(2) Минималните стандарди, методи и правила за пресметка на еквализационата резерва се содржани во Прилогот кон овој правилник и се негов составен дел.

(3) Покрај исполнувањето на минималните стандарди, методи и правила пропишани со овој правилник, Друштвото треба да обезбеди процената на еквализационата резерва да биде и согласно признатите актуарски постапки.

Математичка резерва**Член 9**

(1) Математичка резерва се пресметува во висина на сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, намалени за сегашната вредност на идните премии кои треба да се платат врз основа на тие договори.

(2) Математичката резерва се пресметува за следните договори:

а) традиционални договори на осигурување на живот,

б) договори за здравствено осигурување и други договори за осигурување во класи на осигурување кај кои се применуваат таблици на веројатност и пресметки слични како за осигурувањето на живот.

(3) Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски процени и пресметки, при тоа земајќи ги предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување, вклучувајќи го и следното:

1. гарантираните исплати на кои осигурениците имаат право,

2. бонуси на кои осигуреникот има право, поединечно или заедно со други осигуреници, без оглед на видот на тие бонуси,

3. сите права кои осигуреникот може да ги избере врз основа на договорите за осигурување, и

4. трошоци, вклучувајќи провизии.

(4) Минималните стандарди, методи и правила за пресметка на математичката резерва се содржани во Прилогот кон овој правилник и се негов составен дел.

(5) Покрај исполнувањето на минималните стандарди, методи и правила пропишани со овој правилник, Друштвото треба да обезбеди процената на математичката резерва да биде и согласно признатите актуарски постапки.

Посебни резерви во однос на договори за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот**Член 10**

(1) Друштвото кое склучува договори за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, е должно да формира посебни резерви за надоместоци осигурани со договорот за осигурување кои се директно поврзани со вредноста на вложувањето.

(2) Во случај кога договорот за осигурување на живот, каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, гарантира одредена сума за исплата, Друштвото е должно да формира математичка резерва за покривање на гарантираните надоместоци (на пример, за покривање на ризик од смрт, за трошоци за вршење на дејноста, гарантирани откупни вредности и слично).

(3) Минималните стандарди, методи и правила за пресметка на посебната резерва во однос на договори за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, се содржани во Прилогот кон овој правилник и се негов составен дел.

(4) Покрај исполнувањето на минималните стандарди, методи и правила пропишани со овој правилник, Друштвото треба да обезбеди процената на посебната резерва да биде и согласно признатите актуарски постапки.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 11**

(1) Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Службениот весник на Република Македонија, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2014 година.

(2) Со денот на влегување во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010, 169/2010 и 41/2011).

Бр. 0201-1258/8
19 декември 2013 година

Скопје

Претседател
на Советот на експерти на
Агенцијата,
д-р **Климе Попоски**, с.р.

ПРИЛОГ
кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви

1. Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на резервите за преносни премии

1.1. Основни одредби

- 1) Со овие правила се определуваат принципите врз основа на кои се врши проценката на бруто резервите за преносни премии и резервите за преносни премии нето од реосигурување и/или соосигурување.
- 2) Резервите за преносни премии нето од реосигурување и/или соосигурување претставуваат разлика од бруто резервите за преносни премии од сопственото осигурително портфолио и применото соосигурување со резервата за преносни премии предадена во реосигурување и/или соосигурување.
- 3) Друштвото пресметува бруто резерви за преносни премии и резерви за преносни премии нето од реосигурување и/или соосигурување, за сите договори за осигурување каде осигурителното покритие трае и после пресметковниот датум, односно за сите договори за осигурување кај кои, во случај да настане осигурениот случај, Друштвото би исплатило надомест за штета, односно осигурена сума.
- 4) Бруто резервите за преносни премии, односно резервите за преносни премии нето од реосигурување и/или соосигурување, Друштвото ги пресметува како збир од бруто резервите за преносни премии, односно резервите за преносни премии нето од реосигурување и/или соосигурување по секој договор за осигурување поединечно.
- 5) Основа за пресметка на бруто резервите за преносни премии е бруто полисираната премија по сите договори за осигурување во однос на кои Друштвото носи ризик.
- 6) Основа за пресметка на резервите за преносни премии предадени во или примени од реосигурување и/или соосигурување е предадениот или примениот реосигурителен, односно соосигурителен дел од бруто полисираната премија, согласно договорите за реосигурување и соосигурување.
- 7) За комбинирани договори на осигурување кои вклучуваат ризици од повеќе класи на осигурување, Друштвото пресметува резерви за преносни премии поединечно за секој ризик од опфатените класи на осигурување.
- 8) За договорите за неживотно осигурување, за кои резервите за преносни премии не се доволни за покритие:
 - а) на очекуваниот износ на штети (вклучувајќи ги директните трошоци за обработка на штетите), и
 - б) на трошоците кои не се настанати до пресметковниот датум, но влегуваат во пресметката на цената на осигурување,по договорите за осигурување кои се активни после пресметковниот датум; Друштвото ја зголемува резервата за преносни премии за дополнителна резерва за неистечени ризици.
- 9) За договорите за осигурување на живот за коишто се издвојува математичка резерва, во одредени случаи, во зависност од методот на пресметка на математичката резерва, не мора да се издвојуваат резерви за преносни премии. Доколку методот за пресметка на математичката резерва наложува и издвојување на резерви за преносни премии, истите се додаваат на износот на пресметаната математичка резерва.

1.2. Методи за пресметка на резервите за преносни премии

- 1) Поединечната пресметка на резервите за преносни премии за секој договор за осигурување

каде ризикот е рамномерно распределен за целото времетраење на истиот, се врши по методот „про рата темпорис“ по следната формула:

$$РПП = ОПП \times \frac{t}{T}$$

каде:

РПП - резерви за преносни премии,

ОПП - основа за пресметка на бруто резервите за преносни премии, основа за пресметка на резервите за преносни премии примени од соосигурување, основа за пресметка на резервите за преносни премии предадени во реосигурување или основа за пресметка на резервите за преносни премии предадени во соосигурување, во зависност од договорот за осигурување,

t - број на денови после пресметковниот датум до истекот на договорот за осигурување,

T - вкупен број на денови за кои важи договорот за осигурување.

- 2) За договорите за осигурување кај кои висината на осигурителното покритие (ризик) се зголемува или намалува линеарно за времетраењето на договорот (осигурување на градба и монтажа на објекти, осигурување од одговорност на изведувачите на градби и монтажи, осигурување на побарувања и слично), резервите за преносни премии се пресметуваат посебно за секој поединечен договор, со користење на следната формула:

$$РПП = ОПП \times \frac{t[2ОП_к \times T - t(ОП_к - ОП_п)]}{T^2(ОП_к + ОП_п)}$$

каде:

РПП - резерви за преносни премии,

ОПП - основа за пресметка на бруто резервите за преносни премии, основа за пресметка на резервите за преносни премии примени од соосигурување, основа за пресметка на резервите за преносни премии предадени во реосигурување или основа за пресметка на резервите за преносни премии предадени во соосигурување, во зависност од договорот за осигурување,

t - број на денови после пресметковниот датум до истекот на договорот за осигурување,

T - вкупен број на денови за кои важи договорот за осигурување,

ОП_п - осигурително покритие на почетокот од осигурувањето,

ОП_к - осигурително покритие на крајот од осигурувањето.

- 3) При пресметка на резервите за преносни премии кога ризикот е рамномерно распределен, односно се зголемува или се намалува линеарно за времетраењето на договорот, доколку Друштвото нема доволно податоци за да го примени методот од точка 1), односно точка 2), може да користи и други признати актуарски методи. Назначениот овластен актуар мора да ги наведе и образложи сите причини и релевантни претпоставки за употребата на тие методи.
- 4) Во случај на нелинеарно зголемување или намалување на осигурителното покритие за времетраењето на договорот, треба да се примени различен метод од горенаведените за пресметка на резервите за преносни премии, придружен со објаснување за причините и користените претпоставки од назначениот овластен актуар.
- 5) Доколку Друштвото не ја разграничува провизијата примена од реосигурителот на посебна сметка, потребно е резервата за преносни премии – дел во реосигурување и/или соосигурување да се намали за учеството на провизијата примена од реосигурителот. Кај неживотните осигурувања под поимот провизија примена од реосигурителот се подразбира договорената провизија по договорот за реосигурување.

1.3. Методи за пресметка на дополнителна резерва за неистечени ризици

- 1) Друштвото пресметува дополнителна резерва за неистечени ризици, бруто и нето, најмалку еднаш годишно со состојба на 31 декември од тековната година; и вака пресметаниот износ се додава на процената на резервата за преносни премии направена на последниот датум од секој пресметковен период во текот на една календарска година.
- 2) Друштвото ја проценува дополнителната резерва за неистечени ризици (RNP), така што најпрво врши процена:
 - а) на вкупните очекувани идни штети (вклучувајќи ги и директните трошоци за обработка на штети),
 - б) на вкупниот износ на трошоци кои се вкalkулирани во цената на осигурување но не се настанати до пресметковниот датуми потоа истите ги намалува за претходно проценетите резерви за преносни премии, согласно следната општа формула:

$$RNP = OI\text{Ш} + OIT\text{Ш} + OIT - РПП,$$

каде што:

OIШ - очекувани идни штети,

OITШ - очекувани идни директни трошоци за обработка на штети,

OIT - очекувани идни трошоци,

РПП - резерви за преносни премии.

- 3) Процената на очекуваните идни штети (вклучувајќи ги и директните трошоци за обработка на штети) и очекуваните идни трошоци, Друштвото ја прави согласно признати актуарски постапки, имајќи ги предвид сите потенцијални ризици по договорите за осигурување на кое е изложено Друштвото.
- 4) При пресметка на резервите за неистечени ризици, Друштвото врши поделба на ризиците во групи така што ќе обезбеди хомогени портфолија.
- 5) Во случај на негативен резултат од точка 2), дополнителната резерва за неистечени ризици се зема да биде еднаква на нула.

2. Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на резервите за штети

2.1. Основни одредби

- 1) Овие правила ги определуваат принципите врз основа на кои се врши процената на бруто резервите за штети и резервите за штети нето од реосигурување и/или соосигурување.
- 2) Друштвото прави процена за резервите за штети за сите штетни настани кои потекнуваат од договорите од сопственото портфолио и применото соосигурување.
- 3) Резервите за штети нето од реосигурување и/или соосигурување Друштвото ги пресметува како разлика од проценетите бруто резерви за штети со проценетиот реосигурителен и/или соосигурителен дел од штетата, врз основа на договорот за реосигурување и/или соосигурување. Доколку во договорот се опфатени повеќе видови на ризици со различно реосигурително и/или соосигурително покритие, резервите за штети нето од реосигурување и/или соосигурување се пресметуваат по видовите на ризици опфатени со договорот.
- 4) Резервите за штети ги вклучуваат:
 1. Резервите за настанати и пријавени штети и резервите за штети кои се повторно отворени

- до последниот ден на пресметковниот период, со кои би се надоместиле штетите за кои Друштвото знае до пресметковниот датум,
2. Резервите за настанати но непријавени штети до последниот ден на пресметковниот период, и резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени после пресметковниот период, со кои би се надоместиле идните штетни побарувања, за кои Друштвото не знае до пресметковниот датум,
 3. Резерви за трошоци за обработка и решавање на штети.
- 5) Резервите за штети се искажуваат во номинален износ, односно истите не се дисконтираат на сегашна вредност.
- 6) За договорите за осигурување во коишто обврските кои произлегуваат за Друштвото се изразени во странска валута, Друштвото е должно да го обелодени начинот и времето на конверзија на странската валута во денари при пресметка на резервите за штети.

2.2. Методи за пресметка на бруто резерви за штети

2.2.1. Резерви за настанати и пријавени штети

- 1) Друштвото врши процена на очекуваниот износ за надоместок за секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација. Доколку нема соодветна документација, се користи мислење на соодветен експерт (проценител, лекар, актуар, адвокат и слично).
- 2) За договорите за осигурување кои се исплаќаат во облик на рента, се пресметува и резерва за рентна штета со признат актуарски метод, како сегашна вредност на идните обврски за рента. Овие резерви се пресметуваат поединечно за секоја штета при што се користат соодветни таблици на смртност и каматна стапка не поголема од 5% на годишно ниво. Истата резерва е потребно да се прикаже посебно.
- 3) Друштвото е должно да пресметува резерви за настанати и пријавени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски.

2.2.2. Резерви за настанати но непријавени штети

- 1) Резервите за настанати но непријавени штети Друштвото првенствено ги проценува со помош на актуарски признати методи: статистички методи (за кои е неопходно да се направи развој на штетите во форма на триаголник) или стохастички методи; преку проекција на вкупните штети или преку проекција само на резервите за настанати но непријавени штети. При користење на гореспоменатите методи, Друштвото задолжително ги зема предвид соодветноста и доволноста на податоците.
- 2) При проценувањето на резервите за штети, Друштвото треба да ги групира штетите на начин да обезбеди стабилно и хомогено портфолио, во смисла одредена група на штети да содржи штети со слични карактеристики, како што се: начин и брзина на настанување, пријавување, решавање и повторно отворање на штетите. Доколку направената анализа покаже дека таквите групи не содржат доволен статистички примерок, Друштво може да користи поедноставени актуарски методи врз основа на минато искуство преку кои би биле изразени претпоставките и очекувањата на Друштвото.
- 3) Составен дел на резервите за настанати но непријавени штети се резервите за настанати но недоволно пријавени штети и соодветните резерви за директни трошоци за обработка на овие штети.
- 4) Друштвото треба да обезбеди документирани анализи за процената на резервите за штети, вклучувајќи:
 1. Документирани пресметки добиени согласно точка 2.2.2/ 1) и 2), и нивна споредба;

2. Документирана анализа за претпоставките кои се содржани во користените актуарски методи од точките 2.2.2./ 1) и 2), како и анализа за тоа дали користените податоци се соодветни, односно укажуваат на соодветна исполнетост на тие претпоставки;
3. Документирана анализа за причините и влијанието на евентуални модификации кои се направени на податоците, а со цел така добиените податоци да претставуваат посоодветна основа за примена на користениот метод;
4. Документирана анализа за Run-off резултатите за состојбата на резервите за штети од минати периоди, и влијание на истите врз тековните резерви;
5. Документирана анализа за други квалитативни информации кои му биле познати на Друштвото, или не можело да му бидат непознати, а имаат влијание врз процената на резервите за настанати но непријавени штети.

2.2.3. Резерви за повторно отворени штети

- 1) Повторно отворените штети, за кои Друштвото знае до пресметковниот датум, може да ги евидентира како нови или како развој на постојните. Друштвото е должно начинот на евидентирање на овие штети да го применува доследно и истиот треба да биде обелоденет.
- 2) Резервите за штети кои се повторно отворени, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени, најчесто се третираат како дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно од резервите за настанати но непријавени штети. Посебна анализа е потребна кога резервите за штети кои се повторно отворени, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени, претставуваат значителен дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно настанати но непријавени штети; или кога постои значително отстапување во нивното настанување.
- 3) Износот на резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени, доколку не се составен дел од резервите за настанати но непријавени штети, потребно е посебно да биде проценет.

2.2.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

- 1) Трошоците за обработка на штети може да бидат директни и индиректни.
- 2) Резервите за директни трошоци за обработка на штети можат да бидат интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно резервите за настанати но непријавени штети, во зависност од тоа дали во користените статистички податоци за пресметка на истите се содржани и директните трошоци за обработка на штетите. Доколку резервите за директни трошоци се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно резервите за настанати но непријавени штети, тогаш тоа треба јасно да биде наведено. Во спротивно, или ако истите не се целосно составен дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно од резервите за настанати но непријавени штети, треба поединечно да се проценуваат.
- 3) Друштвото посебно ги пресметува резервите за директни трошоци за обработка на штети во случај кога нивниот износ е значителен во однос на износот на штетите, или нивниот распоред на појавување е различен од времето на обработка и решавање на штетите. Овие случаи почесто можат да се појават кај осигурувањата од одговорност.
- 4) Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети Друштвото го проценува врз основа на фактичките индиректни трошоци кои се поврзани со обработката на штети. Доколку проценетиот износ е помал од:

$$\max\left\{0,5\% * (\text{РБНС} + \text{ИБНР}), \frac{\text{ТШ}}{\frac{1}{2} * \text{РБНС} + \text{БИШ}} * \left(\frac{1}{2} \text{РБНС} + \text{ИБНР}\right)\right\}$$

тогаш како износ за резервата за индиректни трошоци за обработка на штети се зема износот од горенаведената формула, каде што:

- РБНС - резерва за настанати и пријавени штети (вклучувајќи и резерва за директни трошоци за обработка на штети),
- ИБНР - резерва за настанати но непријавени штети,
- ТШ - проценети индиректни трошоци кои се поврзани со обработка на штети,
- БИШ - бруто исплатени (ликвидирани) штети.

3. Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на еквализационата резерва

3.1. Основни одредби

- 1) Овие правила поблиску ги определуваат стандардите, критериумите и методите за: пресметка на еквализационата резерва; пресметка на горната граница на обврската за формирање на оваа резерва; пресметка на износот, како и зголемувањето и намалувањето на оваа резерва; потребните основни податоци за пресметка на годишните коефициенти на штета и стандардните девијации на тие резултати од просечните коефициенти на штета за набљудуваниот период за сите видови неживотно осигурување.

Набљудуван период е периодот за кој се определува коефициентот на штета и стандардната девијација на годишниот коефициент на штета во однос на просечниот коефициент на штета и мора да опфати најмалку пет години. Доколку отстапувањето на годишниот коефициент на штета во однос на просечниот коефициент на штета во тој период е значителен, набљудуваниот период може да биде и подолг од 5 години.

Годишен коефициент на штета за класата на осигурување j во годината i ($ГКШ_{ij}$) претставува количник од настанатите штети и заработената премија во таа година, искажан како децимален број заокружен на четири децимали. Пресметувањето на настанатите штети и заработената премија се врши по следните формули:

Настанати штети (НШ) претставува:

$$НШ = БШ - РШ + ПРШ - ПРШР + ПРБ - ПРБР + ПДТР$$

каде:

НШ - настанати штети,

БШ - бруто исплатени штети (вклучувајќи и директни трошоци за обработка на штети),

РШ - исплатени штети – дел од реосигурување и/или соосигурување,

ПРШ - промена во бруто резервите за штети (настанати и пријавени, односно настанати но непријавени штети, вклучувајќи ги и директните и индиректните трошоци за обработка на штети),

ПРШР - промена во резервите за штети – дел од реосигурување и/или соосигурување,

ПРБ - промена во бруто резервите за бонуси и попусти,

ПРБР – промена во резервата за бонуси и попусти – дел од реосигурување и/или соосигурување,

ПДТР – промена во други технички резерви.

Заработена премија (ЗП) претставува:

$$ЗП = БПП - ППР - ППП + ПППР$$

каде:

ЗП - заработена премија,
БПП - бруто полисирана премија,
ППР - полисирана премија предадена во реосигурување и/или соосигурување,
ППП - промена на бруто резервите за преносни премии (вклучително и дополнителната резерва за неистечени ризици),
ПППР - промена на резервите за преносни премии – дел од реосигурување и/или соосигурување (вклучително и дополнителната резерва за неистечени ризици).

Сите горенаведени параметри се однесуваат на соодветната година во рамките на набљудуваниот период кој е предмет на анализа.

Напомена: Дадената дефиниција за годишниот коефициент на штета е за целите за пресметка на еквализационата резерва, и истата треба соодветно да се модифицира доколку се користи за други цели.

- 2) **Просечен коефициент на штета (ПКШ)** во набљудуваниот период претставува аритметичка средина на годишните коефициенти на штета за истиот период.
- 3) **Тековна година** е периодот од 1 јануари до 31 декември за годината за која се пресметува еквализационата резерва.

3.2. Метод за пресметка на еквализационата резерва

Еквализационата резерва во однос на класата на осигурување од член (5) точка 14), како и за останатите класи на осигурување за кои Друштвото одлучило да издвојува еквализационата резерва, се пресметува согласно следната методологија:

- 1) Еквализационата резерва се пресметува врз основа на стандардното отстапување на годишните коефициенти на штета од просечниот коефициент на штета во набљудуваниот период за секоја класа на неживотно осигурување. Основа за пресметка на еквализационата резерва е техничката премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во набљудуваниот период и стандардната девијација.
- 2) Друштвото ја формира еквализационата резерва согласно точките 7) , 8) и 9) од ова поглавје доколку стандардната девијација е најмалку 0,05 и годишниот коефициент на штета во набљудуваниот период најмалку еднаш е поголем од 1 (еден) за дадена класа на осигурување.
Во случај да не се исполнети горните услови за формирање на еквализационата резерва, износот на оваа резерва на крајот од пресметковниот период е нула.
- 3) Еквализационата резерва се пресметува со состојба на ден 31 декември од тековната година (еднаш годишно).
- 4) Просечниот коефициент на штета (ПКШ) и стандардната девијација (СД) се пресметуваат со примена на следните формули за секоја класа на осигурување j:

$$ПКШ_j = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n ГКШ_{ij}, и$$

$$СД_{j(ГКШ_{ij})} = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (ГКШ_{ij} - ПКШ_j)^2}$$

каде:

j - класа на осигурување ($j = 1, 2, 3, \dots, 18$),

n - набљудуван период ($i = 1, 2, 3, \dots, n$),

$PKШ_j$ - просечен коефициент на штета за класа j во набљудуван период,

$СД_{j(KШ_j)}$ - стандардната девијација (отстапување) на примерокот за класата j ,

$ГКШ_{ij}$ - годишен коефициент на штета за класата j во годината i .

- 5) Просечниот коефициент на штета и стандардната девијација се искажуваат како децимални броеви, заокружени на четири децимали.
- 6) Горната граница на обврската за формирање на еквализационата резерва:
 1. кај осигурувањето на: кредити, гаранции, финансиски загуби и другите осигурувања на имот; претставува производ од трикратната стандардна девијација и соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година,
 2. кај осигурувањето на: имот од пожар и природни непогоди, шински возила, пловни објекти, воздухоплови, стока во превоз, како и кај општото осигурување од одговорност и осигурувањето од одговорност од употреба на воздухоплови; претставува производ од двократната стандардна девијација и соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година,
 3. кај осигурувањето на моторни возила и осигурувањето од одговорност од употреба на моторни возила; претставува производ од $1\frac{1}{2}$ стандардна девијација и соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година,
 4. кај осигурувањето: од последици на несреќен случај, од одговорност од употреба на пловни објекти, на правна заштита, на туристичка помош, како и здравственото осигурување; претставува производ од една стандардна девијација и соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година.
- 7) Друштвото треба при секоја пресметка да ја зголеми вредноста на еквализационата резерва за 3,5% од горната граница пресметана согласно одредбите од точка 6).
 Друштвото треба при секоја пресметка дополнително да ја зголемува еквализационата резерва за секоја класа на осигурување во која годишниот коефициент на штета е помал од просечниот коефициент на штета за истата класа на осигурување во набљудуваниот период. Дополнителното зголемување на еквализационата резерва се пресметува како производ на разликата од просечниот коефициент на штета со годишниот коефициент на штета во набљудуваниот период и соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година.
 Во случај разликата од просечниот коефициент на штета со годишниот коефициент на штета во набљудуваниот период да биде поголема од 0,07, дополнителното зголемување на еквализационата резерва се пресметува така што соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година се множи со 0,07.
- 8) Друштвото треба кај секоја пресметка да ја намали еквализационата резерва во секоја класа на осигурување во која годишниот коефициент на штета е поголем од просечниот коефициент на штета во набљудуваниот период за истата класа.
 Намалувањето на еквализационата резерва се пресметува како производ на разликата од годишниот коефициент на штета со просечниот коефициент на штета во набљудуваниот период со соодветната техничка премија нето од реосигурување и/или соосигурување остварена во тековната година за дадената класа на осигурување.
 Намалувањето на еквализационата резерва од претходниот став се врши после пресметаното зголемување на еквализационата резерва согласно одредбите од точка 7).
- 9) Доколку при пресметката на еквализационата резерва се добие дека нејзиниот износ е помал од нула, тогаш се зема дека вредноста на еквализационата резерва е нула. Доколку при пресметката на еквализационата резерва се добие дека нејзиниот износ е поголем од горната

граница пресметана согласно точка 6), тогаш се зема дека вредноста на еквализационата резерва е еднаква на горната граница пресметана согласно точка 6).

- 10) Пресметката на годишните и просечните коефициенти на штета и стандардната девијација се искажуваат на образецот ПКШ, кој е составен дел на овој правилник.

Пресметката на еквализационата резерва се искажува на образецот ПЕР, кој е составен дел на овој правилник.

4. Минимални стандарди, методи и правила за пресметка на математичката резерва

4.1. Основни одредби

- 1) Овие правила го определуваат начинот за пресметка на математичката резерва, математичката резерва - дел од реосигурување и/или соосигурување, дозволените методи, принципи и основи за пресметка на математичката резерва.
- 2) Математичката резерва нето од реосигурување и/или соосигурување се пресметува како збир од математичката резерва од сопственото осигурително портфолио и математичката резерва од применото соосигурително портфолио намален за математичката резерва пренесена во реосигурување и/или соосигурување.
- 3) Друштвото е должно да формира математичка резерва за сите договори за осигурување кај кои се кумулираат средства за штедење или средства за покривање на зголемениот ризик во наредните години од осигурителното покритие.
- 4) Математичката резерва треба да биде доволна за да овозможи исполнување на сите разумно предвидени обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување, и тоа за сите склучени договори за осигурување за кои се однесуваат овие правила.

4.2. Принципи за пресметка на математичка резерва

- 1) Математичката резерва треба да биде пресметана со доволно претпазлива проспективна актуарска пресметка како разлика од сегашната вредност на сите идни обврски дефинирани со условите и договорот за осигурување за секој поединечен договор за осигурување, вклучувајќи ги:
 1. Гарантираните исплати на кои осигурениците имаат право, како и гарантираните откупни вредности,
 2. Бонуси и учество во добивката на кои осигурениците имаат право, поединечно или заедно со други осигуреници, без оглед на видот на тие бонуси,
 3. Сите права кои осигуреникот може да ги има врз основа на условите во договорите за осигурување, и
 4. Сите трошоци, како и провизиисо сегашната вредност на сите идни обврски на осигуреникот/договарач на осигурувањето по секој од тие договори за осигурување.
- 2) Доволно претпазливата пресметка треба да ги вклучи сите зголемувања во резервата поради штетните девијации на релевантните чинители во пресметката. При одредување на основата за пресметка треба да се земат сите околности кои можат да имаат влијание на промените и варирањето на податоците. Методот за пресметка на математичката резерва треба да ги земе предвид и вредностите на средствата во кои е вложена истата.
- 3) Математичката резерва по правило се пресметува поединечно за секој договор за осигурување. Употреба на актуарски пресметки за хомогена група на договори за осигурување може да се користи само ако добиениот резултат е приближно еднаков или поголем отколку при поединечната пресметка.

- 4) Доколку постои загарантирана откупна вредност, вредноста на математичката резерва за поединечниот договор во секој момент треба да биде најмалку во висина на загарантираната откупна вредност во тој момент.
- 5) Доколку Друштвото пресметало негативна вредност на математичката резерва за некој договор за осигурување, тогаш Друштвото за тој договор за осигурување, математичката резерва ја искажува како нулта вредност.
- 6) Во случај на договор за осигурување со учество во добивката, пресметката на математичката резерва може имплицитно во обѕир да ги земе идните удели во добивката, според важечкиот метод на распределба на добивката. Основата за пресметката на математичката резерва треба да овозможи остварување на предвиденото учество во добивката.
- 7) Додатоците за идните трошоци можат да бидат имплицитни или експлицитни, но во секој случај не смеат да бидат помали од разумно проценетите релевантни идни трошоци.
- 8) Методот на пресметка на математичката резерва не смее да биде подложен на дисконтинуитет од година во година поради произволна промена на методите или основата за пресметка на математичката резерва. Овие барања не важат за промената на каматната стапка како последица од промената на пазарната каматна стапка, или за вистински промени на претпоставките за смртност.
- 9) За договорите за осигурување во кои обврските на Друштвото се изразени во странска валута, должно е да пресметува математичка резерва во истата валута, и да ја искажува во денари според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на пресметковниот датум.
- 10) Друштвото треба да му овозможи на секој осигуреник/корисник на осигурување, односно договарач на осигурување, увид во основата и употребениот метод на пресметка на математичката резерва, вклучувајќи ја и резервата за учеството во добивката.

4.3. Методи за пресметка на математичката резерва кај осигурување на живот

- 1) Математичката резерва се пресметува со нето проспективна метода како разлика од:
 1. Сегашната вредност на сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и дефинираните услови на осигурување во нив, вклучувајќи ги осигурениите суми на осигурување и учеството во добивката на кое осигурениците поединечно или колективно имаат право, независно како тоа учество во добивката е опишано и независно од тоа дали е дадена гаранција за висината на учеството во добивката; со
 2. Сегашната вредност на техничката премија од сите идни обврски на осигурениците, односно договарачите на осигурувањето, коишто произлегуваат од активните договори за осигурување.
- 2) Кај договорите за осигурување каде траењето на осигурувањето е подолго од траењето на плаќање премија, во пресметката на математичката резерва треба експлицитно да се вклучат идните административни трошоци.
- 3) Кај основните осигурувања на живот е дозволено намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација), при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување, односно од годишниот износ на рента (во двата случаи не се вклучува добивката). Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето треба да се искаже како прилог во финансиските и во актуарските извештаи.
- 4) Техничката премија во пресметката на математичката резерва, дисконтирањето на неамортизираниот трошок за стекнување на осигурувањето, како и дисконтирањето на вредностите на идните обврски, се пресметуваат со истата база која се користи за пресметка на математичката резерва.
- 5) Техничката премија која се користи во пресметката на математичката резерва, зголемена за дозволениот годишен износ на цилмеризација, во никој случај не смее да биде поголема од 90% од бруто полисираната премијата наведена во договорот за осигурување за периодот за кој е пресметана техничката премија. Во случај да не е задоволен условот од претходната

реченица, во пресметката на математичката резерва, наместо техничката премија зголемена за дозволеният износ на цилмеризација, се зема 90% од бруто полисираната премија. Во бруто полисираната премијата од претходните реченици не се вклучуваат доплатоците на основната премија, како што се доплатоци за плаќање на премијата за период помал од една година, фиксни трошоци по полиса и слично.

- 6) Во случај кога предвидените идни трошоци за постоечките договори за осигурување се поголеми од имплицитно вкalkулираните трошоци во пресметката на математичката резерва (разликата од бруто полисираната премија и техничката премија која е користена во пресметката на математичката резерва зголемена за дозволеният износ на цилмеризација), Друштвото е должно да формира дополнителна резерва. Износот, како и претпоставките и методите за пресметка на дополнителната резерва, се составен дел од актуарскиот извештај во делот на пресметката на математичката резерва.
- 7) За групни осигурувања заклучени со поединечни договори за осигурување, математичката резерва се пресметува според вистинската пристапна возраст на секој осигуреник.
- 8) Математичката резерва на денот на пресметката може да се добие со линеарна интерполација на математичката резерва пресметана на почетокот и на крајот од осигурителната година во која припаѓа денот на пресметката, за секој договор за осигурување, и не се коригира за претплатените или заостанатите рати од премијата на тој ден. Во овој случај, на денот на пресметката на математичката резерва се додаваат и резерви за преносни премии. Резервите за преносни премии референцираат на премијата што доспеала во тековниот пресметковен период, а се однесува за иден пресметковен период, согласно методот про-рата темпорис од точка 1./1.2./1) од овој прилог.
- 9) По исклучок на претходните ставови од оваа точка, актуарот може да користи и други методи, согласно принципите наведени во точка 4./4.2. од овој прилог, за пресметка на математичката резерва. Користениот метод, видовите договори, сите важни карактеристики за пресметка на математичката резерва, како и причините за користење на методот, се составен дел на актуарскиот извештај.

4.4. Таблицы на веројатност

- 1) Изборот на таблиците на веројатност кои ќе се применуваат при пресметката на математичката резерва (како таблицы на смртност, таблицы на заболување, таблицы на брачен статус, таблицы на откажување од осигурување и слично) треба да биде прудентен. При пресметката треба да се земат предвид сите релевантни трендови во искуството на Друштвото и осигурителната индустрија во целина, очекуваните трендови, планираната политика на преземање во осигурување и сите други очекувани промени кои значајно можат да имаат влијание во резултатот од пресметката.
- 2) Кај договорите за осигурување кај кои претпоставката за намалување на смртноста ја зголемува математичката резерва, при одредување на смртноста во пресметката на математичката резерва треба да се примени соодветна корекција на идните намалувања на смртноста. Кај осигурувањата на живот кои го покриваат ризикот на смрт и здравствените осигурувања, при одредување на веројатноста на смртност и заболување треба да се земат предвид можните промени на ризикот од веќе познати болести чие влијание не е евидентирано во постоечките таблицы на веројатност.
- 3) Изборот на таблицы на веројатност за пресметка на математичката резерва се прави врз основа на признати актуарски постапки. Користените таблицы на веројатност треба да бидат обелоденети во актуарскиот извештај.

4.5. Каматна стапка

- 1) Изборот на каматната стапка која се користи при пресметката на математичката резерва мора да се одреди претпазливо и истата треба да овозможи сигурна исплата на осигурената сума на осигурениците. При изборот на каматната стапка треба да се земе предвид сигурноста на

депонираните и инвестираните средства од математичката резерва, како и висината на остварениот принос од истите.

- 2) Каматната стапка која се користи при пресметката на математичка резерва не смее да биде поголема од просечниот принос кој Друштвото го остварило од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва во претходните три години.
- 3) Агенцијата ќе ја намали каматната стапка во случај на значителен пад на приносот на пазарот на државните хартии од вредност и ќе ја утврди највисоката каматна стапка за наредниот период.

5. Методи за пресметка на математичката резерва во осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот

- 1) За осигурувањата на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот се пресметува математичка резерва за покривање на ризикот смрт, за трошоците за вршење на дејноста, како и за сите други ризици кои произлегуваат од гарантираните исплати поврзани со доспеаноста, гарантираните откупни вредности или слично. Основните одредби, принципи и методите за пресметка на математичката резерва кај договори за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, во целост и соодветно се применуваат и на пресметката на оваа математичка резерва.
- 2) За осигурувањата на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, покрај горенаведената математичка резерва, се формира и посебна резерва за исплата на договорената гарантирана сума директно поврзана со вредноста на вложувањето.
- 3) Кога исплатата на осигурената сума со договорот за осигурување е директно поврзана со вредноста на единицата од инвестицискиот фонд или за вредноста на имотот содржан во инвестицискиот фонд, посебната резерва за овие исплати треба да биде искажана приближно со вредноста на тие единици или со вредноста на имотот.
- 4) Кога исплатата на осигурената сума со договорот за осигурување е директно поврзана со индексот на акциите или со некоја друга референтна вредност, посебната резерва за овие исплати треба да биде искажана приближно со вредноста на тие единици кои ја претставуваат референтната вредност.
- 5) Вредноста на посебната резерва од точките 3) и 4) се пресметува како производ на:
 1. Бројот на доделените единици на договорот за осигурување, и
 2. Соодветната вредност на единицата или, во случај единиците да не се одредени, со вредноста на наведената мерка во договорот како еквивалентна на единица вредност на денот на вреднувањето.
- 6) За осигурувањата на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, не е дозволено намалување на посебната резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување.

Образец ПКШ

Годишни просечни коефициенти на штета и стандардна девијација

Ред. бр.	Класа на осигурување (j)	Годишен коефициент на штета (ГКШ _{ij}) за годината i					Просечен коефициент на штета за разгледуваниот период ПКШ _j	Стандардна девијација СД _j (ГКШ _{ij})
		n-4	n-3	n-2	n-1	n		
		1	2	3	4	5	6	7
01	Осигурување од последици на несреќен случај - незгода							
02	Здравствено осигурување							
03	Осигурување на моторни возила (каско)							
04	Осигурување на шински возила (каско)							
05	Осигурување на воздухоплови (каско)							
06	Осигурување на пловни објекти (каско)							
07	Осигурување на стока во превоз (каско)							
08	Осигурување на имот од пожар и природни непогоди							
09	Други осигурувања на имот							
10	Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила							
11	Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови							
12	Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти							
13	Општо осигурување од одговорност							
14	Осигурување на кредити							
15	Осигурување на гаранции							
16	Осигурување од финансиски загуби							
17	Осигурување на правна заштита							
18	Осигурување на туристичка помош							

Напомена: Во овој образец со годишни коефициенти на штета, секоја наредна година се додава годишниот коефициент на штета од тековната година и, ако е надминат разгледуваниот период од пет години, се отстранува најстарите години на штета.

Потоа се пресметува просечен коефициент на штета за разгледуваниот период (колона 6) и стандардната девијација (колона 7).

Доколку заработената техничка премија во некоја година е еднаква на нула (0), тогаш за годишен коефициент на штета за таа година се зема вредност нула (0).

Изготвил

Овластен актуар

Одговорно лице

Образец пЕР

Пресметка на еквализационата резерва

Ред. бр.	Класа на осигурување (i)	Техничка премия-нето од реосигурување или осигурување за тековната година	Стандардна девијација	Број на стандардни дни отстапувања	Горна граница на обврската за формирање на еквализациона резерва	Просечен коефициент на штета за разгледуваниот период	Годишен коефициент на штета за тековната година	Состојба на еквализационата резерва на почетокот на тековната година	Зголемување на резервата	Дополнително зголемување на резервата	Намалување на резервата	Состојба на резервата на крајот на тековната година
1	2	3	4=1x2x3	5	6	7	8=0,035*4	9	10	11=7+8+9-10		
01	Осигурување од последици на несреќен случај - неагода	1										0
02	Здравствено осигурување	1										0
03	Осигурување на моторни возила (каско)	1,5										0
04	Осигурување на шински возила (каско)	2										0
05	Осигурување на воздухоплови (каско)	2										0
06	Осигурување на пловни објекти (каско)	2										0
07	Осигурување на стока во превоз (каско)	2										0
08	Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	2										0
09	Други осигурувања на имот	3										0
10	Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	1,5										0
11	Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	2										0
12	Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	1										0
13	Општо осигурување од одговорност	2										0
14	Осигурување на кредити	3										0
15	Осигурување на гаранции	3										0
16	Осигурување од финансиски загуби	3										0
17	Осигурување на правна заштита	1										0
18	Осигурување на туристичка помош	1										0
ВКУПНО		0	xxx	xxx	xxx	xxx	0	xxx	xxx	xxx	xxx	0

Изготвил

Овластен актуар

Одговорно лице

4640.

Врз основа на член 158-с точка 1 од Законот за супервизија на осигурување - пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр.30/2012), Одлука на Уставен суд бр.202/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 45/2012), Одлука на Уставен суд бр.130/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.60/2012), Одлука на Уставен суд бр.122/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2012) и Одлука на Уставен суд бр.129/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 23/2013), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување донесе

П РА В И Л Н И К ЗА МИНИМАЛНИТЕ СТАНДАРДИ НА ИНФОРМАЦИСКИТЕ СИСТЕМИ НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

I. Општи одредби

Член 1

(1) Со овој правилник се пропишуваат минималните стандарди кои треба да бидат задоволени во работењето на информациските системи на друштвата за осигурување (во понатамошниот текст: друштвата).

(2) Пропишаните минимални стандарди од став (1) на овој член се однесуваат на управувањето, безбедноста и работењето на информациските системи на друштвата, како и обезбедување на континуитет на работењето во случај на некој катастрофален настан.

II. Управување со информациските системи

Член 2

Друштвата се должни да воспостават адекватен информациски систем кој ги задоволува следните услови:

1. Поседува соодветни функционалности, капацитет и перформанси кои овозможуваат извршување на бизнис процесите;

2. Обезбедува навремени, точни и потполни информации кои се неопходни за секојдневното работење, како и донесување одлуки во друштвото и

3. Содржи соодветни контроли при внес на податоците, нивна обработка, како и при излез на обработените податоци, кои овозможуваат спречување или детекција на грешки или некоректност во податоците или информациите.

Член 3

Друштвото е должно да го надгледува, ревидира и континуирано да го унапредува информацискиот систем, како и процесот на управувањето со истиот, со цел да се обезбеди адекватна функционалност на истиот согласно условите наведени во член 2 од овој правилник.

Член 4

Друштвото е должно да дефинира организациона структура каде јасно ќе бидат дефинирани задачите и одговорностите на сите вработени кои учествуваат во работењето, одржувањето и унапредувањето на информацискиот систем.

Член 5

Друштвото е должно да обезбеди примена на сите усвоени интерни акти и процедури во врска со информацискиот систем, како и да овозможи сите корисници на информацискиот систем да бидат информирани за содржината на овие акти и процедури во согласност со нивните овластувања, одговорности и потреби.

Член 6

(1) Друштвото е должно да донесе стратегија за развој на информацискиот систем, како засебен документ или во склоп на генералната стратегија за развој, која ќе биде во согласност со потребите на работењето на Друштвото.

(2) Друштвото е должно оваа стратегија да ја ревидира и усогласува согласно промените во работењето на Друштвото.

Член 7

Друштвото е должно да изготви и пропише методологија со која ќе се дефинираат критериумите, начините и постапките за управување со проекти во врска со информацискиот систем.

III. Управување со ризици

Член 8

Друштвото е должно да воспостави процес на управување со ризиците на информацискиот систем кој ќе опфати идентификација и вреднување на ризиците, како и преземање мерки за нивно отстранување, ублажување или пренесување.

Член 9

Друштвото е должно да изготви и пропише методологија за анализа на ризиците на информацискиот систем и нивно вреднување т.е. евалуација. Методологијата треба јасно да го дефинира системот за определување на магнитудата на ризикот (анализа), како и процесот на споредување на ризиците согласно разни критериуми на веројатност на истиот, за да се определи значајноста на ризикот (евалуација).

Член 10

Друштвото треба да изготви и пропише соодветен документ „Регистар на ризици“ каде ќе се чуваат информациите за идентификуваните ризици, мерките кои се предложени и преземени за нивно отстранување, ублажување или пренесување.

Член 11

(1) Друштвото е должно да формира Одбор за ризици на информацискиот систем (во понатамошниот текст: Одбор за ризици) кој ќе ги врши активностите предвидени во процесот на управување со ризиците на информацискиот систем, т.е. ќе врши идентификација, анализа и евалуација на ризиците, ќе предлага мерки за нивно отстранување, ублажување или пренесување, ќе го ажурира „Регистарот на ризици“ и ќе ја верификува имплементацијата на предложените мерки.

(2) Одборот за ризици треба да биде составен од најмалку два члена. Во Одборот за ризици на информацискиот систем задолжително членува и раководното лице задолжено за информацискиот систем.

(3) Доколку Друштвото има формирано одбор за ризици кој ги покрива сите ризици на работењето, истиот може да ги врши и функциите на Одбор за ризици на информацискиот систем доколку во овој одбор како член е вклучено и раководното лице задолжено за информацискиот систем.

Член 12

Одборот за ризици е должен редовно да врши анализа и евалуација на ризиците на информацискиот систем и да го ажурира „Регистарот на ризици“, и тоа најмалку двапати годишно.

Член 13

Одборот за ризици е должен во процесот на управување со ризиците да ги вклучи и сите нови проекти во врска со информацискиот систем уште од фазата на проектирање на истите.

Член 14

Одборот за ризици е должен да доставува извештај за својата работа, по секој од одржаните состаноци, до органот на управување на Друштвото. Извештајот треба да содржи и ажуриран регистар на ризици.

Член 15

Мерките за отстранување, ублажување или пренесување на ризиците предложени од Одборот за ризици, се имплементираат доколку бидат усвоени од органот на управување на Друштвото.

IV. Безбедност на информацискиот систем

Член 16

(1) Друштвото, во согласност со сложеноста на информацискиот систем, е должно да изготви и пропише политика за безбедност на информацискиот систем.

(2) Политиката за безбедност на информацискиот систем ги дефинира принципите, начините и процедурите кои се употребуваат за постигнување на адекватното ниво на безбедност, како и одговорностите и овластувањата на сите корисници во врска со безбедноста и ресурсите на информацискиот систем.

(3) Друштвото е должно редовно да ја ажурира политиката за безбедност на информацискиот систем согласно промените во опкружувањето и промените во самиот информациски систем.

Член 17

(1) Друштвото е должно да воспостави континуиран процес на управување со безбедноста на информацискиот систем. Овој процес треба да ги идентификува потенцијалните безбедносни недостатоци на информацискиот систем, да ги регистрира сите безбедносни инциденти и да имплементира контроли кои ќе ги отстранат овие безбедносни недостатоци и ќе обезбедат адекватно ниво на безбедност на информацискиот систем.

(2) Процесот на управување со безбедноста задолжително треба да ги земе предвид и безбедносните ризици кои произлегуваат од процесот на управување со ризици.

Член 18

(1) Друштвото е должно да имплементира соодветни контроли за пристап до ресурсите на информацискиот систем, како и да имплементира адекватен систем за управување со правата на пристап на корисниците.

(2) Системот на управување со корисничките права треба да ги имплементира процесите за идентификација, авторизација и автентикација на корисниците, евиденција на корисниците и нивната активност во информацискиот систем, како и надзор над управувањето (доделување и одземање) на корисничките права.

(3) Доделувањето на кориснички права Друштвото е должно да го спроведува врз основа на принципот за давање на најмалку можни права на пристап потребни за непречено извршување на работните обврски.

(4) Друштвото е должно периодично или по потреба, а најмалку еднаш годишно, да врши проверка на корисничките права.

(5) Друштвото е должно да обезбеди повисоко ниво на безбедност на корисниците кои имаат надворешен пристап кон информацискиот систем, најмалку со имплементирање на енкриптирана конекција и автентикација со 2 фактора.

Член 19

(1) Друштвото е должно да воспостави и спроведува процес на креирање и чување на резервна копија на податоците на информацискиот систем.

(2) Друштвото е должно да изготви и пропише процедура за креирање и чување резервна копија на податоците на информацискиот систем, и тоа: податоците неопходни за деловно работење на Друштвото, записите од системот за управување со корисничките права, како и резервна копија на самите апликации т.е. нивните инсталациски датотеки кои се користат како дел од информацискиот систем.

(3) Процедурата за креирање и чување резервна копија треба детално да ги опише ресурсите за кои се изготвува ваква копија, начините на кои се врши истото, фреквенцијата на изготвување на овие копии, како и времетраењето и местото на кое се чуваат.

(4) Друштвото е должно да води евиденција за креираните копии и да врши периодично тестирање на медиумите на кои се чуваат резервните копии, како и тестирање на процесот на враќање на податоците од резервната копија најмалку еднаш годишно.

(5) Резервните копии кои се чуваат надвор од просториите на Друштвото задолжително треба да бидат енкриптирани.

V. Управување со деловен континуитет

Член 20

Друштвото е должно да воспостави процес на управување со деловниот континуитет со цел да обезбеди непречено и континуирано функционирање на сите критични системи и процеси, како и да ги ограничи губитоците во услови на вонредно работење.

Член 21

(1) Друштвото е должно да управува со деловниот континуитет врз основа на изработена анализа на влијанијата на работењето и на процена на ризиците, која треба да опфати:

1. Дефинирање на критичните деловни процеси неопходни за непречено и континуирано функционирање на Друштвото;

2. Дефинирање на ресурсите и системите потребни за извршување на поединечните деловни процеси, како и нивните меѓусебни зависности и врски;

3. Процена на ризикот за секој од поединечните деловни процеси, како и веројатноста за настан на несакани случувања и нивното влијание на континуитетот на работењето, финансиските загуби и репутацијата на Друштвото;

4. Дефинирање на нивото на прифатливи ризици и техниките за ублажување на идентификуваните ризици;

5. Дефинирање на најдолгиот прифатлив прекин на работењето за секој од процесите.

(2) Врз основа на изработената анализа, Друштвото е должно да усвои стратегија за деловен континуитет, која ќе го дефинира следното:

1. Приоритетите на враќање во функција на деловните процеси, како и потребните ресурси и системи за таа намена;

2. Нивоа на потребен капацитет на деловните процеси (SDO);

3. Неопходно време на враќање за деловните процеси (RTO) и

4. Дефинирање на точка на враќање на деловните процеси (RPO).

(3) Стратегијата за деловен континуитет се усвојува од органот на управување на Друштвото.

Член 22

(1) Друштвото е должно, врз основа на усвоената стратегија за деловен континуитет од член 21, да изготви и усвои план за деловен континуитет кој ќе содржи:

1. Опис на процедурите во случај на престанок на работењето, вклучително и начинот на стапување на планот во сила;

2. Листа на идентификуваните критични процеси согласно стратегијата за деловен континуитет, како и нивните SDO, RTO и RPO;

3. Ажурирана листа на ресурсите потребни за воспоставување на континуитет на работењето;

4. Ажурирани контакт податоци за лицата кои учествуваат во реализацијата на планот за континуитет, како и нивните задачи и одговорности.

5. Соодветни процедури за повторно воспоставување на информациските системи кои се неопходни за поддршка на деловните процеси предвидени со планот за деловен континуитет.

(2) Планот за деловен континуитет се усвојува од органот на управување на Друштвото.

Член 23

Друштвото е должно да изготви соодветни процедури за повторно воспоставување на информациските системи кои се неопходни за поддршка на деловните процеси

предвидени со планот за деловен континуитет. Овие процедури се дел од планот за континуитет и истите треба да содржат:

1. Листа на неопходни ресурси потребни за повторно воспоставување на информацискиот систем или соодветниот потсистем;

2. Листа на лицата кои ќе учествуваат во повторното воспоставување на информацискиот систем или соодветниот потсистем, со нивните задачи и обврски;

3. Процедура/упатство за повторно воспоставување на информацискиот систем или соодветниот потсистем со детален опис на сите чекори потребни за враќање на оперативноста на истиот.

Член 24

Друштвото е должно периодично или по потреба, а најмалку еднаш во две години, да ги ажурира и ревидира анализата, стратегијата и планот за деловен континуитет.

Член 25

(1) Друштвото е должно периодично или по потреба, а најмалку еднаш во две години, да го тестира планот за континуитет. Тестирањето да биде изведено на начин на кој ќе се верификува функционалноста на планот во реални услови.

(2) Друштвото е должно да изготви записник од тестирањето на планот за континуитет и да изврши соодветни корекции на планот согласно забележаните недостатоци.

(3) Записниците од тестирањето на планот за континуитет на работењето се усвојуваат од органот на управување на Друштвото.

Член 26

Друштвото е должно редовно да ги информира сите лица учесници во планот за деловен континуитет за содржината и промените во истиот, согласно нивните задачи и одговорности во имплементацијата на планот.

VI. Управување со надворешни добавувачи на услуги за информациски технологии**Член 27**

(1) Друштвото е должно да воспостави процес на управување со услугите од надворешните добавувачи на услуги за информациски технологии (во понатамошниот текст: ИТ услуги). Целта на овој процес е да се воспостават соодветни процедури за одлучување при изборот на добавувачот, управување на нивото на сервис, како и исполнување на договореното ниво од страна на добавувачот.

(2) Услугите, како што се набавка и одржување на ИТ опрема, телекомуникациски услуги и набавка на готов софтвер кој е комерцијално достапен на пазарот (off-the-shelf), не се предмет на овој процес.

Член 28

Друштвото е должно да изготви и усвои процедура за одлучување за избор на добавувач на ИТ услуги со која задолжително ќе предвиди:

1. Анализа на потенцијалните добавувачи на ИТ услуги во однос на нивните технички способности за давање на бараната услуга, финансиската состојба на добавувачот и неговата деловна репутација;

2. Доколку добавувачот е од друга држава или држави, да утврди дали прописите на тие држави дозволуваат соодветна контрола на работењето на добавувачот од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување за ИТ услугите кои ги испорачува кон Друштвото и

3. Анализа на потешкотиите и времето потребно за избор на друг добавувач, или можностите за извршување на истите услуги во самото Друштво, во случај на престанок на давање на услугата од страна на добавувачот.

Член 29

Друштвото е должно да изготви и усвои процедура за управување со нивото на сервис на добавувачот на ИТ услуги, при што задолжително ќе предвиди:

1. Уредување на правата за лиценцирање, сопственоста на изворниот код, како и правата на интелектуална сопственост;

2. Уредување на правата за преземање на правата на изворниот код во случаи каде добавувачот не е во можност на ја испорача услугата (escrow arrangement);

3. Уредување на правата за увид и контрола на работењето на добавувачот на ИТ услугите за конкретната услуга која е предмет на договорот со Друштвото;

4. Уредување на параметрите на нивото на сервис;

5. Уредување на начинот за известување за оствареното ниво на сервис и

6. Уредување на проверката и следењето на усогласеноста со законските прописи на добавувачот на ИТ услугите.

Член 30

Договорите кои Друштвото ги склучува со добавувачот на ИТ услуги, а кои меѓу другото предвидуваат и обработка, чување или пристап до податоците на Друштвото, задолжително треба да ги содржат и следните елементи:

1. Одредби за јасно разграничување на правата и обврските помеѓу Друштвото и добавувачот на ИТ услугата;

2. Одредби за дефинирање на можностите за предвремено раскинување на договорните обврски;

3. Одредби за усогласеност на добавувачот со соодветните законски прописи;

4. Одредба за тајност на податоците;

5. Одредби со кои на Друштвото му се овозможува непречен пристап и можност за контрола на просториите и податоците на добавувачот, во врска со услугите кои ги врши во име на институцијата.

Преку договорот Друштвото обезбедува непречен пристап и можност за контрола на просториите и податоците на надворешното лице и за АСО, како и за Друштвото за ревизија кое врши ревизија на годишните финансиски извештаи на институцијата.

Притоа пристапот се однесува исклучиво на податоците кои се однесуваат на услугите кои надворешното лице ги врши за Друштвото.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Овој правилник влегува во сила со денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“ а ќе се применува од 1 јануари 2015 година.

Бр. 0201-1258/9
19 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Советот на експерти,
д-р **Климе Попоски**, с.р.

4641.

Врз основа на член 158-с точка 1 и член 122 став (1) точка 1 од Законот за супервизија на осигурување – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр.30/2012), Одлука на Уставен суд бр.202/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.45/2012), Одлука на Уставен суд бр. 130/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.60/2012), Одлука на Уставен суд бр. 122/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.64/2012) и Одлука на Уставен суд бр. 129/2011 („Службен весник на Република Македонија“ бр.23/2013), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување донесе:

П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ И ДЕТАЛНА СОДРЖИНА НА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И/ИЛИ РЕОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување („Службен весник на РМ“ бр. 5/2011, 41/2011 и 64/2011), во Прилог 1 Финансиски извештаи на друштвата за осигурување, Образецот БУ – Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех), се менува со нов образец БУ – Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) кој гласи:

Образец БУ

Назив на друштвото за осигурување/реосигурување _____

Група на осигурување _____

ЕМБС _____

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ) ¹
за периодот _____ до _____ 20____ година

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	во денари		
		Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200			
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201			
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202			
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203			
3. Бруто полисирана премија за реосигурување и ретроцесија	204			
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205			
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206			
6. Промена во бруто-резервата за преносна премија	207			
7. Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208			
8. Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209			
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210			
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211			
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212			

¹ Друштвото за осигурување кое истовремено врши работи на неживотно осигурување и осигурување на живот, изготвува два посебни биланси на успех.

2.1. Приходи од наемнини	213			
2.2. Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214			
2.3. Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215			
3. Приходи од камати	216			
4. Позитивни курсни разлики	217			
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218			
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219			
6.1. Финансиски вложувања расположливи за продажба	220			
6.2. Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221			
6.3. Останати финансиски вложувања	222			
7. Останати приходи од вложувања	223			
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223а			
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224			
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225			
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226			
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227			
1. Бруто исплатени штети	228			
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229			
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230			
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231			
5. Промени во бруто-резервите за штети	232			
6. Промени во бруто-резервите за штети – дел за соосигурување	233			
7. Промени во бруто-резервите за штети – дел за реосигурување	234			
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235			
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236			
1.1. Промени во бруто математичката резерва	237			
1.2. Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238			
2. Промени во еквилизиционата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239			

2.1. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување	240			
2.2. Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241			
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242			
3.1. Промени во останатите бруто технички резерви	243			
3.2. Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244			
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245			
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246			
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247			
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248			
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249			
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250			
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251			
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252			
1.1. Провизија	253			
1.2. Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а			
1.3. Останати трошоци за стекнување	254			
1.4. Промена во одложените трошоци за стекнување	255			
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256			
2.1. Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257			
2.2. Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258			
2.2.1. Плати и надоместоци	258а			
2.2.2. Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б			
2.2.3. Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в			
2.2.4. Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г			
2.2.5. Останати трошоци за вработените	258д			
2.3. Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259			
2.4. Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260			

2.4.1. Трошоци за услуги	260a			
2.4.2. Материјални трошоци	260б			
2.4.3. Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в			
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261			
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262			
2. Трошоци за камати	263			
3. Негативни курсни разлики	264			
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265			
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266			
5.1. Финансиски вложувања расположливи за продажба	267			
5.2. Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268			
5.3. Останати финансиски вложувања	269			
6. Останати трошоци од вложувања	270			
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271			
1. Трошоци за превентива	272			
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273			
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274			
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275			
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276			
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277			
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА, ОДНОСНО ЗАГУБА	278			
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279			
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280			
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281			

Датум:

Изготвил: (име и презиме и потпис)

Одговорно лице: (цело име и презиме и потпис)

Член 2

Во Прилог 3 – Упатство за пополнување на финансиските извештаи, во точката 2 – Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех), потточката 2.2 Упатство за пополнување на поединечните позиции во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) се менува и гласи:

2.2.УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ на поединечните позиции во Извештај за сеопфатна добивка (Билансот на успех)

На позицијата бр. 200 со назив **А - ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО** се искажуваат вкупните приходи од работење на друштвото за осигурување. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 201, 210, 223а, 224 и 225.

На позицијата бр. 201 со назив **І - ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО-ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)** се искажува износот евидентиран на групата конта 70.

Позицијата бр. 202 со назив **І (1) - Бруто полисирана премија за осигурување** се однесува на бруто полисираната премија за осигурување. Бруто полисираната премија за неживотно осигурување ги вклучува сите износи на премија кои се договорени (полисирани) во тековниот пресметковен период, без разлика дали истите во целост или делумно се однесуваат на наредниот пресметковен период. Финансиските попусти кои ги дава друштвото не се одбитни ставки од бруто полисираната премија. Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се доспеани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која доспеала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата. Финансиските попусти кои ги дава друштвото не се одбитни ставки од бруто полисираната премија. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 700.

Позицијата бр. 203 со назив **І (2) - Бруто полисирана премија за соосигурување** се однесува на бруто полисираната премија примена во соосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 701.

Позицијата бр. 204 со назив **І (3) - Бруто полисирана премија за реосигурување и ретроцесија** се однесува на бруто полисираната премија примена во реосигурување, односно ретроцесија. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 702.

Позицијата бр. 205 со назив **І (4) - Бруто полисирана премија предадена во соосигурување** се однесува на делот од бруто полисираната премија по однос на работи на осигурување предадени во соосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 703.

Позицијата бр. 206 со назив **І (5) - Бруто полисирана премија предадена во реосигурување** се однесува на делот од бруто полисираната премија по однос на работи на осигурување предадени во реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 704.

Позицијата бр. 207 со назив **І (6) - Промена во бруто-резервата за преносна премија** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија на крајот и бруто-резервата за преносна премија на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 705.

Позицијата бр. 208 со назив **І (7) - Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување на крајот и бруто-резервата за преносна премија - дел за соосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 706.

Позицијата бр. 209 со назив **І (8) - Промена во бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување** претставува разлика помеѓу бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување на крајот и бруто-резервата за преносна премија - дел за реосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 707.

Позицијата 210 со назив **ІІ - ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА** ги опфаќа приходите кои се остваруваат по основ на вложувања (дивиденда, учество во добивка, зголемување на вредноста и др.). Оваа позиција претставува збир од вредноста искажана на позицијата бр.211, 212, 216, 217, 218, 219 и 223.

Позицијата бр. 211 со назив **ІІ (1) - Приходи од подружници, придружни друштва и заеднички контролирани ентитети** ги опфаќа приходите остварени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните конта 7200, 7210, 7220, 7230, 7240, 7250, 7260, 7270 и дел од износот евидентиран на контото 729.

Позицијата бр. 212 со назив **ІІ (2) - Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти** се однесува на остварените приходи на друштвата за осигурување, по основ на вложувања во земјиште и градежни објекти. Вклучува приходи од наемнини, приходи од зголемување на вредноста на земјиштето и градежните објекти и приходи од продажба на земјиште и градежни објекти, односно збир на вредноста искажана на позициите бр. 213, 214 и 215.

Позицијата бр. 213 со назив **ІІ (2.1) - Приходи од наемнини** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на земјиште и градежни објекти дадени под наем. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7279.

Позицијата бр. 214 со назив **ІІ (2.2) - Приходи од зголемување на вредноста на земјиштето и градежните објекти** се однесува на приходите на друштвата за осигурување кои произлегуваат од ревалоризација на земјиштето и градежните објекти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7245.

Позицијата бр. 215 со назив **ІІ (2.3) - Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на продажба на земјиште и градежни објекти. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7263.

Позицијата бр. 216 со назив **ІІ (3) - Приходи од камати** се однесува на приходите на друштвата за осигурување остварени по основ на камати на финансиски вложувања (на пр., каматен приход од обврзници, дадени заеми, депозити и сл.). Сметководствено се третираат во согласност со МСС18: Приходи. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7201, 7202, 7203, 7204, 7205, 7206 и 7209.

Позицијата бр. 217 со назив **ІІ (4) - Позитивни курсни разлики** се однесува на позитивните курсни разлики кои произлегуваат од промени на средниот курс на странските валути при пресметување на вредноста на вложувањата на друштвата за осигурување. Истите сметководствено се третираат во согласност со МСС 21: Ефекти од промена на девизниот курс. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7221, 7222, 7223, 7224, 7225, 7226 и 7229.

Позицијата бр. 218 со назив **II (5) - Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)** се однесува на приходите на друштвата за осигурување кои произлегуваат од вредносно-то усогласување на вложувањата класифицирани во портфолиото за тргување (по објективна вредност). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 7251, 7252, 7253 и 7259.

Позицијата бр. 219 со назив **II (6) - Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитал на добивка** се однесува на приходите на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени од продажба на финансиски вложувања. Вклучува финансиски вложувања расположливи за продажба, финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност) и останати финансиски вложувања. Оваа позиција претставува збир на вредноста искажана на позициите бр. 220, 221 и 222.

Позицијата бр. 220 со назив **II (6.1) - Финансиски вложувања расположливи за продажба** се однесува на приходи на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени со продажба на финансиски вложувања класифицирани во портфолиото за продажба. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7261.

Позицијата бр. 221 со назив **II (6.2) - Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)** се однесува на приходи на друштвата за осигурување, односно реосигурување остварени со продажба на финансиски вложувања класифицирани во портфолиот по објективна вредност. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 7262.

Позицијата бр. 222 со назив **II (6.3) - Останати финансиски вложувања** се однесува на сите останати приходи од продажба на финансиски вложувања на друштвата за осигурување, односно реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирното konto 7269.

Позицијата бр. 223 со назив **II (7) Останати приходи од вложувања** се однесува на сите останати приходи од вложувања на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните konta 7211, 7231, 7232, 7239, 7241, 7242, 7243, 7244, 7249 и дел од износот евидентиран на контото 729.

Позицијата бр. 223а со назив **III - ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** се однесува на приходите остварени по основ на провизија за реосигурување и останати учества во добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 710.

Позицијата бр. 224 со назив **IV - ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** се однесува на приходите остварени од процена на штети, приходи по основ на исплатени штети по основ на неосигурени и непознати моторни возила и слични осигурително-технички приходи на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 71, освен контото 710.

Позицијата бр. 225 со назив **V - ОСТАНАТИ ПРИХОДИ** се однесува на останатите приходи на друштвото неискжани на други позиции. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 73.

На позицијата бр. 226 со назив **Б - РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО** се искажуваат вкупните расходи од работење на друштвото за осигурување. Оваа позиција претставува збир на позициите бр. 228, 236, 246, 249, 252, 271, 281, 284 и 285.

На позицијата бр. 227 со назив **I - НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)** се искажува износот евидентиран на групата conta 40.

Позицијата бр. 228 со назив **I (1) - Бруто исплатени штети** се однесува на бруто исплатените штети, односно надоместоците за штети, суми на осигурување и други договорени износи кои се исплаќаат на осигурениците, односно корисниците на осигурувањето по основ на сите склучени договори за осигурување, соосигурување и реосигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 400.

Позицијата бр. 229 со назив **I (2) - Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања** се однесува на приходите остварени по основ на реализирани регресни побарувања и спасени остатоци од осигурениот имот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 401.

Позицијата бр. 230 со назив **I (3) - Бруто исплатени штети - дел за соосигурување** се однесува на делот на соосигурување во бруто исплатените штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 402.

Позицијата бр. 231 со назив **I (4) - Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ ретроцесија** се однесува на делот на реосигурување во бруто исплатените штети. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 403.

Позицијата бр. 232 со назив **I (5) - Промени во бруто резервите за штети** ја претставува разликата помеѓу бруто-резервите за штети на крајот и бруто-резервите за штети на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 404.

Позицијата бр. 233 со назив **I (6) - Промени во бруто-резервите за штети - дел за соосигурување** ја претставува разликата помеѓу бруто-резервите за штети - дел за соосигурување на крајот и бруто-резервите за штети - дел за соосигурување на почетокот од пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 405.

Позицијата бр. 234 со назив **I (7) - Промени во бруто-резервите за штети - дел за реосигурување** ја претставува разликата помеѓу резервата за штети - дел за реосигурување на крајот и резервата за штети - дел за реосигурување на почетокот од пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 406.

Позицијата бр. 235 со назив **II - ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** ги опфаќа нето промените во математичката резерва и нето промените во останатите технички резерви. Претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 236 и 239. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата conta 41.

Позицијата бр. 236 со назив **II (1) - Промени во математичката резерва, нето од реосигурување** претставува разлика од вредноста искажана на позициите бр. 238 и 239.

Позицијата бр. 237 со назив **II (1.1.) - Промени во бруто математичката резерва** ги опфаќа промените во бруто математичката резерва, односно разликата помеѓу бруто математичката резерва на крајот и бруто математичката резерва на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 4100, 4102 и 4103.

Позицијата бр. 238 со назив **II (1.2.) - Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување** претставува разлика помеѓу бруто математичката резерва -дел за соосигурување/реосигурување на крајот и бруто математичката резерва -

дел за соосигурување/реосигурување на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 4110, 4112 и 4113.

Позицијата бр. 239 со **назив II (2) - Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување** вклучува промени во еквализационата резерва а претставува разлика од вредноста искажана на позициите бр. 241 и 242.

Позицијата бр. 240 со **назив II (2.1.) - Промени во бруто еквализационата резерва** се однесува на промени во бруто еквализационата резерва и претставува разлика помеѓу бруто еквализационата резерва на крајот и бруто еквализационата резерва на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 414.

Позицијата бр. 241 со **назив II (2.2.) - Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување и реосигурување** претставува разлика помеѓу бруто еквализационата резерва, дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и бруто еквализационата резерва, дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 415.

Позицијата бр. 242 со **назив II (3) - Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување** вклучува промени во останатите технички резерви (кои вклучуваат други технички резерви), а претставува разлика од вредноста искажана на позициите бр. 244 и 245.

Позицијата бр. 243 со **назив II (3.1.) - Промени во останатите бруто технички резерви** се однесува на промени во останатите бруто технички резерви и претставува разлика помеѓу останатите бруто технички резерви на крајот и останатите бруто технички резерви на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 412 и 416.

Позицијата бр. 244 со **назив II (3.2.) - Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување** претставува разлика помеѓу останати бруто технички резерви, дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и останати бруто технички резерви, дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 413 и 417.

Позицијата бр. 245 со **назив III - ПРОМЕНИ ВО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** вклучува промени во математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување а претставува разлика од вредноста искажана на позициите бр. 247 и 248.

Позицијата бр. 246 со **назив III (1) - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот** се однесува на промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот на крајот и бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот на почетокот на пресметковниот период. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4101.

Позицијата бр. 247 со **назив III (2) - Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување** претставува разлика помеѓу бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување на крајот на периодот и бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување на почетокот на периодот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4111.

Позицијата бр. 248 со **назив IV - ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ** претставува збир од вредноста искажана на позициите бр. 250 и 251.

Позицијата бр. 249 со **назив IV (1) - Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)** - претставуваат дел од позицијата бр. 249 кој се однесува на трошоци за поврат на премија кои зависат од резултатот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4200.

Позицијата бр. 250 со **назив IV (2) - Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)** - претставуваат дел од позицијата бр. 249 која се однесува на трошоци за поврат на премија кои не зависат од резултатот. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4201.

Позицијата бр. 251 со **назив V - НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО** - претставува збир од позициите 252 и 256, односно збир од трошоците за стекнување на осигурување и административните трошоци на друштвата за осигурување.

Позицијата бр. 252 со **назив V (1) - Трошоци за стекнување** претставува збир од позициите бр. 253, 253а, 254 и 255. Се однесува на трошоците настанати како резултат на склучување на договори за осигурување, а вклучува директни трошоци за стекнување (произија за застапници и брокери) и индиректни трошоци (трошоци за маркетинг, дел од трошоците за печатење обрасци, плати на вработените во внатрешната продажна мрежа и сл.).

Позицијата бр. 253 со назив **V (1.1.) - Провизија** се однесува на трошоци кои друштвата за осигурување како резултат на пресметани провизии врз основа на склучени договори за осигурување. Провизијата најчесто се искажува како процент од вредноста на трансакцијата, а ретко како фиксен износ. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 430.

Позиција бр. 253а со назив **V (1.2.) – Бруто-плати за вработените во внатрешната продажна мрежа** се однесува на трошоците за плати и придонеси за плати на вработените во внатрешната продажна мрежа. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4700.

Позицијата бр. 254 со назив **V (1.3.) - Останати трошоци за стекнување** се однесува на сите останати трошоци за стекнување на осигурување на друштвата за осигурување, освен оние искажани во позицијата бр. 253 и на 253а. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 4370, како и дел од трошоците искажани на контата 4371 и 453.

Позиција бр. 255 со назив **V (1.4.) - Промена во одложените трошоци за стекнување** се однесува на временското одложување на трошоците за стекнување кои можат да се одложат за време на траење на договорот за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 438.

Позицијата бр. 256 со назив **V (2.) - Административни трошоци** претставува збир од позициите бр. 257, 258, 259 и 260 а се однесува на трошоците поврзани со наплата на премија, управување со портфолио, обработка на бонуси и попусти, активно и пасивно реосигурување итн. Посебно содржи трошоци за вработени, трошоци за амортизација, трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност и останати административни трошоци. Во овие трошоци се искажуваат и трошоците за обнова на полиси. Административните трошоци не можат да се разграничуваат.

Позицијата бр. 257 со назив **V (2.1.) - Амортизација на материјални средства кои служат за вршење** на дејноста се однесува на амортизирањето на постојните материјални средства во текот на нивниот век на употреба. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 44.

Позицијата бр. 258 со назив **V (2.2.) - Трошоци за вработените** претставува збир од позициите бр. 258а, 258б, 258в, 258г и 258д и истата се однесува на трошоците за плати на вработените, трошоци за даноци и придонеси за плата, придонеси од задолжително социјално осигурување, трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработените и останати трошоци за вработените.

Позицијата бр. 258а со назив **V (2.2.1) – Плати и надоместоци** се однесува на плати и надоместоци на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на плати и надоместоци на вработените.

Позицијата бр. 258б со назив **V (2.2.2) – Трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата** се однесува на трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на трошоци за даноци за плати и надоместоци на плата на вработените.

Позицијата бр. 258в со назив **V (2.2.3) – Придонеси од задолжително социјално осигурување** се однесува на трошоци за придонеси од задолжително социјално осигурување на вработените. На оваа позиција се искажува делот од износот евидентиран на контата 4701 и 4702 кој се однесува на трошоци за придонеси од задолжително социјално осигурување на вработените.

Позицијата бр. 258г со назив **V (2.2.4) – Трошоци за дополнително пензиско осигурување** за вработени се однесува на трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработените. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 471.

Позицијата бр. 258д со назив **V (2.2.5) – Останати трошоци за вработени** се однесува на сите останати трошоци за вработените. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 479.

Позицијата бр. 259 со назив **V (2.3.) - Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки**. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 431.

Позицијата бр. 260 со назив **V (2.4.) - Останати административни трошоци** се однесува на останати административни трошоци на друштвата за осигурување, вклучувајќи трошоци за услуги, материјални трошоци и трошоци за резервирања. Оваа позиција претставува збир од позициите 260а, 260б и 260в.

Позицијата бр. 260а со назив **V (2.4.1) - Трошоци за услуги** се однесува на трошоците за услуги на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 432, 433, 434, 435, 436, 4371д, 4372 и 439.

Позицијата бр. 260б со назив **V (2.4.2) – Материјални трошоци** се однесува на материјалните трошоци на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 450, 451, 452, 453д, 454, 455, 456 и 459.

Позицијата бр. 260в со назив **V (2.4.3) –Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето** се однесува на трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето на друштвата за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на групата конта 46.

Позицијата бр. 261 со назив **VI - ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА** претставува збир од позициите бр. 262, 263, 264, 265, 266 и 270.

Позицијата бр. 262 со назив **VI (1) - Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста** се однесува на амортизација на недвижности кои сметководствено се третираат според МСС 40 и кои се вреднуваат според моделот на трошоци. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 490.

Позицијата бр. 263 со назив **VI (2) - Трошоци за камати** претставува трошок на друштвата за осигурување, односно реосигурување по основ на камата од вложувања, односно трошок на цената на употреба на паричните средства. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 480.

Позицијата бр. 264 со назив **VI (3) - Негативни курсни разлики** се однесува на негативни курсни разлики кои произлегуваат од промените на средниот курс на странските валути при пресметување на вредноста на вложувањата на друштвата за осигурување, односно реосигурување. Сметководствено се третираат согласно МСС 21: Ефекти од промени во девизните курсеви. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 481.

Позицијата бр. 265 со назив **VI (4) - Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)** се однесува на загубата која друштвото за осигурување ја остварило како резултат на вредносно усогласување на финансискиот имот класифициран во портфолиото на вложувања за тргување (по објективна вредност). На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 483.

Позицијата бр. 266 со назив **VI (5) - Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба** се однесува на загубите кои друштвото за осигурување ги остварува при продажба на финансиски имот. Оваа позиција претставува збир на вредноста искажана на позициите 267, 268 и 269.

На позиција бр. 267 со назив **VI (5.1) - Финансиски вложувања расположливи за продажба** се искажува износот евидентиран на контото 4841.

На позиција бр. 268 со назив **VI (5.1) - Финансиски вложувања за тргување** се искажува износот евидентиран на контото 4842.

На позиција бр. 269 со назив **VI (5.3) - Останати финансиски вложувања** се искажува износот евидентиран на контата 4840, 4843 и 4849.

Позицијата бр. 270 со назив **VI (6) - Останати трошоци од вложувања** ги опфаќа сите останати трошоци кои друштвото за осигурување ги класифицирало како трошок од вложување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контата 482, 485 и 489.

Позиција 271 со назив **VII - ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ** претставуваат збир од вредноста искажана на позициите бр. 282 и 283.

Позицијата бр. 272 со назив **VII (1) - Трошоци за превентива** - На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 424.

На позицијата бр. 273 со назив **VII (2) - Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување** се искажува износот евидентиран на контата 421, 422, 423, 425 и 429.

Позицијата бр. 274 со назив **VIII - ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА** се однесува на исправката на вредноста на побарувањата по основ на премија за осигурување по однос на извршена резервација, ослободување на резервацијата и наплатени претходно отпишани побарувања по основ на премија за осигурување. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 494.

Позицијата бр. 275 со назив **IX - ОСТАНАТИ РАСХОДИ ВКЛУЧУВАЈЌИ ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА** се однесува на останатите расходи на друштвото неискжани на други позиции. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на збирните конта 491, 492, 493, 495, 496, 497 и 498.

Позицијата бр. 276 со назив **X - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ** претставува разлика меѓу вредноста искажана на позицијата 200 и вредноста искажана на позицијата 226. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 801.

Позицијата бр. 277 со назив **XI - ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА** претставува разлика меѓу вредноста искажана на позицијата 226 и вредноста искажана на позицијата 200. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 802.

На позицијата бр. 278 со назив **XII - ДАНОК НА ДОБИВКА, ОДНОСНО ЗАГУБА** се искажува износот евидентиран на контото 810 и 811.

Позицијата бр. 279 со назив **XIII - ОДЛОЖЕН ДАНОК** претставува одложениот данок кој е вклучен во одредување на нето добивката или загубата за периодот.

Позицијата бр. 280 со назив **XIV - ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ** се однесува на дел од капиталот како резултат на вишок приход над расходи остварени во тековниот пресметковен период после пресметката на данокот на добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 820.

Позицијата бр. 281 со назив **XV - ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ** се однесува на дел од капиталот како резултат на вишок расходи над приходите остварени во тековниот пресметковен период после пресметката на данокот на добивка. На оваа позиција се искажува износот евидентиран на контото 821.

Член 3

Во Прилог 4 – Преглед на конта и групи на конта по позиции од финансиските извештаи, Прегледот на конта и групи на конта по позиции од Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) се менува и гласи:

**ПРЕГЛЕД НА КОНТА И ГРУПИ НА КОНТА ПО ПОЗИЦИИ ОД ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СЕОПФАТНА
ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)**

Број на позиција	Група на конта, конта
2	3
202	700
203	701
204	702
205	703
206	704
207	705
208	706
209	707
211	7200, 7210, 7220, 7230, 7240, 7250, 7260, 7270, 729д
213	7279
214	7245
215	7263
216	7201, 7202, 7203, 7204, 7205, 7206, 7209
217	7221, 7222, 7223, 7224, 7225, 7226, 7229
218	7251, 7252, 7253, 7259
220	7261
221	7262
222	7269
223	7211, 7231, 7232, 7239, 7241, 7242, 7243, 7244, 7249, 729д
223а	710
224	711, 712, 713, 714, 719
225	730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739
228	400
229	401
230	402

231	403
232	404
233	405
234	406
237	4100, 4102, 4103
238	4110, 4112, 4113
240	414
241	415
243	412, 416
244	413, 417
246	4101
247	4111
249	4200
250	4201
253	430
253a	4700
254	4370, 4371д, 453д
255	438
257	44
258a	4701д, 4702д,
258б	4701д, 4702д,
258в	4701д, 4702д,
258г	471
258д	479
259	431
260a	432, 433, 434, 435, 436, 4371д, 4372, 439,
260б	450, 451, 452, 453д, 454, 455, 456, 459,
260в	460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469
262	490
263	480
264	481
265	483
267	4841
268	4842
269	4840, 4843, 4849
270	482, 485, 489
272	424
273	421, 422, 423, 425, 429
274	494
275	491, 492, 493, 495, 496, 497, 498
276	801
277	802
278	810, 811
280	820
281	821

Член 4

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија” а ќе започне да се применува при изготвување на тримесечните (квартални) финансиски извештаи со состојба на 31 март 2014 година.

Бр. 0201-1273/3
26 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Советот на експерти,
д-р **Климе Попоски**, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

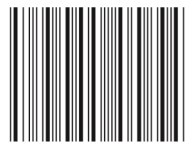
www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2013 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2013187